

**T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

2022 YILI İDARE FAALİYET RAPORU

Şubat 2023

“Memleket mutlaka modern, medeni ve yeni olacaktır. Bizim için bu hayat davasıdır.”

K. Atatürk

Murat KURUM
Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği Bakanı

BAKAN'IN MESAJI

Bakanlığımız, ülkemizin “Yeşil Kalkınma” hedefleri doğrultusunda; iklim değişikliğinden düşük emisyonlu büyümeye, sıfır atık uygulamasından döngüsel ekonomiye, kentsel dönüşümden sosyal konut üretimine, afetlere karşı dirençli şehirleşmeden akıllı şehir uygulamalarına kadar pek çok alanda hizmet ve faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ülkemiz, son 100 yılda binlerce vatandaşını depremler sebebiyle toprağa vermiş bir ülkedir. İnsanımızın hayatına mal olan depremleri önleyebilmemiz mümkün değildir. Ancak, depremin insanımız için bir felaketle sonuçlanmasını önlemek mümkündür. Bunun da yolu önce deprem bilinciyle yaşamaktan, dirençli şehirler inşa etmekten geçmektedir.

Bu amaçla “Türkiye’nin Her Yerinde Kentsel Dönüşüm” hedefiyle dönüşüm çalışmalarını bir seferberlik anlayışıyla sürdürmekteyiz.

Ülkemizde bulunan binalar arasında yaklaşık 6,7 milyon riskli yapı bulunmaktadır. Bunların 1,5 milyon adedi ise acil dönüştürülmesi gereken yapı sınıfında yer almaktadır.

Bu gerçeğin en acı sonucunu ne yazık ki 06 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremlerde yaşadık. Bakanlığımızca yapılan hasar tespit çalışmalarına göre yıkılan veya ağır hasar alan binaların % 98’i 2000 yılı öncesi yapılmış olan, etkin mühendislik ve denetim hizmeti almadan yapılan binalar olduğu tespit edilmiştir.

Bu durum, ülkemizde bulunan bina stokunun yaklaşık % 80 ‘inin 2000 yılından önce yapıldığı dikkate alındığında kentsel dönüşüm uygulamalarının ülkemiz için önemini ortaya koymaktadır.

Daha önce, Elazığ, Malatya ve İzmir’de meydana gelen depremlerde, Giresun, Kastamonu, Sinop, Rize, Bartın’da yaşanan sel felaketlerinde, Antalya ve Muğla yangınlarında milletimizin yaralarını sarmak için milletimizin yanında olduk.

Yine aynı şekilde Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen 11 ilimizde tüm vatandaşlarımızın yaralarını en hızlı şekilde saracak ve 1 yıl içerisinde etaplar halinde konutlarımızı tamamlayarak vatandaşlarımızı sıcak yuvalarına kavuşturacağız.

Bu güne kadar çevrenin yönetiminden, tabiat varlıklarının korunmasına, kentsel dönüşümden planlama çalışmalarına, güvenli yapılaşmadan akıllı şehir uygulamalarına kadar pek çok alanda gerçekleştirdiğimiz hizmet ve faaliyetlere bundan sonra da aynı titizlik ve gayretle devam edeceğiz.

Bu vesile ile 2022 yılı İdare Faaliyet Raporunu kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm birimlerimize ve personelimize teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TABLolar DİZİNİ	9
ŞEKİLLER DİZİNİ	11
KISALTMALAR	13
1.GENEL BİLGİLER.....	15
1.1 Misyon ve Vizyon.....	15
1.2 Yetki, Görev ve Sorumluluklar	15
1.3 İdareye İlişkin Bilgiler.....	18
1.3.1 Tarihçe	18
1.3.2 Fiziksel Yapı.....	21
1.3.3 Teşkilat Yapısı	21
1.3.4 Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	23
1.3.5 İnsan Kaynakları.....	25
1.3.6 Sunulan Hizmetler	27
1.3.7 Bakanlık Taşra Teşkilatı.....	39
1.3.8 Bağlı ve İlgili Kuruluşlar.....	40
1.3.9 Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	42
2.AMAÇ ve HEDEFLER	47
2.1. Temel Değerler	47
2.2. İdarenin Amaç ve Hedefleri.....	47
2.3. Temel Politikalar ve Öncelikler	50
3.FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	57
3.1 Mali Bilgiler.....	57
3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	57
3.1.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	75
3.1.3. Mali Denetim Sonuçları	86
3.1.4. Diğer Hususlar	87
3.2 Performans Bilgileri	89
3.2.1 Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri	89
3.2.2 Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	97
3.2.2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler	97
3.2.2.2. Performans Denetim Sonuçları.....	121
3.3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi	122
3.4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	153

4.KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	157
4.1 Stratejik Planda Öngörülemeyen Kurumsal Kapasite İhtiyaçları	157
4.3 Zayıflıklar	157
4.4 Değerlendirme.....	158
5.ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	161
6.EKLER (BİRİMLERE AİT FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ)	165

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Mevcut Kurum Donanım Envanteri.....	24
Tablo 2. Mevcut Kurum Platform Yazılım Envanteri	24
Tablo 3. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı	25
Tablo 4. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı	25
Tablo 5. Bakanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı	25
Tablo 6. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı	26
Tablo 7. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı	26
Tablo 8. Bakanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı	26
Tablo 9. 2022 Yılı Bütçesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Tahsis Edilen Ödenekler	57
Tablo 10. 2022 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Ait Bütçe Gerçekleşmeleri.....	57
Tablo 11. 2022 Yılı Mali Yılı Harcamaları Faaliyet Dağılımı	58
Tablo 12. 2022 Bütçe Gerçekleşme Tablosu (Ekonomik II. Düzey)	59
Tablo 13. 2022 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ödenek ve Harcama Durumu (TL)	64
Tablo 14. 2022 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ekonomik Kodlara Göre Ödenek ve Harcama Durumu (TL)	66
Tablo 15. Birimler Bazında 2022 Yılı Yatırım Programı Gerçekleşmeleri (TL)	68
Tablo 16. 2022 Yılında Genel Bütçe Dışındaki Bütçe Türlerinden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları (Şartlı Bağış ve Yardımlar)	69
Tablo 17. 2022 Yılında Diğer Genel Bütçeli İdarelerden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları	73
Tablo 18. Bilanço	75
Tablo 19. Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	78
Tablo 20. Özkaynak Değişim Tablosu	82
Tablo 21. Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu.....	83
Tablo 22. Bakanlık 2021-2022 Dönemi Hizmet Maliyeti Tabloları (TL)	87
Tablo 23. Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (Form 3)	97
Tablo 24. Performans Göstergesi Sonuçları Formu (Form 4).....	115
Tablo 25. 2022 Yılı ÇED Karar Sayıları.....	203
Tablo 26. Geçici Faaliyet Belgesi, Çevre İzni/Çevre İzin ve Lisans Belgesi Sayıları	204
Tablo 27. 2022 Yılı İthalat ve İhracat İzinleri Sayıları.....	204
Tablo 28. 2022 Yılı Egzoz Denetimleri	205
Tablo 29. 2022 Yılında Tesis Edilen Faaliyetler	220

Tablo 30. 2022 Yılında Labaratuvar Deney Hizmetleri Alanı İle İlgili Veriler	226
Tablo 31. 2022 Yılında Yapı Kooperatifi Alanı ile İlgili Veriler	226
Tablo 32. 2022 Yılında Belgelendirme ile İlgili Veriler.....	227
Tablo 33. Taşınmazların Tiplerine Göre Dağılımı	231
Tablo 34. Hazinesinin Özel Mülkiyetindeki Taşınmazların Cinslerine Göre Dağılımı.....	231
Tablo 35. Hazine Adına Tescilli Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı	231
Tablo 36. Yıllara Göre 2886 Sayılı Kanun Uyarınca Yapılan Trampa İşlemleri.....	232
Tablo 37. Yıllara Göre İdari Yoldan Tescil İstatistiği	232
Tablo 38. Yıllara Göre Tespit İstatistiği.....	233
Tablo 39. Ağaçlandırma Yapılmak Üzere Kiraya Verilen Hazine Taşınmazları	233
Tablo 40. 2022 Yılında Verilen İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Talimatları	234
Tablo 41. Genel İrtifak Hakkı İşlemleri	234
Tablo 42. 2022 Kıyı İşlemleri	235
Tablo 43. Yatırım ve Teşvik Dairesince Teşvik Mevzuatı Kapsamında Ön İzin Verilen Taşınmazların Yıllar İtibariyle Dağılımı	235
Tablo 44. 2022 Yılında Tahsis Edilen Taşınmazların İdarelere Göre Dağılımı.....	236
Tablo 45. Genel Bütçeli Kuruluşlara Ait Lojman Adetlerinin Yıllara Göre Dağılımı	236
Tablo 46. Satışı Yapılan Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı.....	237
Tablo 47. 2022 Yılında İhalelere İştirak Edilmesi Yönünde Verilen İzale-i Şuyu Talimatları.....	238
Tablo 48. 2018-2022 Yıllarında 3194 Sayılı İmar Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca Terk Talimatı Verilen Taşınmazlar	239
Tablo 49. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Yatırım Faaliyetleri.	249
Tablo 50. Yapı Denetim Faaliyetleri	254
Tablo 51. İç Denetim Kapsamında Yapılan Denetim/Danışmanlık/İzleme Faaliyetleri	263
Tablo 52. 2021-2022 Yılları Alo 181 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Hattına Ait İstatistiksel Veriler	268
Tablo 53. Yazılı, Görsel Basın ve İnternet Medyasındaki Haber Sayıları	274
Tablo 54. 2022 Yılında Sağlık Hizmeti Alan Personel Sayısı.....	275
Tablo 55. Yemek Servisi Hizmetinden Yararlanan Birimler	276
Tablo 56. 2022 Yılı Gider Bütçesi.....	281
Tablo 57. 2022 Yılı Gelir Bütçesi.....	281

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Organizasyon Şeması.....	22
Şekil 2. Son Beş Yıl Ödenek Harcama Durumu Grafiği (TL)	64

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
ATLAS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu
ATYÖN	Atık Yönetim Uygulaması
BEP-TR	Binalarda Enerji Performansı Yazılımı
BEKRA	Büyük Endüstriyel Kaza Risklerinin Azaltılması
BM	Birleşmiş Milletler
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemleri
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇİSOP	Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı
DAU	Denizcilik Atıkları Mobil Uygulaması
DIES	Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi Projesi
DEN-İZ	Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı
DEMİS	Dinamik Erozyon Modeli ve İzleme Sistemi
e-ÇED	Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim
EKB	Enerji Kimlik Belgesi
EKÖK	Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol
EUNIS	Avrupa Birliği Doğa Bilgi Sistemi
FAO	Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
FTFP	Türkiye Ormancılık Ortaklık Programı
GEF	Küresel Çevre Fonu
GYO	Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı
GZFT	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler
HEY	Hava Emisyon Yönetimi
HEYGEL	Hava Emisyon Yönetim Sistemin Geliştirilmesi
HEYS	Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi
IPA	AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
JETCO	Ortak Ekonomik ve Ticaret Komite
KAP	Katı Atık Programı
KAYSİS	Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi
KDGPA	Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı
KEK	Karma Ekonomik Komisyon
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KÖİ	Kamu-Özel Sektör İş birliği
KOK	Kalıcı Organik Kirleticiler
KÖYDES	Köylerin Altyapısının Desteklenmesi
KSTK	Türkiye'de Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı
MARMOD	Marmara Denizi Bütünleşik Modelleme Sistemi

MARPOL	Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesi Sözleşmesi
MEBİS	Milli Emlak Bilgi Sistemi
MEOP	Milli Emlak Otomasyon Projesi
MSP	Mekânsal Stratejik Planı
NEFES	Üç Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Değerlerinin Tespiti Yazılımı
nSEB	Neredeyse Sıfır Enerjili Bina
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
ÖÇKB	Özel Çevre Koruma Bölgesi
PCB	Poliklorlu Bifenil
PESTLE	Politik, Ekonomik, Sosyal, Teknolojik, Yasal ve Çevresel
PGD	Piyasa Gözetimi ve Denetimi
RYTEİE	Riskli Yapıların Tespit Edilmesine İlişkin Esaslar
SAİS	Sürekli Atıksu İzleme Çalışmaları
SEÖS	Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri
SİM	Sürekli İzleme Merkezi
SÇD	Stratejik Çevresel Değerlendirme
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TABS	Atık Beyan Sistemi
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TUCBS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi
TULİP	Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
UDREMİS	Ulusal Dinamik Rüzgâr Erozyonu Modeli Ve İzleme Sistemi
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UAYP	Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı
YAP.Net	Yapısal Analiz Platformu
YeS-TR	Ulusal Yeşil Sertifika Sistemi
YOİKK	Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurumu

1

GENEL BİLGİLER

1. GENEL BİLGİLER

1.1 Misyon ve Vizyon

2022-2023 Stratejik Planına göre;

Vizyonumuz;

Sürdürülebilir Çevre, Medeniyetimizi Yaşatan, Çevreye Saygılı ve İklim Dostu Şehirler

Misyonumuz;

Ülkemizin ‘Yeşil Kalkınma’ hedeflerine ulaşmasını sağlamak üzere; çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, kültürümüzü yansıtan, yatay mimariyi esas alan, planlama, kentsel dönüşüm ve güvenli yapılaşma görevlerini etkin bir şekilde yürütmek.

1.2 Yetki, Görev ve Sorumluluklar

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çerçevesinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın görev ve yetkileri şunlardır:

- Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek, Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak,
- Çevrenin korunması, iyileştirilmesi, çölleşme ve erozyonla mücadele ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz halde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturma muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerini değerlendirmek, alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarını yapmak, bahse konu tesis ve faaliyetleri izlemek, izin vermek, denetlemek ve gürültünün kontrol edilmesini sağlamak,
- Her tür ve ölçekteki fiziki planlara ve bunların uygulanmasına yönelik temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak, Cumhurbaşkanınca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı, milli güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin etütleri, harita, her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini resen yapmak, yaptırmak,

onaylamak ve başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde resen ruhsat ve yapı kullanma izni vermek,

- Mekânsal strateji planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle hazırlamak ve mahalli idarelerin plan kararlarının bu stratejilere uygunluğunu denetlemek,
- Milli Savunma Bakanlığının inşaat, milli ve NATO alt yapı hizmetleri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı genel müdürlüklere kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapım yetkisi verilmiş olan özel ihtisas işleri hariç talepleri halinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarını hazırlamak, her türlü etüt, proje ve maliyet hesaplarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, inşa, güçlendirme, tadilat ve esaslı onarımlarını yapmak, yaptırmak ve denetlemek veya denetlenmesini sağlamak,
- Yapı denetimi sistemini oluşturarak, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan veya yaptırılanlar da dâhil olmak üzere yapıların can ve mal emniyeti ile mevzuata ve tekniğine uygunluk bakımından denetimini yapmak veya yaptırmak, tespit edilen aykırılık ve noksanlıkların giderilmesini istemek ve sağlamak, yapılarda enerji verimliliğini artırıcı düzenlemeleri yapmak, buna ilişkin faaliyetleri yönetmek ve izlemek, yapı malzemelerinin denetimine ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- Konut sektörüne ilişkin strateji geliştirme ve programlama iş ve işlemlerini yürütmek, yapı kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almak ve İskân Kanunu uyarınca Bakanlığa verilen görevleri yapmak,
- Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek, Bakanlıkça belirlenen finans ve ticaret merkezleri, fuar ve sergi alanları, eğlence merkezleri, şehirlerin ana giriş düzenlemeleri gibi şehirlerin marka değerini artırmaya ve şehrin gelişmesine katkı sağlayacak özel proje alanlarına dair her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ve yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma, ruhsat ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyeti kurulmasını temin etmek; 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan uygulamalara ilişkin her tür ve ölçekte etüt, harita, plan ve parselasyon planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak, ruhsat işlerini gerçekleştirmek, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyetinin kurulmasını sağlamak,
- Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine

ait olan taşınmazlar üzerinde kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ilişkin olarak ilgililerince hazırlanan veya hazırlatıldığı halde yetkili idarece üç ay içinde onaylanmayan etüt, harita, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini ilgililerinin valilikten talep etmesi ve valiliğin Bakanlığa teklifte bulunması üzerine bedeli mukabilinde yapmak, yaptırmak ve onaylamak, başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarece verilmemesi halinde bedeli mukabilinde resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermek,

- Depreme karşı dayanıksız yapılar ile imar mevzuatına, plan, proje ve eklerine aykırı yapıların ve bunların bulunduğu alanların dönüşüm projelerini ve uygulamalarını yapmak veya yaptırmak,
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak, yaptırmak, mahalli idarelerin planlama, harita, altyapı ve üstyapıya ilişkin faaliyetleri ile ilgili kent bilgi sistemlerinin kurulması, kullanılması ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ile entegre olmasını desteklemek,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda mahalli idarelerin idari ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalarda bulunmak ve bunlara teknik destek sağlamak,
- Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak,
- Küresel iklim değişikliği ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için plan ve politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası çalışmaların izlenmesi ve bunlara katkıda bulunulması maksadıyla ulusal düzeyde yapılan hazırlıkları ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde yürütmek,
- 23/9/1980 tarihli ve 2302 sayılı Atatürk'ün Doğumunun 100 üncü Yılı'nın Kutlanması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile belirlenen Atatürk Kültür Merkezi alanını iyileştirme, güzelleştirme, yenileme ve ihya etmek amacıyla; Kültür ve Turizm Bakanlığının da görüşü alınarak, bu alan için her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ile yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma ve ruhsatlandırma işlemleri ile diğer iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek,
- Kamu mallarına ilişkin politikaları tespit etmek amacıyla çalışma yapmak, hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin edinim, yönetim ve elden çıkarılmasına ilişkin işlemleri yürütmek, kamu idarelerinin taşınmazları ile ilgili kayıt ve yönetim esaslarını belirlemek,

- Toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi ve iklim değişikliği ile mücadele amacıyla; çölleşme ve erozyonla mücadele, çığ, heyelan ve sel kontrolü ile entegre havza ıslahı plan ve projelerini yapmak, yaptırmak, bu plan ve projeleri uygulamak,
- Çölleşme ve erozyonla mücadele amacıyla su havzalarının geliştirilmesine yönelik ulusal ve bölgesel düzeyde planlama yapmak, politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
- Çölleşme, erozyon ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında; ağaçlandırma ve ormanla ilgili görevleri yürüten kurumlarla koordinasyon sağlanarak gerekli hallerde orman sınırları dışında özel ağaçlandırma dahil her tür çalışmayı yapmak/yaptırmak, bu maksatla dış mekânlarda kullanılan ağaç veya bitki türlerinin üretimine yönelik fidanlık kurmak/kurdurmak ve bu amaçlar doğrultusunda yatırım yapacak olan gerçek veya tüzel kişileri desteklemek
- Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

1.3 İdareye İlişkin Bilgiler

1.3.1 Tarihçe

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte teşkilat, görev ve yetkileri yeniden düzenlenerek hizmet yarışındaki konumu ve önemini arttırarak sürdürmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nın çevre tarafı, Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nın tek çatı altında birleştirilmesiyle 04.07.2011 tarihinde kurulmuş ve teşkilat, görev ve yetkileri 10.07.2018 tarihinde yayımlanan 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile yeniden düzenlenmiştir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın tarihsel gelişimi dört ayrı başlık altında değerlendirilmiştir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

1848 yılında "Nafia Nezareti" adı altında çalışmalarına başlayan Bayındırlık Bakanlığı, 26.05.1934 tarihli ve 2443 sayılı Kuruluş Kanunu ile demiryolları, limanlar, karayolları ve köprüler inşa etmek, PTT tesislerini kurup işletmek, su işlerini düzenlemek, devlet daire ve müesseselerinin her türlü yapı işlerini yapmakla görevlendirilmiştir.

1958 yılında, 7116 sayılı Kanun ile İmar ve İskân Bakanlığı kurulmuş olup, bölge, şehir, kasaba ve köylerin planlanması, mesken politikası, yapı malzemesi konuları ile uğraşmak, afetlerden önce ve sonra gerekli tedbirleri almak, kentsel altyapıyı gerçekleştirmek ve belediyelerle ilişkileri düzenlemek konularında görevlendirilmiştir.

3.07.1972 tarihli ve 1609 sayılı Kanun ile Bayındırlık Bakanlığı'nın kuruluşu ve görevleri yeniden düzenlenmiştir. 13.12.1983 tarih ve 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İmar ve İskân Bakanlığı ile birleştirilmesi sonucu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı adını almıştır.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, şehirleşme ve yapılaşma alanlarında gerçekleştirdiği alt ve üst yapı hizmetleri ile ülkemizin kalkınmasında 150 yılı aşkın süre önemli işlevleri yerine getirmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı

Çevrenin korunmasına ilişkin çeşitli kanunlarda yer alan hükümler, 1970'li yıllara kadar farklı bakanlık ve kuruluşlar tarafından kendi ilgi alanları ile alakalı olarak uygulanmıştır. Çevre alanında ilk bağımsız yapılanma, 12.02.1973 tarihli ve 7/5836 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Çevre Sorunları Koordinasyon Kurulunun oluşturulmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu Kurul, daha sonra 16.04.1974 tarihli ve 7/8329 sayılı Kararname ile Çevre Koordinasyon Kuruluna dönüştürülmüştür.

Çevrenin korunmasına yönelik temel politikaların belirlenmesi, konuyla ilgili plan ve projelerin hazırlanması, bunların uygulanmasında ilgili bakanlık ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması maksadıyla 27.07.1978 tarihli ve 7/16041 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Başbakanlık Çevre Örgütü" kurulmuştur.

Ülkemizde çevre konularını bütünlük olarak ele almak üzere 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu yürürlüğe girmiştir. 08.06.1984 tarihli ve 222 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli bir kurum olarak Çevre Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Çevre Kanunu'nu uygulamakla sorumlu kılınmıştır. 389 sayılı Çevre Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile çevre örgütlenmesi Müsteşarlık düzeyine çıkarılmıştır. 19.10.1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle çevre koruma ile ilgili diğer bir kurum olarak Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip "Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı" kurulmuştur.

Çevre Müsteşarlığı, çevre alanında daha etkili bir kurumsal yapı oluşturmak maksadıyla 09.08.1991 tarihli ve 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre Bakanlığı olarak yapılandırılmıştır. 01.05.2003 tarihli 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıkları birleştirilerek Çevre ve Orman Bakanlığı kurulmuştur. Bakanlığın kurulması ile İl Çevre Müdürlüklerinin faaliyete geçmeleri sağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı

1976 tarihinde Barselona’da imzalanan Akdeniz’in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesine dayalı olarak, 12.06.1988 tarih ve 88–13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince Başbakanlığa bağlı Özel Çevre Koruma Bölgesi Başkanlığı geçici olarak ihdas edilmiştir.

Söz konusu protokole ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9 uncu maddesinde yer alan “Bakanlar Kurulu, ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi haiz olan, çevre kirlenme ve bozulmalarına duyarlı alanların, doğal güzelliklerinin gelecek nesillere ulaşmasını emniyet altına almak üzere, gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilan etmeye, bu alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esasları ile plan ve projelerin hangi Bakanlıkça yürütüleceğini belirlemeye haizdir” hükmüne göre; 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kurulmuş; 444 sayılı KHK ile 21.08.1991 tarihinde Çevre Bakanlığına bağlanmıştır. Kurum, 01.05.2003 tarih ve 4856 sayılı Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıklarının birleşmesi üzerine Çevre ve Orman Bakanlığına bağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı; 08.07.2011 tarih ve 27988 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Bazı Kuruluşların Bağlı ve İlgili Oldukları Bakanlıkların Değiştirilmesine Dair Tezkere” ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bağlanmıştır.

17.08.2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kapatılarak Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Bakanlık Makamının 18.08.2011 tarihli Olur’u ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatı içindeki yerini almıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 04.07.2011 tarihli ve 27984 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının çevre kanadı ile Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’nın tek çatı altında bir araya getirilmesiyle kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın görev, yetki ve sorumlulukları, 17.08.2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile daha da güçlendirilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri, 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiş; organizasyon şemasında da görüldüğü gibi merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Kurulması

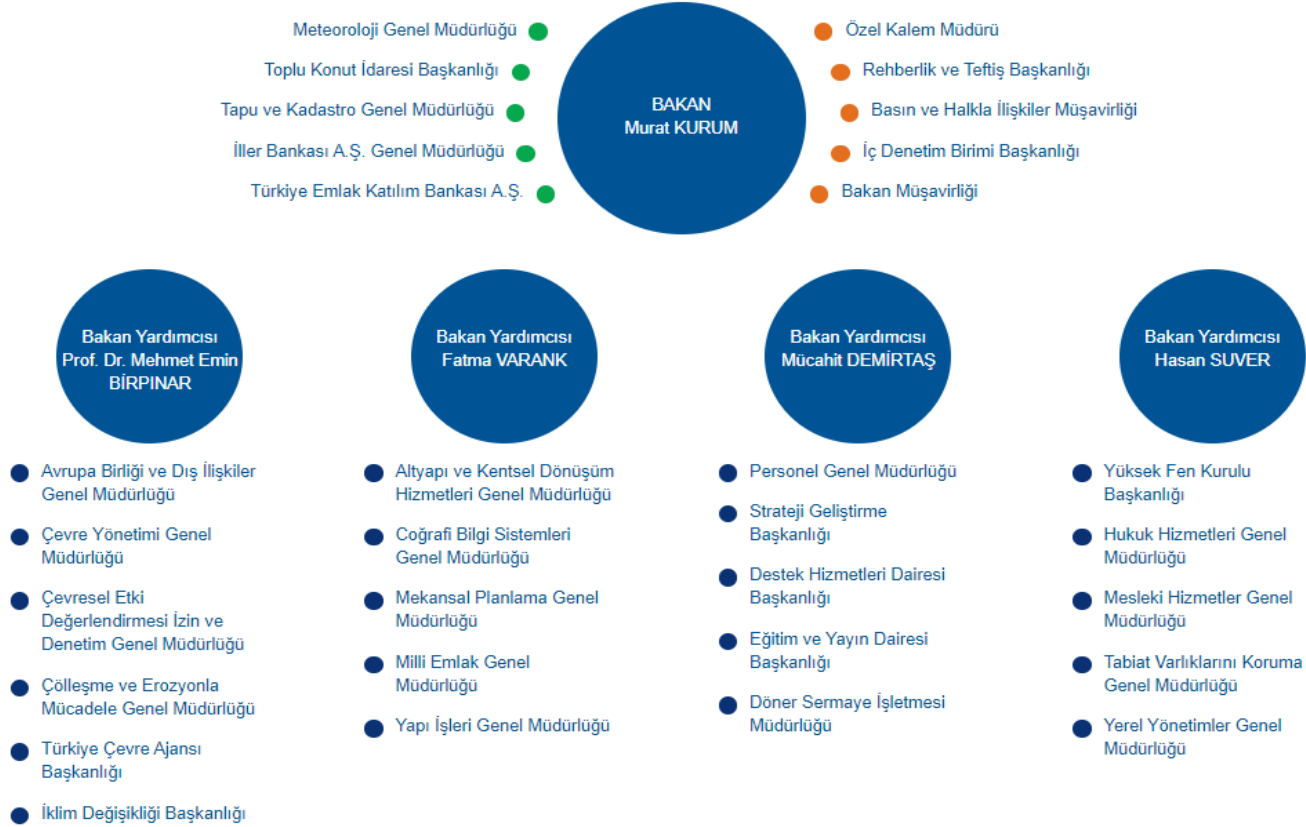
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının teşkilat, görev ve yetkilerine; “çölleşme ve erozyonla mücadele” görevleri eklenmiş, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Bakanlığın bünyesindeki merkezi birimleri arasına katılmış; Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile aynı Kararname ile kurulan İklim Değişikliği Başkanlığı da Bakanlığa bağlı kuruluşlar arasına dahil edilmiştir.

1.3.2 Fiziksel Yapı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Merkez Binası; Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No:52 Çankaya / Ankara adresindeki hizmet binasında, Bakanlık Laboratuvarları ise Haymana Yolu 5. km. Gölbaşı/ANKARA adresindeki binasında hizmet vermektedir.

1.3.3 Teşkilat Yapısı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir. Bakanlığın teşkilat şeması aşağıdaki gibidir;

Şekil 1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Organizasyon Şeması

1.3.4 Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Bakanlık internet sitesinden verilen hizmetler aşağıda sunulmaktadır.

Şehircilik Uygulamaları

- Atlas.gov.tr
- Akıllı Şehirler
- Binalarda Enerji Kimlik Belgesi
- Binaların Gürültüye Karşı Korunması (Akustik Uzman Listesi)
- e-Kooperatif Yapı Kooperatifleri Sistemi
- HAYAT - Hafriyat ve Yıkıntı Atığı Kontrol ve Takip Sistemi
- Kentsel Dönüşüm Bilgi Sistemi
- Müteahhit ve Müellif Bilgi Sistemi
- Onaylanmış Kuruluşlar (Yapı Malzemeleri)
- Plan İşlem Numarası (PİN)
- Riskli Yapı Tespiti ile Yetkili Kuruluşlar
- Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Uzmanlığı Başvurusu
- Türkiye Ulusal Coğrafi Veri Portalı
- Yapı Denetim Sistemi
- Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi
- Yapı Müteahhitliği Bilgi Sistemi
- Yer Bilimsel Etüt Bilgi Sistemi - YERBİS

Çevre Uygulamaları

- Ambalaj Bilgi Sistemi
- Atık Yönetim Uygulaması
- Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi
- BEKRA Bildirim Sistemi
- Büyük Yakma Tesisleri Bilgi Sistemi
- Çevre Referans Laboratuvar Bilgi Sistemi
- Çevrimiçi Çevre İzinleri
- E-ÇED
- Elektrikli ve Elektronik Eşya Üretici Kayıt Uygulaması
- Endüstriyel Uçucu Organik Bileşiklerin Kontrolü
- Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü
- Finansman Bilgi Sistemi
- Gemi Atık Takip Sistemi
- Gönül Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi
- Güvenlik Bilgi Formu
- İklim Değişikliği Ulusal Plan Uygulaması
- Kimyasal Kayıt Sistemi
- Kimyasal Madde Envanter Bilgi Sistemi
- Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi

- Madeni Yağ Bilgi Sistemi
- Mavi Kart Atık Takip Sistemi
- Ozon Tabakasını İncelten Gazların Kontrolü
- Ömrünü Tamamlamış Araç Bilgi Sistemi
- PCB Envanter Sistemi
- Sit Alanları Yönetim Bilgi Sistemi
- Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemi
- Tescil Edilmiş Sit Alanları
- Ulusal Emisyon (Baca Gazı) İzleme Ağı
- Ulusal Gerçek Zamanlı Atık Su İzleme Sistemi
- Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı

Kurumsal Uygulamalar

- Bakanlığın Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Fiyat Listesi
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Kurumsal Uygulamalar Portalı
- E-Sertifika ve Sınav Sonuç Uygulaması
- Kurumsal E-Posta Sistemi Web Mail
- Kurumsal Risk Yönetimi
- SGB NET
- Sosyal Tesis Muhasebe Takip Sistemi
- Uzaktan Eğitim Portalı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın donanım envanteri dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1.Mevcut Kurum Donanım Envanteri

Donanım Bileşeni	Adet
Sunucu Bilgisayar (Fiziksel)	158
Sunucu Bilgisayar (Sanal)	1.577
Depolama Birimi	22
Yedekleme Birimi	10

Tablo 2. Mevcut Kurum Platform Yazılım Envanteri

Yazılım Bileşeni	Adet
Sunucu İşletim Sistemi (Windows)	955
Sunucu İşletim Sistemi (Diğer)	622
Masaüstü İşletim Sistemi	15.857
Masaüstü Üretkenlik Paketi	1.507
E-Posta Sunucusu	5

1.3.5 İnsan Kaynakları

31.12.2022 tarihi itibari ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatında toplam 17.800 personel istihdam edilmiştir.

Tablo 3. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

Personel Sayısı	Merkez			Taşra			Yurt Dışı			Genel Toplam		
	Dolu	Boş	Toplam	Dolu	Boş	Toplam	Dolu	Boş	Toplam	Dolu	Boş	Toplam
Memur	2.956	4.313	7.269	10.987	8.798	19.785	6	4	10	13.949	13.115	27.064
İşçi	523	834	1.357	1.634	1.678	3.312	0	0	0	2.157	2.512	4.669
4/B Sözleşmeli	137	53	190	1.242	1.859	3.101	0	0	0	1.379	1.912	3.291
36/A Sözleşmeli	2	118	120	0	0	0	0	0	0	2	118	120
6306 Sözleşmeli	133	33	166	168	61	229	0	0	0	301	94	395
Bilişim Uzmanı (Söz.)	12	13	25	0	0	0	0	0	0	12	13	25
Döner Sermaye	0	22	22	0	0	0	0	0	0	0	22	22
Toplam	3.591	5.473	9.064	13.628	10.577	24.205	6	4	10	17.800	17.786	35.586

Tablo 4. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı

Birimi	Personel Sayısı	Oran (%)
Merkez	3.763	21,14
Taşra	14.031	78,83
Yurt Dışı	6	0,03
Toplam	17.800	100,00

Tablo 5. Bakanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı	Oran (%)
Kadın	5.721	32,14
Erkek	12.079	67,86
Toplam	17.800	100,00

Yaş Grubu	18-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61 ve üzeri	Toplam
Kişi	363	1.011	2.748	3.675	3.236	2.475	1.999	1.542	751	17.800

Tablo 6. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
İlköğretim	905	5,08
Lise	2.281	12,81
Ön Lisans	2.121	11,92
Lisans	10.469	58,81
Lisans Üstü	1.882	10,57
Doktora	142	0,80
Toplam	17.800	100,00

Tablo 7. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı	Oran (%)
Memur		
<i>Genel İdare Hizmetleri</i>	5.843	32,83
<i>Teknik Hizmetleri Sınıfı</i>	7.673	43,11
<i>Sağlık Hizmetleri Sınıfı</i>	103	0,58
<i>Yardımcı Hizmetleri Sınıfı</i>	270	1,52
<i>Avukatlık Hizmetleri</i>	60	0,34
Memur Toplamı	13.949	78,37
İşçi	2.157	12,12
4/B Sözleşmeli	1.379	7,75
36/A Sözleşmeli	2	0,01
6303 Sözleşmeli	301	1,69
Bilişim Uzmanı (Sözleşmeli)	12	0,07
Toplam	17.800	100

Tablo 8. Bakanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Yıl Aralığı	Personel Sayısı	Oran (%)
0-5	3.352	18,83
6-10	3.505	19,69
11-15	3.662	20,57
16-20	1.839	10,33
21-25	1.581	8,88
26 yıl ve üzeri	3.861	21,69
Toplam	17.800	100

1.3.6 Sunulan Hizmetler

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

- Avrupa Birliği ile ilişkilerde ve Avrupa Birliği'ne yönelik mevzuat ve uyum çalışmaları ile ekonomik ve teknik iş birliğine yönelik çalışmalarda Bakanlık hizmetlerinin süratli, düzenli, etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli irtibat ve eşgüdümü sağlamak,
- Avrupa Birliği ile mali ilişkiler çerçevesindeki operasyonel programları yürütmek ve fonların uygulanmasını koordine etmek,
- İlgili mevzuat, Avrupa Birliği müktesebatı ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde operasyonel programları hazırlamak ve uygulamak,
- Uluslararası alanda faaliyet gösteren kuruluşlarla Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası sözleşmeler de dahil olmak üzere ilişkileri düzenlemek, gerekli irtibat ve eşgüdümü sağlamak,
- Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak Avrupa Birliği mevzuatı ve uygulamaları konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve ilgililere duyurmak,
- Desteklenecek proje ve faaliyetlere ilişkin olarak, projelerin seçimini yapmak, önceliklendirmek, ihale ve sözleşmelerini yapmak ve yürütülmesini sağlamak, ödemelerini gerçekleştirmek ve muhasebeleştirmek, buna ilişkin kontrol, izleme ve değerlendirmeleri yapmak,
- İlgili kurum ve makamlara görevleri ile ilgili bilgi, belge ve raporların intikalini sağlamak ve operasyonel programın özelliğine göre yapısal fonların kullanımı için gerekli hazırlıkları yapmak,
- Bakanlık faaliyetleri çerçevesinde yurtdışından gelen heyetler ve Bakanlıktan yurtdışına gönderilecekler ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Yurtdışı ilişkilerle ilgili protokol işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,

Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Mahallî idarelerin altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Teknik altyapı tesisleri ve altyapı birlikleri kurulması konusunda mahallî idareler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak, rehberlikte bulunmak ve teknik altyapı tesislerine ilişkin envanteri tutmak.
- 97 nci maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi kapsamındaki uygulamalara ilişkin her türlü altyapı, katlı ve köprülü kavşak gibi yapıların projelerini yapmak veya yaptırmak, bu alanlarda mülk sahiplerinden altyapı katılım bedellerinin tahsiline ilişkin düzenlemeler yapmak.
- Gecekondulu alanları ile vasfının bozulmasından dolayı orman ve mera dışına çıkarılan alanlara ilişkin iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamaları ile afet

riski altındaki alanların dönüştürülmesine ilişkin mevzuat ve 775 sayılı Kanun uyarınca ıslah, tasfiye, dönüşüm ve iyileştirme bölgelerinin tespitine, ilanına, program ve öncelik sırasına dair usul ve esasları belirlemek.

- Dönüşüm, yenileme ve transfer alanlarının belirlenmesi, dönüşüm alanı ilan edilen alanlardaki yapıların tespiti ile arsa ve arazi düzenleme ve değerlendirme iş ve işlemlerinin yapılmasını sağlamak; dönüşüm uygulamalarında hak sahipliği, uzlaşma, gerektiğinde acele kamulaştırma, paylı mülkiyete ayırma, birleştirme, finansman düzenlemelerinde bulunma, dönüşüm alanları içindeki gayrimenkullerin değer tespitlerini yapma ve Bakanlıkça belirlenen esaslar ve proje çerçevesinde hak sahipleri ile anlaşmalar sağlama, gerektiğinde yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni verme, kat mülkiyeti tesisi, tescili ve imar hakkı transferi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- Belediye Kanununun 73üncü maddesi kapsamındaki uygulamalara ilişkin dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

- Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak ve yaptırmak.
- Çağdaş coğrafi bilgi teknolojilerinin ülkede etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını teşvik etmek ve eşgüdümü sağlamak.
- Coğrafi veri ve bilginin ulusal düzeyde üretimine, kalitesine ve paylaşımına yönelik standartlar ile bunlara ilişkin temel politika ve stratejilerin belirlenmesini sağlamak amacıyla çalışmalar yapmak ve gerekli mevzuatı hazırlamak.
- Coğrafi bilgi sistemleri konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen çalışmalarda ülkemizi temsil etmek, iş birliği ve uyum çalışmalarını koordine etmek.
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamına giren tüm konularda, resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca üretilen verilerin Bakanlık birimlerince kullanılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak.
- Bakanlık hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Bakanlık mekânsal veri altyapısının oluşturulması ve geliştirilmesi ile Bakanlığın ihtiyaç duyacağı her türlü verinin iletilmesi ve temin edilmesi konularında çalışmalar yürütmek.
- Kent bilgi sistemlerinin standart ve yaygın bir şekilde oluşturulması için gerekli düzenlemeler yapmak.
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamında resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca üretilen mekânsal verilerin sunulduğu portalı kurmak ve işletmek.
- Uluslararası veri paylaşım ağlarına katılmak.
- Coğrafi bilgi sistemleri ile ilgili sertifikasyon ve akreditasyon çalışmalarının yapılmasını sağlamak.
- Coğrafi bilgi sistemleri uygulamalarını bütünleyen navigasyon, yönetim, otomasyon ve dokümantasyon sistemleri ile uzaktan algılama tekniği konularında uygulama, düzenleme, geliştirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek.
- Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

- Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili mevzuatı hazırlamak, standart Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili mevzuatı hazırlamak, standart geliştirmek, ölçüm, tespit ve kalite ölçütlerini belirlemek; alıcı ortam özelliklerine göre çevre kirliliği yönünden görüş vermek.
- Hava kalitesinin korunması, hava kirliliği, gürültü ve titreşimin azaltılması veya bertaraf edilmesi için hedef ve ilkelerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak; temiz hava eylem planları yapmak ve yaptırmak; konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli çalışmalar yapmak, ölçüt ve standartları belirlemek.
- Temiz üretim ve entegre kirlilik önleme çalışmalarına yönelik politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve ilgili mevzuatı hazırlamak.
- Yenilenebilir enerji kaynakları başta olmak üzere, temiz enerji kullanımını teşvik etmek, yakıtların hava kirliliğine yol açmayacak şekilde kullanılabilmesi için hedef ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü ve titreşim ile ilgili ölçütleri belirlemek.
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile nükleer güvenlik konusunda iş birliği yapmak.
- Etkili bir çevre yönetimi gerçekleştirmek, atık ve kimyasalların çevre ile uyumunu sağlamak üzere gerekli ekonomik araçları belirlemek ve bu konuda standartlar geliştirmek.
- Motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyonlarının kontrolü için idari, mali ve teknik usul ve esaslar ile standartları belirlemek.
- Yeraltı ve yerüstü sularının, denizlerin ve toprağın korunması, kirliliğin önlenmesi veya bertaraf edilmesi maksadıyla kirletici unsurlar ile kirliliğin giderilmesi ve kontrolüne ilişkin usul ve esasları tespit etmek ve uygulamayı sağlamak, acil müdahale planları yapmak ve yaptırmak, çevrenin korunması maksadıyla uygun teknolojileri belirlemek ve bu maksatla kurulacak tesislerin vasıflarını tespit etmek ve bu çerçevede gerekli tedbirleri almak ve aldirmek.
- Atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Atıksu arıtma tesislerinin tasarım esaslarını ve kriterlerini Tarım ve Orman Bakanlığı ile birlikte belirlemek, onay işlemlerini yürütmek.
- Atıkların kaynağında en aza indirilmesi, sınıflara ayrılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertaraf edilmesi, yeniden kullanılması, arıtılması, enerjiye dönüştürülmesi ve nihai depolanması konularında politika ve stratejilerin belirlemesi amacıyla çalışmalar yapmak.
- İlgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde atıkların taşınması ile tehlikeli atıkların taşınma lisanslarına ilişkin esasları belirlemek, uygulanmasını sağlamak, izlemek, atık ve kimyasallarla kirlenmiş alanların mevcut kirlilik durumlarını tespit etmek,

çevre ve insan sağlığına yönelik risklere ve kirlenmiş alanların iyileştirilmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve yaptırmak.

- Yasaklanacak ve kısıtlanacak yakıt, atık ve kimyasalların ve bunlar ile çevre kirliliğine yol açabilecek diğer maddelerin ithalat ve ihracatına ilişkin ölçütleri belirlemek, uygulanmasını sağlamak.
- Ulusal çevre stratejisi ve eylem planlarının hazırlamasına ilişkin çalışmaları yürütmek ve koordinasyonu sağlamak.
- Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmeye ile ilgili tedbirlerin alınmasına yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak amacıyla diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlamak.
- Mahalli çevre kurullarının çalışmalarını takip etmek ve yönlendirmek.
- Yerleşik alanlarda bina ve sair yapılarda görüntü kirliliğine yol açan uygulamaları önleyici tedbirler almak.
- Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek ve yürütmek.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

- Çevresel etki değerlendirme ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek.
- Çevre kirliliğini önleme ve çevre kalitesini iyileştirmeye yönelik her türlü faaliyet ve tesisi izlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldirmek, denetlemek, çevre izni ve lisansı vermek.
- Çevre kirliliğine neden olan faaliyet ve tesislerin emisyon, deşarj ve atıklar ile arıtma ve bertaraf sistemlerini izlemek ve denetlemek.
- Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü, titreşim ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon ile ilgili faaliyetleri izlemek, yeraltı ve yerüstü sularına, denizlere ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak.
- Temiz hava merkezlerinin kurulması ve yönetilmesiyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek.
- Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm ve analiz ölçütlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak; çevreyle ilgili her türlü ölçüm, izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdurmak, bunların akreditasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak; alıcı ortamlar konusunda ölçüm yapacak kuruluşları belirlemek.
- Her türlü atık bertaraf tesisine lisans vermek, bunları izlemek ve denetlemek.
- Bakanlığın görev alanına giren ürünlerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelere uygunluğunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla denetim yapmak, yaptırmak, yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.

- Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak ve Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek.
- Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmaları izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak.

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

- Toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi ve iklim değişikliği ile mücadele amacıyla; havza bütünlüğü esas alınarak çölleşme ve erozyonla mücadele, çığ, heyelan ve sel kontrolü ile entegre havza ıslahı plan ve projelerini yapmak, yaptırmak, bu plan ve projelerin gerektirdiği etüt ve proje işlerini yürütmek, projeleri uygulamak, uygulanmasını izlemek, kurumlara proje desteği sağlamak, bu iş ve işlemlerle ilgili politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlamak.
- Çölleşme ve erozyonla mücadele amacıyla su havzalarının geliştirilmesine yönelik ulusal ve bölgesel düzeyde planlama yapmak politika ve stratejiler belirlemek.
- Çölleşme, erozyon ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında; ağaçlandırma ve ormanla ilgili görevleri yürüten kurumlarla koordinasyon sağlanarak gerekli hallerde orman sınırları dışında özel ağaçlandırma dahil her tür çalışmayı yapmak/yaptırmak, bu maksatla dış mekanlarda kullanılan ağaç veya bitki türlerinin üretimine yönelik fidanlık kurmak/kurdurmak ve bu amaçlar doğrultusunda yatırım yapacak olan gerçek veya tüzel kişileri desteklemek.
- Üniversiteler ve Ar-Ge kuruluşlarıyla birlikte araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütmek, izleme ve değerlendirme sistemleri kurmak, eğitim, yayın ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmak.
- Görev alanına giren konularda etüt, araştırma iş tanımı, analiz ve birim fiyat tespiti yapmak, yaptırmak, onaylamak uygulama esaslarını tespit etmek.
- Çölleşme ve erozyonla mücadele ile iklim ve çevre amaçlı kullanıma uygun uydu gönderimi veya uydu verilerinin teminine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Görev alanına giren konularda ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ile kararların ulusal düzeyde uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- 26.09.2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.

Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü

- Yerleşme, yapılaşma ve arazi kullanımına yön veren, her tür ve ölçekte fiziki planlara ve uygulamalara esas teşkil eden üst ölçekli mekânsal strateji planlarını ve çevre düzeni planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak hazırlamak, hazırlatmak, onaylamak ve uygulamanın bu stratejilere göre yürütülmesini sağlamak.

- Kentlerde ve kırsal alanlarda arazi kullanımına ilişkin temel ilke, strateji ve standartların belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak.
- Sektörel planların havza veya bölge düzeyindeki mekânsal strateji planlarına ve çevre düzeni planlarına uyumlu hazırlanmasını sağlamak.
- Risk yönetimi ve sakınım planlarının yapılmasına ve onaylanmasına ilişkin kuralları belirlemek ve izlemek, plana esas jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- 97 nci maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen konularla ilgili olarak her ölçekteki imar planı ve imar uygulamalarını, kentsel tasarım projelerini yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Arazi ve arsa düzenlemesi ve parselasyon planlarının hazırlanmasına ilişkin genel ilke, strateji ve esasların belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Cumhurbaşkanınca belirlenen proje kapsamı içerisinde kalmak kaydıyla kamuya ait tescilli araziler ile tescil dışı araziler ve muvafakatleri alınmak koşuluyla özel kişi veya kuruluşlara ait arazilerin yeniden fonksiyon kazandırılıp geliştirilmesine yönelik olarak her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı, kamulaştırma, arazi ve arsa düzenlemesi yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Belediyelerin mücavir alanları ile köylerin yerleşik alanlarının sınırlarının tespitine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve tespit edilen sınırları onaylamak.
- İdarelerin ihtilafı halinde, genel imar düzeni ve uyumunu sağlamak üzere, her türlü etüt, harita ve imar planı, plan değişikliği, plan revizyonu, parselasyon planı hazırlanması, onaylanması ve uygulanmasında koordinasyon sağlamak, ihtilafları gidermek, gerektiğinde ihtilaf konusu işi resen yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Her tür ve ölçekteki fiziki planların birbiriyle uyumunu ve mekânsal strateji planları hedeflerine ve kararlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak.
- Bütünleşik kıyı alanları yönetimi ve planlaması çalışmaları, kıyı alanlarının düzenlenmesine dair iş ve işlemler ile bu alanlara ilişkin jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, kıyı kenar çizgisini tespit etmek, onaylamak ve tescilini sağlamak.
- Kıyı ve dolgu alanları ile bu alanların fonksiyonel ve fiziksel olarak devamı niteliğindeki geri sahalarına ilişkin her tür ve ölçekteki etüt, harita ve planları yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

- Cumhurbaşkanınca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı, milli güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümleri çerçevesinde yapılacak binalar, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesisleri ile ilgili altyapı, üstyapı ve iletim hatları, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde üretim tesisleri ve depoları, akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazı istasyonları gibi alanlar ile ilgili her tür ve ölçekteki planların yapılmasına ilişkin esasları belirlemek, bunlara ilişkin her tür ve ölçekteki harita, etüt, plan ve parselasyon planlarını gerektiğinde yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak. Planlamaya ilişkin iş ve işlemlerde, bakanlıklar, mahalli idareler ve meslek kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak, planlama sürecinin iyileştirilmesini ve geliştirilmesini temin etmek.

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

- Yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapmak, uygulamaları denetlemek ve izlemek.
- Gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilke, strateji ve standartların belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Planlama, harita yapımı, arazi ve arsa düzenlemesi, değerlendirme, parselasyon, etüt ve proje müellifliği, harita plan, proje ve yapım kontrol müşavirliği, her türlü altyapı ve tesisat dâhil olmak üzere yapı müteahhitliği gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri vermek veya verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- Planlı ve plansız alanlardaki projelendirme ve yapılaşmaya, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izinlerinin ulusal adres veri tabanına dayalı olarak düzenlenmesine ilişkin usul, esas ve standartları belirlemek.
- Planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma iş ve işlemlerinde görev alacak bilirkişilerin niteliklerine ve mesleki yeterliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Yöresel mimarının ve yapılarda yerel malzemenin kullanımının teşvik edilmesi, binalarda enerji verimliliğinin sağlanması ve ileri yapım teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapıların denetlenmesinde görev alan mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarını denetlemek, ilgili idareler ile denetim ve müşavirlik kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

- Yapım işlerinde görev alan şantiye şefleri, fen elemanları ve yetki belgeli ustaların faaliyetlerinin, durumlarına göre, ilgili idarelerce veya meslek kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.
- Kamuya ve özel sektöre ait her türlü yapı ve tesisin projelerinin ve yapım işlerinin denetlenmesinde görev alacak mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarının, yapı denetim kuruluşlarının ve müşavirlik kuruluşlarının niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek.
- Çevre yönetimi, çevre denetimi ve çevresel etki değerlendirilmesi iş ve işlemlerinde görev alanların niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- Çevresel etki değerlendirmesi raporu hazırlanmasında, çevre laboratuvarları, çevre danışmanlık firmaları ile belediyelerin çevre koruma tesislerinin projelerinde ve işletilmesinde görev alacak elemanları eğitmek, proje ve tesis ölçütlerini geliştirmek ve mesleki yetkinliği artırmak.
- Konut politikalarının belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, belirlenmiş politika, plan ve stratejilere göre uygulamayı temin ve sonuçlarını takip etmek,
- Yapı kooperatiflerinin ve üst birliklerinin kurulması, işleyişi ve denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, kuruluş kayıtlarının ve sicillerinin tutulmasını sağlamak ve uygulamaları denetlemek.
- Yapılarda kullanılacak malzemelerin kullanım amacına uygunluğuna dair esasları belirlemek, koordinasyon ve yetkilendirme çalışmalarını yürütmek, yapı malzemelerine ilişkin standartların hazırlanıp yayımlanmasını sağlamak.
- Yapı malzemelerinin üretim, satış, nakil ve kullanma safhalarında her türlü mekânda ve ortamda gözetim ve denetimini yapmak, yapı malzemesi numunelerinin test ve deneylerini ilgili standarda göre yapmak, yaptırmak ve laboratuvar altyapısını geliştirmek.

Milli Emlak Genel Müdürlüğü

- Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimine ilişkin hizmetleri, gerektiğinde diğer kamu idareleri ile iş birliği yaparak yürütmek.
- Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralanması, trampası ve üzerinde sınırlı aynî hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemlerini yapmak.
- Devlete intikali gereken taşınır ve taşınmazlarla hakların Hazineye maledilmesi işlemlerini yürütmek, taşınmazların tescilini, taşınır malların tasfiyesini sağlamak.

- Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; kamu idarelerine tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalkması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak; tahsisi kaldırılan taşınmazlar üzerinde Hazine dışındaki kamu idarelerine ait yapı ve tesisleri tasfiye etmek, tasfiyeye ilişkin esas ve usulleri belirlemek.
- Devlete ait konutları yönetmek ve kamu idarelerine ait konutların yönetimi konusundaki politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, her yıl yurt içi ve yurtdışındaki kamu konutlarının kira ve yakıt bedelleri ile işletme, bakım ve onarım esaslarını tespit etmek.
- Hazineye ait taşınmazların envanter kayıtlarını tutmak ve diğer kamu idarelerinin taşınmazlarının envanter kayıtlarının tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin kamulaştırdığı yerlerin Hazine adına tescilini sağlamak.
- Kanunlar ve antlaşmalar gereğince muayyen zümrelere izafetle el konulması gereken para, mal ve hakların işlemlerini yapmak ve tasfiyelerini sonuçlandırmak.
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hizmet dışı kalan taşınırlarının satışını yapmak.
- Kamu idarelerine ait taşınmazların yönetim esaslarını belirlemek.
- Kamu idarelerinin taşınmaz edinme ve yönetimine ilişkin olarak hazırlayacakları mevzuat tasarımları hakkında görüş bildirmek.
- Kamu mallarına ilişkin politikaları tespit etmeye yönelik çalışmalar yapmak.
- Görev alanına giren konularda ilgili mevzuatla Bakanlığa verilen görevleri yürütmek.
- Görev alanına giren konulardaki alacakların süresinde ve mevzuata uygun olarak takip edilerek tahsil aşamasına getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.
- Teşkilat ve görev alanına giren konularda uzmanları aracılığıyla teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yapmak ve bu işlerin yürütülmesi amacıyla uygun görülen büyük il merkezlerinde denetim grupları kurmak.
- Cumhurbaşkanınca uygulama usul ve esasları belirlenen projeler kapsamında; Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri geliştirmek, değerlendirmek, kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazları satın almak, trampa etmek, kamulaştırma ve toplulaştırma yapmak.

Personel Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın personel planlaması ve politikası ile ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi için tekliflerde bulunmak.
- Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.
- Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

- Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların tescil, onay ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tescil etmek.
- Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinin tespit, tescil, onay, değişiklik ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tespit ve tescil etmek, yönetmek ve yönetilmesini sağlamak.
- Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değiştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak.
- Tabiat varlıkları, doğal, tarihi, arkeolojik ve kentsel sitler ile koruma statüsü bulunan diğer alanların çakıştığı yerlerde koruma ve kullanma esaslarını ilgili bakanlıkların görüşünü alarak belirlemek ve bu alanların kısmen veya tamamen hangi idarelerce yönetileceğine karar vermek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Orman alanları dışında yer alan korunması gerekli taşınmaz tabiat varlıkları, koruma alanları ve doğal sit alanlarının Bakanlıkça belirlenen ilke kararlarına, onaylanan planlara uygun olarak kullanılmak üzere tahsisini gerçekleştirmek, uygulamaların tahsis şartlarına uygun olarak gerçekleşmesini izlemek ve denetlemek.
- Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerine ilişkin olarak; hâlihazır haritaları aldirmek, gerekli görülen projeleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, her türlü araştırma ve inceleme yapmak, yaptırmak, izlemek, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, kullanım yasağı getirilen alanların kamulaştırma veya benzer yollarla kamunun eline geçirilmesini sağlamak, kontrol ve denetim yapmak, gerekli görülen alanların korunması ve kirliliğin önlenmesi amacıyla yatırım yapmak veya ilgili idarelerin yatırım projelerini desteklemek, bu alan ve bölgelerde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ilişkin her türlü tasarrufta bulunmak, işletmek, işletletmek ve kullanım izinlerini vermek, korunan alanlara ilişkin insan ve finansman kaynağı sağlamak.

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilkeleri, stratejileri ve standartları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
- Kamu yatırımlarının projeleri ve yapımla ilgili iş ve işlemlere ilişkin usul ve esaslar ile etüt ve projelerin niteliklerini belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
- 97 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile Bakanlığa verilen görevleri yürütmek.
- 5543 sayılı İskân Kanunu ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

- 5543 sayılı Kanun uyarınca daimî iskân için kamu kurum ve kuruluşlarınca yaptırılacak her türlü yapılara ve konutlara ilişkin etüt ve planlama işlerini yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, daimi iskân için yaptırılacak her türlü yapıların inşaatlarını yapmak veya yaptırmak.

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

- Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek.
- Mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek.
- Mahalli idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapmak, istatistiki bilgileri toplamak, değerlendirmek ve yayımlamak.
- Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek.
- Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak.
- Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programlara uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

- 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22.12.2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak ve yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.
- Çevre ve imar mevzuatının yürütülmesinden doğan anlaşmazlıkları ilgili idarelerin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak.
- Teknik veya fiziki yönden birbirini etkileyen plan ve yapım işleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında doğan anlaşmazlıkları, taraf olan idarelerin birlikte talep etmeleri halinde inceleyip karara bağlamak.
- Plan, çevre, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ile yapı kooperatiflerine görüş vermek.

- Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.
- Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerinde kullanılan müteahhitlik karneleri ve iş bitirme belgelerinin yıllara ait değerlendirme katsayılarını, mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak yapı yaklaşık birim maliyetlerini ve proje ve kontrollük işlerinde uygulanacak fiyat artış oranlarını tespit etmek ve yayımlamak.
- Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında meydana gelen teknik gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve bunlardan faydalı görülenler hakkında teklifte bulunmak.
- Bakanlık birimleri arasında teknik konularda uygulama birliği ve koordinasyonu sağlamak.

Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın görev alanına giren konularda yazılı, işitsel ve görsel dokümanların basım ve yayımını desteklemek.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlarla iş birliği yapmak, plan ve programların hazırlanmasında, uygulanmasında ve halkın eğitilmesinde Milli Eğitim Bakanlığı ile bilimsel ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- Eğitim amacıyla Bakanlığın görev alanıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, değerlendirmek, yayımlamak, film, slayt, fotoğraf ve benzeri belgeleri hazırlamak, hazırlatmak, arşiv, dokümantasyon ve kütüphane hizmetlerini yürütmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin faaliyet ve araştırma programlarına Bakanlığın görev alanına giren konuları katmak için ortak çalışmalar yapmak, gerektiğinde ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak, bilgi, belge ve eğitimcilerin mübadelesinin sağlanması çalışmalarını yürütmek.
- Çevre değerlerini ortaya çıkarmak ve tanıtmak amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, çevre eğitimi konusunda uluslararası kuruluşların program, proje ve faaliyetlerini izlemek, uluslararası ve kurumlar arası enformasyon hizmetlerini yerine getirmek.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları ile meslek kuruluşlarına mesleki eğitim vermek veya verdirmek.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.
- Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.
- Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.
- Bakanın ziyaret, davet, karşılama ve uğurlama, ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek.

Bölge Temiz Hava Merkezi Müdürlükleri

- Bölgesel veri işletim merkezi, kalibrasyon laboratuvarı, analitik laboratuvarı ve hava kalitesi izleme ağı; işletim idaresini sağlamak, kabin, cihaz, donanım ve ekipmanlarının bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak.
- Bölge için emisyon envanteri oluşturmak.
- Bölgesel ölçekte hava kalitesi modellemesi yapmak.
- Kalibrasyon planlarını hazırlamak, onaylamak, ulusal ve uluslararası kabul görmüş standartlara uygun kalibrasyon işlemlerini yapmak veya yaptırmak.
- Bölgesel Hava Kalitesi İzleme Ağından elde edilen hava kalitesi ölçüm verilerinin validasyonlarını, analiz ve değerlendirmelerini yapmak, Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Veri İşletme Merkezi ile gerekli eşgüdüm ve iş birliğini sağlamak.
- Bölgesel olarak veri analizi ve kaynak ilişkilendirmesi yapmak.
- Hava kalitesi limit değerlerinin aşılması durumlarını değerlendirmek, aşılması durumunda gerekli tedbirlerin alınması için yetkili kurumları ve kamuoyunu bilgilendirmek.

1.3.7 Bakanlık Taşra Teşkilatı

Bakanlık Taşra Teşkilatı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının taşra teşkilatı 81 ilde bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinden oluşmaktadır.

İl Müdürlükleri tarafından yürütülen hizmetler başlıkları itibari ile aşağıda verilmiştir:

- İmar ve planlama iş ve işlemlerinin yürütülmesi,
- Kooperatif iş ve işlemlerinin yürütülmesi,
- Proje ve yapım işlerinin yürütülmesi,
- Yapı malzemeleri piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Yapı denetim faaliyetlerinin yürütülmesi,
- ÇED hizmetlerinin yürütülmesi,
- Çevre izinleri ve çevre denetimlerinin yürütülmesi,
- Çevre yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu faaliyetleri ve doğal sit alanlarında iş ve işlemlerin yürütülmesi,
- Altyapı ve kentsel dönüşüm hizmetleri ile ilgili olarak 6306 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesi,
- İl müdürlüğü bünyesindeki bilgi teknolojileri, insan kaynakları ve destek hizmetlerinin yürütülmesi.

1.3.8 Bağlı ve İlgili Kuruluşlar

Bakanlığın bağlı kuruluşları Türkiye Çevre Ajansı, İklim Değişikliği Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM), ilgili kuruluşu İller Bankası Anonim Şirketi (İLBANK A.Ş.), ilişkili kuruluşu ise Türkiye Emlak Bankası AŞ'dir.

Türkiye Çevre Ajansı

Türkiye Çevre Ajansı, Çevre kirliliğini önlemek ve yeşil alanların korunmasını, iyileştirilmesini ve geliştirilmesini sağlamak ile ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere 24.12.2020 tarihli ve 7261 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

İklim Değişikliği Başkanlığı

İklim Değişikliği Başkanlığı, küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere 21.10.2021 tarihli ve 31643 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuştur.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, merkez teşkilatı ile birlikte 22 Bölge Müdürlüğü, 957 Tapu Müdürlüğü ve 81 Kadastro Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü; tapu sicillerini tutan, taşınmazlarla ilgili her türlü akitli ve akitsiz tapu işlemleri ile tescil işlerini yapan, sicil ve belgelerin arşivlenerek korunmasını sağlayan, ülkemizin kadastroğunu yaparak değişikliklerini takip eden, tapu planlarının yenilenmesini ve güncellenmesini sağlayarak bunlara ilişkin kontrol ve denetim hizmetlerini yürüten bir kuruluştur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Bakanlığın bağlı kuruluşu olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü, can ve mal güvenliğini önceleyen, hayat kalitesini artırıcı, sektörel beklentileri karşılayan, sosyo-ekonomik fayda sağlayan, kesintisiz, kaliteli ve güvenilir meteorolojik ürün ve hizmetler sunan kurumdur. Meteoroloji Genel Müdürlüğü merkez teşkilatının yanı sıra 16 Bölge Müdürlüğünden oluşmaktadır.

İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü

Bakanlığın ilgili kuruluşu olan İller Bankası Anonim Şirketi, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip bir kalkınma ve yatırım bankasıdır.

Bankanın amacı, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak, bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek, bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile altyapı ve üstyapı işlerinin yapılmasına yardımcı olmak ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmektir.

Banka; harita, imar planı, jeolojik ve jeoteknik etüt, içme suyu, kanalizasyon, her türlü arıtma, katı atık, deniz deşarjı, jeotermal enerji uygulamaları, belediye hizmet binaları, soğuk hava deposu, terminal, köprülülük kavşak, işhanı, hal, okul, otel, kaplıca ve peyzaj projeleri gibi geniş bir alanda belediyelerimize yatırım hizmetleri vermekte ve her türlü finansman ihtiyaçlarını orta ve uzun vadeli olarak temin etmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

TOKİ, 1984 yılında 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile ülkemizdeki konut sorununun giderilmesi amacıyla kurulmuş bir kamu idaresidir.

Ülkemizde konut ve kentleşme politikalarının üretilmesi ve uygulanması amacıyla 35 yıldır, sağlıklı ve yaşanabilir kentsel çevrelerde yeterli ve nitelikli konut üretiminin sağlanması yönünde çalışmalarını sürdürmektedir.

TOKİ'nin kuruluş amacı konutu olmayan ihtiyaç sahibi alt ve orta gelir grubu ailelerin, kira öder gibi uzun vadelerde güvenli, nitelikli ve erişilebilir konut sahibi olmalarını sağlamaktır. Ayrıca kamu kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu eğitim, sağlık, güvenlik, spor gibi hizmet binalarının yapımını da üstlenmektedir. Şehit aileleri ile görev malullerine konut kredi desteği sağlamakta, tescilli binaların restorasyonu için krediler vermektedir.

Türkiye Emlak Katılım Bankası AŞ

Türkiye Emlak Katılım Bankası 1926 yılında Türkiye Emlak ve Eytam Bankası adıyla kurulmuş, Türkiye Cumhuriyeti'nin büyüme ve kalkınma yolculuğunda önemli bir finansal aktör olmuştur. 2001 yılında tasfiye sürecine alınan bankanın 2018 yılı Ağustos ayında bir Katılım Bankası olarak tekrar faaliyete geçirilmesi üzere çalışmalara başlanmıştır.

Yapı malzemeleri üreticileri ve kullanıcıları (inşaat) sektörü başta olmak üzere ülkemizin büyüme ve kalkınmasında itici güç olan üretim ve lojistik gibi sektörlerin finans piyasasındaki en yakın iş ortağı olmayı hedefleyen Türkiye Emlak Katılım Bankası; Öncelikle yapı malzemeleri üreticileri ve kullanıcıları için tedarik zinciri finansmanı ve yönetimine, uzun vadeli fiyatlandırma ve likidite riskinin yönetimine, alım hakkına dayalı kira sertifikası, ipotek teminatlı menkul kıymetlerin sermaye piyasasına kazandırılması ve yeni yatırımcıların piyasaya girişinin sağlanmasına, mevcut yapı stokunun kredi işlemlerine dayanak varlık oluşturulması için gerekli olan ürünlere ve gayrimenkul ediniminin sistematik ve planlanabilir hale getirilmesi için gerekli olan ürünlere yönelik iş planlarını hayata geçirecektir.

1.3.9 Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Bakanlığımızda iç kontrol sistemi; kuruluş hedefleri olan; faaliyetlerin etkinliğinin ve verimliliğin, finansal ve yönetsel bilgilerin güvenilirliği ile faaliyetlerin uygulamadaki yasa ve düzenlemelere uygunluğunun sağlanması çerçevesinde ele alınmaktadır.

Bakanlık faaliyetleri, kamu iç kontrol standartlarına uygun şekilde ve hizmetlerin etkinliğini artırmaya yönelik olarak Bakanlık tüm birimlerinin birbiriyle uyum içinde çalışması ile birlikte başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Bakanlık tarafından kamu mali sisteminin değişen koşullara uygun olacak şekilde daha etkin, hesap verebilir ve şeffaf bir yapıya sahip olmak ve kamu iç kontrol standartlarına uyum kapasitesi artırmak amacıyla çalışmalar devam etmektedir.

Bu kapsamda etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve sürekli olarak geliştirilmesi ve Bakanlık birimlerinin iç kontrol çalışmalarında yol gösterici olması amacıyla İç Kontrol Web Sayfası tasarlanmıştır. Söz konusu web sayfasına iç ve dış paydaşlar her harcama biriminin kendi web sayfasında bulunan iç kontrol sekmesinden ulaşabileceklerdir. Bakanlıkça oluşturulan gerekli yazılı prosedür ve talimatlar, birimlere ait iş süreçleri, organizasyon yapısı, teşkilat şemaları, hassas görevler vb. iç kontrol çalışmaları bu uygulama ile erişilebilir hale getirilerek iç kontrol sisteminin daha çok benimsenmesi ve bilinirliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum kapsamında hazırlanan rehberler, yayınlar broşürler, sunumlar, iç kontrol sisteminin yasal dayanaklarını oluşturan kanun, yönetmelik ve tebliğler "İç Kontrol Mevzuatı" başlığı altında toplanmıştır. İç kontrol

kavramını daha iyi anlamak için iç kontrol sisteminin tanımına, genel esasları ve amaçlarına, Kamu İç Kontrol Standartlarına ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Harcama birimlerinde ortak yürütülen mali ve mali olmayan iş süreçlerine ait süreç kartları ve iş akış şemaları ise “Harcama Birimleri Ortak Süreçler” olarak iç kontrol web sayfasında bulunmaktadır. Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum kapsamında Bakanlık eylem planları ve Kamu İç Kontrol Standartları İzleme bileşeni gereğince sistemin etkinliğini değerlendiren ve gerekli önlemlerin yer aldığı her yıl hazırlanan Bakanlık İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporları “Eylem Planları ve Raporlar” kısmında yer almaktadır. İç Kontrol Çalışma Formları başlığı altında tüm iç kontrol ve süreç yönetimi çalışmaları standart formlar yer almaktadır. Birimler ihtiyaç halinde bu boş formlardan faydalanarak çalışmalarını revize edebilir veya yeni baştan oluşturabilmektedirler.

Süreç Yönetimi, süreçlerin bugün nasıl çalıştığını anlamak ve iyileştirebilmek için kurumun tüm süreçlerinin belirlenmesi, tanımlanması, belgelenmesi, sahip atanması, düzenli olarak süreç performans göstergelerinin izlenerek, değerlendirilmesi ve gerektiğinde küçük iyileştirmelerin ya da yeniden tasarımların yapılmasıdır. İş akış şemaları hazırlanmasının; işbirliği ve iş bölümü çalışmalarının etkinliğinin artmasına, süreçlerde rol alanları netleştirilmesine, yetki ve sorumluluklar belirlenmesine hatta ortaya çıkan sonuçlar ile performans göstergelerinin belirlenmesine yardımcı olabilmektedir. Bu kapsamda geçmiş yıllarda Bakanlık birimlerinde her Daire Başkanlıkları/Şube Müdürlükleri iş ve faaliyetlerine ilişkin süreçler ve buna bağlı alt süreçler belirlenmiştir. Sürecin amacı, kapsamı, kaynakları, girdi ve çıktıları gibi süreci tanımlayıcı kavram ve ifadelerin yer aldığı süreç kartları oluşturulmuştur.

Sürecin iç ve dış paydaşlar tarafından rahat bir şekilde anlaşılmasına olanak sağlayacak şekilde süreçlerin şekilsel gösterimi olan “iş akış şemaları” çizilmiştir. Son olarak her birime ait süreç başlıkları ana süreçler, süreçler ve alt süreçler olarak kategorize edilerek tek bir tabloda süreç envanteri şeklinde birleştirilmiştir.

Etkin işleyen bir kamu mali yönetiminin gerekliliklerini sağlamak üzere, idarelerin stratejik yönetim ve kurumsal risk yönetimi mekanizmaları ile iç kontrol sistemlerini kurmuş ve işletiyor olmaları büyük önem taşımaktadır. Stratejik yönetim ve kurumsal risk yönetimi, kamu idarelerinin misyon ve vizyonlarını belirlemeleri ve tüm karar ve faaliyetlerinde bu doğrultuda hareket etmeleri ile karşılaştıkları değişimlerin oluşturduğu risklerin üstesinden gelmelerini sağlayacak, sisteme makul bir güvence oluşturacak bütüncül bir yapının kurulmasını hedefler. İç kontrol sistemi ise, kurumların stratejik amaç ve hedeflerine ulaşabilmeleri, faaliyetlerini etkili, ekonomik, yasal mevzuata ve etik kurallara uygun olarak gerçekleştirmeleri, kaynakların korunması ve verimlilik esasına göre kullanılmasının temini ile mali bilgi ve yönetim bilgisinin doğru ve zamanında raporlanmasını temin eden süreç ve yöntemlerin bir bütünüdür.

Bakanlıktaki her birim iç kontrol web sayfasında iç kontrol çalışma formları menüsü altında bulunan İşlevsel Teşkilat Şeması çalışma formunu doldurarak birimine ait iç

kontrol web sayfasına yüklemektedir. Görev, Yetki ve Sorumluluklar El Kitabı Bakanlık birimlerinde Daire Başkanlıkları ve Daire Başkanlıklarına bağlı Şube Müdürlüklerinin hepsi için ayrı ayrı hazırlanmıştır. Görev Dağılım Listesi Bakanlık birimlerinde Daire Başkanlıkları ve Daire Başkanlıklarına bağlı Şube Müdürlüklerinde faaliyetlerine ilişkin görevlerin ve bu görevlerde çalışan asil ve yedek personelin yer aldığı liste olup ihtiyaç halinde güncellenmektedir.

Bakanlık hizmet kalitesini geliştirmek ve verimliliğini artırmak, Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumun sağlanması için, hiç yapılmaması, hatalı veya geç yapılması halinde kurumun işleyişini aksatacak ya da memura, çalışma arkadaşlarına veya üçüncü kişilere zarar verebilecek olan görevlerin, kim tarafından, nasıl ve ne zaman yürütüleceği ve gerektiğinde nasıl kontrol edileceğini belirlemek üzere standart bir yöntem için Hassas Görev Tespit Prosedürü hazırlanmıştır. Bu kapsamda Bakanlık birimleri her Daire Başkanlıkları/Şube Müdürlükleri bazında Hassas Görev Tespit Formunu ve Hassas Görev Envanter Formunu doldurmuştur.

Bakanlık hizmet kalitesini geliştirmek, verimliliğini artırmak ve Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumun sağlanması için, Kamu İç Kontrol Standartları “Standart: 14 Raporlama” kısmında yer alan genel şartların gereğini yerine getirmek için faaliyetlerin gözetimi Bakanlık birim ve personel görevleriyle ve faaliyetleriyle ilgili yatay dikey raporlama ağının yazılı olarak belirlenmesi amacıyla Rapor Tespit Talimatı hazırlanmıştır.

Rapor Tespit Talimatı doğrultusunda Birim ve personelin görevleri ve faaliyetleriyle ilgili hazırlanması gereken raporlar hakkında bilgilendirilmesi amacıyla her birim tarafından Rapor Tespit Tablosu oluşturulmuştur.

2

AMAÇ VE HEDEFLER

2. AMAÇ ve HEDEFLER

2.1. Temel Değerler

2022-2023 Stratejik Planına göre temel değerlerimiz;

- Çözüm Odaklılık
- Bilimsellik
- Hizmet Sunumunda Eşitlik
- Katılımcılık
- Güvenilirlik
- Hesap Verebilirlik

2022-2023 Stratejik Planında çevre ve şehircilik ile ilgili anahtar kavramlar;

- Çevresel sürdürülebilirlik
- Yeşil kalkınma
- Sıfır atık, çevresel sürdürülebilirlik, döngüsel ekonomi
- Korunan alanlar
- Çölleşme ve erozyon kontrolü
- Doğa ile uyumlu, çevreye saygılı iklim dostu şehirler
- Akıllı şehirler
- Afetlere hazırlıklı hayat kalitesi yüksek yerleşimler
- Mahalle ve sokağı yeniden canlandıran planlama
- Yatay mimari
- Kimlikli şehirler
- Kentsel dönüşüm stratejileri; hızlı, yerinde, gönüllü dönüşüm
- Tarihi, kültürel ve ekolojik şehirler
- Güçlü yerel yönetimler ve yönetim
- Kamu taşınmazlarının etkin yönetimi

2.2. İdarenin Amaç ve Hedefleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022-2023 Stratejik Planı “Çevre, Şehircilik ve Kurumsal Kapasite” başlıklarından oluşmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın 2022-2023 Dönemi Stratejik Planı kapsamında; 7 amaç, 29 hedef ve 144 gösterge belirlenmiştir.

Stratejik Amaç 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.

H 1.1. Dönüşümü ve tasarrufu esas alan döngüsel ekonomi modeline geçilecek, sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, çevresel altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilerek vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.

H 1.2. İklim değişikliği ile mücadele edilmesi ve hava kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla emisyon azaltım çalışmaları yürütülecek, ulaşımda aktif hareketlilik arttırılacak, sanayide yeşil dönüşüm için mevcut en iyi tekniklerin farkındalığı sağlanacaktır.

H 1.3. İklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele kapasitesi arttırılacak, doğal afetlerle mücadele için sürdürülebilir arazi yönetim modeli geliştirilecektir.

H 1.4. Korunan alan sayıları arttırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.

H 1.5. Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planlar ve altyapı eksiklikleri tamamlanarak korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

Stratejik Amaç 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak.

H 2.1. Çevre denetimi, risk değerlendirmeleri baz alınarak daha etkin hale getirilecek, çevresel göstergeler geliştirilecektir.

H 2.2. Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, ölçüm, analiz ve izleme altyapısı güçlendirilecektir.

H 2.3. Kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacak ve denizlerin kalitesi arttırılacaktır.

H 2.4. Çevresel değerlerimizin korunması ve toplumsal çevre bilincinin geliştirilmesi için eğitim programları ile farkındalık projeleri gerçekleştirilecektir.

Stratejik Amaç 3. Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.

H 3.1. Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

H 3.2. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği arttırılacak, çevre dostu ürün ve hizmetler çevre etiket sistemi ile yaygınlaştırılacaktır.

H 3.3. Yeşil alan üreten, sürdürülebilir tarım yapan vatandaşlarımız ve temiz enerji yatırımı planlayan yatırımcılarımız hazine taşınmazları ile desteklenecektir.

AMAÇ 4. Afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, tarihi değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm ve planlama anlayışı ile kimlikli şehirlere kavuşmak.

H 4.1. Şehirlerimizde doğayla iç içe yaşam alanları oluşturan Millet Bahçeleri 81 ilimizde yaygınlaştırılacak, şehirlerimizin kimliğini ve sosyal dokusunu esas alarak yatay mimarisiyle mahalle kavramını öne çıkaran mekânsal planlama ve kentsel tasarım çalışmaları yürütülecektir.

H 4.2. Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.

H 4.3. Afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesiyle, kentin kendi dokusuna özgü dönüşüm stratejileriyle, mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içeren kentsel dönüşüm çalışmaları hızlandırılacaktır.

AMAÇ 5. Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.

H 5.1. Yerel yönetimlerin mali ve kurumsal kapasitesi artırılacaktır.

H 5.2. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacaktır.

H 5.3. Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılarak nitelikli personel istihdamı sağlanacaktır.

H 5.4. Yeşil kalkınma yolunda yerli ve milli akıllı şehir uygulamaları yaygınlaştırılacak, akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir ekosistem kurulacaktır.

H 5.5. Çevre sorunlarının tespiti ve iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik veri entegrasyonu sağlanarak analizler ve simülasyonlar yapılacak, teknolojik altyapı geliştirilecektir.

AMAÇ 6. Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.

H 6.1. Binaların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, enerji verimliliği ile su tasarrufu artırılacaktır.

H 6.2. Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.

H 6.3. Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi artırılacaktır.

H 6.4. 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.

H 6.5. İnşaat, mekanik ve elektrik tesisatı birim fiyatlarında yer alacak olan iş kalemleri için karbon salınımı az, enerji verimliliği yüksek, insan ve çevreye zarar vermeyen yeşil yapı malzemelerinin kullanılması ile ilgili birim fiyat çalışmaları yapılacaktır.

AMAÇ 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasitenin gelişmesini sağlamak.

H 7.1. Danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilerek, Bakanlık süreçlerinin iyileştirilmesine ve Bakanlığın kurumsal kimliğinin gelişimine katkı sağlanacaktır.

H 7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital dönüşümü sağlanacaktır.

H 7.3. Bakanlığın nitelikli ve yetkin insan kaynağı oluşturmak için hizmet içi eğitimler gerçekleştirilecektir.

2.3. Temel Politikalar ve Öncelikler

Ülkemizin % 66'ı deprem riski altında, nüfusunun % 70'i deprem alanlarında oturmakta, büyük sanayi tesislerimizin % 75'i deprem riski altındadır. Kandilli Rasathanesi verilerine göre; Ülkemizde ortalama 18 ayda bir 6 ve üzeri büyüklükte deprem meydana gelmektedir.

Ülkemiz, son 100 yılda binlerce vatandaşını depremler sebebiyle toprağa vermiş bir ülkedir. İnsanımızın hayatına mal olan depremleri önleyebilmemiz mümkün değildir. Ancak, depremin insanımız için bir felaketle sonuçlanmasını önlemek mümkündür. Bunun da yolu önce deprem bilinciyle yaşamaktan, dirençli şehirler inşa etmekten geçmektedir. Bu da devlet-millet işbirliği üzerine inşa edilen bir seferberlik şuuruyla mümkündür.

Ülkemizde bulunan binalar arasında yaklaşık 6,7 milyon riskli yapı bulunmaktadır. Bunların 1,5 milyon adedi ise acil dönüştürülmesi gereken yapı sınıfında yer almaktadır.

Bakanlığımızca Kahramanmaraş merkezli depremlerde yapılan hasar tespit çalışmalarına göre yıkılan veya ağır hasar alan binaların % 98'i 2000 yılı öncesi yapılmış olan, etkin mühendislik ve denetim hizmeti almadan yapılan binalar olduğu tespit edilmiştir.

Bu durum, ülkemizde bulunan bina stokunun yaklaşık % 80 'inin 2000 yılından önce yapıldığı dikkate alındığında kentsel dönüşüm uygulamalarının ülkemiz için önemini ortaya koymaktadır.

Bu amaçla "Türkiye'nin Her Yerinde Kentsel Dönüşüm" hedefiyle dönüşüm çalışmalarını bir seferberlik anlayışıyla sürdürmekteyiz.

Kentsel dönüşüm çalışmalarının kapsamı; afet riskli yapıların dönüşümü, tarihi kent merkezlerinin ihyası, köhnemiş sanayi alanlarının dönüşümü, bölge ve şehir otoparklarının inşası ve tarım köy projelerinden müteşekkil 6 temel çalışma alanı olarak belirlenmiştir.

Bugüne kadar, Ülkemiz genelinde, sosyal konutlarla birlikte 3 milyon 200 bin konut yenilenmiştir. 81 şehir, 922 ilçede toplam 250 bin konutun dönüşüm çalışmaları devam etmektedir.

Tarihi kent merkezlerinin ihyası çalışmaları kapsamında 45 ilde; 80 tarihi meydanını yeniden ihya çalışmaları devam etmektedir. Böylelikle geçmişimizin estetik anlayışı yeni mimari yorumlarla zenginleştirilmekte ve şehirlerimizin tarihi kimliklerinin korunması sağlanmaktadır.

Şehirlerimizin içinde sıkışıp kalan ve çevre kirliliği üreten eski sanayi alanlarının, şehirlerin dışına yapılan modern tesislere taşıma çalışmaları devam etmektedir. B u kapsamda 12 ilde 10 bin sanayi projesinin, 3.930'u tamamlanmıştır. Diğer projelerin tamamlanması için çalışmalar devam etmektedir.

Yöresel dokuya uygun tarım köy projelerinin yaygınlaştırma çalışmaları 81 ilimizin kırsal bölgelerinde devam etmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar sonucunda toplam 7 bin yeni köy evi tamamlanmıştır.

Ülkemizin 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri ile iklim değişikliğiyle mücadele doğrultusunda yeşil alan miktarının artırılması, doğa koruma projeleri, yenilenebilir enerji, altyapı çalışmaları, sürdürülebilir belediyeçilik ile her açıdan kendi kendine yeten şehirler hedefiyle; enerjisini israf etmeyen, atık üretmeyen, engelsiz, erişilebilir şehirler kurmak amacıyla çalışmalar 2022 yılında da sürdürülmüştür.

İklim değişikliğiyle mücadelede, , katılımcı ve şeffaf bir anlayışla tüm kurumlar ve özel sektörle istişare edilerek, bilimsel bir yaklaşımla Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı hazırlanmıştır. 7 emisyon azaltım sektörü ve uyum bileşenini içeren belge, yeşil dönüşümü gerçekleştirecek 2053 net sıfır hedefine uygun olarak güncellenmiştir. Bu kapsamda, Ülkemiz için 2030 yılı için yüzde 21 olarak belirlenen artıştan azaltım hedefi yüzde 41'e yükseltilmiştir. Böylelikle ülke olarak, 2030 yılı için, yaklaşık 500 milyon ton emisyon azaltımı yapılmış olacaktır.

5 yıldır yürütülen çalışmalarla 150 bin kurum ve kuruluşa ait binada sıfır atık yönetim sisteminin kurulumunu tamamlanmıştır. 81 il için "Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planları" hazırlanmıştır. Sıfır atıkla ilgili 17,5 milyon kişiye eğitim verilmiştir. Sıfır atık projesi kapsamında yürütülen çalışmalarla; 2017 yılında %13 olan geri kazanım oranı %27,2'ye çıkarılmıştır.

Marmara Denizini koruma çalışmaları kapsamında afet koordinasyon süreci işletilerek Türkiye'nin en geniş katılımlı deniz temizliği seferberliğini gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda yaklaşık 11 bin m³ müsilaj bertaraf edilmiş ve 22 maddelik bir acil eylem planı oluşturulmuştur. Ayrıca "Sıfır Atık Mavi Hareketi" ile bugün Marmara denizindeki müsilajın temizlenme çalışmalarından 28 kıyı ilinde deniz temizliğine ve Van, Beyşehir, Mogan gibi göllerimizde temizlik çalışmaları etkin bir şekilde sürdürülmektedir.

1 Ocak 2019'dan itibaren perakende satış noktalarında plastik alışveriş poşetlerin ücretli hale gelmesiyle alışverişte kişi başına plastik poşetlerin kullanılmasında %75 oranında azalma sağlanmıştır. Böylelikle plastik poşet kaynaklı 550 bin ton plastik atığın oluşumu ve 23 bin ton sera gazı salınımı engellenmiştir.

Çevrenin korunması, kirliliğin önlenmesi, atıksu arıtma ve atık yönetimi hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve bütüncül yönetiminin sağlanması, şehirlerimizin daha yaşanabilir, ferah yaşam alanlarına dönüştürülmesi amacıyla içme suyu, atık su ve katı

atık yönetimi alanında çevre altyapı yatırım projeleri hayata geçirilmiştir. 2002 yılında 145 atıksu arıtma tesisi ile belediye nüfusunun %35'ine atıksu arıtma hizmeti verilirken 2022 yılı itibarıyla atıksu arıtma tesisi sayısı 1.176'ya çıkararak belediye nüfusunun %89'una hizmet verilmektedir.

Çevresel izin ve lisanslar ile bu süreçlerde görev alacak firmalara ilişkin başta denetim hizmetleri olmak üzere iş ve işlemler etkin biçimde yürütülmektedir. Çevre denetimleri, e-denetim sistemi üzerinden risk değerlendirmeleri de dikkate alınarak daha etkin hale getirilmektedir.

Çevre etiketi uygulaması, tüketicilerin daha yeşil ürün ve hizmetleri ayırt edebilmelerine yardımcı olmak amacıyla başlatılmış bir uygulamadır. Ulusal Çevre Etiket Sisteminin kurulmasına yönelik olarak Ülkemizde enerji verimliliği, atıkların azaltılması ve ürün yönetimini teşvik edecek, çevre ve insan sağlığını koruyacak, daha az kaynakla tasarruf sağlayacak, ilave pazarlara açılma imkânı sağlayacak, çevre dostu ve insan sağlığı ürünlerin kullanılması ve tüketilmesinde bilinci artıracak faaliyetlerin yürütülmesine devam edilecektir.

Şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturulması, kentsel yeşil alan standartlarının ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi amacıyla 81 ilde 81 milyon m² alanda Millet Bahçesi yapılması hedefi doğrultusunda, çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda 152 adet millet bahçesi tamamlanmış olup, 310 adet millet bahçesinde çalışmalar devam etmektedir. Ülke genelinde 71.2 milyon m² büyüklüğe ve 462 sayısına ulaştırılan millet bahçeleri ile hem yeni afet toplanma alanları üretilmekte hem de kirliliği emecek karbon yutak alanlarının artırılması sağlanarak iklim değişikliğiyle mücadeleye katkı sunulmaktadır.

Ayrıca millet bahçeleri içerisinde yer alan 105 kilometre uzunluğundaki bisiklet yolu, 160 kilometre uzunluğundaki yeşil yürüyüş yolu hizmete sunulmuştur.

Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek amacıyla, yeşil alan üreten, sürdürülebilir tarım yapan vatandaşlarımız ve temiz enerji yatırımı planlayan yatırımcılar hazine taşınmazları ile desteklenmektedir.

Korunan alanların tespit, tescil, araştırma, izleme ve doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, korunan alanlarda planlama, uygulama, projelendirme ve eksik altyapı tesislerinin tamamlanması çalışmaları yürütülmüştür. Ülkemizin yaklaşık yüzde 12,58'i korunan alan statüsündedir. Bakanlık 2023 yılı itibarıyla korunan alanları ülke yüzölçümünün yüzde 17'sine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Ülkemizde doğal yapıyı korumak, bölgelerdeki habitatları birbirine bağlamak ve türlerin geçişine imkan sağlamak amacıyla 22 ilde ekolojik koridor çalışmaları devam etmektedir.

Sel ve taşkın Ülkemizde kolayca afete dönüşerek büyük mal ve can kaybına neden olan doğal bir tehlikedir. Sel ve taşkınlarla en etkin mücadele şekli yukarı havzalarda yapılacak sel ve erozyon kontrolüdür. Selin şehre ulaşmasını engellemek, can ve mal kaybını engellemek için; sellerin başladığı havzalarda, 17 sel kontrol projesi hazırlanmıştır. 6 bölgede başlatılan ağaçlandırma ve erozyon kontrol projeleri, ülkemizin erozyon riski altındaki tüm bölgelerinde yaygınlaştırılacaktır.

Türkiye'de, enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, israfın önlenmesi ve çevrenin korunmasını sağlamak için amacı ile verilen Enerji Kimlik Belgesine sahip bina sayısı 1 milyonu geçmiştir. Binalarda enerji verimliliği çalışmaları Bakanlık faaliyet alanları içerisinde önem ve önceliğini korumaya devam edecektir.

Yerel yönetimlerin; vatandaşa daha etkin, kaliteli, şeffaf ve hesap verilebilir hizmet sağlayacakları yazılımlar geliştirilmiştir. Söz konusu yazılımlar E-Belediye Bilgi Sistemi ile entegre edilmiş, böylelikle mükerrer veri üretiminin önüne geçerek, kaynak tasarrufu sağlanmıştır.

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu (ATLAS) uygulaması ile coğrafyamızın tüm verileri tek bir adreste erişilebilir ve birbiri ile konuşur hale getirilmiştir. ATLAS uygulaması ile vatandaşlarımızın, kamu kurumlarının ve sektörün bulundukları yerden coğrafyamıza ait tüm verilere belirlenen sınırlar içerisinde tek noktadan erişebilmesi sağlanmıştır. Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminde (TUCBS) kurumlarımızın entegrasyon çalışmaları tamamlanmış ve ATLAS daha etkin kullanılabilir hale gelmiştir. Vatandaşların, kamu kurumlarının ve özel sektörün ihtiyacı olan her bir veriye doğrudan ATLAS üzerinden ulaşılabilmektedir.

Akıllı Şehirler için dünyada örneği olmayan Akıllı Şehir Külliyesi oluşturulmuş ve yayımlanmıştır. Akıllı şehir uygulamaları sayesinde daha az enerji tüketecek ve daha konforlu bir yaşam alanı oluşturulması adına adımlar atılmıştır. Akıllı Şehir çalışmaları ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Amaçlarında belirtilen; “Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar”, “Erişilebilir ve Temiz Enerji”, “Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı” ve “İklim Eylemi” gibi birçok amacın gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak, şehirlerimizin yenilikçi bir yaklaşımla kalkınmasını ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi sağlanmış olacaktır.

3

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3.1 Mali Bilgiler

Mali bilgiler, amaçların gerçekleştirilebilmesi için, kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akımları hakkında bilgi verir.

3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Bakanlığa ait mali bilgilerin yer aldığı tablolar ve açıklamalar bütünlük, güvenilirlik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın muhasebe kayıtları ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı e-Bütçe sistemi verilerine dayanılarak hazırlanmıştır.

7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu 31.12.2021 tarihli ve 31706 sayılı Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bakanlığa 2022 yılında tahsis edilen ödenek durumuna aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 9. 2022 Yılı Bütçesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Tahsis Edilen Ödenekler

Yıl	Tüm Kurumlara Tahsis Edilen Genel Bütçe Toplamı (TL)	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Tahsis Edilen Başlangıç Ödeneği (TL)	Oran (%)
2022	1.728.401.621.00	4.887.832.000	0,002

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na 2022 yılında 4.887.832.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla yılsonu ödeneği 12.601.579.455,12 TL olmuştur. Bu ödeneğin % 94 üne karşılık 11.834.736.013,99 TL'lik kısmı harcanmıştır. 2022 yılı ödenek ve harcamalarının ekonomik sınıflandırmaya ve birimlere göre dağılımı aşağıda verilmektedir.

Tablo 10. 2022 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Ait Bütçe Gerçekleşmeleri

Ekonomik Sınıflandırma	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)	Gerçekleşme (%)
1. Personel Giderleri	2.086.088.000,00	3.103.953.053,74	2.929.131.746,13	94,4
2. SGK Devlet Primi Giderleri	346.986.000,00	525.304.071,95	490.546.147,20	93,4
3. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	137.994.000,00	588.342.952,94	527.767.452,77	89,7
5. Cari Transferler	1.524.500.000,00	3.238.854.464,39	3.231.092.021,86	99,8
6. Sermaye Giderleri	446.924.000,00	3.081.141.133,53	2.620.664.313,54	85,1
7. Sermaye Transferleri	296.529.000,00	2.035.172.778,57	2.017.899.132,49	99,2
8. Borç Verme	48.811.000,00	28.811.000,00	17.635.200,00	61,2
Toplam	4.887.832.000,00	12.601.579.455,12	11.834.736.013,99	93,9

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2023 tarihinde alınmıştır.

Harcamaya dönüşen 11.834.748.414,48 TL 'den;

- % 24,75'i Personel Giderleri
- % 4,14'ü Sos. Güv. Kur Devlet Pri. Gid.
- % 4,46'sı Mal ve Hizmet Alım Giderleri
- % 27,30'u Cari Transferler
- % 22,14'ü Sermaye Giderleri
- % 17,05 Sermaye Transferleri
- % 0,15'i Borç Verme kodundan gerçekleşmiştir.

Tablo 11. 2022 Yılı Mali Yılı Harcamaları Faaliyet Dağılımı

Kodu	Açıklama	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)
18	Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği Ve Enerji Piyasası	172.932.000	248.832.705	215.262.871
6	Engellilerin Toplumsal Hayata Katılımı Ve Özel Eğitim	-	5.500.000	-
19	Hazine Varlıklarının Ve Yükümlülüklerinin Yönetimi	295.768.000	936.255.770	905.545.843
20	Ormanların Ve Doğanın Korunması İle Sürdürülebilir Yönetimi	233.286.000	293.641.430	265.113.922
37	Ortaöğretim	-	12.490.000	-
2	Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	.916.616.000	5.867.278.650	5.414.456.943
10	Şehit Yakını ve Gaziler	170.000.000	130.000.000	130.000.000
21	Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği	1.613.047.000	3.444.698.297	3.363.089.549
40	Temel Eğitim	-	153.947.488	153.342.279
24	Toprak ve Su Kaynaklarının Kullanımı ve Yönetimi	30.697.000	38.169.803	36.757.026
22	Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi	173.063.000	324.813.765	316.437.199
98	Yönetim Ve Destek Programı	282.423.000	1.145.951.547	1.034.730.383
GENEL TOPLAM		4.887.832.000	12.601.579.455	11.834.736.014

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2023 tarihinde alınmıştır.

Tablo 12. 2022 Bütçe Gerçekleşme Tablosu (Ekonomik II. Düzey)

Ekonomik Kodlar		2022				
Kod	Açıklama	KBÖ	Eklene	Düşülen	Toplam Ödenek	Harcama
01	Personel Giderleri	2.086.088.000	1.463.914.854	446.049.800	3.103.953.054	2.929.131.746
01.1	Memurlar	1.642.463.000	1.024.012.915	367.125.400	2.299.350.515	2.274.649.707
01.2	Sözleşmeli Personel	94.314.000	79.423.170	9.196.000	164.541.170	155.186.632
01.3	İşçiler	348.667.000	358.202.949	69.713.400	637.156.549	496.795.579
01.4	Geçici Süreli Çalışanlar	644.000	2.275.820	15.000	2.904.820	2.499.828
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	346.986.000	260.435.472	82.117.400	525.304.072	490.546.147
02.1	Memurlar	261.319.000	170.493.395	52.994.000	378.818.395	362.338.575
02.2	Sözleşmeli Personel	15.326.000	14.408.830	467.000	29.267.830	24.420.079
02.3	İşçiler	70.307.000	75.519.477	28.656.400	117.170.077	103.787.493
02.4	Geçici Süreli Çalışanlar	34.000	13.770	0	47.770	0
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	137.994.000	458.468.902	8.119.949	588.342.953	527.767.453
03.1	Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	0	0	0	0	0
03.2	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	40.419.000	89.504.435	265.346	129.658.089	109.750.711
03.3	Yolluklar	20.803.000	10.226.550	2.164.700	28.864.850	27.237.177
03.4	Görev Giderleri	4.083.000	329.425.400	422.931	333.085.469	306.036.853
03.5	Hizmet Alımları	63.783.000	15.689.142	4.896.769	74.575.373	65.782.333
03.6	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	1.103.000	201.100	72.000	1.232.100	926.719
03.7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	4.939.000	9.879.817	210.000	14.608.817	12.522.457
03.8	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	2.836.000	3.001.858	88.203	5.749.655	5.475.838
03.9	Tedavi Ve Cenaze Giderleri	28.000	540.600	0	568.600	35.364
04	Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
05	Cari Transferler	1.524.500.000	1.785.353.926	70.999.462	3.238.854.464	3.231.092.022
05.1	Görevlendirme Giderleri	0	0	0	0	0
05.2	Hazine Yardımları	845.000.000	454.790.000	40.000.000	1.259.790.000	1.254.667.964
05.3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	626.032.000	1.286.633.737	30.000.000	1.882.665.737	1.882.101.235

05.4	Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	674.000	0	320.000	354.000	109.300
05.5	Devlet Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hane halkına Yapılan Fayda Ödemeleri	0	0	0	0	0
05.6	Yurtdışına Yapılan Transferler	52.794.000	43.930.189	679.462	96.044.727	94.213.523
05.8	Gelirlerden Ayrılan Paylar	0	0	0	0	
06	Sermaye Giderleri	446.924.000	3.653.336.472	1.019.119.338	3.081.141.134	2.620.664.314
06.9	Diğer Sermaye Giderleri	446.924.000	3.653.336.472	1.019.119.338	3.081.141.134	2.620.664.314
07	Sermaye Transferleri	296.529.000	1.739.970.779	1.327.000	2.035.172.779	2.017.899.132
07.1	Kurum, İşletme ve Hane halkına Yapılan Sermaye Transferleri	296.529.000	1.739.970.779	1.327.000	2.035.172.779	2.017.899.132
07.2	Yurtdışı Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
08	Borç Verme	48.811.000	90.000.000	110.000.000	28.811.000	17.635.200
08.1	Yurtiçi Borç Verme	48.811.000	90.000.000	110.000.000	28.811.000	17.635.200
08.2	Yurtdışı Borç Verme	0	0	0	0	0
09	Yedek Ödenek	0	0	0	0	0
Genel Toplam		4.887.832.000	9.451.480.404	1.737.732.949	12.601.579.455	11.834.736.014

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2023 tarihinde alınmıştır.

2022 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması icmal tablosunda görüleceği gibi bütçe gideri türü, ödenek ve harcamaları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

“01 Personel Giderleri” için Bakanlık bütçesine 2.086.088.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 1.463.914.854 TL eklenmiş ve 446.049.800 TL düşülmüş olup, toplam ödenek 3.103.953.054 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %94,4’ü olan 2.929.131.746 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“02 Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri” için Bakanlık bütçesine 346.986.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 260.435.472 TL eklenmiş ve 82.117.400 TL düşülmüş olup, toplam ödenek 525.304.072 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %93,4’ü olan 490.546.147 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için Bakanlık bütçesine 137.994.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 458.468.902 TL ödenek eklenmiş ve 8.119.949 TL ödenek düşülmüştür. Bu eklemeler ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 588.342.953 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %89,70’i olan 527.767.453 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“05 Cari Transferler” için Bakanlık bütçesine 1.524.500.000 TL ödenek ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 1.785.353.926 TL ödenek eklenmiş ve 70.999.462 TL ödenek düşülmüştür. Bu aktarmalar neticesinde toplam ödenek 3.238.854.464 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %99,8’i olan 3.231.092.022 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

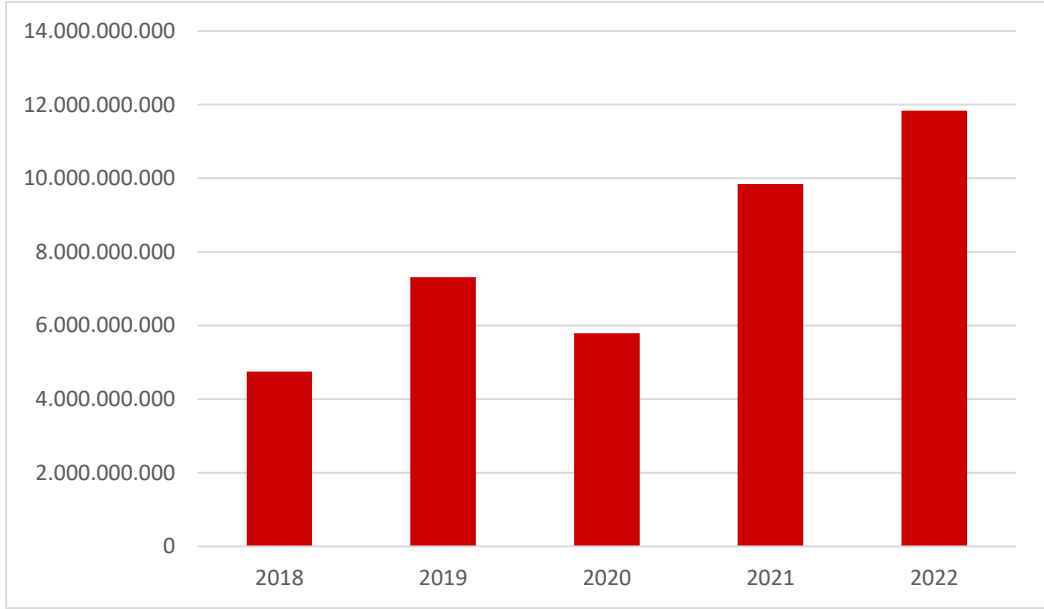
“06 Sermaye Giderleri” için Bakanlık bütçesine 446.924.000,00 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 3.653.336.472 TL ödenek eklenmiş olup 1.019.119.338 TL ödenek düşülmüştür. Bu ekleme ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 3.081.141.134 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %85,1’si olan 2.620.664.314 TL yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“07 Sermaye Transferleri” için Bakanlık bütçesine 296.529.000 TL ödenek ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 1.739.970.779 TL ödenek eklenmiş olup, 1.327.000 TL ödenek düşülmüştür. Bu ekleme ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 2.035.172.779 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %99,2’si olan 2.017.899.132 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“08 Borç Verme” için Bakanlık bütçesine 48.811.000 TL ödenek ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 90.000.000 TL ödenek eklenmiş olup, 110.000.000 TL ödenek düşülmüştür. Bu ekleme ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 28.811.000 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %61,2’si olan 17.635.200 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

Şekil 2. Son Beş Yıl Ödenek Harcama Durumu Grafiği (TL)

Tablo 13. 2022 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ödenek ve Harcama Durumu (TL)

Harcama Birimi	2022 Başlangıç Ödeneği	2022 Revize Ödeneği	31.12.2022 İtibariyle Harcama	Gerçekleşme Oranı (%)
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	50.825.000,00	57.317.512,00	53.115.784,25	92,7
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	1.003.985.000,00	2.564.839.316,87	2.535.025.485,11	98,8
ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	108.129.000,00	141.816.115,00	135.557.386,70	95,6
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	443.219.000,00	872.510.677,53	711.443.771,59	81,5
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	650.304.000,00	2.514.778.100,00	2.513.190.914,97	99,9
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	30.836.000,00	40.881.705,00	39.431.667,13	96,5
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	63.194.000,00	90.967.894,00	80.324.334,82	88,3
AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	58.608.000,00	164.745.580,79	162.024.590,32	98,3
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	77.896.000,00	82.392.110,00	67.899.745,11	82,4
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	12.253.000,00	18.542.195,00	16.233.045,85	87,5
Milli Emlak Genel Müdürlüğü	125.295.000,00	730.663.755,00	710.014.070,62	97,2
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü	30.697.000,00	38.169.803,00	36.757.026,03	96,3
Personel Genel Müdürlüğü	10.582.000,00	19.097.340,00	18.426.433,54	96,5

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	10.602.000,00	453.164.130,00	416.699.737,71	92,0
Özel Kalem Müdürlüğü	50.514.000,00	18.716.665,00	16.575.019,98	88,6
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	87.047.000,00	195.784.496,38	177.689.315,84	90,8
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	3.793.000,00	5.585.490,00	5.254.145,38	94,1
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	17.017.000,00	33.408.270,00	32.993.401,72	98,8
Strateji Geliştirme Başkanlığı	180.852.000,00	144.988.870,00	144.540.654,66	99,7
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	1.889.000,00	2.676.975,00	2.390.587,42	89,3
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı	5.265.000,00	15.210.065,00	14.776.287,97	97,1
İl Müdürlükleri	1.865.030.000,00	4.381.472.389,55	3.938.683.908,55	89,9
Yurtdışı Teşkilatı	0,00	13.850.000,00	5.688.698,72	41,1
Toplam	4.887.832.000,00	12.601.579.455,12	11.834.736.013,99	93,9

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2023 tarihinde alınmıştır.

Tablo 14. 2022 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ekonomik Kodlara Göre Ödenek ve Harcama Durumu (TL)

<i>Ekonomik Sınıflandırma</i>	<i>Personel Giderleri</i>		<i>Sosyal Güvenlik K.D.P.G</i>		<i>Mal ve Hizmet Alım G.</i>		<i>Cari Transferler</i>		<i>Sermaye Giderleri</i>		<i>Sermaye Transferleri</i>		<i>Borç Verme</i>	
<i>ÇŞİDB</i>	<i>01</i>		<i>02</i>		<i>03</i>		<i>05</i>		<i>06</i>		<i>07</i>		<i>08</i>	
<i>Harcama Birimleri</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>	<i>Toplam Ödenek</i>	<i>Harcama</i>
Özel Kalem Müdürlüğü	14.862.065	13.490.483	2.093.000	1.606.032	1.761.600	1.478.505								
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	106.362.442	99.736.366	21.993.438	20.903.154	63.654.616	53.575.798	3.374.000	3.374.000	400.000	99.998				
Personel Genel Müdürlüğü	16.343.375	15.901.458	2.579.665	2.408.641	174.300	116.335								
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	3.949.000	3.733.939	616.390	564.149	1.020.100	956.057								
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	28.455.690	28.204.616	4.121.880	3.972.567	830.700	816.219								
Strateji Geliştirme Başkanlığı	12.822.260	12.543.198	1.905.510	1.819.188	244.100	163.269	130.017.000	130.015.000						
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	18.088.725	17.665.713	2.766.305	2.454.141	280.370.100	255.238.418			151.939.000	141.341.466				
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	1.758.820	1.553.487	343.355	273.194	574.800	563.907								
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı	13.104.725	12.885.169	1.933.340	1.835.649	172.000	55.470								
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	38.113.795	37.005.057	6.585.255	5.998.250	1.022.800	884.095			11.595.662	9.228.382				
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	42.671.255	41.456.814	6.925.600	6.061.805	4.247.900	4.001.966	1.133.364.783	1.128.242.747	20.075.000	9.916.320	1.357.554.779	1.345.345.832		
ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	79.427.410	76.170.968	12.732.705	12.121.245	24.591.000	23.889.163			25.065.000	23.376.011				
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	118.275.795	102.392.350	19.796.890	17.974.573	6.636.158	6.476.609	3.854.000	3.609.300	695.136.835	563.355.740			28.811.000	17.635.200
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	38.407.805	37.838.353	5.730.295	5.447.063	1.569.000	1.426.245	1.870.028.000	1.869.936.253	500.000	0	598.543.000	598.543.000		
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	33.577.115	33.280.165	5.809.590	5.398.202	345.000	269.844			1.150.000	483.455				
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	30.936.735	30.003.578	5.106.990	4.651.827	14.264.169	7.958.632			40.660.000	37.710.298				
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	17.903.345	17.500.607	3.030.830	2.571.473	265.000	237.309	86.132.406	84.301.202			57.414.000	57.414.000		

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	34.074.255	33.392.849	5.483.855	5.118.713	2.435.000	1.789.050			18.738.000	11.002.833	21.661.000	16.596.300
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	13.413.440	13.161.160	2.514.755	2.021.807	614.000	546.219			2.000.000	503.860		
Milli Emlak Genel Müdürlüğü	47.999.865	46.615.884	7.267.390	6.253.253	47.304.500	46.112.358			628.092.000	611.032.576		
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü	22.774.795	22.500.035	3.355.470	3.187.224	1.202.000	1.134.188	2.837.538	2.837.538	8.000.000	7.098.041		
Yurtdışı Teşkilatı	9.000.000	4.686.665	1.000.000	79.183	3.850.000	922.851						
İl Müdürlükleri	2.361.630.342	2.227.412.831	401.611.564	377.824.815	131.194.110	119.154.949	9.246.737	8.775.982	1.477.789.637	1.205.515.332		

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2023 tarihinde alınmıştır.

Tablo 15. Birimler Bazında 2022 Yılı Yatırım Programı Gerçekleşmeleri (TL)

Birim Adı	Proje Sayısı (adet)	Revize Proje Tutarı	2022 Yatırım		Gerçekleşme Oranı (%)
			Revize Ödeneği	31.12.2022 İtibariyle Harcama	
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	6	37.820.000,00	11.678.000,00	9.228.382,00	79,0
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	10	642.790.000,00	89.342.000,00	66.989.357,84	75,0
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	8	213.727.000,00	37.670.000,00	30.928.938,84	82,1
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	21	6.104.026.000,00	818.790.000,00	283.920.924,47	34,7
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	1	1.000.000,00	500.000,00	0,00	0,0
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	2	3.666.000,00	1.150.000,00	483.455,42	42,0
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	16	137.382.000,00	87.764.000,00	82.758.256,85	94,3
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	2	3.845.953.000,00	2.414.000,00	2.414.000,00	100,0
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	23	1.302.195.000,00	166.922.000,00	154.511.292,36	92,6
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	3	3.126.652.000,00	2.000.000,00	503.860,00	25,2
Milli Emlak Genel Müdürlüğü	1	500.000,00	500.000,00	0,00	0,0
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü	3	43.971.018,00	8.000.000,00	7.098.339,00	88,7
Strateji Geliştirme Başkanlığı - İl Müdürlükleri	4	15.141.000,00	18.941.000,00	11.875.045,93	62,7
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	2	4.375.000,00	4.375.000,00	4.074.000,00	93,1
Genel Toplam	95	15.479.198.018,00	1.250.046.000,00	654.785.852,71	52,4
Genel Bütçe Kaynağı Kullanılan Projeler	95	14.666.443.018,00	1.004.316.000,00	441.137.036,96	43,9
Döner Sermaye Kaynağı Kullanılan Projeler	19	812.755.000,00	245.730.000,00	213.648.815,75	86,9
"06.4-Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması" Ödeneği	4		650.411.000,00	621.679.930,30	95,6

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 22.01.2023 tarihinde alınmıştır.

Tablo 16. 2022 Yılında Genel Bütçe Dışındaki Bütçe Türlerinden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları (Şartlı Bağış ve Yardımlar)

2022 Yılı Bütçe Tertipleri		2023 Yılı Bütçesi	2021	2022 Yılında	2022 Yılsonu	2022 Yılsonu	2022 Yılsonu	2023 Yılına
Alt faaliyet	Tertip	Ödeneğin Devredileceği Tertip	Yılından Devreden	Eklene	Toplam Ödenek	İtibariyle Harcama	İtibariyle Kalan Ödenek	Devrecek Ödenek
14677- AFAD-Afet Konutları	2.55.154.14677-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14677-0020.0067-08-06.05	2.209.736,30	41.353.827,94	43.563.564,24	43.105.930,30	457.633,94	457.633,94
20189- AFAD-Özel Hesaptan Yapıtılan İşler	2.55.154.20189-0020.0067-08-06.05	2.55.154.20189-0020.0067-08-06.05	0,00	193.112.016,07	193.112.016,07	193.112.009,69	6,38	6,38
8319- ÇŞB İl Müdürlükleri Hizmet Binaları İnşaatı	2.55.154.8319-0020.0067-08-06.05	2.55.154.8319-0020.0067-08-06.05	356.955,06	0,00	356.955,06	0,00	356.955,06	356.955,06
19956- Diyarbakır Dicle Vadisi Kırklar Tepesi Rekreasyon Alanı İnşaatı	2.55.154.19956-0020.0033-08-06.05	2.55.154.19956-0020.0033-08-06.05	59.834,53	0,00	59.834,53	0,00	59.834,53	59.834,53
21434- İLBANK-Protokol Kapsamında Yapılan İşler	2.55.154.21434-0020.0067-08-06.05	2.55.154.21434-0020.0067-08-06.05	0,00	945.594,56	945.594,56	945.594,56	0,00	0,00
19743- İLBANK-Selimiye Camisi Etrafı Çevre Düzenleme	2.55.154.19743-0020.0067-08-06.05	2.55.154.19743-0020.0067-08-06.05	0,00	36.082.630,66	36.082.630,66	36.082.629,67	0,99	0,99
16882- İLKSAK Yatırımları	2.55.154.16882-0020.0067-08-06.05	2.55.154.16882-0020.0067-08-06.05	5.266.774,57	0,00	5.266.774,57	4.814.400,00	452.374,57	452.374,57
14672- İŞKUR-Hizmet Binası İnşaatı	2.55.154.14672-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14672-0020.0067-08-06.05	151.167.583,59	4.284.119,66	155.451.703,25	37.928.542,70	117.523.160,55	117.523.160,55
22518- Konya BB-Konya Bozkır Baraj İskanı Sosyal Donatı Yapımı	2.55.154.22518-0020.0067-08-06.05	2.55.154.22518-0020.0067-08-06.05	0,00	2.242.000,00	2.242.000,00	0,00	2.242.000,00	2.242.000,00
14676- Kredi ve Yurtlar Kurumu GM Yatırımları	2.55.154.14676-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14676-0020.0067-08-06.05	2.097.689,43	0,00	2.097.689,43	196.222,94	1.901.466,49	1.901.466,49
16884- MAPEG Yatırımları	2.55.154.16884-0020.0067-08-06.05	2.55.154.16884-0020.0067-08-06.05	75.606,91	0,00	75.606,91	0,00	75.606,91	75.606,91
16883- Milli Piyango Genel Müdürlüğü Yatırımları	2.55.154.16883-0020.0067-08-06.07	2.55.154.16883-0020.0067-08-06.07	131.228,32	0,00	131.228,32	0,00	131.228,32	131.228,32
16885- Sağlık Bakanlığı Yatırımları	2.55.154.16885-0020.0067-08-06.05	2.55.154.16885-0020.0067-08-06.05	53.960,31	0,00	53.960,31	0,00	53.960,31	53.960,31
14671- Ticaret Bakanlığı Yatırımları	2.55.154.14671-0020.0067-08-06.07	2.55.154.14671-0020.0067-08-06.07	21.432,20	0,00	21.432,20	0,00	21.432,20	21.432,20
14663- TKGM-Bölge ve Hizmet Binası	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.05	57.955,64	42.278.000,00	42.335.955,64	42.236.727,86	99.227,78	99.227,78

	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.07	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.07	2.896.368,61	29.827.000,00	32.723.368,61	28.999.038,63	3.724.329,98	3.724.329,98
14674- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Yatırımları	2.55.154.14674-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14674-0020.0067-08-06.05	743.924,55	0,00	743.924,55	0,00	743.924,55	743.924,55
18862- Türkiye Büyük Millet Meclisi Yatırımları	2.55.154.18862-0020.0067-08-06.07	2.55.154.18862-0020.0067-08-06.07	246.848,26	10.273,74	257.122,00	257.122,00	0,00	0,00
20215- Türkiye Çevre Ajansı Yapım ve Onarım İşleri	2.55.154.20215-0020.0067-08-06.05	2.55.154.20215-0020.0067-08-06.05	0,00	826.000,00	826.000,00	418.660,54	407.339,46	407.339,46
18402- YTB-Muhtelif İşler	2.55.154.18402-0020.0067-08-06.07	2.55.154.18402-0020.0067-08-06.07	1.433.342,00	0,00	1.433.342,00	1.433.341,57	0,43	0,43
18884- Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü Hizmetleri	2.53.148.18884-0020.0034-08-05.03	2.53.148.18884-0020.0034-08-05.03	0,00	200.000,00	200.000,00	114.130,77	85.869,23	85.869,23
554- Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler	21.51.142.554-0020.0031-08-07.01	21.51.142.554-0020.0031-08-07.01	14.668,04	34.000.000,00	34.014.668,04	34.014.668,04	0,00	0,00
	21.51.142.554-0020.0031-08-07.03	21.51.142.554-0020.0031-08-07.03	1.086.110,53	100.000.000,00	101.086.110,53	101.072.806,03	13.304,50	13.304,50
551- Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi	21.51.139.551-0020.0031-08-05.06	21.51.139.551-0020.0031-08-05.06	641.289,30	0,00	641.289,30	641.289,24	0,06	0,06
557- İklim Değişikliğine Uyum	21.52.145.557-0020.0031-08-05.06	21.52.145.557-0020.0031-08-05.06	433.494,00	6.000.000,00	6.433.494,00	6.433.494,00	0,00	0,00
581- Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	98.901.9012.581-0020.0037-08-05.06	98.901.9012.581-0020.0037-08-05.06	5,79	0,00	5,79	0,00	5,79	5,79
572- Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler	98.900.9003.572-0020.0036-08-03.05	98.900.9003.572-0020.0036-08-03.05	0,00	6.200.000,00	6.200.000,00	0,00	6.200.000,00	6.200.000,00
22575- Akaryakıt Alımı	98.900.9006.22575-0020.0004-08-03.02	98.900.9006.22575-0020.0004-08-03.02	0,00	1.200.000,00	1.200.000,00	0,00	1.200.000,00	1.200.000,00
	98.900.9006.22575-0020.0067-08-03.02	98.900.9006.22575-0020.0067-08-03.02	0,00	8.420.000,00	8.420.000,00	0,00	8.420.000,00	8.420.000,00
	98.900.9006.22575-0020.0032-08-03.02	98.900.9006.22575-0020.0032-08-03.02	0,00	300.000,00	300.000,00	0,00	300.000,00	300.000,00
	98.900.9006.22575-0020.0034-08-03.02	98.900.9006.22575-0020.0034-08-03.02	0,00	80.000,00	80.000,00	0,00	80.000,00	80.000,00

575- Genel Destek Hizmetleri	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.10	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.10	101.062,95	7.250.000,00	7.351.062,95	6.966.961,73	384.101,22	384.101,22
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.20	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.20	38.101,58	20.000,00	58.101,58	0,00	58.101,58	58.101,58
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.30	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.30	99.818,72	1.200.000,00	1.299.818,72	1.022.420,26	277.398,46	277.398,46
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.40	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.40	177.817,74	1.050.000,00	1.227.817,74	793.004,40	434.813,34	434.813,34
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.50	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.50	101.416,25	2.000.000,00	2.101.416,25	1.908.465,40	192.950,85	192.950,85
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.90	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.90	50,00	0,00	50,00	0,00	50,00	50,00
	98.900.9006.575-0020.0004-08-02.03	98.900.9006.575-0020.0004-08-02.03	135.788,21	2.480.000,00	2.615.788,21	2.320.100,93	295.687,28	295.687,28
	98.900.9006.575-0020.0004-08-03.02	98.900.9006.575-0020.0004-08-03.02	15,93	20.000.000,00	20.000.015,93	12.936.483,93	7.063.532,00	7.063.532,00
	98.900.9006.575-0020.0004-08-05.03	98.900.9006.575-0020.0004-08-05.03	0,00	715.000,00	715.000,00	715.000,00	0,00	0,00
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.10	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.10	68.131,73	101.600.000,00	101.668.131,73	95.547.202,23	6.120.929,50	6.120.929,50
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.20	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.20	107.952,91	1.400.000,00	1.507.952,91	1.096.966,49	410.986,42	410.986,42
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.30	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.30	333.373,93	23.900.000,00	24.233.373,93	20.532.417,18	3.700.956,75	3.700.956,75
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.40	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.40	988.693,23	3.400.000,00	4.388.693,23	2.251.138,30	2.137.554,93	2.137.554,93
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.50	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.50	359.242,06	28.600.000,00	28.959.242,06	24.687.729,00	4.271.513,06	4.271.513,06
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.90	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.90	103.752,64	100.000,00	203.752,64	32.213,78	171.538,86	171.538,86
	98.900.9006.575-0020.0067-08-02.03	98.900.9006.575-0020.0067-08-02.03	172.953,74	35.000.000,00	35.172.953,74	31.380.215,79	3.792.737,95	3.792.737,95
	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.02	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.02	222.819,09	17.000.000,00	17.222.819,09	17.076.155,07	146.664,02	146.664,02
	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.03.10	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.03.10	162.949,53	2.000.000,00	2.162.949,53	2.113.843,11	49.106,42	49.106,42
	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.05	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.05	134.341,93	4.000.000,00	4.134.341,93	4.066.775,53	67.566,40	67.566,40
	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.07	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.07	242.417,46	7.000.000,00	7.242.417,46	6.502.201,93	740.215,53	740.215,53

	98.900.9006.575-0020.0067-08-05.03	98.900.9006.575-0020.0067-08-05.03	1.525.737,30	1.750.000,00	3.275.737,30	2.820.334,64	455.402,66	455.402,66
8322- Hizmet Binası Onarım ve Mefruşat-Makine-Techizat Alımı	98.900.9006.8322-0020.0067-08-06.01	98.900.9006.8322-0020.0067-08-06.01	4.484,94	0,00	4.484,94	0,00	4.484,94	4.484,94
	98.900.9006.8322-0020.0067-08-06.07	98.900.9006.8322-0020.0067-08-06.07	29.613,01	0,00	29.613,01	0,00	29.613,01	29.613,01
14655- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Yatırımları	2.55.154.14655-0020.0033-14-06.05	2.55.154.14655-0020.0033-14-06.05	0,00	387.000.000,00	387.000.000,00	326.584.431,34	60.415.568,66	60.415.568,66
22539- KDK-Hizmet Binası Bakım Onarımı	2.55.154.22539-0020.0067-14-06.07	2.55.154.22539-0020.0067-14-06.07	0,00	2.500.000,00	2.500.000,00	0,00	2.500.000,00	2.500.000,00
14660- TÜİK-Muhtelif İşler	2.55.154.14660-0020.0067-14-06.05	2.55.154.14660-0020.0067-14-06.05	0,00	251.340,00	251.340,00	0,00	251.340,00	251.340,00
	2.55.154.14660-0020.0067-14-06.07	2.55.154.14660-0020.0067-14-06.07	0,00	2.604.207,97	2.604.207,97	2.599.033,21	5.174,76	5.174,76
18402- YTB-Muhtelif İşler	2.55.154.18402-0020.0067-14-06.07	2.55.154.18402-0020.0067-14-06.07	0,00	5.993.796,11	5.993.796,11	5.993.795,76	0,35	0,35
Toplam			174.105.342,82	1.166.175.806,71	1.340.281.149,53	1.101.753.498,55	238.527.650,98	238.527.650,98

Tablo 17. 2022 Yılında Diğer Genel Bütçeli İdarelerden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları

Tertip	Kurum	2022 Yılı İçinde Bakanlığa Aktarılan Ödenek	2022 Yılı Sonu İtibariyle Harcama	2022 Yılı Sonu İtibariyle Kalan ve Tenkis Olan Ödenek
2.55.154.14658-0020.0067-01-06.05	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	5.169.000,00	0,00	5.169.000,00
2.55.154.14659-0020.0067-01-06.05	0033-GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.222.967,00	1.198.298,15	24.668,85
2.55.154.14659-0020.0067-01-06.07	0033-GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	6.500.000,00	0,00	6.500.000,00
2.55.154.14663-0020.0067-01-06.05	0034-TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.104.000,00	1.038.440,08	8.065.559,92
2.55.154.14664-0020.0067-01-06.05	0034-TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.145.000,00	1.145.000,00	0,00
2.55.154.14665-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	174.076.968,00	174.075.248,50	1.719,50
2.55.154.14669-0020.0067-01-06.05	0008-ADALET BAKANLIĞI	37.760.000,00	3.575.121,46	34.184.878,54
2.55.154.14670-0020.0067-01-06.09	0025-MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	8.369.946,44	8.369.942,20	4,24
2.55.154.14673-0020.0067-01-06.05	0023-TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	10.000.000,00	4.665.625,53	5.334.374,47
2.55.154.14678-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	21.462.140,00	21.355.236,40	106.903,60
2.55.154.20179-0020.0067-01-06.05	0027-SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	15.263.000,00	15.263.000,00	0,00
2.55.154.20180-0020.0067-01-06.05	0027-SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	20.798.500,00	20.768.845,16	29.654,84
2.55.154.20190-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	44.859.167,00	44.858.322,17	844,83
2.55.154.20191-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	67.322.632,00	66.269.235,82	1.053.396,18
2.55.154.20192-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	90.507,00	90.506,27	0,73
2.55.154.20194-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	365.127,00	364.946,09	180,91
2.55.154.20195-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	44.901,00	44.900,06	0,94
2.55.154.20196-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	150.450,00	150.450,00	0,00
2.55.154.20197-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	2.379.026,00	2.378.217,96	808,04
2.55.154.20199-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	248.690,00	248.688,45	1,55
2.55.154.20204-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	5.446.012,00	5.099.467,13	346.544,87
2.55.154.20205-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	104.135.931,00	104.135.921,70	9,30
2.55.154.20206-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	21.539.235,00	21.539.235,00	0,00

2.55.154.20207-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	18.508.717,00	18.508.712,51	4,49
2.55.154.20208-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	1.222.656,00	1.203.293,19	19.362,81
2.55.154.20209-0020.0067-01-06.07	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	14.200.000,00	13.456.742,71	743.257,29
2.55.154.20212-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	1.096.272,00	1.096.270,27	1,73
2.55.154.20214-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	2.943.198,00	2.943.189,30	8,70
2.55.154.20236-0020.0067-01-06.07	0027-SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	5.098.560,00	4.731.681,21	366.878,79
2.55.154.20237-0020.0067-01-06.07	0027-SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	1.561.105,00	1.561.090,82	14,18
2.55.154.20291-0020.0067-01-06.07	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	1.038.441,00	1.038.440,08	0,92
2.55.154.20291-0020.0067-01-06.07	0033-GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	225.903,00	225.903,00	0,00
2.55.154.20306-0020.0067-01-06.07	0038-DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	375.000,00	374.141,49	858,51
2.55.154.20315-0020.0067-01-06.05	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	85.320,00	76.700,00	8.620,00
2.55.154.20434-0020.0067-01-06.05	0022-GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	70.165.159,00	3.165.158,03	67.000.000,97
2.55.154.20435-0020.0067-01-06.05	0022-GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	2.064.941,00	1.523.060,23	541.880,77
2.55.154.22583-0020.0067-01-06.05	0004-YARGITAY	87.570.367,00	87.570.366,39	0,61
2.55.154.566-0020.0033-01-03.02	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	150.000,00	150.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0033-01-03.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	350.000,00	350.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0033-01-03.08	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	2.753.058,00	2.753.058,00	0,00
2.55.154.566-0020.0033-01-03.08	0038-DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	13.000,00	13.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0067-01-03.02	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	50.000,00	50.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0067-01-03.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	50.000,00	50.000,00	0,00
37.265.411.20345-0020.0067-01-06.05	0013-MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	6.490.000,00	0,00	6.490.000,00
37.266.410.20346-0020.0067-01-06.05	0013-MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	6.000.000,00	0,00	6.000.000,00
40.149.422.20343-0020.0067-01-06.05	0013-MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	108.080.979,15	225.903,00	107.855.076,15
40.149.423.20344-0020.0067-01-06.05	0013-MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	45.866.509,00	45.263.598,25	602.910,75
6.145.399.20347-0020.0067-01-06.05	0013-MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	5.500.000,00	0,00	5.500.000,00
98.901.9010.19747-0020.0024-01-06.04	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	50.000.000,00	50.000.000,00	0,00
98.901.9010.579-0020.0024-01-03.04.80	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	100.000.000,00	100.000.000,00	0,00
Toplam		1.088.912.384,59	832.964.956,61	255.947.427,98

3.1.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Tablo 18. Bilanço

B İ L A N Ç O				
Kamu İdaresi Kodu 20		Yıl:2022		
Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI				
AKTİF HESAPLAR		2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
1	DÖNEN VARLIKLAR	3.768.173.733,23	4.848.810.102,27	7.248.770.793,52
10	HAZİR DEĞERLER	163.365.644,80	179.824.960,70	300.648.852,78
100	KASA HESABI	268.655,55	104.333,07	397.150,14
101	ALINAN ÇEKLER HESABI	2.367.918,27	561.167,87	561.167,87
102	BANKA HESABI	157.815.461,45	169.654.664,74	284.279.351,36
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00	-12.573,63
104	PROJE ÖZEL HESABI	2.090.389,55	2.974.790,85	14.754.876,30
105	DÖVİZ HESABI	58,27	2.938,05	1.745,41
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	-2.554,29	0,00
108	DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	763.233,02	6.443.402,70	594.729,33
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	59.928,69	86.217,71	72.406,00
11	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	15.345,81	93,91	22.433,41
117	MENKUL VARLIKLAR HESABI	15.345,81	93,91	22.433,41
12	FAALİYET ALACAKLARI	2.787.622.851,62	3.752.089.598,65	6.664.745.413,64
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	498.071.874,84	541.101.459,15	799.713.343,40
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	6.598.319,32	7.242.190,99	10.820.857,56
122	GELİRLERDEN TERCİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0,00	662,89	367,94
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	405.879,13	413.960,19	450.391,00
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	2.282.546.778,33	3.203.331.325,43	5.853.760.453,74
13	KURUM ALACAKLARI	3.298.760,00	3.298.760,00	3.738.960,00
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	1.127.240,00	1.127.240,00	1.567.440,00
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	2.171.520,00	2.171.520,00	2.171.520,00
14	DİĞER ALACAKLAR	38.748.840,17	45.252.502,70	56.674.461,39
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	38.748.840,17	45.252.502,70	56.674.461,39
15	STOKLAR	46.303.763,85	56.665.437,59	75.516.908,62
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	46.303.763,85	56.665.437,59	75.516.908,62
16	ÖN ÖDEMELER	61.355.463,28	69.498.979,61	147.335.362,45
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	61.355.463,28	69.498.979,61	135.595.362,45
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	0,00	0,00	11.740.000,00
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	9.431,10	10.053,60	14.053,60
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	6.250,00	6.872,50	10.872,50
PASİF HESAPLAR		2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.200.534.223,88	6.299.135.652,95	10.143.350.908,68
32	FAALİYET BORÇLARI	279.484.271,27	717.371.224,83	1.008.908.773,62
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	19.138.839,52	615.414.443,13	38.878.465,54
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	260.345.431,75	101.956.781,70	970.030.308,08
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.805.533.935,11	5.303.897.578,27	8.741.460.138,16
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	140.845.530,58	179.873.729,96	201.014.196,01
333	EMANETLER HESABI	3.664.688.404,53	5.124.023.848,31	8.540.445.942,15
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	88.814.237,46	243.543.531,43	299.441.639,95
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	3.693.741,83	5.160.233,16	10.882.949,32
362	FORLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	14.647.776,21	110.778.095,58	134.134.346,77
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	70.472.719,42	127.605.202,69	154.424.343,86
37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	23.880.764,79	29.736.747,07	87.887.232,14
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	23.880.764,79	29.736.747,07	87.887.232,14
38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.818.493,59	4.585.049,74	5.651.603,45
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	2.818.493,59	4.585.049,74	5.651.603,45
39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.521,66	1.521,61	1.521,36
397	SAYIM FAZLALARI HESABI	2.521,66	1.521,61	1.521,36
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	184.749.203,15	236.612.330,90	284.085.936,56
43	DİĞER BORÇLAR	1.605.664,92	3.340.027,21	7.137.029,19
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.605.664,92	3.340.027,21	7.137.029,19
47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	181.939.438,87	231.990.556,40	274.890.636,39
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	181.939.438,87	231.990.556,40	274.890.636,39
48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.204.099,36	1.281.747,29	2.058.270,98
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	1.204.099,36	1.281.747,29	2.058.270,98
5	ÖZ KAYNAKLAR	2.000.580.582.804,25	2.017.274.559.689,87	2.005.993.988.328,56
50	NET DEĞER	2.061.730.809.479,93	2.086.011.035.443,60	2.086.300.111.222,29
500	NET DEĞER HESABI	2.061.730.809.479,93	2.086.011.035.443,60	2.086.300.111.222,29
51	DEĞER HAREKETLERİ	42.451.614.496,75	41.016.061.232,81	31.176.490.234,55
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	42.451.614.496,75	41.016.061.232,81	31.176.490.234,55
57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	71.264.854.905,95	75.105.658.361,61	78.097.005.769,28

BİLANÇO

Kamu İdaresi Kodu 20

Yıl:2022

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

AKTİF HESAPLAR					PASİF HESAPLAR			
	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI		2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI	
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	3.181,10	3.181,10	3.181,10	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	71.264.854.905,95	75.105.658.361,61	78.097.005.769,28	
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	667.453.632,60	742.169.715,51	74.347,63	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-166.190.469.368,28	-177.787.895.307,29	-184.338.498.164,66	
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI	2.879,24	2.879,24	74.347,63	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-166.190.469.368,28	-177.787.895.307,29	-184.338.498.164,66	
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR HESABI	667.450.753,36	742.166.836,27	0,00	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-8.676.226.710,10	-7.070.500.040,86	-5.241.120.732,90	
2 DURAN VARLIKLAR	2.001.197.692.498,05	2.018.961.297.571,45	2.009.172.654.380,28	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-8.676.226.710,10	-7.070.500.040,86	-5.241.120.732,90	
22 FAALİYET ALACAKLARI	1.599.333.412,65	2.693.978.022,31	4.658.883.045,74					
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	540.077,80	3.134.055,63	4.286.655,66					
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.228.684,25	1.370.500,44	1.565.637,31					
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	1.597.564.650,60	2.689.473.466,24	4.653.030.752,77					
23 KURUM ALACAKLARI	353.658.210,54	361.686.483,60	354.285.051,83					
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	353.658.210,54	361.686.483,60	354.285.051,83					
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	33.401.507,03	33.401.507,03	33.401.507,03					
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	200.000.000,00	200.000.000,00	200.000.000,00					
247 SERMAYE TAHHÜTLERİ HESABI (-)	-166.598.492,97	-166.598.492,97	-166.598.492,97					
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.999.213.623.112,73	2.015.872.141.222,54	2.004.125.978.304,94					
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.835.332.813.029,75	1.852.180.970.129,35	1.847.303.506.017,40					
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	43.058.671.548,69	43.081.981.997,99	43.089.859.277,75					
252 BİNALAR HESABI	289.878.108.521,03	289.739.467.841,42	285.733.642.690,82					
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	125.558.094,91	144.984.866,69	183.952.317,67					
254 TAŞITLAR HESABI	59.984.328,87	75.674.561,40	94.339.195,31					
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	230.960.205,56	257.549.414,92	326.878.590,10					
257 BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR VE DİĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-175.476.961.182,43	-178.575.769.599,00	-182.961.885.204,92					
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	5.952.820.084,20	8.952.744.563,23	10.347.529.579,02					
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	51.668.482,15	14.537.446,54	8.155.841,79					
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00					
260 HAKLAR HESABI	115.165.122,96	131.268.106,84	169.146.695,91					
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	2.214.962,74	2.214.962,74	2.214.962,74					
268 BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR VE DİĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-117.380.085,70	-133.483.069,58	-171.361.658,65					
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0,00	4.236,27	0,00					
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	4.236,27	0,00					

B İ L A N Ç O

Kamu İdaresi Kodu 20

Yıl:2022

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

AKTİF HESAPLAR		2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI				
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	-2.323.744,90	86.099,70	106.470,74				
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	84.079.274,24	90.248.297,02	95.913.444,72				
299	BİRİKMIŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-86.403.019,14	-90.162.197,32	-95.806.973,98				
AKTİF TOPLAMI		2.004.965.866.231,28	2.023.810.107.673,72	2.016.421.425.173,8	PASİF TOPLAMI	2.004.965.866.231,28	2.023.810.107.673,72	2.016.421.425.173,80

Bilanço Dipnotları :		2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.531.739.689,31	1.955.627.789,30	3.004.115.070,55
911	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.531.739.689,31	1.955.627.789,30	3.004.115.070,55
912	KİŞİLERE AIT MENKUL KIYMETLER HESABI	87.663,42	174.654,33	434.666,11
913	KİŞİLERE AIT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	87.663,42	174.654,33	434.666,11
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	2.211.403.649,63	1.454.684.999,86	1.633.140.383,42
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	2.211.403.649,63	1.454.684.999,86	1.633.140.383,42
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	207.750.105,37	335.509.977,21	273.493.229,11
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	207.750.105,37	335.509.977,21	273.493.229,11
990	KİRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERLERİ HESABI	479.940.444,42	964.198.465,55	990.173.344,28
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	818.592.462,97	1.054.276.705,02	1.708.769.064,34
998	DİĞER NAZİM HESAPLAR HESABI	2.369.071.388,18	3.524.466.492,25	5.509.394.408,99
999	DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	3.667.604.295,57	5.542.941.662,82	8.208.336.817,61

Tablo 19. Faaliyet Sonuçları Tablosu

Kamu İdaresi Kodu

20

Kamu İdaresi Adı

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Mali Yılı:2022

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
	Kod1	Kod2				
630	00	00	GİDERLER HESABI	15.906.721.603,60	14.732.013.895,77	20.133.619.349,06
630	01	00	Personel Giderleri	1.467.590.824,56	1.751.758.872,49	3.000.211.399,91
630	01	01	Memurlar	1.184.837.247,94	1.352.535.213,06	2.274.870.604,04
630	01	02	Sözleşmeli Personel	47.201.843,17	68.609.678,36	155.210.697,66
630	01	03	İşçiler	235.222.088,55	329.618.685,00	567.630.270,25
630	01	04	Geçici Süreli Çalışanlar	274.170,57	995.296,07	2.499.827,96
630	01	05	Diğer Personel	55.323,39	0,00	0,00
630	01	07	Milletvekilleri	150,94	0,00	0,00
630	02	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	248.165.400,68	297.047.795,71	490.544.679,25
630	02	01	Memurlar	193.929.179,29	219.898.354,39	362.337.106,91
630	02	02	Sözleşmeli Personel	7.981.178,71	11.216.277,47	24.419.970,11
630	02	03	İşçiler	46.255.042,68	65.914.648,02	103.758.554,61
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Geçikme Cezası ve Zamları	0,00	18.515,83	29.047,62
630	03	00	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	171.796.391,21	357.048.927,62	1.080.448.158,16
630	03	01	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	230.609,76	102.886,44	6.513,60
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	31.293.161,52	38.721.867,32	622.352.956,95
630	03	03	Yolluklar	10.651.004,70	15.635.756,77	27.871.970,72
630	03	04	Görev Giderleri	61.765.040,36	209.069.274,37	306.035.772,72
630	03	05	Hizmet Alımları	56.484.342,46	79.593.590,02	108.683.628,14
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	199.366,86	254.929,74	834.745,82
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	4.615.382,09	6.847.017,73	12.160.915,19
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	6.539.837,42	6.804.791,04	2.466.290,65
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	17.664,04	18.814,19	35.364,37
630	05	00	Carı Transferler	983.196.718,09	2.384.634.271,65	3.237.392.063,31
630	05	01	Görevlendirme Giderleri	0,00	0,00	1.031,77
630	05	02	Hazine Yardımları	316.102.476,63	1.146.601.198,63	1.258.526.894,89
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	637.141.259,46	1.192.086.263,46	1.882.099.327,44
630	05	04	Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	114.752,35	5.280,00	109.300,00
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	29.717.584,65	42.039.645,54	96.362.674,57
630	05	08	Gelirden Ayrılan Paylar	120.645,00	3.901.884,02	292.834,64

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
	Kod1	Kod2				
600	00	00	GELİRLER HESABI	7.517.680.636,95	8.202.366.317,30	16.121.493.637,38
600	01	00	Vergi Gelirleri	248.607.193,41	523.778.442,83	373.213.582,16
600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	148.439.143,51	275.381.401,72	188.307.115,02
600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	69.037.604,92	213.918.390,38	151.022.560,93
600	01	05	Damga Vergisi	30.881.858,15	34.256.521,75	33.793.496,88
600	01	06	Harçlar	248.586,83	222.128,98	90.409,33
600	03	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.828.250.212,18	2.767.949.247,80	5.418.763.194,79
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	6.395.324,38	24.763.728,54	17.701.234,32
600	03	02	Malların kullanma veya faaliyetette bulunma izni ge	117.298,33	182.436,20	259.835,67
600	03	04	Kurumlardan Alınan Kurumlar Hasılatı	38.181.544,64	6.515.526,45	8.994.525,52
600	03	06	Kira Gelirleri	1.782.374.790,75	2.728.254.004,81	5.391.081.240,40
600	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.181.254,08	8.233.551,80	726.358,88
600	04	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	811.717.986,17	1.749.710.979,35	3.037.105.198,56
600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	11.477.098,56	9.796.040,72	25.021.637,74
600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	30.354.147,40	394.180.482,92	151.368.172,28
600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	486.397.571,09	726.231.688,27	927.146.303,18
600	04	05	Proje Yardımları	4.652.600,00	4.884.299,60	934.538,00
600	04	06	Özel Gelirler	278.836.569,12	614.618.467,84	1.597.346.365,88
600	04	07	Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	0,00	0,00	335.288.181,48
600	05	00	Diğer Gelirler	2.808.252.115,41	1.335.694.398,33	5.603.641.007,44
600	05	01	Faiz Gelirleri	107.413.441,88	148.028.153,09	323.707.520,04
600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	81.894.264,33	48.313.634,96	425.494.189,29
600	05	03	Para Cezaları	125.414.220,32	171.510.973,87	348.433.631,78
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	2.493.530.188,88	967.841.636,41	4.506.005.666,33
600	06	00	Sermaye Gelirleri	531.985.773,69	591.797.509,45	919.884.296,02
600	06	01	Taşınmaz Satış Gelirleri	514.579.411,29	552.124.115,27	834.434.488,24
600	06	02	Taşınır Satış Gelirleri	17.406.362,40	34.282.374,59	78.867.184,63
600	06	09	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	0,00	5.391.019,59	6.582.623,15
600	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.280.276.109,11	1.226.942.966,93	759.985.088,19
600	11	01	Doviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	536.144,53	1.642.499,25	3.647.753,05

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 20
Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Mali Yıl:2022

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
	Kod1	Kod2				
630	07	00	Sermaye Transferleri	1.501.667.100,98	1.474.043.404,17	2.017.899.132,49
630	07	01	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	1.501.667.100,98	241.004.942,04	747.043.026,46
630	07	03	Hazine Yardımları	0,00	1.233.038.462,13	1.270.856.106,03
630	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	63.902.436,93	174.252.182,41	124.413.199,03
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	146.179,22	3.434.492,19	1.892.233,39
630	11	04	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimi	63.662.082,51	170.333.341,41	121.954.128,85
630	11	08	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	117,00	63.452,19	0,00
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	94.058,20	420.896,62	566.836,79
630	13	00	Amortisman Giderleri	8.816.880.998,49	7.153.935.792,80	8.037.680.958,39
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	8.803.644.564,94	7.137.515.152,75	8.016.734.725,15
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	11.518.532,28	16.102.983,88	20.872.688,94
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.717.901,27	317.656,17	73.544,30
630	14	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	64.761.851,08	443.256.563,83	194.668.455,72
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	17.635.311,12	19.529.771,16	137.890.913,97
630	14	02	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	259.704,34	56.437,03	108.859,65
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	2.177.237,01	12.820.733,17	811.437,87
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağları	546.616,98	335.083,00	505.992,87
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	7.427.466,23	5.196.446,36	9.265.058,72
630	14	06	Giycek, Mefrurat ve Tuahiyeye Malzemeleri	21.196.298,63	384.243.305,05	11.677.239,96
630	14	07	Yiyecek	12.250,56	35.253,00	22.050,19
630	14	08	İçecek	18.853,35	16.368,75	66.174,08
630	14	10	Zirai Maddeler	78.512,43	23.229,26	10.166,10
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	2.289.976,56	2.172.157,86	5.467.371,28
630	14	13	Yedek Parçalar	3.094.859,23	5.239.847,24	4.143.109,55
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	484.164,62	776.645,84	1.375.864,98
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	7.345,30	372.037,70	114.058,32
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	173.200,40	496.866,15	64.274,60
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	15.793,49	45.337,00	26.973,03
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	9.344.260,83	11.897.045,26	23.118.910,55

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
	Kod1	Kod2				
600	11	04	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	465.952.795,34	1.220.526.649,94	754.700.095,11
600	11	08	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	608.303.277,27	0,00	0,00
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	205.483.891,97	4.773.817,74	1.637.240,03
600	25	00	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	8.591.246,98	6.492.772,61	8.901.270,22
600	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	8.580.449,40	6.297.055,61	8.841.743,78
600	25	02	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,00	148.517,00	59.526,44
600	25	05	Mahallî İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	10.797,58	47.200,00	0,00
GELİRLER TOPLAMI (B)				7.517.680.636,95	8.202.366.317,30	16.121.493.637,38

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 20
Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Mali Yıl:2022

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
	Kod1	Kod2				
630	15	00	Kargılık Giderleri	25.156.310,19	25.406.709,71	29.427.611,20
630	15	04	Kıdem Tazminatı Kargılıkları	25.156.310,19	25.406.709,71	29.427.611,20
630	20	00	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	3.164.266,95	4.028.673,15	15.052.471,80
630	20	01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	1.199.328,51	2.337.260,72	10.830.250,59
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	1.649.984,34	1.248.856,38	4.222.221,21
630	20	03	Kurum Alacaklarından Silinenler	314.954,10	442.556,05	0,00
630	25	00	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	7.875.527,55	155.288.369,54	11.492.929,16
630	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	7.838.593,55	154.993.083,15	9.286.219,94
630	25	02	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	674.301,16
630	25	03	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	520.000,14
630	25	04	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	0,02	546.770,08
630	25	05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	36.934,00	295.286,37	465.637,84
630	30	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	100.447.043,84	262.958.066,88	275.493.528,13
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	100.447.043,84	262.958.066,88	275.493.528,13
630	99	00	Diğer Giderler	2.452.116.733,05	248.354.265,81	1.618.894.762,51
630	99	94	Hazine Tasarımının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	20.602.586,00	63.247.002,45	52.089.874,33
630	99	95	Tarım Alan Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	3.972,32	124.272,01	46.796,66
630	99	96	Tarım Alan Satış İndirimi	49.091,66	4.118,62	190.272,85
630	99	97	2/B Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	18.477,76	881.111,28	1.890.605,20
630	99	98	2/B Satış İndirimi	694.389,51	997.736,14	2.555.100,55
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	2.430.748.215,80	183.100.025,31	1.562.122.112,92
GİDERLER TOPLAMI (A)				15.906.721.603,60	14.732.013.895,77	20.133.619.349,06

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		İNDİRİM, İADE VE İSKONTONUN TÜRÜ	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
	Kod1	Kod2				
610	00	00	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI	287.185.743,45	540.852.462,39	1.228.995.021,22
610	01	00	Vergi Gelirleri	57.232.922,06	66.233.453,44	2.481.832,93
610	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	54.167.086,00	65.000.504,13	724.654,05
610	01	03	Dahilde Alınan Mali ve Hizmet Vergileri	97.674,92	202.594,82	187.177,37
610	01	05	Damga Vergisi	2.957.929,79	976.565,60	1.559.746,54
610	01	06	Harçlar	10.231,35	53.788,89	10.254,97
610	03	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	46.036.124,93	42.236.071,73	55.044.938,84
610	03	01	Mali ve Hizmet Satış Gelirleri	1.613.086,29	1.355.793,85	5.527.514,49
610	03	02	Malları kullanma veya faaliyette bulunma izni ve	0,00	3.402,59	1.083,75
610	03	06	Kira Gelirleri	44.376.499,03	40.876.875,29	49.516.340,60
610	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	46.539,61	0,00	0,00
610	04	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.484.624,74	1.007.976,34	1.862.820,95
610	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	0,00	0,00	1.096.794,74
610	04	05	Proje Yardımları	0,00	4.273,93	553,47
610	04	06	Özel Gelirler	1.484.624,74	1.003.702,41	765.472,74
610	05	00	Diğer Gelirler	61.146.669,14	38.152.181,56	21.774.816,58
610	05	01	Faiz Gelirleri	2.442.334,84	557.942,82	633.383,58
610	05	02	Kişiler ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.307.159,61	1.831.650,77	878.681,32
610	05	03	Para Cezaları	4.360.776,52	5.049.545,71	5.566.121,92
610	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	53.036.398,17	30.713.042,26	14.696.629,76
610	06	00	Sermaye Gelirleri	121.285.402,58	393.222.779,32	1.147.830.611,92
610	06	01	Taşınmaz Satış Gelirleri	119.877.942,54	392.356.723,91	1.144.480.306,61
610	06	02	Taşınır Satış Gelirleri	1.407.460,04	856.880,41	3.320.305,31
610	06	09	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	0,00	9.175,00	30.000,00
İNDİRİM,İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)				287.185.743,45	540.852.462,39	1.228.995.021,22

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 20

Mali Yıl:2022

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

	2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI		2020 YILI	2021 YILI	2022 YILI
GIDERLER TOPLAMI (A)	15.906.721.603,60	14.732.013.895,77	20.133.619.349,06	NET GELİR (D= (B-C)	7.230.494.893,50	7.661.513.854,91	14.892.498.616,16
GELİRLER TOPLAMI (B)	7.517.680.636,95	8.202.366.317,30	16.121.493.637,38	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	0,00
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	287.185.743,45	540.852.462,39	1.228.995.021,22	FAALİYET SONUCU (((D+E) - A))(+/.)	-8.676.226.710,10	-7.070.500.040,86	-5.241.120.732,90

Tablo 20. Özkaynak Değişim Tablosu

31.12.2022 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU						
Kamu İdaresi Kodu	20			Yıl: 2022		
Kamu İdaresi Adı	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI					
	2021			2022		
	ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	ÖNCEKİ DÖNEM İÇİ HAREKETLER	ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ	DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	DÖNEM İÇİ HAREKETLER	DÖNEM SONU BAKİYESİ
NET DEĞER	2.061.730.809.479,93	24.280.225.963,67	2.086.011.035.443,60	2.086.011.035.443,60	289.075.778,69	2.086.300.111.222,29
A- Denge Kayıtları	2.124.526.913,11	3.640.173.442,79	5.764.700.355,90	5.764.700.355,90	-48.570.766,86	5.716.129.589,04
B- Varlık Envanteri	439.593.927.865,57	83.948.276.907,98	523.542.204.773,55	523.542.204.773,55	25.959.683.632,02	549.501.888.405,57
C- Yükümlülük Envanteri	-116.415.843,10	-28.984.435,68	-145.400.278,78	-145.400.278,78	-764.196,93	-146.164.475,71
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar	2.748.026.085,25	1.102.367.188,90	3.850.393.274,15	3.850.393.274,15	2.771.812.124,81	6.622.205.398,96
D- Enflasyon Düzeltme Farkları						
E- Diğer	1.617.380.744.459,10	-64.381.607.140,32	1.552.999.137.318,78	1.552.999.137.318,78	-28.393.085.014,35	1.524.606.052.304,43
DEĞER HAREKETLERİ	42.451.614.496,75	-1.435.553.263,94	41.016.061.232,81	41.016.061.232,81	-9.839.570.998,26	31.176.490.234,55
YEDEKLER						
GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	75.123.772.538,87	-18.114.177,26	75.105.658.361,61	78.343.122.569,90	-246.116.800,62	78.097.005.769,28
GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-178.725.613.711,30	937.718.404,01	-177.787.895.307,29	-188.095.859.556,44	3.757.361.391,78	-184.338.498.164,66
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	0,00	-7.070.500.040,86	-7.070.500.040,86	0,00	-5.241.120.732,90	-5.241.120.732,90
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler						

Tablo 21. Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu

BÜTÇELENEN VE GERÇEKLEŞEN TUTARLARIN KARŞILAŞTIRMA TABLOSU			
Kamu İdaresi Kodu	20	Yıl:	2022
Kamu İdaresi Adı	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI		
	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödeneği / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSİLATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	372.727.965,15
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	5.350.245.746,44
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00	0,00	3.024.478.439,74
Diğer Gelirler	0,00	0,00	1.615.452.170,56
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	7.522.406.924,04
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	1.238.571.048,89
Toplam Tahsilatlar	0,00	0,00	16.646.740.197,04
ÖDEMELER			
Personel Giderleri	2.086.088.000,00	3.103.953.053,74	2.929.131.746,13
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	346.986.000,00	525.304.071,95	490.546.147,20
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	137.994.000,00	588.342.952,94	527.767.452,77
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Carı Transferler	1.524.500.000,00	3.238.854.464,39	3.231.092.021,86
Sermaye Giderleri	446.924.000,00	3.081.141.133,53	2.620.664.313,54
Sermaye Transferleri	296.529.000,00	2.035.172.778,57	2.017.899.132,49
Borç Verme	48.811.000,00	28.811.000,00	17.635.200,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Ödemeler	4.887.832.000,00	12.601.579.455,12	11.834.736.013,99
NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER			1,41

3.1.3. Mali Denetim Sonuçları

Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, Bakanlık malî faaliyet, karar ve işlemleri hem iç hem de dış denetime tabidir. Bu mali kontrollerin kapsamı harcama öncesi ve aşamasında TBMM adına Sayıştay Başkanlığı tarafından kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının raporlanmasıdır.

Dış Denetim

6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca hesap verme sorumluluğu çerçevesinde Sayıştay Başkanlığı tarafından Bakanlığın 2021 yılı faaliyet ve işlemleri denetime tabi tutulmuştur. Sayıştay denetimleri sonucunda düzenlenen taslak denetim raporu harcama birimlerine dağıtılmış ve sorumlu birimlerden gelen bulgulara ait cevap yazıları koordine edilerek Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir. Bulgularda yer alan Bakanlık hesap ve işlemlerinde tespit edilen hata veya eksiklikler ile ilgili olarak gerekli önlemlerin alındığına ve düzeltmeler yapıldığına dair belgeler düzenlenmiş ve yazışmalar yapılmış olup üst yönetici bilgilendirilmiştir.

Taslak rapora ilişkin değerlendirmeleri ve açıklamaları sonucunda Sayıştay Başkanlığınca hazırlanan Nihai Denetim Raporu Bakanlığa gönderilmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Tespit edilen 2021 yılına ait bulguları içeren nihai denetim raporu hakkında birimlere bilgilendirme yazıları yazılmıştır. Tespit edilen bulgulara ilişkin gerekli değerlendirmeler yapılarak, düzeltilmesi gereken hususlar hakkında çalışmalar devam etmektedir.

2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporuna göre;

- Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 3 Bulgu
- Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, 8 Bulgu
- Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, 1 Bulgu
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü, 10 Bulgu
- Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, 1 Bulgu
- Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, 1 Bulgu
- Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 1 Bulgu
- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, 2 Bulgu
- Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, 1 Bulgu
- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 1 Bulgu
- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 3 Bulgu
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 1 Bulgu
- Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı, 5 Bulgu
- Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü, 3 Bulgu

6 adet Muhasebe bulgusu olmak üzere toplamda 41 Bulgu tespit edilmiştir.

3.1.4. Diğer Hususlar

2022 Yılı Hizmet Maliyetleri

Bu bölümde belirtilen dönem içerisinde Bakanlık birimlerinin merkez ve taşra birimlerinin yolluk, elektrik, yakacak, su, kırtasiye, haberleşme ve personel giderlerine ilişkin TL bazında maliyet analizleri yapılmıştır. Aşağıdaki tabloda merkez ve taşra teşkilatlarının 2021-2022 maliyetleri karşılaştırmalı olarak açıklanmaktadır.

Tablo 22. Bakanlık 2021-2022 Dönemi Hizmet Maliyeti Tabloları (TL)

Açıklama	2021			2022		
	Harcama	Personel Sayısı	Personel Baş Ortalama	Harcama	Personel Sayısı	Personel Baş Ortalama
Merkez						
Yolluk Gideri	5.123.695		1427	8.393.296		2.227
Elektrik Gideri	11.296.769		3.146	36.519.624		9.689
Yakacak Gideri	2.219.220		618	11.176.182		2.965
Su Gideri	417.713		117	1.223.403		325
Kırtasiye ve Büro Malzemesi Gideri	2.087.690	3.591	582	1.223.931	3.769	325
Haberleşme Gideri	8.969.730		2.498	10.908.660		2.894
Personel Gideri (Ücret, SGKDP dâhil)	475.582.417		132.438	814.440.247		216.089
Taşra						
Yolluk Gideri	10.503.417		771	18.843.880		1.343
Elektrik Gideri	13.017.098		956	37.270.867		2.656
Yakacak Gideri	4.842.654		356	10.620.437		757
Su Gideri	1.331.714		98	1.911.271		136
Kırtasiye ve Büro Malzemesi Gideri	2.568.886	13.628	189	1.276.422	14.031	91
Haberleşme Gideri	2.000.741		147	2.365.827		169
Personel Gideri (Ücret, SGKDP dâhil)	1.569.974.992		115.203	2.605.237.646		185.677
Genel						
Yolluk Gideri	15.627.112		908	27.237.177		1.530
Elektrik Gideri	24.313.867		1.413	73.790.491		4.146
Yakacak Gideri	7.061.874		411	21.796.619		1.225
Su Gideri	1.749.426		102	3.134.675		176
Kırtasiye ve Büro Malzemesi Gideri	4.656.576	17.219	271	2.500.353	17.800	140
Haberleşme Gideri	10.970.471		638	13.274.486		746
Personel Gideri	2.045.557.409		118.797	3.419.677.893		192.117

* 2022 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2023 tarihinde alınmıştır.

Bakanlığın bazı hizmet maliyetlerine ilişkin 2021 ve 2022 yıllarını kapsayan bilgiler incelendiğinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır. Buna göre;

- 2021 yılında yolluk giderleri olarak ayrılan 18.609.000 TL ödeneye karşılık yılsonunda 15.627.112 harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 20.803.000 TL ödeneye muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonu harcaması 27.237.177 TL olarak gerçekleşmiştir. Yolluk giderlerinde personel başı ortalama harcama 2021 yılında 908 TL iken bu rakam 2022 yılında 1.530 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında elektrik giderleri olarak ayrılan 15.739.000 ödeneye ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 24.313.867 TL harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 18.895.000 TL'ye yükseltilmiş ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonu harcaması 73.790.491 TL olarak gerçekleşmiştir. Elektrik giderlerinde personel başı ortalama harcama 2021 yılında 1.413 TL iken bu rakam 2022 yılında 4.146 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında yakacak giderleri olarak ayrılan 6.282.000 TL ödeneye karşılık yılsonunda 7.061.874 TL harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 7.733.000 TL 'ye yükseltilmiş ve muhtelif ödenek eklemeleri neticesinde yılsonu harcaması 21.796.619 TL olarak gerçekleşmiştir. Yakacak giderlerinde personel başı ortalama harcama 2021 yılında 411 TL iken bu rakam 2022 yılında 1.225 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında su giderleri olarak ayrılan 2.247.000 TL ödeneye ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 1.749.426 TL harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 2.482.000 TL'ye yükseltilmiş olup yılsonu harcaması 3.134.675 TL olarak gerçekleşmiştir. Su giderlerinde personel başı ortalama harcama 2021 yılında 102 TL iken bu rakam 2022 yılında 176 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında kırtasiye ve büro malzemesi gideri olarak ayrılan 5.727.000 TL ödeneye ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 4.656.576 TL harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 6.294.000 TL'ye yükseltilmiş olup yılsonu harcaması 2.500.353 TL olarak gerçekleşmiştir. Kırtasiye ve büro malzemesi giderlerinde personel başı ortalama harcama 2021 yılında 271 TL iken bu rakam 2022 yılında 140 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında haberleşme gideri olarak ayrılan 12.564.000 TL ödeneye karşılık yılsonunda 10.970.471 TL harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 14.662.000 TL'ye yükseltilmiş buna karşılık yılsonu harcaması 13.274.486 TL olarak gerçekleşmiştir. Haberleşme giderlerinde personel başı ortalama harcama 2021 yılında 638 TL iken bu rakam 2022 yılında 746 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında personel giderleri (SGKDP Dâhil) olarak ayrılan 1.886.831.000 TL ödeneye muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 2.045.557.409 TL harcanmıştır. 2022 yılında bu ödenek 2.433.074.000 TL'ye yükseltilmiş ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonu harcaması 3.419.677.893 TL olarak gerçekleşmiştir. Personel giderlerinde (SGKDP Dâhil), personel başı ortalama harcama 2021 yılında 118.797 TL iken bu rakam 2022 yılında 192.117 TL olarak gerçekleşmiştir.

3.2 Performans Bilgileri

3.2.1 Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği ve Enerji Piyasası	Enerji Verimliliği	Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri	Binalarda enerji verimliliği konusunda farkındalığı arttırmak, binalar ve yerleşmelerin doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanarak çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirme ve belgelendirme sistemlerini oluşturmak, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışarak sonuçlarının uygulamaya konulmasını sağlamak amaçlanmaktadır.
Hazine Varlıklarının ve Yükümlülüklerinin Yönetimi	Hazine Taşınmazlarının Yönetimi	Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri	Hazine taşınmazlarının yönetiminin paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınması, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerinin taleplerini karşılayacak şekilde sunulması faaliyetlerini ifade etmektedir.
		Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri	Hazine taşınmazları, satış, kiralama, kullanma izni ve irtifak hakkı tesisi suretiyle kamu yararı gözetilerek etkin yöntemlerle ekonomiye kazandırılarak gelir artışı sağlanacaktır.
		Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri	Hazine taşınmazları üzerinde ağaçlandırma başta olmak üzere tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasının desteklenmesi sağlanacak; kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde Hazinenin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların edinim ve yönetim işlemleri yürütülecektir.
Ormanların ve Doğanın Korunması ile Sürdürülebilir Yönetimi	Korunan Alanların ve Tabiat Varlıklarının Korunması	Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım	Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinde yaşayan insanların yaşam kalitesini ve standartlarını artıracak nitelikte koruma kullanma dengesini gözeterek imar planları oluşturulacaktır. Bu yolla devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanların dengeli kullanımının sağlanması amaçlanmaktadır.
		Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma	Korunan alanların tescil, onay, ilan süreci yürütülecek; doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunması ve izlenmesi sağlanacak ve yönetim planları hazırlanacaktır.

Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği	Çevre Kirliliğinin Önlenmesi ve Koruma	Atıksu Yönetimi	İlgili mevzuatta öngörülen şekilde atıksu arıtma tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesi hedeflenmiş olup, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunmasına yönelik atıksu arıtma tesisleri ve diğer çevresel altyapı çalışmaları için yerel yönetimlere teknik ve finansman desteği sağlanmaktadır.
		Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler	Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca çevre katkı payı ve geri kazanım katılım payı gelirleri elde edilmektedir. Bu gelirler ile belediyeler, il özel idareleri, birlikler ve kamu kurum ve kuruluşlarının çevre altyapı projeleri (çevre kirliliğinin giderilmesi, çöp konteyneri, sıfır atık ünitesi, atık su arıtma tesisi, kanalizasyon, derin deniz deşarjı, katı atık tesisi, bisiklet ve yürüyüş yolu, park projesi, çevre dostu ve sokak sağlıklılaştırılması) finanse edilmekte ve çevre temizlik araçları (çöp toplama aracı, arazöz, yol süpürme aracı, vidanjör vb.) için şartlı nakdi yardımlar yapılmaktadır
		Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim	Türkiye'nin plan ve programlama sistemine Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) prosedürlerinin uygulanması, Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Türkiye'de etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması hedeflenmiştir. ÇED sürecinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesinin sağlanmasıyla ilgili kurum, kuruluş ve halkın katkıları ile ÇED sürecinin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. ÇED başvurularının yönetmelik hükümlerinde yer alan süreler içinde sonuçlandırılması, stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmalarına katılanların ve kamu kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programların SÇD'ye tabi tutulması için başvuruların değerlendirilmesi ve takibi amaçlanmaktadır.
		Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü	Hava kirliliği önlenerek hava kalitesi iyileştirilecek ve çevresel gürültü kirliliği azaltılacaktır. Hava kirliliğine etki eden ısınma, sanayi, ulaşım vb. tüm sektörlerin azot oksitler, metan içermeyen uçucu organik

			karbonlar, kükürt dioksit, amonyak, karbonmonoksit ve partiküler madde kirleticileri bazında her yıl ulusal emisyon envanteri oluşturulacak ve bu kirleticiler için ulusal emisyon envanteri projeksiyonları hazırlanacaktır.
	Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi		Deniz çevresinin kirlenmesini önlemek ve kontrol etmek, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki ulusal mevzuat kapsamında denizlerimizde koruma çalışmaları yapılmaktadır. Kalıcı Organik Kirleticilere ilişkin Stockholm Sözleşmesi gereğince Ülkemizin sözleşmede yer alan kimyasal maddeler ve bunları içeren stokların belirlenmesi ve bunların yönetimine yönelik gerekli çalışmalar yürütülmektedir.
	Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması		Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde katı atık bertaraf tesislerinin yapılması ve işletilmesi faaliyeti belediyelerin görev ve yetkileri arasında olduğundan, bu tesislerin yapım işleri belediyeler tarafından yürütülmektedir. Ayrıca, yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi tesisleri uygulamalarını gerçekleştirebilmeleri için önemli miktarda finansman ihtiyacının karşılanması ve yerel yönetimlerin teknik kapasitelerinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Katı Atık Programı (KAP) projesi çalışmaları ile gerekli destek sağlanmaktadır. Sıfır Atık Projesinin ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mahalli idareler, kamu/kurum ve kuruluşları, bina ve yerleşkelerde sistem kurulumunun sıfır atık yönetmeliği uygulama takvimi doğrultusunda gerçekleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.
	Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki		Avrupa Birliği tarafından IPA fonu ödeme planı Finansman Anlaşması ile belirlenmiştir. Proje bütçelerinin maksimum % 85'i AB IPA fonu katkısı, % 15'i ise ulusal katkıdan (Belediyeler, Çevre Yönetimi Genel

		Destek Faaliyetleri	Müdürlüğü ve kapasite artırım proje sahibi olan diğer kamu kurumları) oluşmaktadır. Başvurusu yapılan altyapı ve kapasite artırım projelerinden Avrupa Komisyonunca kabul edilen projelerin uygulama süreci Çevre ve İklim Eylemi Sektörel Operasyonel Programı Uygunluk tarihinin son günü olan 31.12.2026 tarihine kadar devam edecektir.
		Toplumsal Çevre Koruma Bilincinin Geliştirilmesi	Toplumsal çevre bilincinin geliştirilmesi faaliyetleri kapsamında; kamu spotları, eğitim videoları, bilgilendirici yayınlar, dijital platform ve sosyal medya çalışmaları, etkinlik ve organizasyonlar olmak üzere birçok bilinç ve farkındalık çalışması yapılmaktadır.
Toprak ve Su Kaynaklarının Kullanımı ve Yönetimi	Toprak Kaynaklarının Korunması, Geliştirilmesi Ve Etkin Kullanımı	Çölleşme ve Erozyonla Mücadele	Sel, çığ ve heyelan zararlarının en aza indirilmesi, başta toprak olmak üzere tabii kaynakların korunması amacıyla eylem planları ve bölgesel gelişim projeleri kapsamında uygulama projeleri yapılacaktır. Çığ, kaya yuvarlanması, erozyon ve sel kontrolünde uygulanan yöntem ve çalışmaların tamamının bir arada görülebileceği aynı zamanda ulusal ve uluslararası alanda teknik personelin eğitimi amacıyla model sahalar oluşturulacaktır. Ulusal arazi örtüsü/kullanımı haritası oluşturulacaktır. Aynı kapsamda oluşturulan ulusal su ve rüzgâr erozyonu haritaları, çölleşme hassasiyet haritası ve toprak organik karbonu haritası gösterge ve kriterleri güncellenecektir.
Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	Mekânsal Planlama ve Kentsel Dönüşüm	Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri	Şehirlerin rehabilite edilerek bölge nüfusuna nitelikli bir kentsel yaşamın ve mekânın sağlanarak aktivite alanlarının oluşturulması ve korunması ile bu alanlara ulaşılabilirlik sağlanacaktır. Daha yaşanabilir bir çevre sağlanarak kentsel kalitenin geliştirilmesi amacıyla millet bahçeleri yaygınlaştırılacaktır.
		Kentsel Dönüşüm Uygulamaları	Vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan ilan edilen alanlara ilişkin imar planı ve uygulama işlemleri Bakanlığımızca yapılarak onaylanmaktadır. Kentsel dönüşümle, özgün kimliğini koruyan, deprem ve afetlere hazırlıklı, estetik ve çevre dostu dönüşüm anlayışıyla zayıf ve dayanıksız olan bağımsız birimlerin dönüşümü gerçekleştirilecektir.
		Mekânsal Planlama ve Uygulama	Sağlıklı, güvenli ve mekân kalitesi yüksek yerleşmeleri oluşturmak için; mekânsal planlama, afet zararlarını önlemeye yönelik kentsel dönüşüm proje ve uygulamaları ile

			altyapı hizmetlerini yürütmek, ulusal coğrafi bilgi sistemini kurmak ve Mekânsal Planlama sisteminin bütüncül bir bakışla ele alınması ve ulusal düzeyde mekânsal stratejilerin netleştirilmesi önem taşımaktadır. Planlama sisteminin en üst düzeyde ilke ve esaslarının ortaya konulması ve gerek kentsel gelişme ve kırsal planlama, gerekse kıyı alan ve bölgeleri bazında hedef ve stratejilerin hazırlanması amaçlanmaktadır.
Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	Akıllı Şehirler Ve Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	Akıllı Şehirlerle İlişkin Faaliyetler	Türkiye'nin ilk, dünyanın dördüncü akıllı şehir strateji ve eylem planı dokümanı olan 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı 2019/29 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yayınlanmıştır. Bu Genelge ile akıllı şehirler alanında müşterek çalışma kabiliyetinin kurumsal sorumluluklar dahilinde geliştirilmesi ve akıllı şehir politikalarına ulusal katmanda getirilen bütüncül bakış açısının hayata geçirilebilmesi, doğru proje ve faaliyetlerin sorumlularınca uygulanması amaçlanmaktadır. 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında tüm kamu kurum ve kuruluşlarının üzerine düşen görev ve sorumlulukları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının koordinasyonunda yürütmesi sağlanacaktır.
		Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	Gelecekte ülkemizde oluşması hedeflenen Coğrafi Bilgi Endüstrisinin yol haritasını içeren 2020-2023 Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı 2020/1 sayılı Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. 2023 Türkiye hedefleri dikkate alınarak, ülkemizin coğrafi veri altyapısından faydalanmak isteyen tüm sektörler kaliteli, güncel ve dinamik coğrafi bilgi akışı sağlayacak, entegre coğrafi bilgi üretim ve paylaşım platformu olan Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi portalının kurulması ve işletilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.
		Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri	Akıllı şehir uygulamalarının en başta gelen coğrafi uygulaması olan Kent Bilgi Sistemi – Kent Rehberi uygulamasının Bakanlık Bulut Kent Bilgi Sistemi üzerinden yerel yönetimlere tanımlanarak yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.
Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	Çevreye Duyarlı ve Güvenli Yapılaşma	İskân Uygulamaları	Kalkınma projelerinden HES, sulama, taşkın ve içme-kullanma suyu amaçlı barajlar, havaalanı, fabrika, maden rezervi, ekonomik ve savunma ile ilgili diğer tesislerin yapımı,

			tarihi ve doğal kıymetlerin korunması gibi amaçlara yönelik yapılacak kamulaştırmalar veya özel yasaların uygulanması sonucu taşınmazının tamamı veya bir kısmı kamulaştırılıp bu yerleri terk etmek zorunda kalanlar, göçebe iddiasıyla başvuruda bulunanlardan göçebe oldukları sonucuna varılanlar ile iskânlı göçmenler ilgili mevzuat paralelinde Mahalli İskân Komisyonlarınca hak sahibi kabul edilirse, tarımsal veya şehirselleşen olarak devlet eliyle iskân edilmektedirler.
		Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri	Bu faaliyet ile Bakanlığımızca yürütülen kamuya ilişkin bina yatırımlarına ait işlerin, bilimsellik, uzmanlık, mimari ve kültürel kaynakların etkin ve verimli kullanımı ve daha iyi bir yapı kalitesi anlayışı benimsenerek yapılması ve bu yapıların inşaat süresi içinde, belirlenen teknik standartlarda hizmete sunumu amaçlanmaktadır.
		Yapı Denetimi Faaliyetleri	Denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için; yapı denetim sisteminin uygulandığı illerde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşları, il teşkilatlarımız tarafından denetlenecek ve yapı denetim kuruluşlarının kurucularını ve teknik elemanlarını bilgilendirme ve bilinçlendirme seminerlerini düzenleme faaliyetlerine devam edilecektir. Yapı Denetim Sisteminin daha verimli ve etkin olması için “Ulusal Yapı Denetim Sistemi” yazılımı güncelleştirilecek, revize çalışmalarına devam edilecektir. Ulusal Yapı Denetim Sistemi yazılımı ile denetimde etkinlik hedeflenerek, güncellenmesi ile birlikte denetim sürecini oluşturan işlemler daha hızlı yapılacak olup, bürokrasinin azaltılması, evrak ve zaman israfının önlenmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca yapı denetim konusu ile ilgili Bakanlığımıza yapılmış olan müracaatların sahipleri, yapılan işlemlerin her aşamasından daha ayrıntılı bir şekilde bilgi sahibi olabileceklerdir.
		Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması sağlanacaktır.
Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi	Yerel Yönetimlerin Hizmet	Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin	Yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak mevzuat önerisi hazırlanacak ve/veya tali mevzuat düzenlemesi

	Kalitesinin Artırılması	Artırılması ve Performans İzlemesi	yapılacaktır. Yerel yönetimlerin kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim ihtiyaçları karşılanacaktır. Hizmet sunumunda standartlar belirlenerek uygulamada birlik sağlanacaktır.
Yönetim ve Destek Programı	Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri	Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda temsil edilmesi; idarelerce hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takipleri ve tahkim ile ilgili işlemlerin koordine edilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi; idare hizmetlerine ilişkin mevzuat, sözleşme, şartname ve uyuşmazlıklar ile ilgili hukuki mütalaa bildirilmesi; idarenin amaçlarının daha iyi gerçekleştirilmesi, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarının temin edilmesi amacıyla gerekli hukuki tekliflerin hazırlanması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		İç Denetim	Bakanlığın yönetim ve kontrol yapılarının risk analizleri doğrultusunda değerlendirilmesi, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılıp kullanılmadığı hususunda incelemeler yapılması ve önerilerde bulunulması, harcamaların ve mali işlemlerin mevzuat ve üst politika belgelerine uygunluğu ile mali yönetim ve kontrol süreçlerinin denetlenmesi ve raporlanması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi	Bakanlığın basın ve halkla ilişkiler faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi; 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	Bakanlığın görev, yetki, sorumluluk ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği, diğer uluslararası kuruluşlar ve ülkelerle ilişkilerinin yürütülmesi ve bu konuda koordinasyonun sağlanmasına ilişkin iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Teftiş, İnceleme ve Soruşturma	Bakanlığın her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili teftiş, inceleme, soruşturma işlemlerinin yürütülmesi; idare amaçlarının ve görevlerinin daha iyi gerçekleştirilmesi; kurumun mevzuat, plan ve programlara

			uygun çalışmasının temin edilmesi amacıyla gerekli tekliflerin hazırlanması ve üst yönetime sunulması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
Yönetim ve Destek Programı	Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler	Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler	Bakanlığın bilgi işlem sistemlerinin işletilmesi ve geliştirilmesi ile teknolojik kapasitelerinin artırılmasına yönelik iş, işlem ve süreçlere ilişkin giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Diğer Destek Hizmetleri	Bakanlığın tüm programlarına hizmet etmekle birlikte yukarıda yer alan faaliyetler kapsamına girmeyen diğer destek hizmeti niteliğindeki iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Engellilerin Erişebilirliğinin Sağlanması	Bakanlığın çalışma alanı içindeki, engellilerin erişebilirliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar bu faaliyet altında izlenecektir.
		Genel Destek Hizmetleri	Bakanlığın tüm programlarına hizmet eder nitelikte olan temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri mal ve hizmetlerin temini; fiziki çalışma ortamlarının düzenlenmesi, genel evrak ve arşiv hizmetlerinin yürütülmesi, sivil savunma ve seferberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	Bakanlığın personel planlamasının yapılması; personel atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerinin yürütülmesi; insan kaynağı kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitimlerin planlanması ve düzenlenmesi gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Özel Kalem Hizmetleri	Üst yönetimin çalışma programının düzenlenmesi ile resmi ve özel yazışmalar, protokol, tören, ziyaret, davet, karşılama, ağırlama gibi hizmetlerin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirilen iş, işlem ve süreçlere yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir.
		Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	Bakanlık tarafından yürütülen ve idarenin tüm programlarına hizmet eder nitelikte olan mali yönetim ve kontrole ilişkin iş, işlem ve süreçlere yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir.

3.2.2 Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

3.2.2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Tablo 23. Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (Form 3)

Yıl: 2022 Programın Adı: ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI Alt Programın Adı: ENERJİ VERİMLİLİĞİ Alt Program Hedefi: Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması								
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	A, B, C sınıfı enerji kimlik belgesi alan bina sayısı (kümülatif)	Adet	1.220.929	1.300.000	1.220.929	1.292.486	246	Aşıldı
2	Enerji kimlik belgesi alan bina sayısı	Adet	1.296.065	1.450.000	1.329.566	1.402.694	104	Aşıldı
3	Enerji kimlik belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (kümülatif)	Adet	60.364	70.000	63.957	73.057	82	Kısmen Ulaşıldı
4	Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	Sayı	0	10	0	0	0	Ulaşılamadı
5	Yeni inşa edilen konutlardaki yıllık ortalama enerji ihtiyacı	Kilowatt Saat (KWh)	127,02	120	127,02	124,56	100	Ulaşıldı
6	Yetkilendirilen enerji kimlik belgesi uzmanı sayısı	Adet	9.485	10.000	9.485	9.813	98	Kısmen Ulaşıldı

Değerlendirme	Türkiye’de enerjinin etkin kullanılması, israfın önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılması amacıyla 5627 sayılı “Enerji Verimliliği Kanunu” yürürlüğe girmiştir. İlgili mevzuat uyarınca, yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılabilecektir. Binalar veya bağımsız bölümlere ilişkin alım, satım ve kiraya verme ile ilgili iş ve işlemlerde enerji kimlik belgesi düzenlenmiş olması şartı aranmaya başlamıştır. Yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi sınıflarının A, B veya C sınıfı olma zorunluluğu bulunmaktadır. 10 yıllık geçerlilik süreleri dolan Enerji Kimlik Belgeleri hesaba dahil edilmemektedir. Yeni başvuru yapan ve EKB uzmanlık yetkisi dolan kişilerin eğitimi eğitici kuruluşlarca yapılmaktadır. Binalar ile Yerleşmeler İçin Yeşil Sertifika Yönetmeliği kapsamında Yeşil Sertifika sisteminin kurulması ve işletilmesi, binalara Enerji Kimlik Belgesinin alınması ve Türkiye’de inşaat ve yapı alanında enerji verimliliğinin geliştirilmesine katkı sağlamak, sektör ve toplumda farkındalığı arttırmak hedeflenmiştir. Yeşil Binalar ile Yeşil Yerleşmelerin belgelendirilebilmesi amacıyla uzman eğitimi ve kuruluşların yetkilendirilmesi süreci devam etmektedir. Bakanlığımızın bağlı kuruluşu Türkiye Çevre Ajansı, bahsi geçen Yönetmelik ile değerlendirme kuruluşu olarak yetkilendirilmiş olup, ajans personeline gerekli eğitimler verilerek değerlendirme uzmanı olmaları sağlanmıştır. Böylece Türkiye Çevre Ajansı’nın değerlendirme ve sertifikalandırma faaliyetlerine başlayarak “Yeşil Sertifika” sistemini oluşturmaya katkı sağlanmıştır.
----------------------	---

Yıl:		2022						
Programın Adı:		HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ						
Alt Programın Adı:		HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ						
Alt Program Hedefi:		Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi						
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Başta ceviz ve badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	Metrekare	146.700.000	160.000.000	135.000.000	179.941.423	1.007	Aşıldı
2	Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmazın değeri (Kümülatif)	Milyar TL	15,05	17	15	30	767	Aşıldı
3	Kamu konutlarında satışı yapılan bağımsız birim sayısı	Adet	10.877	12.500	10.000	11.956	66	Ulaşılamadı
4	Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artışı oranı	Yüzde	22	10	10	70,92	709	Aşıldı
5	Mülkiyet sorununun çözümü için satışı veya devri yapılacak taşınmaz sayısı	Adet	603.385	620.000	600.000	657.007	323	Aşıldı
6	Satışı yapılan tarım arazisi parsel sayısı (kümülatif)	Adet	69.680	80.000	70.000	107.428	134	Aşıldı
7	Tarımsal amaçlı olarak yapılan kiralama sözleşmesi (kümülatif)	Adet	54.367	60.000	55.000	64.964	188	Aşıldı

8	Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	Metrekare	82.681.970	100.000.000	80.000.000	103.181.970	118	Aşıldı
	Değerlendirme	Sektörel ve ekonomik ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine taşınmazlarının tahsis, kiralama, irtifak hakkı tesisi ve satış işlemlerine ilişkin süreçlerin yürütülmesi planlanmaktadır. Böylece Hazine taşınmazlarının yönetiminin paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınması, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerin taleplerini karşılayacak şekilde sunulması amaçlanmaktadır. Hazine taşınmazları, satış, kiralama, kullanma izni ve irtifak hakkı tesisi suretiyle ve kamu yararı gözetilerek etkin yöntemlerle ekonomiye kazandırılarak gelir artışı sağlanacaktır. Hazine taşınmazları üzerinde ağaçlandırma başta olmak üzere tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasının desteklenmesi sağlanacak, kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde Hazinenin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların edinim, yönetim ve elden çıkarma işlemleri yürütülecektir. Bu kapsamda, Milli Emlak Otomasyon Projesi (MEOP) yazılımlarının, günümüz teknolojilerine ve Bakanlığımız bilişim stratejilerine uygun olarak yeniden geliştirilmesi ve MEOP yazılımlarının yerini alması planlanan Milli Emlak Bilgi Sistemi (MEBİS) modüllerinin yazılım geliştirme süreci devam etmektedir.						

Yıl:		2022						
Programın Adı:		ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ						
Alt Programın Adı:		KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI						
Alt Program Hedefi:		Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi						
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı	Oran	11,9	12	11,9	12,63	35	Ulaşılamadı
2	Çevre düzenleme proje sayısı (doğal sit, özel çevre koruma bölgesi vb)	Adet	126	131	126	132	120	Aşıldı
3	İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı	Adet	52	66	52	54	14	Ulaşılamadı
4	Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	Adet	45	90	45	290	104	Aşıldı
5	Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı	Sayı	74	81	74	81	100	Ulaşıldı
6	Onaylanan imar planı sayısı (kümülatif)	Adet	1.209	1.400	1.209	1.364	81	Kısmen Ulaşıldı
7	Su kalitesi izlenen nokta sayısı	Adet	258	260	258	365	122	Aşıldı
8	Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı	Adet	88	100	88	110	183	Aşıldı
9	Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan doğal sit alan sayısı (kümülatif)	Adet	83	210	83	100	10	Ulaşılamadı
10	Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgesi sayısı (kümülatif)	Adet	19	21	19	19	0	Ulaşılamadı

11	Yeniden değerlendirilen alan sayısı	Adet	560	700	560	677	84	Kısmen Ulaşıldı
Değerlendirme	Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan büyüklüğümüz, 2021 yılında artış göstererek ülke yüzölçüm oranı ile kıyasladığında %11,93 seviyelerine yükselmiştir. Bu oran 2022 yılı sonunda yüzde 12,63'e çıkmış olup, 2023 yılı sonunda ise yüzde 17'ye çıkarılması hedeflenmektedir. Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilmiş alanlarda, bölgenin sahip olduğu doğal, kültürel, tarihi, eğitsel ve estetik değerlerin koruma ve kullanma dengelerinin hassas bir şekilde belirlenmesi, sürdürülebilir bir doğal yaşam için büyük önem arz etmektedir. Biyolojik çeşitlilik araştırmaları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerinde, sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas teşkil edecek şekilde; biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) tespiti, mevcut durumun ortaya konulması, endemik, nadir, nesli tehdit altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, haritalandırılması, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve yönetilmesini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesi amaçlanmaktadır. Sorumluluk alanlarımızda yaşayan insanların yaşam kalitesini ve standartlarını artıracak nitelikte sürdürülebilir koruma kullanma dengesini gözetilen ortamlar sağlamak üzere; çevre düzenleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Su temini için yapılması gerekli olan kuyu açılması, iletim hattı döşenmesi, arıtma tesisi yapılması, depo yapılması ve şebekesinin döşenmesi gibi işlere yapılacak olan destekle herkesin yeterli, güvenli, fiziki olarak ulaşılabilir ve bedeli ödenebilir suya erişim hakkı sağlanmaktadır. Kanalizasyon sisteminin sağlıklı çalışması için atık su arıtma tesisleri, iletim hattı döşenmesi gibi işlere destek olarak çevrenin korunması faaliyetlerine destek sağlanmaktadır.							

Yıl: 2022 Programın Adı: SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ Alt Programın Adı: ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA Alt Program Hedefi: Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi								
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı	Yüzde	3,55	4	3,5	4,75	119	Aşıldı
2	Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı	Yüzde	89	94	90	89,2	92	Kısmen Ulaşıldı
3	ÇED başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	Yüzde	99	99	99	99	100	Ulaşıldı
4	Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranı	Oran	40	45	40	100	222	Aşıldı
5	Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı	Adet	7	9	7	9	100	Ulaşıldı
6	Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı	Yüzde	86	88	85	89	101	Aşıldı
7	E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	Yüzde	99	98	97	94	95	Kısmen Ulaşıldı
8	Entegre kirlilik önleme ve kontrol sistemine yönelik olarak değerlendirilen sektör sayısı	Adet	10	14	10	20	250	Aşıldı
9	Gürültü bariyeri alanı	Metrekare	37.558	45.000	32.685	65.601	198	Aşıldı
10	Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı	Yüzde	100	85,7	67,5	85,7	100	Ulaşıldı
11	Hava kalitesi haritaları sayısı (kümülatif)	Adet	5	7	5	7	100	Ulaşıldı

12	Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı	Adet	360	365	360	365	100	Ulaşıldı
13	Kişi başı yıllık plastik poşet kullanım miktarı	Adet	0	80	100	80	100	Ulaşıldı
14	Mavi bayrağa sahip plaj sayısı	Adet	519	560	519	531	29	Ulaşılamadı
15	Risk değerlendirme esaslı çevre denetim planı yapan il sayısı	Adet	62	81	62	81	100	Ulaşıldı
16	Sıfır atık programı uygulanan bina sayısı (kamu ve özel)	Adet		150.000	100.000	155.824	37	Ulaşılamadı
17	Sıfır atık projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı	Yüzde	22,4	30	27,2	27,2	91	Kısmen Ulaşıldı
18	Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	Ton	7,2	11,5	9,6	10,3	90	Kısmen Ulaşıldı
19	Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi (SÇD) yürütülen plan veya program sayısı	Adet	20	19	17	36	1.600	Aşıldı
20	Sürekli atık su izleme ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi	Yüzde	90	90	90	93	103	Aşıldı
21	Toplam çevre denetimi sayısı	Adet	56.211	52.500	40.000	67.032	118	Aşıldı
22	Yayınlanan çevresel gösterge sayısı	Adet	93	95	93	95	100	Ulaşıldı
23	Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	Adet	35	35	35	35	100	Ulaşıldı
24	Bisiklet yolu mesafesi (kümülatif)	Kilometre	1.522	2.548	1.548	1.615	9	Ulaşılamadı
25	Çevre dostu sokak mesafesi (kümülatif)	Kilometre	3,36	36	24	9,14	4	Ulaşılamadı

26	Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (kümülatif)	Kilometre	113	1.500	500	332,84	16	Ulaşılmadı
Değerlendirme	Ülkemizde, su kirliliğini önleme amaçlı yapılan çalışmalar ve Bakanlığımızca verilen maddi ve teknik destekler sonucunda, son yıllarda kanalizasyon şebekesi ve atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye sayısında ve bu hizmetin verildiği nüfusta önemli artış olmuştur. 2002 yılında 145 atıksu arıtma tesisi ile belediye nüfusunun %35'ine atıksu arıtma hizmeti verilirken, Bakanlığımızca yapılan çalışmalarla 2022 yılı Temmuz ayı itibarıyla 1.176 atıksu arıtma tesisi ile belediye nüfusunun % 89'una, yılsonu itibarıyla %89,2'sine atıksu arıtma hizmet verilmektedir. Atıksuların da alternatif bir su, hammadde ve enerji kaynağı olduğu yaklaşımı ve döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde planlamalarını yapan Bakanlığımız, atıksu arıtma tesislerinde arıtılan atıksuların kentsel amaçlı sulama, tarımsal sulama ve endüstriyel su temininde yeniden kullanımının artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda 2022 yılı Temmuz ayı itibarıyla arıtılmış atıksuların %4,2'si, Aralık sonu itibarıyla %4,75'i yeniden kullanılmaktadır. Türkiye genelinde sürdürülebilir kapasitede "Entegre Atık Yönetim Tesisi Projeleri" geliştirilerek uygulanması, atık oluşumunun önlenmesi, yeniden kullanımı, atık miktarının azaltılması, geri kazanımın sağlanması, atık taşıma giderlerinin düşürülmesi, gerekli olduğu hallerde uygun teknolojiye sahip aktarma istasyonlarının kullanılması ve ön işlem tesisleri ile düzenli depolama tesislerinin kurulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda olabildiğince fazla nüfusa hizmet verecek şekilde entegre atık yönetimi tesislerinin tamamlanması planlanmakta ve düzensiz döküm sahalarının rehabilite edilerek kapatılması, çevreye olan olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi hedeflenmektedir. Bakanlığımızca bu kapsamda yapılan çalışmalar doğrultusunda, düzenli depolama hizmeti verilen nüfus oranı %89'dur. Bunun yanı sıra Sıfır Atık Mavi Hareketi altında, tüm vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları, ilgili kurumlar ile basın organları deniz çevresinin koruması konusunda duyarlı olmaya ve bilinçlendirme çalışmalarını arttırmaya davet edilmiştir. Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi uyarınca denize kıyısı bulunan tüm illerimizde Valilerin sorumluluğunda uygulamaya alınan deniz çöpleri il eylem planları çerçevesinde çalışmalar sürdürülmektedir. Sıfır Atık Mavi Hareketi ile başlatılan kampanya ve Deniz Çöpleri İl Eylem Planları kapsamında gerçekleştirilen çalışmalarda bugüne kadar toplam yaklaşık 138.000 ton atık toplanmıştır. Yürütülen AB Projeleri ve ulusal projeler ile kirleticiliği yüksek EKÖK'e tabi sektörlerin sektörel maliyet ve uyum takvimi analiz çalışmaları devam etmektedir. Hava Emisyon Yönetim Portalı aracılığıyla hava kalitesi haritaları ve hava kalitesi seviyelerinin ilçe düzeyinde bilgisi esas alınarak belirlenen hedefler, planlandığı şekilde çalışılmaktadır. Bakanlığımız önderliğinde web tabanlı coğrafi bilgi sistemleri ve bilgi teknolojilerini kullanan "Hava Emisyon Yönetim - HEY Portalı" aracılığıyla stratejik bölgesel hava kalitesi haritaları ilçe ilçe km2 düzeyinde hazırlanmaktadır. Tüm illerimizin stratejik hava kalitesi haritalarının tamamlanması ve güncel verilerle elektronik olarak arşivlenmesiyle yerel, bölgesel ve ulusal ölçekli politikalar etkinleştirilmektedir. Portal aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojileri etkin olarak kullanılmakta, böylece vatandaşlarımızın soludukları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinmeleri amaçlanmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yerli ve milli statüde geliştirilen, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi ölçebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri ortaya konulmaktadır. İllerimizde NEFES Yazılımı İstişare Toplantıları serisi ile 12 ilde İl Müdürlükleri ve Belediye Başkanlıkları katılımıyla 3 boyutlu haritalar üzerinden hava kalitesinin yönetimine ilişkin yerel yönetimlere bilgi paylaşımı sağlanmıştır. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim faaliyeti kapsamında, Türkiye'nin plan ve programlama sistemine ŞÇD prosedürlerinin uygulanması, etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması hedeflenmiştir. ÇED sürecinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesiyle sürecin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. ÇED başvurularının yönetmelik hükümlerinde yer alan süreler içinde sonuçlandırılması, stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmalarına katılanların ve kamu kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programların ŞÇD'ye tabi tutulması için başvuruların değerlendirilmesi ve takibi amaçlanmaktadır.							

Yıl: 2022 Programın Adı: TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ Alt Programın Adı: TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI Alt Program Hedefi: Erozyon, heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kayıplarının kontrol altına alınması								
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Ağaçlandırma, erozyon kontrolü, heyelan vb. Uygulama projeleri sayısı (kümülatif)	Adet	160	220	220	227	135	Aşıldı
2	Çölleşme ile mücadele kapsamında yürütülen ulusal ve uluslararası proje sayısı (kümülatif)	Adet	12	9	9	9	100	Ulaşıldı
3	Dinamik su ve rüzgâr erozyonu izleme sistemleri güncelleme ve geliştirme oranı (kümülatif)	Oran	90	90	90	90	100	Ulaşıldı
4	Toprak Bilgi Sisteminin tamamlanma düzeyi (kümülatif)	Oran	95	95	95	95	100	Ulaşıldı
5	Ulusal arazi örtüsü izleme sisteminin tamamlanma oranı (kümülatif)	Oran	100	100	100	100	100	Ulaşıldı
Değerlendirme	Başta toprak ve tabi kaynakların korunması amacı doğrultusunda gerek uygulamaya yönelik gerekse sistemsel çözümler için bir takım proje ve çalışmalar gerçekleştirilmiş ve bir kısmı da halen devam etmektedir.							

Yıl:		2022						
Programın Adı:		ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ						
Alt Programın Adı:		AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ						
Alt Program Hedefi:		E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması						
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Coğrafi bilgi sistemleri mesleki standart ve yeterlilik sayısı	Adet	7	7	7	7	100	Ulaşıldı
2	Coğrafi veri servisi temin edilen ve paylaşılan kurum sayısı	Adet	85	120	85	120	100	Ulaşıldı
3	E-Belediye coğrafi uygulamalarından Kent Rehberi Uygulamasına sahip yerel yönetim sayısı	Adet	0	200	0	1.391	696	Aşıldı
4	Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı	Adet	32	35	32	35	100	Ulaşıldı
5	Ulusal coğrafi bilgi sistemi stratejisi ve eylem planı dönemsel performans değerlendirme sayısı	Adet	2	2	2	1	50	Ulaşılamadı
Değerlendirme	Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemlerine ilişkin yeterliliklerin oluşturulması, geliştirilmesi, uygulanması ve güncelliğinin sağlanmasına ilişkin mesleki yeterlilik çalışmaları MYK ile işbirliği içinde yürütülmektedir. CBS'nin, uygulama alanlarını yatayda kesen bir konu olması ve çok geniş kapsamda, teknik, teknolojik ve idari bilgi birikimine sahip insan gücüne gereksinim duyması neticesinde, ulusal ölçekte insan kapasitesinin artırılması sağlanmalıdır. CBS'nin sürdürülebilir olması ve geliştirilmesi için insan kaynağının önemi nedeniyle nitelikli personel yetiştirmek, sistemin yaşatılması için öz kaynakların kullanılmasını sağlamak, eğitim programları ile hem merkezi hem taşra hem de yerel yönetimlerdeki personelin CBS ile ilgili yetkin düzeye gelmesi ve sistemlerin yaygın bir şekilde kullanılmasının sağlanması ana hedeflerimizden birisidir. Bu kapsamda geliştirilen CBS Ulusal Yeterlilik Sistemi, kişilerin bilgi, beceri ve yetkinliğini kanıtlaması hususunda önemli bir yere sahiptir. Artan rekabet ortamında, işletmelerin verimliliğini en çok etkileyen hususun insan kaynakları olduğu günümüzde, CBS Ulusal Yeterlilik Sistemi doğru işe doğru kişilerin istihdam edilmesine yardımcı olarak, işletmelerin verimliliğini artıracaktır. Böylece CBS sektöründe gerçekleşen verimlilik artışları ile ülke ekonomisine de katkı sağlanacaktır. Mesleki yeterlilik sisteminde, bir meslek dalının icra edilebilmesi için gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumlar belirlenmekte, saha tecrübesi, işyeri eğitimleri, sertifika programları ve mesleki kurslar gibi farklı eğitim yollarından da yararlanılarak bu yetkinliklere sahip işgücü yetiştirilmekte, başarılı olanlara ise "Mesleki Yeterlilik Belgesi" verilmektedir. Yapılan belgelendirme çalışmaları ile yoğun emek işleri içeren CBS konusunda istihdam artışı sağlanması, CBS sektörünün meslek tanıımı ve nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması, niteliksiz istihdamın önüne geçilmesi hedeflerine daha da yaklaşılmaktadır. E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması hedefinde 7 kamu idaresi ile daha entegrasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Ülkemizin akıllı şehir kapasitesinin geliştirilmesi, akıllı şehir ekosistemine yönelik rehberlik sağlanması, akıllı şehir standartlarının belirlenmesi ve akıllı şehir olgunluklarının değerlendirilmesine ilişkin çalışmaları kapsamaktadır. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacak ve işletilecek, kurumların coğrafi bilgi sistemini kullanması yaygınlaştırılarak kapasiteleri artırılabilecektir. Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması							

yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır. Türkiye'nin ilk, dünyanın dördüncü akıllı şehir strateji ve eylem planı dokümanı olan 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı yayınlanmıştır. Bu Genelge ile akıllı şehirler alanında müşterek çalışma kabiliyetinin kurumsal sorumluluklar dahilinde geliştirilmesi ve akıllı şehir politikalarına ulusal katmanda getirilen bütüncül bakış açısının hayata geçirilebilmesi, doğru proje ve faaliyetlerin sorumlularınca uygulanması amaçlanmaktadır. 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında tüm kamu kurum ve kuruluşlarının üzerine düşen görev ve sorumlulukları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının koordinasyonunda yürütmesi sağlanacaktır. Gelecekte ülkemizde oluşması hedeflenen coğrafi bilgi endüstrisinin yol haritasını içeren 2020-2023 Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı yürürlüğe girmiştir. 2023 Türkiye hedefleri dikkate alınarak, ülkemizin coğrafi veri altyapısından faydalanmak isteyen tüm sektörlerle kaliteli, güncel ve dinamik coğrafi bilgi akışı sağlayacak, entegre coğrafi bilgi üretim ve paylaşım platformu olan Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi portalının kurulması ve işletilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Ülkemizde belediyelerce gerçekleştirilecek projelerinin etkin bir şekilde uygulanması ve başarılı projelerin paylaşımını da içeren bir rehberlik mekanizması oluşturulması suretiyle mükerrer çalışmaların ve kaynak israfının önüne geçilmesi, şehirlerimizin akıllı şehir dönüşümlerinin hızlandırılması ve teknik kapasitenin yükseltilmesi amacıyla akıllı şehirlere yönelik pilot uygulama çalışmalarına başlanılmıştır.

Yıl: 2022 Programın Adı: ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ Alt Programın Adı: ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA Alt Program Hedefi: Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması								
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı	Adet	1,14	2	1,138	2,77	138	Aşıldı
2	Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı	Adet	2	6	2	5,25	88	Kısmen Ulaşıldı
3	Denetlenen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı)	Yüzde	98	97	97	98	100	Ulaşıldı
4	Güncellenmiş rayiç ve birim fiyatlar ile tarif ve analiz listelerinde yerli malzeme kullanım oranı	Yüzde	65	70		0	0	Ulaşılamadı
5	Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı	Adet	409	477	409	477	100	Ulaşıldı
6	Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı	Adet	3.807	4.160	3.329	3.915	31	Ulaşılamadı
7	Kırsal konut projesi yapılan il sayısı	Adet	67	81	67	81	100	Ulaşıldı
8	Plan yapımı yeterlilik belgesi düzenlenme sayısı	Adet	3.568	3.900	3.568	4.035	141	Aşıldı
9	Yapı malzemelerine ilişkin akredite olan merkez laboratuvar deney metodu sayısı	Adet	14	15	14	14	0	Ulaşılamadı
10	Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı	Adet	39	42	40	46	233	Aşıldı
11	Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetim denetim sayısı	Adet	11.899	18.800	6.000	16.637	111	Aşıldı

Değerlendirme

Güvenli yapılaşma için yapı malzemelerine yönelik etkin piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerimiz ve iktisadi işletmecilere yönelik bilgilendirme çalışmalarımızla piyasaya güvenli ürün dolaşımının sağlanmasında hedeflerimizde beklenen oran gerçekleşmektedir. Yapı denetim konusu ile ilgili Bakanlığımıza yapılmış olan müracaat sahipleri, yapılan işlemlerin her aşamasından daha ayrıntılı bir şekilde bilgi sahibi olabileceklerdir. Denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için yapı denetim sisteminin uygulandığı illerde faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşları, il teşkilatlarımız tarafından denetlenmekte olup, yapı denetim kuruluşlarının kurucularını ve teknik elemanlarını bilgilendirme ve bilinçlendirme seminerlerine devam edilmiştir. Yapı Denetim Sisteminin daha verimli ve etkin olması için “Ulusal Yapı Denetim Sistemi” yazılımı güncellenmiştir. Bu güncelleme ile denetimde etkinlik hedeflenmiş, birlikte denetim sürecini oluşturan işlemler hızlanmış olup, yapı denetime ilişkin yapılan müracaatların her aşaması ayrıntılı bir şekilde görülebilmektedir. İnşaat sektöründe faaliyet gösteren paydaşların ekolojik yapı ve yerleşmelere yönelmesi, sektör kapasitesinin ve istihdam olanaklarının artırılması, vatandaşların ekolojik, iklim duyarlı, enerji verimli, sürdürülebilir, çevre ve insan sağlığına duyarlı özelliklere sahip uygun yapıları barınak ve çalışma mekanı olarak kullanmaları ile yaşam kalitesinde artış amacıyla ahşap binaların tasarım, hesap ve yapım esaslarının belirlenmesi için gerekli çalışmalara başlanmıştır. 2010 yılından günümüze kesintisiz devam ettirilen piyasa gözetim ve iktisadi işletmecilere yönelik bilgilendirme faaliyetleri sonucu yapılan denetim faaliyetlerinde güvenli ürün yüzdesi oldukça yükselmiş ve hedeflenen değerlere ulaşılmıştır. Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvarlar kapsamında, 2022 yılında daha önce eğitim almamış 7 İl Müdürlüğümüz personeline uygulamalı deney metot eğitimleri verilmiştir.

İskân Kanunu kapsamında Bakanlığımızca kamu kurum ve kuruluşlarının yapılacak baraj, baraj mücavir alanı, koruma alanı, havaalanı, karayolu, demiryolu, fabrika, ekonomi ve savunma ile ilgili tesislerin inşası, maden ocağı, tarih ve tabiat kıymetlerinin korunması amacıyla taşınmazlarının kamulaştırılması sonucu, yerleri kamulaştırılan ailelerin, Türk soyundan ve Türk kültürüne bağlı olup çıkarılacak özel kanunlarla ülkemize kabul edilecek göçmenlerin ve göçebelerin talepleri doğrultusunda tarımsal veya kentsel olarak iskânı hedeflenmektedir. Tarımsal iskânı talep eden ailelere de konut ve tarım arazisi verilmekte olup, ayrıca istemeleri halinde tarımsal faaliyetleri, işletme ve donatım kredileri ile desteklenmektedir. Kentsel iskân talebinde bulunan ailelere ise konut verilmektedir. Bu hedefler doğrultusunda 2022 yılsonu itibarıyla toplam da 60 konut tamamlanmıştır. Ayrıca 48 adet konut, işyeri ve tarım arazisi de satın alma işlemleri yapılarak hak sahiplerine teslim edilmiştir. Böylece yılsonu itibarıyla konut sayısı 108 rakamına ulaşmıştır. Bununla birlikte ülkemiz ve dünya genelinde yaşanan maliyet artışları sebebiyle kredi limitlerinde artışa gidilmiştir. Yapılan artışın da etkisiyle işler hızlanmış ancak hedeflenen yılsonu değerleri için tam olarak yeterli olmamıştır.

Yıl: 2022 Programın Adı: ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ Alt Programın Adı: MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM Alt Program Hedefi: Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması								
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Yılı Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	'Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı' alan şehir (il veya ilçe) sayısı	Adet	0	12	0	0	0	Ulaşılamadı
2	'Özgün Mahalle' sertifikası alan mahalle sayısı	Adet	0	26	0	0	0	Ulaşılamadı
3	Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı	Adet	150.271	160.000	140.000	162.000	101	Aşıldı
4	Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısı	Adet	862	850	780	1.097	129	Aşıldı
5	Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu	Milyon TL	20.435.408	49.000.000	36.000.000	16.066.617	33	Ulaşılamadı
6	Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarı	Milyon TL	1.052590.086	900.000.000	800.000.000	1.661.193.671	185	Aşıldı
7	Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	Adet	37	60	45	54	74	Ulaşılamadı
8	Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı	Adet	260	110	80	427	356	Aşıldı
9	Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü	Metrekare	67.774.809	65.000.000	66.000.000	71.535.727	102	Aşıldı
10	Tarihi Kent Merkezi Projesi	Sayı	25	60	40	71	131	Aşıldı

kapsamında yer alan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)									
11	Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	Sayı	15	20	15	19	95	Kısmen Ulaşıldı	
12	Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu	Yüzde	110	105	110	120	86	Kısmen Ulaşıldı	
Değerlendirme	Yeni şehirçilik vizyonu çerçevesinde ilgili çalışmaların yapılabilmesi için ülkemizdeki kentleşme sürecini izlemeye yardımcı olacak bir “endeks” ve “ölçütler seti”nin geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye Yaşanabilir Kentler Endeksi olarak tanımlanan bu endeks ile şehirlerimiz arasında sürdürülebilirlik ve yaşanabilirlik gibi ilkeler çerçevesinde işbirliğine dayanan bir rekabetin geliştirilmesine, desteklenmesine ve şehirlerimizde yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlanmış olacaktır. Bununla birlikte şehirlerin belirli ölçütlere göre değerlendirilmesi yapılacak ve şehirlerin uluslararası alanda tanınmasına ve markalaşmasına olanak sağlanacaktır. Şehirlerimize daha yeşil ve ferah yaşam alanları kazandırmak, yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli şehirler oluşturmak amacıyla başlatılan ‘Yeşil Şehir Vizyonu Projesi’nin bir parçası olacak şekilde, Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları içerisinde önemli eylemlerden birisi olarak Millet Bahçeleri projelendirme ve yapım çalışmaları ülke genelinde yaygınlaştırılarak yürütülmektedir. Millet bahçelerinde çocuk ve gençlerin kaliteli vakit geçirmesi ve bağımlılıklardan uzak durarak, hayal gücünü geliştirmesini sağlayacak tasarımda, eğitici ve öğretici öğeler yer almaktadır. Yerleşim alanlarında alt ve üst yapılaşmanın insan yaşamının gereklerine uygun olarak şekillendirilmesini sağlamak üzere, bu alanların mevcut durumlarından hareket edilerek yapılan imar uygulaması, amacına uygun olarak ve planlanan şekilde gerçekleşmiştir. 2022 yılında 81 ilde 71.535.727 m² alanda 467 millet bahçesine ilişkin yapım, ihale, projelendirme ve yer seçimi çalışmaları sürdürülmüştür. Kentsel dönüşümde il bazında dönüşüm stratejileri hazırlanarak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek sosyal boyutu da dikkate alan uygulamalar yaygınlaştırılmış, dönüşüm projelerinin hızlı ve etkin yönetimi sağlanmıştır. Zemin durumu veya üzerindeki yapılaşmalar açısından can veya mal kaybına yol açma riski taşıyan alan ve yapıların tespit edilerek sağlıklı ve güvenli kentsel alanların oluşturulmasına yönelik Bakanlığımız öncülüğünde yerel idareler, ilgili kuruluşlar ve vatandaşlarımızın katılımı ile kentsel dönüşüm uygulamaları sürdürülmektedir. Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamaları, 6306 sayılı Kanun, Bakanlığımızca hazırlanan eylem planları ve kentsel dönüşüm strateji belgelerine ait usul ve esaslar uyarınca; "Deprem riski altındaki yapıların ve alanların dönüşümü", "Sel ve heyelan riski altındaki alanların dönüşümü", "Tarihi kent merkezleri ve meydanların dönüşümü" ve "Sanayi alanlarının taşınması ve dönüşümü" olmak üzere dört ana başlık altında Bakanlığımız Stratejik Planında belirtilen hedefler doğrultusunda yürütülmektedir. Bu çerçevede, ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanmasına ilişkin afet riskli alanlar ile riskli yapıların tespiti, finansman desteklerinin sağlanması, strateji belgelerinin temini, tarihi kent merkezi projeleri ve küçük sanayi alanlarının oluşturulmasına yönelik işlemler, 2022 yılı için Bakanlığımız Stratejik Planında belirlenen hedef ve kriterlere uygun şekilde gerçekleştirilmiştir.								

Yıl:		2022						
Programın Adı:		YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ						
Alt Programın Adı:		YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI						
Alt Program Hedefi:		Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi						
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	2021 Yılı Değeri	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme		
						Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Belediyeler ve bağlı idarelerinin özgelirlerinin giderlerini karşılama oranı	Yüzde	43	43,5	43	42,8	98	Kısmen Ulaşıldı
2	Büyükşehirlerde eğitim verilen itfaiye, zabıta ve teknik personel sayısı	Adet	9.722	1.500	8.000	13.381	892	Aşıldı
3	Eğitim verilen personel sayısı	Adet	250.000	80.000	140.000	301.597	112	Aşıldı
4	Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı	Adet	1	1	5	1	100	Ulaşıldı
5	Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı	Adet	0	6	4	5	125	Aşıldı
Değerlendirme	Belediyelerde hizmet sunumuna ilişkin süreçlerin sadeleştirilmesi amacıyla LAR III Projesi kapsamında "Yerel Hizmet Sunum Standartlarının Geliştirilmesi Faaliyeti" kapsamında İtfaiye Hizmetleri, Kırsal Alan Hizmetleri, Sağlık Hizmetleri, Ulaşım Hizmetleri, Yaşlı Bakım Hizmetleri alanlarında çalışmalar devam etmektedir. Hizmet sunumunda standartlar belirlenerek uygulamada birlik sağlanması hedeflenmiştir. LAR III Projesi kapsamında "Yerel Hizmet Sunum Standartlarının Geliştirilmesi Faaliyeti" ile belediyelerde hizmet sunumuna ilişkin süreçlerin sadeleştirilmesi amaçlanmıştır. Korumucu ve Önleyici İtfaiye Hizmetleri, Halk Sağlığı Hizmetleri, Toplu Ulaşım Halk Sağlığı Hizmetleri, Evde Yaşlı Bakım Hizmetleri, Tarımsal Destek Hizmetlerine yönelik uygulamada birliğin sağlanmasına ilişkin rapor ve rehberler hazırlanmıştır. Bu beş hizmet alanında standardizasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Bu faaliyetler kapsamında, yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak mevzuat önerileri hazırlanmış, alt mevzuat düzenlemeleri yapılmıştır. Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği'ndeler alan "İl özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde görevli memurların disiplin amirleri; İçişleri Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca müştereken hazırlanan ve yürürlüğe konulan yönetmelikte gösterilir" hükmü bulunmaktadır. "Kamu idareleri, disiplin kurullarını ve disiplin amirleri hakkındaki yönetmeliklerini, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde bu Yönetmeliğe uygun hâle getirir." hükmü doğrultusunda "Mahalli İdareler Disiplin Amirleri Yönetmeliği" hazırlanmıştır. Belediye ve bağlı kuruluşlarının görev ve yetkileri, gelirleri, personeli ile ilgili belediye mevzuatında ve belediyelere yetki ve görev verilen ilgili mevzuatta değişiklikler yapılmasına ilişkin 5393 sayılı Belediye Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun taslağı ile ilgili mevzuat çalışmaları devam etmektedir. Yerel yönetimlerin kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere Bakanlığımız ve Türkiye Belediyeler Birliği tarafından eğitimler verilmiştir. Türkiye Belediyeler Birliğince düzenlenen Zabıta Eğitimine 6.568 kişi, İtfaiye Eğitimine 3.020 kişi, İmar Mevzuatı Eğitimine 3.793 kişi katılım sağlamış olup, toplamda 13.381 kişiye eğitim verilmiştir.							

Tablo 24. Performans Göstergesi Sonuçları Formu (Form 4)

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	ENERJİ VERİMLİLİĞİ	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması	A, B, C sınıfı enerji kimlik belgesi alan bina sayısı (kümülatif)	1.300.000	1.292.486	Aşıldı
			Enerji kimlik belgesi alan bina sayısı	1.450.000	1.402.694	Aşıldı
			Enerji kimlik belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (kümülatif)	70.000	73.057	Kısmen Ulaşıldı
			Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	10	0	Ulaşılamadı
			Yeni inşa edilen konutlardaki yıllık ortalama enerji ihtiyacı	120	124,56	Ulaşıldı
			Yetkilendirilen enerji kimlik belgesi uzmanı sayısı	10.000	9.813	Kısmen Ulaşıldı
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi	Başta ceviz ve badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	160.000.000	179.941.423	Aşıldı
			Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmazın değeri (Kümülatif)	17	30	Aşıldı
			Kamu konutlarında satışı yapılan bağımsız birim sayısı	12.500	11.956	Ulaşılamadı
			Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artışı oranı	10	70,92	Aşıldı
			Mülkiyet sorununun çözümü için satışı veya devri yapılacak taşınmaz sayısı	620.000	657.007	Aşıldı
			Satışı yapılan tarım arazisi parsel sayısı (kümülatif)	80.000	107.428	Aşıldı
			Tarımsal amaçlı olarak yapılan kiralama sözleşmesi (kümülatif)	60.000	64.964	Aşıldı

			Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	100.000.000	103.181.970	Aşıldı
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi	Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı	12,00	12,63	Ulaşılamadı
			Çevre düzenleme proje sayısı (doğal sit, özel çevre koruma bölgesi vb)	131	132	Aşıldı
			İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı	66	54	Ulaşılamadı
			Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	90	290	Aşıldı
			Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı	81	81	Ulaşıldı
			Onaylanan imar planı sayısı (kümülatif)	1.400	1.364	Kısmen Ulaşıldı
			Su kalitesi izlenen nokta sayısı	260	365	Aşıldı
			Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı	100	110	Aşıldı
			Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan doğal sit alan sayısı (kümülatif)	210	100	Ulaşılamadı
			Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgesi sayısı (kümülatif)	21	19	Ulaşılamadı
			Yeniden değerlendirilen alan sayısı	700	677	Kısmen Ulaşıldı
			Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı	4	4,75	Aşıldı
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi	Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı	94	89,2	Kısmen Ulaşıldı
			ÇED başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	99	99	Ulaşıldı
			Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranı	45	100	Aşıldı
			Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı	9	9	Ulaşıldı

		Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı	88	89	Aşıldı
		E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	98	94	Kısmen Ulaşıldı
		Entegre kirlilik önleme ve kontrol sistemine yönelik olarak değerlendirilen sektör sayısı	14	20	Aşıldı
		Gürültü bariyeri alanı	45.000	65.601	Aşıldı
		Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı	85,7	85,7	Ulaşıldı
		Hava kalitesi haritaları sayısı (kümülatif)	7	7	Ulaşıldı
		Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı	365	365	Ulaşıldı
		Kişi başı yıllık plastik poşet kullanım miktarı	80	80	Ulaşıldı
		Mavi bayrağa sahip plaj sayısı	560	531	Ulaşılamadı
		Risk değerlendirme esaslı çevre denetim planı yapan il sayısı	81	81	Ulaşıldı
		Sıfır atık programı uygulanan bina sayısı (kamu ve özel)	150.000	155.824	Ulaşılamadı
		Sıfır atık projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı	30	27,2	Kısmen Ulaşıldı
		Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	11,5	10,3	Kısmen Ulaşıldı
		Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi (SÇD) yürütülen plan veya program sayısı	19	36	Aşıldı
		Sürekli atık su izleme ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi	90	93	Aşıldı
		Toplam çevre denetimi sayısı	52.500	67.032	Aşıldı
		Yayınlanan çevresel gösterge sayısı	95	95	Ulaşıldı

			Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	35	35	Ulaşıldı
			Bisiklet yolu mesafesi (kümülatif)	2.548	1.615	Ulaşılamadı
			Çevre dostu sokak mesafesi (kümülatif)	36	9,14	Ulaşılamadı
			Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (kümülatif)	1.500	332,84	Ulaşılamadı
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	TOPRAK KAYNAKLARININ KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİN KULLANIMI	Erozyon, heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kayıplarının kontrol altına alınması	Ağaçlandırma, erozyon kontrolü, heyelan vb. Uygulama projeleri sayısı (kümülatif)	220	227	Aşıldı
			Çölleşme ile mücadele kapsamında yürütülen ulusal ve uluslararası proje sayısı (kümülatif)	9	9	Ulaşıldı
			Dinamik su ve rüzgâr erozyonu izleme sistemleri güncelleme ve geliştirme oranı (kümülatif)	90	90	Ulaşıldı
			Toprak Bilgi Sisteminin tamamlanma düzeyi (kümülatif)	95	95	Ulaşıldı
			Ulusal arazi örtüsü izleme sisteminin tamamlanma oranı (kümülatif)	100	100	Ulaşıldı
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması	Coğrafi bilgi sistemleri mesleki standart ve yeterlilik sayısı	7	7	Ulaşıldı
			Coğrafi veri servisi temin edilen ve paylaşılan kurum sayısı	120	120	Ulaşıldı
			E-Belediye coğrafi uygulamalarından Kent Rehberi Uygulamasına sahip yerel yönetim sayısı	200	1.391	Aşıldı
			Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı	35	35	Ulaşıldı
			Ulusal coğrafi bilgi sistemi stratejisi ve eylem planı dönemsel performans değerlendirme sayısı	2	1	Ulaşılamadı

ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması	Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı	2	2,77	Aşıldı
			Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı	6	5,25	Kısmen Ulaşıldı
			Denetlenen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı)	97	98	Ulaşıldı
			Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı	477	477	Ulaşıldı
			Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı	4.160	3.915	Ulaşılamadı
			Kırsal konut projesi yapılan il sayısı	81	81	Ulaşıldı
			Plan yapımı yeterlilik belgesi düzenlenme sayısı	3.900	4.035	Aşıldı
			Yapı malzemelerine ilişkin akredite olan merkez laboratuvar deney metodu sayısı	15	14	Ulaşılamadı
			Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı	42	46	Aşıldı
			Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetim denetim sayısı	18.800	16.637	Aşıldı
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması	'Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı' alan şehir (il veya ilçe) sayısı	12	0	Ulaşılamadı
			'Özgün Mahalle' sertifikası alan mahalle sayısı	26	0	Ulaşılamadı
			Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı	160.000	162.000	Aşıldı
			Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısı	850	1.097	Aşıldı
			Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu	49.000.000	16.066.617	Ulaşılamadı
			Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarı	900.000.000	1.661.193.671	Aşıldı

			Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	60	54	Ulaşılamadı
			Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı	110	427	Aşıldı
			Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü	65.000.000	71.535.727	Aşıldı
			Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	60	71	Aşıldı
			Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	20	19	Kısmen Ulaşıldı
			Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu	105	120	Kısmen Ulaşıldı
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	ŞEHİT YAKINI VE GAZİLERE YÖNELİK HİZMETLER	Şehit yakını ve gazileri konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından faiz desteği sağlanması	Faizsiz konut kredisi desteği sağlanan kişi sayısı	1.650	489	Ulaşılamadı
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi	Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı	43,5	42,8	Kısmen Ulaşıldı
			Büyükşehirlerde eğitim verilen itfaiye, zabıta ve teknik personel sayısı	1.500	13.381	Aşıldı
			Eğitim verilen personel sayısı	80.000	301.597	Aşıldı
			Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı	1	1	Ulaşıldı
			Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı	6	5	Aşıldı

3.2.2.2. Performans Denetim Sonuçları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda; “Performans hedeflerine ve faaliyetlere ilişkin bütçe gerçekleştirmelerini takip edecek bir sistem kurulmamıştır. Yılı faaliyet raporunda hangi faaliyet için ne kadar harcama yapıldığı raporlanmamaktadır. Bu durum, performans esaslı bütçeleme sisteminin temelini oluşturan “plan-program-bütçe bağı”nın etkin bir şekilde kurulamamasına yol açmaktadır. Bu nedenle, bütçe uygulaması ve muhasebeleştirilmesi aşamalarının stratejik yönetim sürecine entegre edilmesi için gerekli tedbirler alınmalı ve faaliyetler için tahsis edilen ödeneklerin yıl sonu gerçekleştirmelerini izleyebilecek bir sistem kurulmalıdır.” ifadesine yer verilmiştir. Bunun dışında söz konusu Raporda stratejik plan, faaliyet raporu ve performans programı ile ilgili herhangi bir bulguya yer verilmemiştir.

3.3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.				
Hedef 1.1	Sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşüm yoluyla ülke ekonomisine kazandırılması sağlanacak ve vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 1. 1 Performansı (%)	94,5				
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG1.1.1. Sıfır Atık Projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı (%)	15	27,2	26	2022 verisi 2023 ilk çeyreğinde belirlenmektedir	105
PG1.1.2. Sıfır Atık Programı Uygulanan Bina Sayısı (Kümülatif)	10	130.000	200.000	155.824	37
PG1.1.3. Sıfır Atık Projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı (Milyon ton)	15	9,6	9,5	2022 verisi 2023 ilk çeyreğinde belirlenmektedir	101
PG1.1.4. Atık su arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı (%)	10	89	97	89,2	92
PG1.1.5. Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı (%)	10	86	88	89	101
PG1.1.6. Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı (%)	10	3,55	4	4,75	119
PG 1.1.7. Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ile oluşumu engellenen kümülatif plastik atık miktarı (ton)	10	500.000	600.000	760.000	260
PG 1.1.9. Çevre ve İklim Eylemi Sektörel	10	4	5	10	200

Operasyonel Programında yer alan çevre altyapı ve teknik destek projelerinden tamamlananların sayısı					
--	--	--	--	--	--

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2022 yılı geri kazanım oranları Ulusal Atık Yönetimi Eylem Planı ile belirlenecek olup söz konusu plana ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Sıfır atık bilgi sistemi üzerinden kurum kuruluşların çalışmaların takibi yapılmış olup sıfır atık sistemini kuran bina sayısı 155.824'e ulaşmıştır. Hedefe ulaşmak için çalışmalara devam edilmektedir. (Sıfır Atık Uygulamasına ilişkin performans değerlendirmesinde; Sistemi kuran kurum/kuruluş bina sayısından ziyade, toplanan atıklara ilişkin geri kazanım miktarı ve oranına ilişkin bilgilerin süreçte daha etkin ve somut göstergeler olduğu, projenin verimliliğini ön plana çıkardığı, ayrıca son aşamada geri kazanım oranımızın %13 ten %27' ye ulaştığı dönem içerisinde Sistem kurulumunu gerçekleştiren kurum/kuruluş bina sayısının uygulamanın bir performans göstergesi olarak değerlendirilmesinde daha geri planda kaldığından bu göstergenin izlemekten çıkarılması önerilmektedir.)

2021 yılı itibarı ile Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı 10,3 milyon/Ton olarak tespit edilmiştir. 2022 yılına ait veriler Ulusal Atık Yönetimi Eylem Planı ile belirlenecek olup söz konusu plana ilişkin çalışmalar devam etmektedir. (Yılı içerisinde belirlenen hedefler bir önceki yıla ait gerçekleşme değerleridir.)

Atıksu arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı ile ilgili performans hedefi ile ilgili olarak; Büyük yerleşim yerlerinin atıksu arıtma tesisleri büyük oranda tamamlanmış olup, Atıksu Arıtma tesis (AAT) olmayan yerleşim yerlerinin çoğunluğu küçük belediyelerdir. Küçük belediyelerimizin teknik ve ekonomik yapılarının zayıf olması nedeniyle AAT'ler tamamlanmamış olup, göstergede artış olmamıştır.

Katı atık bertaraf tesislerinin yapılması ve işletilmesi belediyelerin görev ve yetkileri arasında olduğundan bu tesislerin yapım işleri belediyeler tarafından yürütülmektedir. Bakanlığımızca yürütülen Katı Atık Programı (KAP) kapsamında sağlanan hibe desteği ile bu tesislerin kurulmasına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir. KAP kapsamında ve diğer teşvik sistemleri ile yapımı tamamlanan tesislerin verisi ile hizmet verilen nüfus oranı artırılmıştır.

Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ile 2019-2022 yılları arasında oluşumunun engellenmesi hedeflenen kümülatif plastik atık miktarının üzerinde bir hedefe erişilmiştir. Elde edilen sonuç ile uygulamanın başladığı günden 2023 yılı başına kadar plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ile oluşumu engellenen kümülatif plastik atık miktarı yüzdesi %160 olarak hesaplanmıştır.

Salgından dolayı 2021 yılında tamamlanamayan bazı projeler 2022 yılında tamamlanmıştır.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.				
Hedef 1.2	İklim değişikliği ile mücadele ve hava kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla emisyon azaltım çalışmaları yürütülecek, ulaşımda aktif hareketlilik arttırılacak, sanayide yeşil dönüşüm için mevcut en iyi tekniklerin farkındalığı sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği / Çevre Kirliliğinin Önlenmesi ve Koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 1. 2 Performansı (%)	77,7				
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)

PG 1.2.1. Bisiklet yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	10	1.522	2.548	1.615	9
PG 1.2.2. Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	10	113	1.500	332	16
PG 1.2.3. Çevre dostu sokak mesafesi (km) (Kümülatif)	5	8,14	36	9,14	4
PG 1.2.4. Gürültü Bariyeri alanı (m ²) (Kümülatif)	10	36.765	45.000	65.601	350
PG 1.2.5. Emisyon yönetimi yürütülen kaynak/faaliyet sayısı (kümülatif)	10	10	30	30	100
PG 1.2.6. Hava kalitesinin iyileştirilmesi için destek sağlanan proje sayısı (kümülatif)	10	60	90	90	100
PG 1.2.7. Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol kapsamında yönetilen tesis sayısı (kümülatif)	10	35	130	236	212
PG 1.2.8. Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim kapsamında değerlendirilen sektör sayısı (Kümülatif)	5	1	2	2	100
PG 1.2.9. Metre seviyesinde hava kalitesi değerlerinin belirlendiği il sayısı (Kümülatif)	10	25	35	37	120
PG 1.2.10. Emisyon envanteri veri tabanında hava kalitesi seviyelerinin tespiti için yapılan işlemlerdeki artış oranı (%) (kümülatif)	20	10	20	30	200

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2022 yılı performans göstergelerinde yer alan sapmanın nedeninin; yerel yönetimlerin bisiklet yolu, yeşil yürüyüş yolu ve çevre dostu sokak projelerinde Bakanlığın vereceği hibe desteğinin dışında kalan %50 oranının kendi öz kaynaklarından yapacakları harcamalar için kaynak aktarımı yapamadıkları görülmektedir. Bahse konu bisiklet yolu, yeşil yürüyüş yolu ve çevre dostu sokak hedefi doğrultusunda Bakanlığımız birimlerinden oluşturulan komisyon marifetiyle, yerel yönetimlerin talepleri doğrultusunda proje başvuruları değerlendirilmiş ve Bakanlığımızca hibe desteği sağlanmıştır.

IPA II kapsamında yer alan Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi (DIES) Projesi ile mineral ve kimya sektörleri ile diğer başlıklı sektörler özelinde saha ziyaretleri başarıyla tamamlanmış olup PG 1.2.7 için hedeflerin üzerinde bir gerçekleşme sağlanmıştır. Ümraniye Millet Bahçesi, Çekmeköy gürültü bariyeri ve Konya için 1.416 m²'si için gürültü bariyeri yapım işi tamamlanmıştır. Ümraniye (Çakmak ve Tantavi), Gaziantep, İstanbul Başakşehir İlçesi Projelerine ilişkin çalışmaların Bakanlığımızca finansal olarak desteklenmesi uygun bulunmuştur. Başvuruların değerlendirmesine bağlı olarak hedeflenen oranlarda gerçekleşme sağlanmakta olup, faaliyete esas çalışmalar sürdürülmektedir. NEFES yazılımı ile şehirlerimizde yüksek çözünürlüklü hava kalitesi haritalarının 3 boyutlu şekilde üretilmesiyle metre seviyesinde hava kalitesi seviyeleri bilgisi, coğrafi veri tabanlı şekilde hazırlanmaktadır. Net Sıfır Emisyon Stratejileri kapsamında; hava kalitesi yönetimine esas yazılımlar üzerinden gerçekleştirilen elektronik işlemler ile bürokrasinin azaltılması ile birlikte mobil uygulamaların kullanımının yaygınlaştırılması, hava yönetimine ilişkin veri yönetiminin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uyumlu olarak devam ettirilmesi önemsenmektedir. Bu çerçevede artırılan kurumsal kapasitenin hava kalitesi seviyelerinin belirlenmesi amacıyla elektronik uygulamaların gerekli güncellemeler ve ülke gerekliliklerine göre iyileştirilmesi öngörülmektedir. Planlanan şekilde çalışmalar tamamlanmıştır.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.				
Hedef 1.3	İklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele kapasitesi arttırılacak, doğal afetlerle mücadele için sürdürülebilir arazi yönetim modeli geliştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Toprak ve su kaynaklarının kullanımı ve yönetimi / Toprak kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve etkin kullanımı				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Erozyon, heyelan ve benzeri nedenlerle oluşan toprak kayıplarının kontrol altına alınması				
H 1.3 Performansı (%)	95				
Sorumlu Birim	Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.3.1. Düzenlenen ulusal /uluslararası eğitim ve etkinlik sayısı (Kümülatif)	5	46	55	55	100
PG 1.3.2. Eğitim verilen yabancı uzman sayısı (Kümülatif)	5	1.113	1.170	1.113	0
PG 1.3.3. Ulusal arazi örtüsü izleme sisteminin geliştirilme ve iyileştirme oranı (%) (Kümülatif)	20	80	100	100	100
PG 1.3.4. Arazi Tahribatının Dengelenmesinde Karar Destek Sisteminin geliştirme ve iyileştirme oranı (%) (Kümülatif)	20	80	95	95	100

PG 1.3.5. Erozyon izleme sistemleri güncellenme ve geliştirme oranı (%) (Kümülatif)	15	80	90	90	100
PG 1.3.6. Yürütülen araştırma ve geliştirme proje sayısı (Kümülatif)	10	12	13	10	100
PG 1.3.7. Ağaçlandırma, erozyon kontrolü, entegre havza projeleri vb. sayısı (Kümülatif)	15	160	175	175	100
PG 1.3.8. İklim Dostu Karbon Nötr Şehirler kapsamında hazırlanan "İl Karbon Yutak Envanteri" sayısı	10	0	70	70	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2022 yılında UNCCD ile beraber yapılması öngörülen uluslararası çölleşme ile mücadele eğitimi ödenek yetersizliğinden yapılamamış olup, 2023 yılında yapılması planlanmaktadır.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.				
Hedef 1.4	Korunan alan sayıları artırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ormanların ve doğanın korunması ile sürdürülebilir yönetimi / Korunan alanların ve tabiat varlıklarının korunması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi				
H 1.4 Performansı (%)	56,8				
Sorumlu Birim	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.4.1. Korunan alanların Ülke yüzölçümüne oranı (%)	20	11,9	14	12,63	90
PG 1.4.2. Korunan alan sayısı (Doğal Sit, Özel Çevre Koruma Bölgesi) (Kümülatif)	20	1.052	1.200	1.184	89
PG 1.4.3. Yeniden değerlendirilen alan sayısı (Kümülatif)	10	560	700	677	84

PG 1.4.4. Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan öneri doğal sit alan sayısı (Kümülatif)	20	83	210	100	13
PG 1.4.5. Tespit edilen ve tescili yapılan Özel Çevre Koruma Bölgesi sayısı (Kümülatif)	20	19	20	19	0
PG 1.4.6. Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı (Kümülatif)	10	88	100	110	183

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

İlke Kararları ve Yönetmelik değişiklikleri nezdinde dosya iadelerinin gerçekleşmesinden ötürü gerçekleşme öngörülenden az olmuştur. Korunan alanlar içerisinde Tarım ve Orman Bakanlığının uhdesinde bulunan milli parklar, tabiat parkları, sulak alanlar da bulunmakta olup, yüzölçümlerinde herhangi bir artış bulunmamaktadır. İlke kararları ve yönetmelik değişiklikleri nezdinde dosya iadelerinin gerçekleşmesinden ötürü sapma olmuştur. İtiraz ve yargı süreçleri ettiğinden göstergede sapma meydana gelmiştir. Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları gündemine alındıkça yer görme işlemleri yapılarak tescil önerisine sunulmakta olup, komisyonların gündem maddelerinin yoğunluğuna göre işlemler yürütülmüştür. Van Gölü ve Eğirdir Gölü, doğal eşikleri ile birlikte Potansiyel Özel Çevre Koruma Bölgeleri olarak araştırılmıştır. Değerlendirmeler sonucu, alanların koruma statüsü Doğal Sit olarak belirlendiğinden, ilave ÖÇK alanı tespiti ve ilanı yapılamamıştır. Yeni potansiyel ÖÇK Bölgesi tespiti ve ilanı için çalışmalar devam etmektedir. Denizsel mağara çalışmaları nedeniyle öngörülenden fazla gerçekleşme olmuştur.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, iklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele etmek.				
Hedef 1.5	Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planlar ve altyapı eksiklikleri tamamlanarak korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ormanların ve doğanın korunması ile sürdürülebilir yönetimi / Korunan alanların ve tabiat varlıklarının korunması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi				
H 1.5 Performansı (%)	89,5				
Sorumlu Birim	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.5.1. Çevre düzenleme proje sayısı (Kümülatif)	15	126	131	132	120
PG 1.5.2. Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	15	272	280	290	104
PG 1.5.3. Onaylanan imar planı sayısı (Kümülatif)	10	1.209	1.400	1.364	81

PG 1.5.4. İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı (Kümülatif)	10	52	66	54	14
PG 1.5.5. Mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı (Kümülatif)	15	74	81	81	100
PG 1.5.6. Su kalitesi izlenen nokta sayısı	15	258	300	365	122
PG 1.5.7. Tamamlanan yönetim planı sayısı (Kümülatif)	10	15	17	17	100
PG 1.5.8. İklim değişikliğinin korunan alanlarda etkilerinin izlendiği alan sayısı (Kümülatif)	10	0	1	1	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Yerel Yönetimlerin taleplerinin beklenenin üzerinde olması sebebiyle sapma olmuştur. Yerel Yönetimlerin taleplerinin beklenenin üzerinde olması sebebiyle sapma olmuştur. Protokollerde her bir protokol bir birim kabul edilmiştir. Önceki uygulamalarda mahalle/köy birim olarak kabul edilirken 2022 yılından beri her protokol bir birim kabul edilmiş olması sebebiyle sapma olmuştur. Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgelerinde belirlenen izleme noktaları ile sayı artırıldığından gerçekleşme beklenenden fazla olmuştur.					

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak.				
Hedef 2.1	Çevre denetimi, risk değerlendirmeleri baz alınarak daha etkin hale getirilecek, çevresel göstergeler geliştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.1 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.1.1. Planlı birleşik çevre denetimi sayısı	25	1.965	2.060	2.060	100
PG 2.1.2. Toplam Çevre denetimi sayısı	25	56.211	57.000	69.412	122
PG 2.1.3. Yayınlanan çevresel gösterge sayısı (Kümülatif)	25	93	95	95	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
2022 yılında müsila oluşumunun tekrarlanmaması için Marmara Bölgesine diğer illerimizden görevlendirilen denetçiler ile birlikte gerçekleştirilen denetimler nedeniyle hedefin gerçekleşmesi öngörülenden fazla olmuştur.					

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak.				
Hedef 2.2	Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, ölçüm, analiz ve izleme altyapısı güçlendirilecektir				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.2 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.2.1. Akredite olunan parametre sayısı (Kümülatif)	25	617	617	617	100
PG 2.2.2. Yetkili çevre laboratuvarlarına düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	25	35	35	35	100

PG 2.2.3. Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı (Kümülatif)	25	360	365	365	100
PG 2.2.4. Sürekli Atıksu İzleme ve Sürekli Emisyon İzleme Sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi (%)	25	95	90	90	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Akredite olunan parametre sayısının 617, hava kalitesi istasyon sayısının 365 olması planlanmış olup hedef gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı sonu itibariyle sürekli atıksu izleme sistemlerinden ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen veri yüzdesi %90 olmuştur. SAİS için istasyonların bakımları esnasında veri kesintisi olabilmektedir. SEÖS için ise, tesislerin faaliyet alanı ve çalışma durumlarına göre baca ve tesis sayısı değişebilmekte ve bu değişiklik sürekli güncellenmektedir. 2022 yılı yeterlilik test organizasyonu yapılmış, hedeflenen sayıya ulaşılmıştır.

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak.				
Hedef 2.3	Kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacak ve denizlerin kalitesi arttırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.3 Performansı (%)	49,5				
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.3.1. Mavi Bayrağa Sahip Plaj Sayısı (Kümülatif)	50	519	560	531	29
PG 2.3.2. Deniz çöplerinin engellenmesi için bariyer ve kapan fizibilite çalışması yapılan il sayısı (Kümülatif)	50	0	10	7	70

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Mavi Bayraklı Plajlara ilişkin sayılar, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı'nın yapacağı nihai değerlendirmeler sonucunda her yılın Mayıs ayında açıklanmaktadır. 2022 yılında tesislerin başvuruları planlanandan daha az gerçekleşmiş olmakla birlikte mavi bayraklı plaj sayısı bir önceki yıla göre 12 artmış ve gösterge hedeflerine büyük oranda ulaşılmıştır. Önümüzdeki dönemde mavi bayrak sayısının daha da arttırılmasına yönelik gerekli önlemler alınacaktır. Deniz Çöpleri İl Eylem Planları kapsamında 7 kıyı ilinde değerlendirilmiştir. IPA III'de bulunan projenin başlamaması ve stratejiden bütçe alamaması sebebiyle 2022 hedefine ulaşamamıştır.

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek ve kalitesini arttırmak, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlamak.				
Hedef 2.4	Çevresel değerlerimizin korunması ve toplumsal çevre bilincinin geliştirilmesi için eğitim programları ile farkındalık projeleri gerçekleştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.4 Performansı (%)	86,6				
Sorumlu Birim	Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.4.1. Sıfır Atık Farkındalık Video Eğitimi Alan Kişi Sayısı	10	0	1.500.000	1.320.440	88
PG 2.4.2. Çevre, Şehir ve İklim Ödülleri verilmesi	10	0	100	161	161
PG 2.4.3. Dış Paydaşlara Yönelik Eğitim Sayısı	10	0	20	22	110
PG 2.4.4. Kamu Spotu, Tanıtım Filmi ve Medya Çalışması Sayısı	10	0	150	100	67
PG 2.4.5. Sıfır Atık ve İklim Müzesi, Çevre ve Çocuk Akademisi ve Bakanlığımızın Dijital Kütüphanesinin kurulması	20	0	100	66	66
PG 2.4.6. Çevre Müfettişleri ve İklim Elçileri etkinlik sayısı	10	0	104	106	102
PG 2.4.7. Çevre, iklim ve şehircilik konularında yayımlanan (dergi, bülten, vb.) yayın sayısı	30	42	98	94	93
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Sıfır atık videosu yayınlanması ile yoğun ilgi görmesi sebebiyle izlenme oranları yüksek tutulmuş olsa da ilerleyen süreçte izlenme oranlarında yavaşlama oluşmuş ve hedef tutturulamamıştır. Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında 81 milyon adım hedefine ulaşan vatandaşlarımıza 100 bisiklet ödülü verilmesi sebebiyle katılımın fazla olmuş, gerçekleşmede sapma olmuştur. Yapılan etkinlikler ve çalışmalar için talep edilen çalışma sayısı 100 olup eksi yönde sapma olmuş gibi görünse de verilen hedef rutin işleyişin çok üzerinde tutulmuştur. Sıfır Atık ve İklim Müzesi projelendirme ve yasal izinleri devam etmekte olup Nisan ayı içerisinde aktif olması beklenmektedir. Çevre ve Çocuk Akademisi kurulumu yapılmış olup 6 akademi başlığı bulunmaktadır. Dijital Kütüphane kurulumu tamamlanmış olup yayınlar dijital ortama aktarılmıştır.					

Amaç 3	Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.				
Hedef 3.1.	Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 3.1 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG2.1.1: ÇED başvurularının süresi içerisinde sonuçlandırılma oranı (%)	50	99	99	99	100
PG2.1.2: SÇD süreci yürütülen plan /program sayısı (Kümülatif)	50	20	21	36	145
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Çevresel etki değerlendirmesi ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarının yapılması ve bu konuda gerekli kararların alınması için mevzuatın ve prosedürlerin sağlıklı bir biçimde uygulanmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Gerçekleştirilmesi planlanan projelere ilişkin ÇED süreçlerinin ve mevzuat kapsamında talep edilen görüş yazılarının öngörülen süre içinde yürütülmesi ve cevaplandırılması sağlanmıştır. SÇD Yönetmeliğine tabi kamu kurumları tarafından hazırlanan plan/programlar için yürütülecek SÇD uygulamalarının ülkemizde farklı sektörler için yaygınlaştırılması faaliyetleri yürütülmüştür. Kamu kurum ve kuruluşlarının başvuruları neticesinde gerçekleştirme öngörülenden fazla olmuştur.					
Amaç 3	Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.				
Hedef 3.2	Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği artırılacak, çevre dostu ürün ve hizmetler çevre etiket sistemi ile yaygınlaştırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 3.2 Performansı (%)	99				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 3.2.1. Çevre Danışmanlık	20	40	40	59	148

Firmalarının denetlenme oranı (%)					
PG 3.2.2. E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı (%)	20	99	99	94	95
PG 3.2.3. Araç Takip Servis Sağlayıcılarına yönelik denetleme oranı (%)	20	0	60	60	100
PG 3.2.4. Toprak, deniz ve çevresi kirliliğinin önlenmesine ilişkin yetkilendirilmiş firmaların denetlenme oranı (%)	10	0	80	80	100
PG 3.2.5. Çevre Etiket Sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı (Kümülatif)	30	7	9	9	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2022 yılında hedeflenen çevre danışmanlık firmaları denetim sayısına ulaşılmıştır. Çevre danışmanlık firmaları denetim sayılarının artırılması ile çevre danışmanlık firmalarının verdiği hizmet kalitesinde artış gerçekleşmiş ve firmaların yükümlülüklerini mevzuata uygun olarak yerine getirmesi sağlanmıştır. Başvurular değerlendirilirken firmalardan istenen ek belgelerin(dekont/analiz/ölçüm) süresi içerisinde sunulmaması nedeniyle göstergede sapma meydana gelmiştir. Yayımlanmış olan 9 ürün/hizmet grubu çevre etiketi kriteri ile yılsonu hedefine ulaşılmıştır. Bakanlık tarafından yetkilendirilen kurum/kuruluşların etkinliği artırılarak, toprak ve deniz kirliliğini azaltacak yöntemleri yaygınlaştırmak, kurum/kuruluşlara gerekli eğitimleri vermek amaçlanmıştır.

Amaç 3	Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumunu sağlamak, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek.				
Hedef 3.3	Yeşil alan üreten, sürdürülebilir tarım yapan vatandaşlarımız ve temiz enerji yatırımı planlayan yatırımcılarımız hazine taşınmazları ile desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Hazine varlıklarının ve yükümlülüklerinin yönetimi/ Hazine taşınmazlarının yönetimi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi				
H 3.3 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Milli Emlak Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 3.3.1. Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artış oranı (%)	20	22	10	70,92	709
PG 3.3.2. Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara	20	15,05	17	30	767

devredilecek taşınmaz değeri (Milyar TL) (Kümülatif)					
PG 3.3.3. Hazine ile vatandaşlar arasındaki mülkiyet sorununun çözümü için satışı/devri yapılacak taşınmaz sayısı (Kümülatif)	15	603.385	620.000	657.007	323
PG 3.3.4. Başta ceviz badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (Milyon m ²) (Kümülatif)	15	146,7	150	179,9	1.006
PG 3.3.5. Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (Milyon m ²) (Kümülatif)	15	82.681.970	100.000.000	103.181.970	118
PG 3.3.6 Kamu idarelerinin yeşil alanların artırılması ve çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik faaliyetleri için tahsis edilecek taşınmaz yüzölçümü (milyon m ²) (Kümülatif)	15	10	20	20	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Taşınmaz satış ihalelerine öngörülenden fazla talep olması sonucunda satış gelirlerinde öngörülenden fazla bir artış yaşanmıştır. Turizm amaçlı irtifak hakkı ve kullanma izni gelirleri 1 yıl süreyle ertelenmişti. Bu nedenle 2022 gerçekleşmesi mevcut yıl gelirlerine ilave olarak ertelenen bedelleri de içermektedir. 2/B ve tarım arazileri satışında başvuru ve ödeme süresi 31 Aralık 2022 yılına kadar uzatılmıştı. Bu nedenle 2022 yılında öngörülenden fazla gelir elde edilmiştir.

İlkevim Arsa Projesinin finansmanı kapsamında Toplu Konut İdaresi Başkanlığına taşınmaz devri yapılması nedeniyle öngörülenden fazla devir gerçekleştirilmiştir.

2022 yılı Nisan ayında yapılan Kanun düzenlemesi ile 2/B ve tarım arazileri satışında başvuru ve ödeme süresi 31 Aralık 2022 yılına kadar uzatılmıştı. Bu nedenle, öngörülenden fazla vatandaşımıza satış yapılmıştır.

Öngörülenden fazla talep olması nedeniyle sapma meydana gelmiştir.

Amaç 4	Afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, tarihi değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm ve planlama anlayışı ile kimlikli şehirlere kavuşmak.				
Hedef 4.1	Şehirlerimizde doğayla iç içe yaşam alanları oluşturan Millet Bahçeleri 81 ilimizde yaygınlaştırılacak, şehirlerimizin kimliğini ve sosyal dokusunu esas alarak yatay mimarisiyle mahalle kavramını öne çıkaran mekânsal planlama ve kentsel tasarım çalışmaları yürütülecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünsel afet yönetimi/ Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				
H 4.1 Performansı (%)	50				
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 4.1.1. Millet Bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü (Milyon m ² -Kümülatif)	15	68	70	71 (71.535.727)	169
PG 4.1.2. Türkiye Mekânsal Strateji Planının onaylanarak kurumlara bildirilmesi	10	0	100	50	50
PG 4.1.3. Toplam 7 etaptan oluşan Kanal İstanbul Projesine ilişkin İmar Planlarının tamamlanması	15	1.2.3. Etap	4. ve 5.Etap	0	0
PG 4.1.6. İnsan odaklı ve yatay mimariyi yansıtan örnek yerleşim veya plan/uygulama projesi sayısı (Kümülatif)	10	20	50	0	0
PG 4.1.7. Yer Bilimsel Etüt Bilgi Sisteminde (YERBİS) afet tehlikelerini belirleyen Yer Bilimsel Etütlerin tamamlanma oranı (onay/talep)	10	60	62	88,5	143
PG 4.1.8. Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının	10	16	80	80	100

1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi (%)					
PG 4.1.9. Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi (%)	10	0	10	0	0

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2022 yılında 81 ilde 81 milyon m² millet bahçesi yapılması hedefinin hayata geçirilmesine yönelik olarak ülkemizdeki yeşil alan ihtiyacı ve illerden gelen yoğun talepler ile birlikte Millet Bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Türkiye MSP 4. Üst Düzey Yönlendirme Toplantısında “Türkiye MSP Taslağının nihai hale getirilebilmesi için kurum ve kuruluşlarla beraber ilave çalışmalara ihtiyaç bulunduğu karar verilmiştir. Bu çerçevede İstanbul Teknik Üniversitesi ve paydaş kurum/ kuruluşlarla beraber 2022 yılı boyunca sürdürülen çalışmalar sonucunda Türkiye MSP Taslağı hazırlanarak Bakanlık Makamına sunum yapılmış olup sunum sonrası nihai düzenlemeler yapılmaktadır. 2023 yılında Türkiye MSP’nin onaylanarak kurumlara bildirilmesi hedeflenmektedir.

4. etapa ilişkin kurum görüşüne başvurulmuş olup Tarım ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşleri henüz tamamlanmamış olup 1. Derece sit alanına ilişkin kurul incelemesi devam etmektedir.

Salgın şartları sebebiyle kapanış toplantısının yapılamadığından kitapçıklar yerel yönetimlere iletilmemiş olup herhangi bir alan üzerinde inceleme ve uygulamaya yönelik iş ve işlemler yürütülmemiştir.

Yer Bilimsel Etüt Bilgi Sisteminde afet tehlikelerini belirleyen Yer Bilimsel Etütlerin tamamlanma oranı performans göstergesi kapsamında 2022 yılı içerisinde, çalışma talebinde bulunulan 958 adet yer bilimsel etüt çalışması bulunmaktadır. Bu başvurulardan 358 adedi kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan ön etüt talepleri olup, kamu kurum ve kuruluşlarının ihale süreçleri henüz başlamadığından ya da devam ettiğinden, bahse konu 358 adet projenin süreci durdurularak iptal edilmiştir. 2022 yılı içerisinde çalışmaları devam eden 600 adet projeden 531 adedi onaylanmış, 69 adedinin ise işlemleri devam etmektedir. Böylece gerçekleşme yüzdesi hedeflenen oranın üzerinde olmuştur.

Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi performans göstergesi kapsamında, Bakanlıkça yürütülen “Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi Projesi” ile “Fay Sakınım Zonu” kriterlerinin üç farklı pilot bölgede uygulanması ile örnek İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Raporlarının hazırlanması, 1/1.000 ölçekte hazırlanan aktif fay haritalarının yerleşime uygunluk değerlendirmesi kapsamında kullanımının yaygınlaştırılması, afet tehlike ve risklerinden uzak kent ve kent gelişim alanlarının seçiminde planlara yol gösterici olunması, 1/1.000 ölçekte hazırlanacak aktif fay haritalarının “Yer Bilimsel Etüt Sistemi” ile entegre edilerek kurum/kuruluşların kullanımına açılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında, üç pilot ilimiz olan Sakarya, Van ve Afyonkarahisar illerinde arazi çalışmaları tamamlanmıştır. Proje takvimine göre 2022 yılında yapılması gereken çalışmalar tamamlanmış olup, proje süreci takvimine uygun olarak devam etmektedir.

Yerleşim Alanlarını Etkileyen Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonlarının Belirlenmesi performans göstergesi kapsamında, Bakanlıkça yürütülecek olan “Yerleşim Alanlarını Etkileyen Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonlarının Belirlenmesi- Etap 1” projesi ile 5 ilimizde aktif fay zonları 1/1.000 ölçekte haritalanacak, fay sakınım zonları belirlenerek Yer Bilimsel Etüt Sistemi (YERBİS) üzerinden ilgili kurum/kuruluşların kullanımına açılacaktır. Projede 2022 yılında herhangi bir çalışma yapılamamış olup, projenin ihale süreci devam etmektedir. Bu nedenle 2022 yılı için hedeflenen orana ulaşılamamıştır.

Amaç 4	Afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, tarihi değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm ve planlama anlayışı ile kimlikli şehirlere kavuşmak.				
Hedef 4.2	Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet yönetimi/ Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				
H 4.2 Performansı (%)	98,3				
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 4.2.1. Büyükşehir belediyelerinden başlayacak şekilde yerel yönetimlerin plan ölçeğinde mekân ve yaşam kalitesinin ölçüleceği parametre sayısı (Kümülatif)	40	9	12	12	100
PG 4.2.3. Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, sosyal donatı, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	20	15	20	19	95
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
2022 yılı sonunda önceki yıllara ait 9 parametreye ilave olarak 3 adet parametreye ilişkin olarak 30 büyükşehir belediyesinden gelen veriler kapsamında yapılacak değerlendirme sonucunda 2022 yılı sonunda 20 büyükşehir belediyesinin ayrı ayrı veri tablosu analiz edilmek suretiyle izleme/değerlendirme raporu hazırlanması öngörülmüştür. 2022 yılı sonu itibarıyla Bakanlığımıza verilerini ileten 19 büyükşehir belediyesiyle ilgili kentsel ve sosyal altyapıya yönelik mekân ve yaşam kalitesi parametreleri ile ilgili verilere ilişkin rapor değerlendirilmiştir. 30 büyükşehir belediyesinin 11 büyükşehir belediyesinden hiç cevap gelmemiştir. Önceki yıllara ait 9 parametreye ilave olarak 3 adet parametre için (10. Teknik Altyapı Alanı, 11. İbadet Alanı, 12. Bisiklet Yolu Alanı) 30 büyükşehir belediyesinden gelen veriler kapsamında yapılacak değerlendirme sonucunda 2022 yılı sonunda 20 büyükşehir belediyesinin ayrı ayrı veri tablosu analiz edilmek suretiyle izleme-değerlendirme raporu hazırlanması öngörülmüştür. 2022 yılı sonu itibarıyla Bakanlığımıza verilerini ileten 19 büyükşehir belediyesiyle ilgili kentsel ve sosyal altyapıya yönelik mekân ve yaşam kalitesi parametreleri ile ilgili verilere ilişkin rapor değerlendirilmiştir.					

Amaç 4	Afetlere hazır, çevre ve iklim dostu, tarihi değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan kentsel dönüşüm ve planlama anlayışı ile kimlikli şehirlere kavuşmak.				
Hedef 4.3	Afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesiyle, kentin kendi dokusuna özgü dönüşüm stratejileriyle, mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içeren kentsel dönüşüm çalışmaları hızlandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet yönetimi/ Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				
H 4.3 Performansı (%)	92				
Sorumlu Birim	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 4.3.1. Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	15	37	60	54	74
PG 4.3.2. Kentsel dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısı (kümülatif)	20	1.507.199	1.815.000	1.754.496	80
PG 4.3.3. 6306 sayılı kanun kapsamında yapılan kentsel dönüşüm uygulamalarında üretilmesi planlanan yeşil alan büyüklüğü (hektar) (kümülatif)	20	15	30	61	307
PG 4.3.4. Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	15	25	40	71	307
PG 4.3.5. Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı (adet)	15	260	120	427	356
PG 4.3.6. 6306 sayılı Kanun kapsamında meydan projesi geliştirilen yerleşim yeri sayısı (kümülatif)	15	20	25	30	200
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Bakanlığımızca usul ve esasları belirlenen ve Belediye Başkanlıklarınca hazırlanarak Bakanlığımıza iletilmesi talimatı verilen Kentsel Dönüşüm Strateji Belgelerinden; 2022 yılı sonu itibarı ile 42 il ve İstanbul ilinin 12 ilçesine ait Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi olmak üzere toplam 54 il ve ilçe için hazırlanmıştır. Ancak, söz konusu “Kentsel Dönüşüm Strateji Belgelerinin” bazı illerimizdeki bir kısım ilçe belediyelerince hazırlandığı diğer ilçe belediyelerince ise henüz hazırlanarak Bakanlığımıza sunulmadığı, söz konusu ilçe belediyelerinin bazılarının gerek alansal bazda gerekse de					

yapı ve nüfus büyüklüğü olarak bazı illerimize göre sayısal olarak üstünlüklerinin bulunduğu için göstergede hedefe ulaşamamıştır.

2022 yılında tespit edilen riskli yapı birim sayısı 75.340 adet ve riskli ve rezerv yapı alanlarında tespit edilen birim sayısı 37.186 adettir. Bu çerçevede tespit edilen toplam bağımsız birim 112.526 adet olup, kümülatif olarak 1.611.270 adet birim sayısına ulaşılmıştır. Ayrıca, söz konusu riskli yapı, riskli ve rezerv yapı alanlarındaki bağımsız birimlere ilave olarak 5366 ve 5393 sayılı Kanunlar Kapsamındaki diğer dönüşüm alanlarında (Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı ve Yenileme Alanı) kümülatif olarak tespit edilen 134.771 adet birimin de eklenmesi ile toplam 1.754.496 adet bağımsız birim kentsel dönüşüm kapsamında bulunmaktadır. 2022 yılsonu hedefinin yılda 300 bin birim olarak belirlendiği anlaşılmakta olup, bu hedefin geçen 10 yılın ortalama değerleri de dikkate alınarak 125-150 bin birim arasında hedef belirlenmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

2022 yılında 3 adet riskli alana ilişkin onaylanan imar planlarındaki yeşil alan büyüklüğü 61 hektar büyüklüğündedir. Tarihi kent merkezlerine yönelik uygulamalar Bakanlığımız, TOKİ ve ilgili belediye başkanlıklarınca yürütülmektedir. Bu çerçevede 2022 yılında kümülatif olarak 40 ilde 71 adet Tarihi Kent Merkezi Projesi çalışmaları devam etmektedir. Ancak, tarihi kent merkezlerine ilişkin olarak bazı illerimizdeki tarihi kent merkezi sayısının diğer illerimize göre fazla olması nedeniyle bazı illerimizde çok sayıda tarihi kent merkezi projesi hazırlandığından söz konusu performans göstergesindeki "il sayısının" "yerleşim yeri sayısı" olarak değiştirilmesi nedeniyle gerçekleşme beklenenin üstünde olmuştur.

2022 yılı sonu itibarı ile Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı 427 adettir. Kooperatiflerden/Belediyelerden gelen talepler doğrultusunda satışa yönelik işlem yapıldığından 4.çeyrekte gelen taleplerin yoğun olması nedeniyle yılsonu hedefinin oldukça üzerinde, peşin veya taksitli satış/devir işlemi gerçekleştirilmiştir.

Amaç 5	Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.				
Hedef 5.1	Yerel yönetimlerin mali ve kurumsal kapasitesi artırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi/ Yerel yönetimlerin hizmet kalitesinin artırılması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi				
H 5.1 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 5.1.1. Belediyelerin kurumsal ve mali kapasitesini geliştirmeye yönelik çalışma yapılacak mevzuat sayısı (adet)	15	1	3	3	100
PG 5.1.2. Nüfusu 50 binin üzerinde olan belediyeler için hizmet önceliklendirmesine ilişkin rehber tamamlanma oranı(%)	15	0	100	100	100
PG 5.1.3. YERELBİLGİ Sisteminde uygulamaya alınan veri seti sayısı (Kümülatif)	15	0	4	13	325
PG 5.1.4. Tamamlanan Yerel Hizmet Standardizasyonu Sayısı (Kümülatif)	15	0	4	5	125
PG 5.1.5. Eğitim verilen personel sayısı*	10	250.000	270.000	301.597	112
PG 5.1.6. Belediyelerde performans esaslı program bütçe sistemine geçilmesine ilişkin çalışmaların tamamlanması oranı (%)	10	0	100	100	100
PG 5.1.8. Belediyelerde iklim	10	0	100	100	100

değişikliği ile ilgili birimlerinin (daire başkanlığı/müdürlüğü kurulmasının zorunlu hale getirilmesi

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak mevzuat düzenlemesi yapılmıştır. Yerel yönetimlerin kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim ihtiyaçları karşılanmış ve hizmet sunumunda standartlar belirlenerek uygulamada birlik sağlanmıştır.

Yürütülen çalışmalarda; YERELBİLGİ Sisteminin uygulaması 2022 yılında başladığından yerel yönetimlerden 4 adet veri toplanması planlanmış ise de uygulama aşamasında bir sorun yaşanmadığından ihtiyaç duyulan başka veriler de sistem dâhilinde toplanmış ve yıl içerisinde toplam 13 başlıkta veri toplanmıştır.

Belediyelerde Hizmet Sunumuna ilişkin süreçlerin sadeleştirilmesi amacıyla LAR III Projesi kapsamında "Yerel Hizmet Sunum Standartlarının Geliştirilmesi Faaliyeti" kapsamında İtfaiye Hizmetleri, Kırsal Alan Hizmetleri, Sağlık Hizmetleri, Ulaşım Hizmetleri, Yaşlı Bakım Hizmetleri alanlarında çalışmalar yapılmıştır. 2021 yılında salgından dolayı tamamlanamayan çalışmalar, 2022 yılında 5 hizmet alanında standardizasyon çalışmaları tamamlanmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız ve Türkiye Belediyeler Birliğince düzenlenen eğitimlere ait performans göstergesi belirlenmiş ise de Türkiye Belediyeler Birliğinin düzenlediği eğitimlere katılımcı sayısı öngörülemediğinden gösterge hedefinde sapma olmuştur.

(*) Bu rakam Türkiye Belediyeler Birliği tarafından verilen eğitimlerden alınmış olup gösterge hedefleri Bakanlığımız ve Türkiye Belediyeler Birliğinin vereceği(uzaktan/yüz yüze) eğitimlere ilişkin toplam verileri ifade etmektedir.

Amaç 5	Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.				
Hedef 5.2	E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet yönetimi/ Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 5.2 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 5.2.1. Coğrafi veri servisi Ulusal Coğrafi Bilgi Platformuna entegre edilen Belediye sayısı (Kümülatif)	75	21	51	51	100
PG 5.2.2. Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Stratejisi ve Eylem Planı Dönemsel Performans Değerlendirme Sayısı (Kümülatif)	25	2	3	3	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Strateji ve Eylem Planı Performans İzleme Raporu ile; 2023 yılında da devam etmesi öngörülen eylemlerden önceki yıllara sarı tamamlanmış olan eylemler kümülatif olarak hesaplanarak 2022 yılı

sonu değeri olarak belirlenmiştir. 2023 yılı sonunda hazırlanması öngörülen performans izleme raporu ile tüm eylemlerin kümülatif tamamlanma oranları tespit edilerek sonuç rapor ve tablo hazırlanması öngörülmektedir.

Amaç 5	Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.				
Hedef 5.3	Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılarak nitelikli personel istihdamı sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünselik afet yönetimi/ Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 5.3 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 5.3.1. CBS personel belgelendirme sınav sayısı	40	15	15	22	147
PG 5.3.2. Coğrafi Veri İzin ve Lisans alan firma sayısı	60	11	40	86	215

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Talep doğrultusunda 2022 yılında Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 4) kapsamında 7 sınav, Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı (Seviye 6) kapsamında 15 olmak üzere toplamda 22 sınav yapılmıştır. Coğrafi verilerin kullanılması için 2022 yılında toplamda 86 firmaya izin ve/veya lisans belgesi verilmiştir. Verilen izin ve lisans belgelerinin karşılığı olarak tahsil edilen 27.627.748TL ile bütçeye katkı sağlanmıştır.

Amaç 5	Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.				
Hedef 5.4	Yeşil kalkınma yolunda yerli ve milli akıllı şehir uygulamaları yaygınlaştırılacak, akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir ekosistem kurulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünselik afet yönetimi/ Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 5.4 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 5.4.1. Bulut Kent Bilgi Sistemi ekosistemine katılan belediye sayısı (Kümülatif)	15	765	1.200	1.330	130
PG 5.4.2. Kent Bilgi Sistemi eğitimi verilen	15	200	1.200	1.330	113

belediye sayısı (Kümülatif)					
PG 5.4.3. Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı (Kümülatif)	15	32	35	35	100
PG 5.4.4. 81 ilde akıllı şehir olgunluk değerlendirmesi yapılması oranı (%)	15	0	100	100	100
PG 5.4.5. Hazırlanan açık kaynak akıllı şehir uygulama bileşeni rehberlik kılavuzu sayısı (kümülatif)	10	0	2	4	200
PG 5.4.7. Yerli ve Milli Harita Altyapısının ve ulusal veri görüntüleme ile paylaşım kütüphanesinin yapılmasına yönelik Orta Katman Altyapısının Oluşturulması oranı (%)	10	0	20	20	100
PG 5.4.8. Mekânsal Karar Destek Sistemi oluşturulması oranı (%) (Kümülatif)	10	0	20	20	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Sistem altyapısında bütünsel bir yapı oluşturulmuştur ve ileri teknolojilerin kullanımı ile daha fazla yerel yönetime erişim sağlanmış, eğitim ve destek çalışmaları yapılmıştır. Yapılan çalışmalar ile yerel yönetimler tarafından bulut kent bilgi sistemleri yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan eylemlerin gerçekleştirilmesi, Akıllı Şehir çözümlerinin şehir ihtiyaçlarına uygun şekilde hayata geçirilmesi ve yaygınlaştırılması için referans akıllı şehir mimarisi ve birlikte çalışabilirlik modeli doğrultusunda pilot belediyelerde yerel akıllı şehir mimarisinin sistemler üzerinde fiziki olarak kurgulanması ve yapay zekâ ve büyük veri gibi yıkıcı teknolojiler kullanılarak akıllı şehir çözüm ve analizlerinin pilot belediyelerde hayata geçirilerek hazırlanan modeller doğrultusunda tüm ülkede yaygınlaştırma altyapısının hazırlanması amacıyla "Akıllı Şehirler Rehberlik Uygulamaları Projesi" başlatılmıştır. Bu proje kapsamında yukarıda bahsedilen konularda rehberlik kılavuzları hazırlanmış ve yerel yönetimlerin kullanımına sunulmuştur.

Amaç 5	Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesini arttırmak, akıllı şehir uygulamalarını ve ulusal coğrafi bilgi sistemini yaygınlaştırmak.				
Hedef 5.5	Çevre sorunlarının tespiti ve iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik veri entegrasyonu sağlanarak analizler ve simülasyonlar yapılacak, teknolojik altyapı geliştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet yönetimi/ Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 5.5 Performansı (%)	60				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 5.5.1. Çevre, iklim değişikliği ile ilgili veri entegrasyonu, analizi ve simülasyonunun tamamlanma oranı (%) (Kümülatif)	50	0	10	10	100
PG 5.5.2. İklim değişikliği ile mücadele kapsamında hackaton yapılması oranı (%)	50	0	100	20	20
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Haziran 2022 itibari ile başlayan yazılım maratonu (hackathon) çalışması sürecin içerisine tasarım maratonu (drafthon), fikir maratonu (ideathon) türlerinin eklenmesi ve geleceğin şehirleri konseptine uygun olarak konuşmacıların da yer alacağı şekilde organizasyon çalışması yapılmış, 3-4-5 Mart 2023 tarihlerinde yapılması üzerine çalışmalarda son noktaya gelinmiş ve https://geleceginsehirleri.org/ adresinde başvurular için açık hale getirilmiştir. Ülkemizin yaşamış olduğu 6 Şubat 2023 tarihli deprem afetinden ötürü saha çalışmalarının olması dolayısı ile başvuru açık tutulmuş, tarih konusunda ileri bir tarihte yapılması uygun görülmüştür.					

Amaç 6	Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.				
Hedef 6.1	Binaların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, enerji verimliliği ile su tasarrufu artılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Enerji arz güvenliği, verimliliği ve enerji piyasası/ Enerji verimliliği				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması				
H 6.1 Performansı (%)	81,6				
Sorumlu Birim	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 6.1.1. Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	15	1.329.566	1.400.000	1.402.694	104
PG 6.1.2. A, B, C sınıfı Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	15	1.202.929	1.300.000	1.292.486	92
PG 6.1.3. Enerji Kimlik Belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (Kümülatif)	20	63.957	75.000	73.057	82
PG 6.1.4. Yetkilendirilen EKB uzmanı sayısı (Kümülatif)	10	9.485	10.000	9.813	64
PG 6.1.5. Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	10	0	4	0	0
PG 6.1.6. Yeni inşa edilen konutlardaki ortalama enerji ihtiyacı (kWh/m ² -yıl)	10	127	125	124,56	122
PG 6.1.7. Neredeyse Sıfır Enerjili Binalara (NSEB) ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması ve uygulamaya geçilmesi (*) (%)	10	0	100	100	100
PG 6.1.8. Yapı projelerinde su tasarrufunun sağlanmasına yönelik düzenlemelerin tamamlanma oranı (%)	10	0	100	100	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi sınıflarının A, B veya C sınıfı olma zorunluluğu bulunması göstergenin gerçekleşmesine katkı sağlamıştır. 10 yıllık geçerlilik süreleri dolan Enerji Kimlik Belgeleri hesaba dahil edilmemektedir.

01.01.2020 tarihi itibarı ile binalar veya bağımsız bölümlere ilişkin alım, satım ve kiraya verme ile ilgili iş ve işlemlerde enerji kimlik belgesi düzenlenmiş olması şartı aranmaya başlamıştır. Yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi sınıflarının A, B veya C sınıfı olma zorunluluğu bulunmaktadır.

Yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi sınıflarının A, B veya C sınıfı olma zorunluluğu bulunması katkı sağlamıştır. 10 yıllık geçerlilik süreleri dolan Enerji Kimlik Belgeleri hesaba dahil edilmemektedir.

Yeni başvuru yapan ve EKB uzmanlık yetki süresi dolan kişilerin eğitimi eğitici kuruluşlarca yapılmaktadır.

Yeşil Binalar ile Yeşil Yerleşmelerin belgelendirilebilmesi amacıyla uzman eğitimi ve kuruluşların yetkilendirilmesi süreci devam etmektedir. Bakanlığımızın bağlı kuruluşu Türkiye Çevre Ajansı 12 Haziran 2022 tarihinde yayımlanan Binalar İle Yerleşmeler İçin Yeşil Sertifika Yönetmeliği ile değerlendirme kuruluşu olarak yetkilendirilmiş, ajans personeline gerekli eğitimler verilerek değerlendirme uzmanı olmaları sağlanmıştır. “Yeşil Sertifika” sistemi hazır hale gelmiş olup, hâlihazırda düzenlenmiş sertifika bulunmamakla birlikte, Türkiye Çevre Ajansı'nın değerlendirme ve sertifikalandırma faaliyetlerine başlaması beklenmektedir.

Yüksek enerji performansına ve aynı zamanda belli oranda yenilenebilir enerji kullanımına sahip olan binayı ifade eden Neredeyse Sıfır Enerjili Bina zorunluluğu ülkemizde Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde 19.02.2022 tarihli ve 31755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile yürürlüğe girmiş ve Binalarda Enerji Performansı uygulaması (BEPTR) ile uygulanmaya başlanmıştır. Göstergeyle ilgili iş ve işlemler tamamlanmıştır. Yapı projelerinde su tasarrufunun sağlanmasına yönelik düzenleme Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde 25.02.2022 tarih ve 31761 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile yürürlüğe girmiştir. Göstergeyle ilgili iş ve işlemler tamamlanmıştır.

Amaç 6	Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.				
Hedef 6.2	Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet yönetimi/ Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 6.2 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 6.2.1. Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi düzenlenme sayısı (Bugüne kadar verilen belgelerin toplamı) (Kümülatif)	15	3.568	3.900	4.035	141
PG 6.2.2. Yapı ve yapılaşmaya dair yürütülen proje sayısı (Kümülatif)	15	13	14	10	100
PG 6.2.3. Yıl içerisinde talep edilen inceleme ve görüş sayısının karşılanma oranı (%)	15	88	89	98	110

PG 6.2.4. Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı (Kümülatif)	20	39	42	46	167
PG 6.2.5. Yapı malzemelerine ilişkin Piyasa Gözetim Denetim Sayısı	15	11.957	15.000	16.637	154
PG 6.2.6. Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı) (%)	20	98	98	98	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2022 yılı performans hedefine ulaşmak üzere belge başvuruları komisyonumuzca hızla sonuçlandırılmakta olup, müelliflerce yapılan başvurular neticesinde 4.035 belge sayısına ulaşılmıştır. 2022 Yılı Ekim ve Kasım ayları içerisinde Yapı Malzemeleri Merkez Laboratuvarında daha önce eğitim almamış 7 il Müdürlüğümüz personeline uygulamalı deney metot eğitimleri verilerek hedeflenen değer sağlanmıştır. Etkin Piyasa Gözetim Denetimler sağlanarak hedeflenen değerlere ulaşılmıştır.

Amaç 6	Çevre ve iklimle duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.				
Hedef 6.3	Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi artırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünsel afet yönetimi/ Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 6.3 Performansı (%)	88				
Sorumlu Birim	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 6.3.1. Bakanlığımızdan talep edilen ihale yapım ve denetim işlerinin karşılanma oranı (%)	15	93	94	97	103
PG 6.3.2. Talep edilen ve ön incelemesi uygun olan etüt proje işlerinin yıl içerisinde tamamlanma oranı (%)	15	81	93	90	97
PG 6.3.3. Bakanlığımızdan kamu yapılarında	10	100	100	100	100

talep edilen zemin/üstyapı inceleme taleplerinin karşılanma oranı (%)					
PG 6.3.4. Arşive aktarılan sayısal proje oranı (%)	10	81	93	90	97
PG 6.3.5. Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı (kuruluş/yıl)	15	2	6	5,3	88
PG 6.3.6. Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı (kuruluş/yıl)	15	1,14	2	2,8	140
PG 6.3.7. Güçlendirilen Kamu Hizmet Binası Sayısı (*)	10	0	100	7	7
PG 6.3.8. Enerji Verimliliği İyileştirilmesi Çerçevesinde Yenilenen Kamu Hizmet Binası Sayısı (kümülatif)	10	30	158	156	98

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Projelerin bağlı yürütüldüğü kurum ve kuruluşlarca onaylanması gereken döküman veya yapılması gereken yazışmalar ile ilgili olası teknik aksamalardan dolayı süreçte bazen beklemler veya gecikmeler yaşanabilmektedir. Onay süreci tamamlanan projeler ise ilgili kontrollerce sayısal arşive aktarılmaktadır.

Kamu kurumlarının ihtiyaçları hususunda, çoğu kamu kurumunca yatırım programı takip edilmediğinden ve olası zemin/üstyapı inceleme ihtiyaçları yıl içerisinde ayrı ayrı zaman dilimlerinde Peyderpey Bakanlığına intikal ettirildiğinden, bu performans göstergesi geçmiş yıllara bakılarak tahmin edilmekte, gelecek inceleme taleplerine ilişkin kesin bir sayı belirlenememektedir. Ancak Bakanlığımıza yapılan bütün inceleme talepleri kısa süre içerisinde yerine getirilmektedir.

İl Müdürlüklerimizin yapı denetim kuruluşlarına yapmış oldukları şantiye denetimleri ile ilgili sonuçları iş yoğunluğundan dolayı Ulusal Yapı Denetim Sistemine zamanında girememesinden, yapı denetimi şube müdürlüklerinin personel eksikliklerinden dolayı göstergede sapma meydana gelmiştir.

Bakanlığımız taşra teşkilatı çalışanlarının yoğun şekilde çalışması sonucu 2022 yılında planlanan hedefin üzerine çıkmıştır.

PG 6.3.7 göstergesi talebe bazlı göstergedir. Bakanlığımıza gelen talepler karşılanmıştır.

2022 yılı içerisinde Ankara, Karabük, Zonguldak, Sakarya, Kocaeli, Antalya, Karaman, Denizli ve İzmir illerinde enerji verimliliğine yönelik etüt çalışmaları tamamlanmıştır. Bu süreçte ihaleyi alan müşavir firma tarafında etütleri tamamlamaya ilişkin gecikmeler yaşanmıştır.

* Bütçe modeli doğrultusunda kurumlarıyla koordinasyon içinde yapılacak güçlendirme sayısı belirlenecektir. Bakanlıkça teknik kapasite olarak yılda ortalama 100 adet güçlendirme çalışması yürütülebilmektedir.

Amaç 6	Çevre ve iklime duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.				
Hedef 6.4	81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünsel afet yönetimi/ Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 6.4 Performansı (%)	71,5				
Sorumlu Birim	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 6.4.1. Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı (Kümülatif)	50	409	477	477	100
PG 6.4.2. Kendi evini yapana yardım metodu (K.E.Y.Y.) ve Devlet eli ile yapılan/satın alınan konut sayısı (Kümülatif)	50	3.807	4.057	3.915	43
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanmış kırsal alanda yöresel dokunun zenginleştirilmesi amacıyla oluşturulan tüm projeler Türkiye genelinde yaygınlaştırılmıştır. Aynı zamanda rehber niteliğinde de olan bu çalışmayla; ülkemizdeki yöresel mimariye olan ilgiyi ve hassasiyeti artırılmıştır. Ayrıca İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanmaktadır. 2022 Yılı İskân Hizmetleri Yatırım Programı 16.02.2022 tarih ve E.2965713 sayılı Bakan Oluru ile onaylanmış ve inşaat çalışmalarına başlanmıştır. 2022 yılında, Batman, Bilecik, Bolu, Bingöl, Çankırı, Çorum, Denizli, Kastamonu, Kars, Isparta, Iğdır ve Uşak illerinde toplam da 60 konut tamamlanmıştır. Ayrıca Adıyaman, Ankara, Çorum, Malatya, Samsun ve Sinop illerinde Koçali, Kepez ve Boyabat Barajları yapımından dolayı toplamda 48 hak sahibi aile için de konut, işyeri ve tarla satın alımı gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında toplamda tamamlanan konut ve satın alma sayısı da 108 olmuştur. Böylelikle PG 6.4.2 için gerçekleşme yüzdesi %43'de kalmıştır. Ancak 2022 yılı itibarıyla ülkemiz ve dünya genelinde yaşanan ekonomik olaylar ve gerçekleşen maliyet artışları sebebiyle iki kez kredi limitlerinde artışa gidilmiştir. Eylül ayı sonu itibarıyla yapılan son artışın etkisiyle hızlanan işler, hedeflenen yılsonu gerçekleşme oranı için yeterli olmamış, işler yılsonuna kadar tamamlanamamış ve belirlenen performans hedefine ulaşamamıştır.					

Amaç 6	Çevre ve iklimle duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak.				
Hedef 6.5	İnşaat, mekanik ve elektrik tesisatı birim fiyatlarında yer alacak olan iş kalemleri için karbon salınımı az, enerji verimliliği yüksek, insan ve çevreye zarar vermeyen yeşil yapı malzemelerinin kullanılması ile ilgili birim fiyat çalışmaları yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet yönetimi/ Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 6.5 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 6.5.1. Belirlenen ürün gruplarında, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji veya su tasarrufuna yönelik çalışmalar yapılarak birim fiyat listelerinde yer alan ürünlerin güncellenmesi ya da yeni ürün eklenmesi (%)	100	0	100	100	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
İnşaat, mekanik ve elektrik tesisatı birim fiyatlarında yer alacak olan iş kalemleri için karbon salınımı az, enerji verimliliği yüksek, insan ve çevreye zarar vermeyen yeşil yapı malzemelerinin kullanılması ile ilgili birim fiyat çalışmalarının yapılması, çevre ve iklimle duyarlı yeşil binaları yaygınlaştırmak, güvenli yapılaşmayı sağlamak hedeflenmektedir.					

Amaç 7	Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasitenin gelişmesini sağlamak.				
Hedef 7.1	Danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilerek, Bakanlık süreçlerinin iyileştirilmesine ve Bakanlığın kurumsal kimliğinin gelişimine katkı sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve destek programı/ Üst yönetim, idari ve mali hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	-				
H 7.1 Performansı (%)	77,8				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 7.1.1. Düzenlenen denetim ve danışmanlık rapor sayısı	35	9	18	18	100
PG 7.1.2. Takibi yapılan denetim ve danışmanlık rapor sayısı	35	5	20	8	40

PG 7.1.3. ALO 181 Çağrı Merkezi'nden yararlanılanların memnuniyet oranı(%)	30	86	92	88	96
---	----	----	----	----	----

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Düzenlenen denetim ve danışmanlık rapor sayısı 18 olarak taahhüt edilmesine rağmen, 2022 Yılı İç Denetim Programı kapsamına 25 adet denetim, 1 adet danışmanlık olmak üzere toplam 26 görev alınmıştır. Bu görevlerden 18'i tamamlanmış, 8'i ise tamamlanmamıştır. Takibi yapılan denetim ve danışmanlık rapor sayısı göstergesinde ise rapor sayısı 20 olarak taahhüt edilmesine rağmen, izlenmesi gereken rapor sayısı 12 olduğundan 2022 Yılı İç Denetim Programı kapsamına alınan izleme görevi sayısı 12'dir. İzleme görevlerinden 8'i yılsonuna kadar tamamlanmış olup 4 izleme görevi ise tamamlanmamıştır.

Gösterge değerinin belirli oranların altında gerçekleşmesi Bakanlık adına bir risk oluşturabilir. Bu riskin oluşmaması için Alo 181 Çağrı Merkezi tarafından gerekli önlemler alınmaktadır. (Aylık raporlarla Bakanlığa bilgi verilmesi suretiyle gerekli müdahalelerin zamanında yapılması, İl Müdürlükleri tarafından çağrılarının vaktinde kapatılması, vatandaşların bekleme sürelerinin azaltılması vb.)

Amaç 7	Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasitenin gelişmesini sağlamak.				
Hedef 7.2	Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital dönüşümü sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve destek programı/ Üst yönetim, idari ve mali hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	-				
H 7.2 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 7.2.1: Tek merkezde geliştirilen yazılım sayısı (kümülatif)	35	69	74	74	100
PG 7.2.2. Karar destek sistemine entegre uygulama sayısı (Kümülatif)	30	85	90	90	100
PG 7.2.3. e-Devlet kapısına taşınan vatandaş odaklı uygulama/hizmet sayısı (Kümülatif)	35	189	192	194	167

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Amaç 7	Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.				
Hedef 7.3	Bakanlığın nitelikli ve yetkin insan kaynağı oluşturmak için hizmet içi eğitimler gerçekleştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve destek programı/ Üst yönetim, idari ve mali hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi					
H 7.3 Performansı (%)	97				
Sorumlu Birim	Personel Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2022 Hedeflenen	2022 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 7.3.1. Hizmet İçi Eğitim Sayısı	50	46	50	47	94
PG 7.3.2. Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı	50	23.511	25.500	38.240	149
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Pandemiyle birlikte hizmet içi eğitimlerde uzaktan eğitimler kullanıldığından ve eğitim maliyetlerine katılımcı sayısının etki etmemesinden dolayı uzaktan eğitimdeki tüm talepler karşılanmaya çalışılmıştır.					

3.4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Bakanlık 2022-2023 Stratejik Planı stratejik amaçlara bağlı hedef belirleme, bu hedefleri gerçekleştirmek için yapılacak olan faaliyetler ve projeler, performans göstergelerinin oluşturulması ve bu göstergeleri değerlendirmede kullanılacak olan ölçütlerin belirlenmesi ile oluşturulmuştur. Performans sisteminin izlemesi, verilerin düzenli olarak toplanması, değerlendirilmesi sonuç olarak da raporlanmasıdır. Performans sisteminin değerlendirmesi ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve bu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Performans bilgi sisteminin altyapısını oluşturan stratejik planlama, performans programı hazırlama, izleme-değerlendirme süreçleri Bakanlık bütçe hazırlık çalışmalarıyla uyumlu olarak sürdürülmekte olup; 2022 yılı bütçemiz günün ihtiyaçlarına göre değişen, dinamik bir bütçeleme sistemi olan program bütçe anlayışıyla hazırlanmış; bununla birlikte Performans Programının hazırlık, izleme ve değerlendirme süreçleri de Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemindeki alt modüller aracılığıyla yürütülmüştür. Bu kapsamda, Bakanlık harcamaları programlar itibarıyla sınıflandırılırken, Bakanlık 2022-2023 Stratejik Planı'nın e-bütçe sisteminde bulunan programlar ve alt program hedefleri ile ilişkisi de kurulmuştur. Böylece stratejik amaç ve hedeflerimizle birlikte programlarla ilgili ve nitelikli performans bilgisinin üretilmesi, bütçeleme süreçlerinde kullanılması, sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

2022-2023 Stratejik Planında yer alan faaliyet ve projeler, ilgili birimlerce performans göstergeleri doğrultusunda izlenmektedir. Performans göstergeleri aracılığıyla amaç ve hedeflerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmesi amacıyla her bir performans göstergesi için birimler tarafından hedefe etki değerleri belirlenmiştir. Böylelikle her bir hedefin performansı hesaplanmaktadır.

Planın ne ölçüde gerçekleşmekte olduğunu ortaya koymak için öncelikle performans gelişmeleri, ilgili birimlerden üçer aylık dönemler halinde toplanmaktadır. Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; tüm birimlerin çeyrek dilimler bazında performans göstergelerinin gerçekleşme düzeyleri raporlanarak, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılmaktadır. Faaliyet raporları aracılığıyla da göstergelerin mevcut durumları, hedef değerleri, gerçekleşme durumları karşılaştırılmakta, değerlendirilmekte ve hedeften sapma varsa nedenleri açıklanmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 2022 yılı performans izleme ve değerlendirmesi 2022-2023 Stratejik Planında yer alan 7 stratejik amaç, 29 stratejik hedef ve bu hedeflere bağlı 144 performans göstergesi ile yapılmıştır.

4

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4. KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hizmet birimleri ve dış paydaşlarla yapılan çalışmalar sonrasında ortaya çıkan “Üstünlükler” ile “Zayıflıklar” aşağıda verilmiştir.

4.1 Stratejik Planda Öngörülemeyen Kurumsal Kapasite İhtiyaçları

Kurumumuzun 2019-2023 Stratejik Planında kurumsal kapasite ihtiyaçlarını karşılamak için 7. Amaç “Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.” olarak belirlenmiştir. Söz konusu amaç altında bulunan hedefler ise aşağıdaki gibidir:

H7.1. Danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilerek, Bakanlık süreçlerinin iyileştirilmesine ve Bakanlığın kurumsal kimliğinin gelişimine katkı sağlanacaktır.

H7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital dönüşümü sağlanacaktır.

H7.3. Bakanlığın nitelikli ve yetkin insan kaynağı oluşturmak için hizmet içi eğitimler gerçekleştirilecektir.

2022 yılında yaşanan afet ve ekonomik dalgalanmalara rağmen planı etkileyecek kurumsal kapasite ihtiyacı bulunmamaktadır.

4.2 Üstünlükler

- Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği konularının bir çatı altında toplanmış olması
- Kentsel dönüşüm konusundaki görev ve yetkileri
- Ülke genelinde yaygın bir teşkilat yapısına sahip olunması
- Kuruluş kanunundaki görev ve yetki alanının geniş olması
- Çevrenin korunması ve iklim değişikliği konusundaki görev ve yetkileri
- Coğrafi Bilgi Sistemleri konusunda yetki sahibi olması
- Planlamada rehber ve yetkili kurum olunması
- Politika yapma ve uygulama fırsatına sahip çok yönlü bir kurum olması
- Yerel yönetimlerle ilgili görev ve yetkileri
- Diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin güçlü olması
- Donanımlı, tecrübeli ve yetenekli insan kaynağına sahip olması
- Hazine taşınmazları konusundaki görev ve yetkileri

4.3 Zayıflıklar

- AR-GE desteği
- Farklı kurumlarla entegrasyon ve iletişimi
- Proje geliştirme kapasitesi
- Yerel yönetimlerle iş birliği
- Veri ve bilgi paylaşımı
- Bakanlık birimleri arasında ortak çalışma

4.4 Değerlendirme

GZFT analizi kurum ve kuruluşların güçlü ve zayıf yönlerini, dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri belirlemekte kullanılan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, planlama yapılırken kurum ve kuruluşların güçlü ve zayıf yönleri ile karşı karşıya olduğu fırsat ve tehditleri analiz ederek geleceğe dönük stratejiler geliştirmeyi ifade eder.

Yapılan çalışmalar ile Bakanlığın içsel olarak güçlü ve zayıf yönleri ile dışsal etkenlerden kaynaklanan fırsatlar ve tehditler belirlenmiştir.

Güçlü yönlerden en üst düzeyde yararlanılarak tehditlerin en aza indirilmesi amaçlanmış, fırsatlarla zayıf yönler güçlendirilerek Bakanlığın görev alanına giren konularda tedbirler ve politika önerileri geliştirilmiştir.

2022 yılı faaliyetleri genel olarak değerlendirildiğinde;

- Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği alanında ihtiyaç duyulan mevzuat ve reformların yapılması,
- Çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için mevzuatın ve temel strateji belgelerinin yeniden düzenlenmesi ve revize edilmesi,
- Bürokrasinin azaltılması çalışmaları kapsamında iş süreçlerine ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılması,
- Çevreye duyarlı üretim konusunda Ar-Ge çalışmalarını ve çevre altyapı yatırımlarını teşvik edecek mekanizmaların kurulması ve mali destek sağlanması,
- Her alanda (tarım, sanayii, turizm vb.) yenilenebilir enerji ile ilgili yatırımların yapılması,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının çevre ve şehircilik alanında kullanımının teşvik edilmesine, sıfır atığın ülke sathında yaygınlaşmasının sağlanmasına,
- Yapı teknolojileri ve malzemeleri konusunda AR-GE araştırmalarının teşvik edilmesi, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler alınması,
- Medeniyetimizin değerlerine uygun, mahalle kültürünü yaşatan, az katlı, yatay şehirleşme çalışmalarına hız verilmesi ve imar uygulamalarının takibi için denetimlerin artırılması,
- Kentsel dönüşüm çalışmalarının önceliklendirme yapılarak yönlendirilmesi ve yeni finansal modellerin geliştirilmesi,
- Bilişim teknolojileri destekli yenilikçi çözümlerden üst düzeyde yararlanılması
- Akıllı şehir uygulamalarının yaygınlaştırılması için hizmet sunum kanallarının iyileştirilmesi ve çeşitliliğin artırılması çalışmalarının yürütülmesine karar verilmiştir.

5

ÖNERİ VE TEDBİRLER

5. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair mevzuatı hazırlamak, kentsel dönüşüm çalışmalarını yürütmek, uygulamaları denetlemek, mesleki hizmetlerin gelişmesini sağlamak, çevre kirliliğini önlemek ve çevremizin ve doğanın korunmasını sağlamak ve iklim değişikliği ile mücadele etmek amacıyla hizmet ve projelerine devam etmektedir.

Ülkemizin “2053'te net sıfır emisyon” ve “yeşil kalkınma” hedeflerine ulaşmasında; iklim değişikliğinden sıfır atık ve enerjiye, finanstan döngüsel ekonomiye, düşük emisyon bölgelerinden sosyal konutlara ve kentsel dönüşüme, genç istihdamından eğitim seferberliğine, yeşil teknolojiye yeşil binalara kadar belirlenen yeni dönem hedeflerini sağlamak için gerekli çalışmalar yürütülecektir.

Özellikle ekonomik, sosyal ve çevresel zararlara sebep olan afetlerdeki artışlara karşı şehirlerimizin direncini arttırmak amacıyla tüm sektörlerde öncelikli eylemlerin belirlendiği Ulusal Uyum Stratejisi ve Eylem Planını 2023 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

Bugün 150.000'den fazla yapıda uygulamaya konan sıfır atık projesi; az tüketen, israftan kaçınan, tükettiğini geri kazanan ve ekonomiye kaynak sağlayan bir yaklaşımla 2023 yılına kadar tüm Türkiye’de yerleşme ve yapılar yaygınlaştırılmış olacaktır. Sıfır atıkla, yüzde 27,2’ye ulaşan geri kazanım oranı 2023’te yüzde 35’e çıkarılacaktır. Sıfır atık çalışmaları kapsamında 2035 yılında geri kazanım oranı %60’a çıkarılacak ve 2053 yılına kadar oluşan tüm atıkları dönüştürülecek; bu atıkların düzenli depolama ile bertarafına son verilecektir.

Plastik poşet kaynaklı 550 bin ton plastik atığın oluşumunu ve 23 bin ton sera gazı salımı engellenmiştir. Depozito yönetim sistemi; 2023’ün sonuna kadar tüm illerimizde ve ilçelerimizde 7.000 depozito iade noktasında gerçekleştirilecektir.

İklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkilerinin en aza indirilmesi ve su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı için kuraklık yönetim planları 2023, taşkın yönetim planları 2025, nehir havza yönetim planları ile sektörel su tahsis planları 2028 yılına kadar 25 havzada tamamlanacak ve uygulamaya alınacaktır.

Bugün şehirlerde yaşayan vatandaşlarımıza %89,2 düzeyinde atık su arıtma hizmeti, %89 düzeyinde de katı atık düzenli depolama hizmeti verilmektedir. 2023 yılında tüm vatandaşlarımızın bu hizmetlerden yararlanması sağlanmış olacaktır.

Böylece havanın, suyun ve toprağın kirlenmesinin önüne geçilecektir. Ayrıca arıtılmamış hiçbir atıksu doğaya deşarj edilmeyecek ve arıtılmış atık su yeniden kullanılacak, arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı % 2,5’ten 2023 yılında % 5’e yükseltilecektir.

Millî Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumu müfredatları ve programlarına iklim değişikliği konusu dâhil edilerek; üniversitelerde konuyu farklı boyutlarıyla ele alacak

yüksek lisans ve doktora programları açılacaktır. Üniversitelere sağlanacak TÜBİTAK desteklerinde iklim değişikliği ve İklim Şûrası'nda belirlenen teknolojiler öncelikli alan olarak tanımlanacak ve yeşil iş gücünün yetiştirilmesi sağlanacaktır.

Şehirlerimizde kısa ve orta mesafe yolculukların yürüme, scooter, bisiklet ve toplu taşıma, paylaşımlı ulaşım sistemleri, elektrikli araçlar ve raylı sistemlerle sağlanabileceği bir ulaştırma ağı kurgulanmaktadır.

İklim değişikliği sonucunda yaşanan doğal afetlerle mücadele edilmesi amacıyla, sürdürülebilir arazi yönetim modeli geliştirilecektir. Ayrıca, çölleşme ve erozyonla mücadele edilmesi için erozyon ve arazi tahribatı izleme sistemleri hayata geçirilecek, ağaçlandırma ve entegre havza projeleri gerçekleştirilecektir.

2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yenilenmiştir. ÇED Yönetmeliği hem AB mevzuatıyla hem de dünyadaki yeni çevreci ve iklim dostu politikalarla uyumlu hale getirilmiştir. Sanayi, enerji, maden, ulaşım, turizm, atık yönetimi ve tarıma kadar birçok önemli sektörde yapılacak proje yönetmeliğin ek-1 listesine alınarak, ÇED Raporu hazırlanması zorunlu hale getirilmiştir. Yeşil Kalkınma ilkeleri doğrultusunda, projenin hayata geçirilmesi halinde ortaya çıkabilecek olumsuz çevresel etkilerin giderilmesine ve doğal kaynakların kullanımına yönelik alınacak tedbirler, Çevresel Etki Değerlendirme süreçlerinde önceden belirlenmektedir.

Korunan alanların sayısı artırılacak, korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı %12,63'ten %17'ye yükseltilecektir.

Mekânsal Strateji Planı ile şehirlerin iklim değişikliğine karşı direncini artırılacaktır. Özellikle de, tarım alanları ve su havzalarını koruyacak mekânsal modeli belli bir stratejiyle uygulanacak, tüm şehirlerin çevresini korunarak rekabet gücü ve yaşanabilirlik düzeyinin artırılması sağlanacaktır.

İllerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçesi Projesine ilişkin çalışmalar yürütülmüştür. 2023 yılına kadar 81 milyon m² Millet Bahçesi çalışmaları sürdürülecek ve vatandaşlarımızın hizmetine sunulacaktır.

Afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesiyle, kentin kendi dokusuna özgü dönüşüm stratejileriyle, mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içeren kentsel dönüşüm çalışmaları hızla devam etmektedir.

Bakanlığın ve özel sektörün tüm inşaa çalışmalarında üretilecek yapıların çevreye saygılı, doğa dostu teknolojilerle donatılması, kentsel dönüşüm, kentsel yenileme ve sosyal konut projelerinde tüm ev ve işyerleri sıfır atık uyumlu, enerji ve su verimli yapılar olması önem arz etmektedir.

Enerji verimliliği normal binalara göre çok yüksek olan ve yenilenebilir enerji kullanan; şehircilik literatüründeki adıyla “Neredeyse Sıfır Enerjili Bina” konseptine aşamalı olarak geçişi başlatılmıştır. Bu amaçla; Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği’nde 2022 yılında yapılan düzenlemeye göre 01.01.2023 tarihinden itibaren; yeni yapılacak olan 5.000 m² den büyük binalarda; halen en az “C” olması gereken asgari Enerji Performansı’ “B” ye yükseltilecektir. Bu binalarda ayrıca En az %5 oranında yenilenebilir enerji kullanımını zorunlu hale getirilecektir. Böylece ilk etapta 01.01.2023 tarihinden itibaren; yeni yapılacak binaların enerji performansında yaklaşık %25 iyileştirme sağlanacaktır.

Türkiye Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi kapsamında okul, hastane, idari bina, üniversite kampüslerinden oluşan kamu binalarında enerji verimliliği projeleri hayata geçirilmektedir. 2025 yılı sonunda projeye; 700 kamu binasında minimum %20 enerji verimliliği, enerji tüketimlerinde en az %70 azalma sağlanacaktır.

Kimlikli şehirler için yöresel mimari projeleri üretilerek yerleşmelerin kimlik ve kültürleri ile yöresel mimarinin canlandırılması için 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeler elde edilecektir. Yaylalarımızın, köylerimizin kültürel, tarihi ve doğal dokusu korunacaktır.

Kentsel dönüşüm; afet riskli yapıların dönüşümü, tarihi kent merkezlerinin ihyası, köhnemiş sanayi alanlarının dönüşümü, bölge ve şehir otoparklarının inşası ve tarım köy projelerinden oluşan 6 temel çalışma alanı olarak değerlendirilmektedir.

Yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerinde farklılıklar giderilecek ve hizmet standartları belirlenecektir.

Hazırlanan “Türkiye Kent Rehberi” ile her türlü kentsel coğrafi bilgi ve veri kullanıcıların hizmetine sunulacak yeni nesil kent bilgi sistemlerini oluşturulmuştur. Bu sistemle herkes şehirlerin yapısını oluşturan adres, park, bahçe gibi konum bazlı bilgilere detaylı bir şekilde erişim sağlayabilecektir.

Akıllı şehirler çalışmaları kapsamında “Akıllı Şehir Külliyesi” oluşturulmuş ve yayımlanmıştır. Böylelikle daha az enerji tüketilerek daha konforlu bir yaşam alanı oluşturulacaktır.

Hazine taşınmazları yatırım ortamının gelişmesini desteklemek amacıyla, tarım, hayvancılık, sanayi, turizm, eğitim, konut, sağlık sektörleri başta olmak üzere tüm sektörlerin ve ekonominin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak değerlendirilecektir.

1 milyon vatandaşın 2B ve diğer mülkiyet sorunlarını çözüme kavuşturulmuştur. 2025 yılına kadar, vatandaş ile devlet arasında mülkiyet sorununun çözümü sağlanacaktır. 100 milyon m² Hazine taşınmazı turizm, sanayi, sağlık, eğitim, hayvancılık yatırımları için yatırımcılara sunulacaktır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; önümüzdeki yıl da çevremizi korumak, iklim değişikliği ile mücadele etmek ve şehirlerimizi afetlere karşı dirençli, medeniyetimizi yansıtan, çevre ve iklim dostu yaşam alanlarına dönüştürmek gayesiyle performans kapasitesini geliştirmeye devam edecek ve verimliliğin arttırılmasına yönelik çalışmalar yürütecektir.

6. EKLER (BİRİMLERE AİT FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ)

ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yürütülen Projeler

İklim ve Afetlere Dirençli Şehirler Projesi

Dünya Bankası finansmanı aracılığıyla yürütülmesi planlanan İklim ve Afetlere Dirençli Şehirler Projesi ile proje kapsamında belirlenen illerde (İstanbul, İzmir, Manisa, Kahramanmaraş ve Tekirdağ) yer alan riskli binaların hak sahiplerine dayanıklı konutlar için uygun maliyetli finansmana erişimi sağlamak, sismik ve iklime dayanıklı kentsel altyapı ve hizmetlere erişimi artırmak hedeflenmektedir.

Proje kapsamında; Tekirdağ, Kahramanmaraş, Manisa, İzmir ve İstanbul olmak üzere beş belediye seçilmiştir. Proje, iklim değişikliğine, dayanıklı konutlara erişilebilirliğe, çeşitli risklere ve sürdürülebilirliğe yönelik unsurları içerecek şekilde kentsel dirençliliği artırmaya yönelik daha geniş, daha kapsamlı ve bütüncül bir çerçeve benimsenmiştir.

Proje bütçesi 330.500.000 avrodur. Projenin kurumsal güçlendirme bileşeni kapsamında; yeşil ve dayanıklı kentsel dönüşüm programları geliştirme, uygulama ve izleme kapasitesinin güçlendirmesi için teknik yardım sağlanması amacıyla proje bütçesinden 6 milyon avro ayrılmıştır. Yenilikçi dayanıklı konut finansmanı bileşeni kapsamında; proje bütçesinden 317 milyon avro, proje illerinde enerji verimliliği standartlarını dikkate alacak şekilde iklim ve afetlere dirençli konut/işyeri sağlamak amacıyla riskli yapı maliklerine konut yapım, işyeri yapım ve güçlendirme kredisi şeklinde finansman sağlamak üzere ayrılmıştır. Proje yönetimi bileşeni kapsamında; satın alma, finansal yönetim, çevresel ve sosyal yönetim, şikâyet giderme mekanizması, izleme ve değerlendirme, raporlama, iletişim ve erişim faaliyetleri konularında projeyi uygulamak için gerekli olan danışman ve danışmanlık dışı hizmetler, mallar, eğitim ve işletme maliyetlerini finanse etmek üzere proje bütçesinden 7.5 milyon avro ayrılmıştır.

Temel Faaliyetler

Kentsel Dönüşüm Faaliyetleri

2012 yılında yürürlüğe giren 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca 59 ilimizde ilan edilen 279 adet riskli alan ve 65 ilimizde yeni yerleşim alanı olarak kullanılmak üzere belirlenen 541 adet rezerv yapı alanlarında çalışmalar yürütülmektedir.

Riskli alan ve rezerv yapı alanlarında yer alan yaklaşık 815.000 bağımsız birime ilave olarak, ayrıca, 81 vilayetimizde 888.000 adet konut ve işyerinin riskli yapı statüsünde yenileme çalışmaları devam etmektedir. Bu çerçevede, gelinen tarih itibarıyla riskli alan ve riskli yapılardaki 929.000 adet bağımsız birimin tahliye ve yıkım işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 5393 sayılı Kanun uyarınca 38 ilde 181 adet Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı (KDGPA) ve 5366 sayılı Kanun uyarınca 11 ilimizde 21 adet yenileme alanı olmak üzere yaklaşık 134 bin bağımsız birimi içeren toplam 202 adet KDGPA ve Yenileme alanı ilan edilerek çalışmalara başlanmıştır.

Bu çerçevede, kentsel dönüşüm çalışmaları dâhilinde dönüşüm alanları (riskli alan, rezerv yapı alanı, kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı, yenileme alanı) ve riskli yapılarda bulunan 1 milyon 838 bin adet bağımsız birimde ikamet eden yaklaşık 7 milyon vatandaşımızın; can ve mal güvenliğini teminat altına alacak dönüşüm faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik (Kira yardımı ve faiz desteği, proje ve kamulaştırma giderleri vb.) yaklaşık 28 Milyar 822 Milyon TL kaynak Bakanlığımız tarafından ilgili Belediye Başkanlıkları, TOKİ, diğer paydaşlar ve vatandaşlarımıza sağlanmıştır.

2022 yılı içerisinde ise 49 ilimizde 37.186 adet bağımsız birimin bulunduğu 3 adet riskli alan, 255 adet rezerv yapı alanı, 3 adet kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ve 2 adet yenileme alanı ilanı ile 81 ilimizde 75.546 adet bağımsız birimi kapsayan riskli yapı tespit işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede 2022 yılında dönüşüm alanları (riskli alan, rezerv yapı alanı, kentsel dönüşüm gelişim proje alanı, yenileme alanı) ve riskli yapılarda yer alan toplam 112.732 adet bağımsız birimde ikamet eden vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini teminat altına alacak dönüşüm faaliyetleri Bakanlığımız koordinasyonunda gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız, TOKİ, Belediyeler, özel iştirakler ve vatandaşlarımızın katılımı ile zemin durumu ve niteliksiz yapılar sebebiyle can ve mal güvenliği açısından risk teşkil eden yaklaşık 1.5 milyon konutun 2025 yılına kadar dönüştürülmesi öngörülmektedir.

Lisanslandırma İşlemleri

6306 sayılı Kanun kapsamında 2022 yılı içerisinde 32 tüzel kişi, 22 yapı denetim kuruluşu, 4 yapı laboratuvar ve 1 üniversite olmak üzere toplam 59 adet kurum ve kuruluş riskli yapı tespiti yapmak üzere lisanslandırılmış bulunmaktadır.

Riskli Yapı Tespit İşlemleri

6306 sayılı Kanun kapsamında 2022 yılında Ülkemiz genelinde 63.429 adedi konut ve 13.269 adedi işyeri olmak üzere toplamda 76.698 adet bağımsız bölüm içeren 17.598 adet yapı için riskli yapı tespiti yaptırılmıştır. Tespiti yapılan bu yapılar ve bu yıl öncesinde riskli yapı tespiti yaptırılan yapılarda da dâhil olmak üzere 70.761 adedi konut ve 12.904 adedi işyeri olmak üzere toplam 83.655 adet bağımsız bölüm içeren 18.847 adet riskli yapının yıkımı gerçekleşmiş olup, 163.481 adet yeni bağımsız birimin yapımı sağlanmıştır.

Teknik Heyet İşlemleri

Riskli yapı tespitine karşı itirazları değerlendirmek için bölgesel olarak oluşturulmuş olan 21 adet teknik heyet teşkil edilmiş olup, bu teknik heyetlerden; İstanbul ve bağlı olduğu illerdeki yoğunluğa göre ayrıca beş adet teknik heyet, İzmir ve bağlı olduğu illerdeki yoğunluğa göre ayrıca 2 adet teknik heyet daha oluşturularak toplamda 27 adet teknik heyetle riskli yapı tespitlerine itiraz süreci iş ve işlemleri yürütülmektedir.

Riskli Yapıların Tespit Edilmesine İlişkin Esaslar ve YAP.Net Yazılım Programı

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki riskli yapı tespitleri Bakanlığımızca lisanslandırılan kurum ve kuruluşlarca Riskli Yapıların Tespit Edilmesine İlişkin Esaslar'a (RYTEİE) göre yapılmaktadır. RYTEİE'ye göre yapılacak olan riskli yapı tespitlerinin hızlı, etkin ve doğru bir şekilde yapılabilmesi için YAP.Net (Yapısal Analiz Platformu) yazılım programı geliştirilmiş ve 2022 yılında ülkemiz genelindeki tüm lisanslı kurum ve kuruluşların kullanımına sunulmuştur.

AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Faaliyet ve Proje Bilgileri

İkili İlişkiler Kapsamında Yapılan Çalışmalar

İkili ilişkiler kapsamında; Bakanlığımızın diğer ülkeler ile yürüttüğü ikili ilişkiler kapsamında 2022 yılında "Çevre" alanında 6 ülke ile 7 adet; "Şehircilik" alanında yine 6 ülke ile 7 adet olmak üzere toplam 14 adet anlaşma imzalanmıştır.

Ayrıca 2022 yılında 16 adet Karma Ekonomik Komisyon, 2 adet Yüksek Düzeyli Stratejik Konseyi, 1 adet Ticaret Ortaklık Komitesi ve 6 adet muhtelif toplantı olmak üzere toplam 25 toplantıya katılım sağlanmıştır.

Yurtdışı Ziyaretleri ve İkili Görüşmeler Kapsamındaki Çalışmalar

2022 yılında Bakanımız Sayın Murat KURUM tarafından yurtdışında ve yurtdışında toplam 42 adet ikili görüşme ve 8 yurtdışı ziyareti, Sayın Bakan Yardımcılarımız tarafından 14 adet yurtdışı ziyareti gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretler esnasında birçok mevkidaş ile ikili görüşme gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Kuruluşlar ve Sözleşmeler Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

Uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler ile ilgili faaliyetler kapsamında Birleşmiş Milletler Basel, Rotterdam, Stockholm Sözleşmeleri, Barselona Sözleşmesi, Global Çevresel Tesisler, Açık Denizlerdeki Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Sözleşmesi, Minamata Sözleşmesi, Avrupa Yaban Hayatı ve Doğal Ortamlarının Korunması Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği 27.Taraflar Toplantısı, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele (UNCCD) Sözleşmesi 15. Taraflar Konferansı, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Yönetim Komitesi Toplantıları ile ilgili çalışmalar yürütülmüştür.

Uluslararası Kuruluşlar Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

BM Çevre Programı- BM Çevre Asamblesi, İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı, G20 çalışmaları ile ilgili çalışmalar yürütülmüştür.

Avrupa Birliği ile İlişkiler Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

Avrupa Birliği Müzakere sürecinin yürütülmesi, AB Komisyonu'nun 2022 Yılı Türkiye Raporunun yayımlanması, Avrupa Birliği ile İklim Alanında Üst Düzey Diyalog toplantısına katılım sağlanması, Katılım Öncesi Ekonomik Reform Programı ve Avrupa Yeşil Mutabakatı çalışmaları yürütülmüştür.

Çevre Operasyonel Programı (IPA-I Dönemi) Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

2007-2013 programlama yıllarını kapsayan Çevre Operasyonel Programı (IPA-I Dönemi) ve 2014-2020 programlama yıllarını kapsayan Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı (IPA-II dönemi) ve 2021-2027 programlama yıllarını içine alan IPA-III dönemi kapsamındaki projelerin yönetimine ilişkin faaliyetler yürütülmektedir.

2007-2013 Programlama Yıllarını Kapsayan Çevre Operasyonel Programı (IPA-I Dönemi)

2007-2013 programlama yıllarını kapsayan ve uygulama dönemi 2018 yılı sonunda tamamlanan IPA-I dönemi için Bakanlığımız toplam bütçesi yaklaşık 981 Milyon Avro olan 39 çevre altyapı projesi için Avrupa Komisyonuna başvuru yapılmıştır.

Bunlardan; 3'ü katı atık ve 27'si su projesi olmak üzere 25 değişik ilimizde toplam bütçesi yaklaşık 700 milyon Avro olan 30 adet altyapı projesi ile 5 adet teknik destek projesi hayata geçirilmiştir. Söz konusu 27 adet su projesinin 4'ü içme suyu, 16'sı atık su, 7'si ise hem içme suyu hem de atık suyu kapsayan entegre su projeleridir.

Bahse konu 700 milyon Avroluk yatırımın yaklaşık 100 milyon Avrosu ülkemiz tarafından karşılanmış olup, 600 milyon Avroluk AB katkısının yaklaşık 100 milyon Avrosu katı atık projeleri, 500 milyon Avrosu ise su projeleri için kullanılmıştır.

Toplam 44 belediyeyi kapsayan bu proje paketinden yaklaşık 9 milyon vatandaşımız AB standartlarına uygun olarak daha temiz bir çevrede yaşama imkânı elde etmiştir. Çevre Operasyonel Programından faydalanan nüfusun bölgelere göre dağılımı; % 42'si Güneydoğu Anadolu, % 24'ü İç Anadolu, % 9'u Akdeniz, % 9'u Ege, % 8'i Doğu Anadolu, % 7'si Karadeniz ve % 1'i Marmara Bölgesi şeklindedir.

2014-2020 yıllarını kapsayan Çevre ve İklim Değişikliği Sektör Destekleme Programı (IPA-II Dönemi)

2014-2020 programlama yıllarını kapsayan ve uygulama dönemi 2026 yılı sonunda tamamlanacak olan IPA-II dönemi için Bakanlıkça hazırlanan proje paketinin adı olan Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı (ÇİSOP), iklim değişikliği ile daha iyi bir şekilde mücadele etmeyi, Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) iklim değişikliği politikasıyla ilişkili olarak AB müktesebatı ile uyumlaştırılmasını ilerletmeyi, çevrenin korunmasını ve vatandaşların yaşam kalitesini iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

ÇİSOP hedefleri:

- Çevresel altyapıyı güçlendirerek vatandaşların yaşam kalitesini iyileştirmek,
- Doğayı korumak,
- Türkiye'nin AB çevre ve iklim değişikliği müktesebatı ile uyumunu sağlamak,

İklim değişikliğinin azaltılması ve etkilerine karşı direncin artırılması konusunda çalışmalar yapmaktır. Bu hedeflere su, atık ve sürdürülebilir kalkınma için çevresel yönetim eylemleri ile ulaşılabacaktır.

IPA-II dönemi altyapı proje havuzunda toplam bütçesi yaklaşık 735 milyon Avro (AB katkısı 565 milyon Avro) olan 23 adet su/atık su projesi ve 11 adet katı atık projesi olmak üzere toplam 34 adet altyapı projesi bulunmaktadır. IPA-II dönemi teknik yardım proje havuzunda ise toplam bütçesi yaklaşık 150 milyon Avro (AB katkısı 128 Milyon Avro) olan 40 adet proje bulunmaktadır. Ancak, AB tarafından uygulanan bütçe kesintileri

sebebiyle, 2014-2020 yılları için mevcutta 21'i altyapı ve 15'i teknik destek projesi olmak üzere toplamda 36 adet proje ile Operasyonel Programa devam edilmektedir.

2021-2027 Programlama Yıllarını Kapsayan IPA-III Dönemi

IPA-III kapsamında, "3. Pencere: Yeşil Gündem ve Sürdürülebilir Bağlantısallık, Çevre ve İklim Değişikliği" tematik önceliği altında Avrupa Komisyonuna başvurular yapılmıştır. Toplam bütçesi 886,5 milyon Avro olan 33 adet altyapı ve toplam bütçesi 466 milyon Avro olan 91 adet kapasite geliştirme projesi olmak üzere toplam 124 adet aksiyon fişi "İlgililik" değerlendirmesi için Avrupa Komisyonuna iletilmiştir.

2021 ve 2022 yılları için toplamda 15 aksiyon Komisyon tarafından olgun bulunmuş olup, 2021 programlama yılı için AB bütçesi 27 milyon Avro olan 3 adet, 2022 programlama yılı için ise AB bütçesi 41,2 milyon Avro olan 12 adet proje kabul edilmiştir. 16 Aralık 2021 tarihli ve 9734 sayılı Komisyon Kararı ile 2021 yılı programlaması Aksiyon Dokümanı, 18 Ekim 2022 tarihli ve 7448 sayılı Komisyon Kararı ile de 2022 yılı programlaması Aksiyon dokümanı onaylanmıştır. Söz konusu aksiyonlara ilişkin ihale süreçlerinin en kısa sürede başlatılması için çalışmalar devam etmektedir. Diğer yandan, IPA-III döneminin diğer yıllarına ilişkin programlama çalışmaları tüm taraflarca, gerek Bakanlığımız ve ilgili kurum/kuruluşlar gerekse de Avrupa Komisyonu nezdinde devam etmektedir.

2014 – 2019 yılları bütçe tahsisatları için Finansman Anlaşması sonuçlanmış olup, 2019 yılı bütçesi 19,9 milyon Avro olarak belirlenmiştir. 2020 yılı için ise herhangi bir bütçe tahsisatı yapılmayacağı AB tarafından deklare edilmiştir. Bu durumda, Operasyonel Program olarak dolaylı yönetimini gerçekleştireceğimiz net AB katkısı 307.4 milyon Avro'dur. 2014 - 2020 yılları için ÇİSOP kapsamında programlaması tamamlanmış olan toplam 40 adet projeden;

- AB bütçesi yaklaşık 60 Milyon Avro olan 15 adet kapasite geliştirme projesinin,
- AB bütçesi yaklaşık 240 Milyon Avro olan 19 adet altyapı projesinin,

Operasyon Tanımlama Belgeleri AB Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmıştır. Bunlardan ihalesi tamamlanan 15 adet teknik destek projesi ile 18 adet altyapı projesi uygulama aşamasına geçmiştir.

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

15 Haziran 2022 tarih 31867 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7410 sayılı Çevre Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 29. maddesi ile değişiklik yapılan 7221 Sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yürütülen Projeler

Akıllı Şehirler Kapasite Geliştirme Projesi (Toplulaştırılmış Proje- 2 Adet)

Akıllı Şehir Coğrafi Veri Sözlüğü: 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında; şehirlerimize ait akıllı şehir olgunluk seviyelerinin ortak, sistematik ve Türkiye’ye özgü bir yapı ile ölçülmesi, akıllı şehir farkındalığının artırılması, akıllı şehir dönüşümünün kolaylaştırılması, akıllı şehir dönüşümünde deneyim paylaşımının sağlanması, yerel yönetimlerin akıllı şehir uygulamalarını kavramasının ve benimsemesinin sağlanması, bu hususlar ile birlikte kaynakların etkili ve verimli kullanılması gibi öncelikli strateji ve hedefler belirlenmiştir.

Proje kapsamında; akıllı şehir veri sözlüğü ile hedef kullanıcı ve uygulama alanı bazında; kurumsal yapı, merkezi kurum ve/veya yerel yönetim düzeyinde karar destek sağlayacak veri sözlüğü oluşturulması amacıyla akıllı şehir kabiliyetleri ve bu kabiliyetlerde yer alan varlıklara ilişkin Akıllı Şehir Veri Sözlüğü ve Veri Modeli hazırlanmıştır.

Akıllı Şehir Rehberliği İkinci Faz Uygulamaları: Proje kapsamında;

- Nevşehir ilinde Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası Pilot Uygulaması kapsamında şehrin mevcut durum analizi, paydaş haritasının oluşturulması, vizyon oluşturma ve saha anket çalışmaları ve yerel paydaşlar ile odak grup toplantıları gerçekleştirilerek raporlanmıştır.
- Mevcut olmayan akıllı şehir uygulamalarının doğrudan mimarisinin oluşturulması, hâlihazırda mevcut olan akıllı şehir uygulamalarının olması durumunda ise bu uygulamaların Referans ve Ulusal Akıllı Şehir Mimarisi ile uyumlu hale getirilmesine ve olgunluğunun geliştirilmesine yönelik Gaziantep, Çorum ve Kayseri illerinde raporlamalar ve toplantılar yapılmıştır. Ayrıca Yerel Akıllı Şehir Mimari Rehberleri hazırlanmıştır.
- Akıllı şehirler kapsamında üretilen verinin, geliştirilen standartlara uyumlu ve güvenli bir şekilde açık hâle getirilip paylaşılacağı Akıllı Şehir Açık Veri Platformunun kurulum ve önyüz tasarım çalışmaları tamamlanmıştır.
- Akıllı Şehirlere Yönelik Büyük Veri Platformları kurulumuna ve Yapay Zekâ Modellemesine ilişkin rehberlik kılavuzları ve sunumları hazırlanmıştır.
- Büyük Veri Platformları kurulum ve yönetimine ilişkin eğitimler fiziki olarak Büyükşehir Belediyelerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 3 farklı çevrimiçi etkinlik düzenlenmiş olup 260 belediyenin katılımı sağlanmıştır.

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (Toplulaştırılmış Proje - 6 Adet)

Ulusal Coğrafi Veri Altyapısının Kurulumu: 24.08.2022 tarih ve 2022/1 sayılı Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu Kararı gereğince coğrafi veri temalarının sorumlu ve ilgili kurumları belirlenmiş durumdadır. Karar gereğince yayınlanmakta olan verilere erişim yine TUCBS çatısı altında çalışmakta olan ATLAS uygulaması aracılığıyla sağlanmaktadır. Atlas uygulaması ile tüm Türkiye sathında kamu kurumlarımızın üretmekte ve yayınlamakta oldukları coğrafi veri yetkili 3. taraflarca sorgulanabilir, filtrelenebilir ve görüntülenebilir hale getirilmiştir. Ulusal Coğrafi Veri Altyapısının Kurulumu kapsamında Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Kurulumu (5. Faz) işi gerçekleştirilmiştir.

TUCBS Entegrasyonu: Coğrafi veri üreticisi ve kullanıcısı 46 il belediye başkanlığı ile çalışmalar gerçekleştirilmiş olup, bu kurumlar için, coğrafi veri servislerine ve metaverilerine ilişkin mevcut durumun tespit edilmesi çalışmaları yapılmıştır. Mevcut coğrafi veri servislerinin tek merkezde toplanması sağlanmıştır. Coğrafi veri servislerinin kurumlar arasında paylaşımının sağlanması, izlenmesi ve raporlanması çalışmaları yapılmıştır. Coğrafi verilere ait metaverilerin ilgili yönetmelik kapsamında entegrasyonunun sağlanması, izlenmesi ve raporlanması çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda yapılacak çalışmalar ile ilgili olarak kurum ve kuruluşlarda farkındalığın artırılması çalışmaları ifa edilmiştir. İlgili mevzuatın incelenerek gerekli düzenlemeler için öneriler geliştirilmesi çalışmaları yapılmıştır.

Coğrafi Veri ve Metaverilerin Güvenli Paylaşımı: “TUCBS Coğrafi Veri Servisleri İzleme – Raporlama yazılımı”, 49 Nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 13.Maddesi (4) bendinde “Ulusal Coğrafi Bilgi Platformuna sunulacak coğrafi verilerin, coğrafi veri servislerinin ve veri bilgilerinin tanımlama dokümanlarındaki standartlara uygunluğu Bakanlık tarafından kontrol edilerek Ulusal Coğrafi Bilgi Platformunda yayımlanır.” yer alan hüküm gereği, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından açık kaynak kodlu olarak oluşturulmuştur. Proje dönemi içerisinde yazılımın bakım ve idamesi, zaman içinde ortaya çıkan gereksinimler doğrultusunda yeni geliştirmelerin yapılması amaçlanmaktadır.

Coğrafi Bilgi Platformu Modernizasyonu: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi ve ulusal ölçekte hizmet verebilmesi için ATLAS ve GEOPORTAL uygulamalarına ait yazılım altyapısının ve hizmetlerinin bakımı ve devamlılığının sağlanması ve yeni ek fonksiyonların geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Coğrafi Veri Güncelleme Çalışmaları: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Bakanlık Merkez ve Taşra Birimlerinde yapılan çalışmalarda ihtiyaç duyulan bölgelerin uzaktan algılama verisini temin etmek amaçlanmaktadır.

TUCBS Coğrafi Veri Uyumlaştırma Çalışmaları: Proje kapsamında;

- Analiz Çalışmaları: “Bina” ve “Kamu Yönetim Bölgeleri” veri tanımlama dokümanları incelenerek tema kapsamındaki coğrafi verilerin hangi kurum ve

kuruluşlar tarafından üretildiğine dair detaylı analiz ve eşleştirme çalışmalarının yapılmış; eşleştirilen coğrafi verilerin TUCBS standartlarına uyumlaştırılması ve sunulmasına yönelik kapsamlı metodoloji önerileri ile söz konusu temalar kapsamındaki kurumların veri üretimi ve paylaşımı ile ilgili mevzuatının incelenmiştir.

- Uyumlaştırma Çalışmaları: Her iki tema içinde veri üreticisi T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak tespit edilen coğrafi veriler için uyumlaştırma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, 38 adet coğrafi veri servisi hazırlanarak metaverileri ile birlikte Ulusal Coğrafi Bilgi Platformunda yayınlanmıştır.
- Farkındalık ve Eğitim Çalışmaları: Veri sahibi birimdeki personele TUCBS standartlarına uygun bir şekilde verinin üretiminden servis edilmesine kadar süreçle ilişkin eğitim verilmiş ve uyumlaştırmaya ilişkin doküman ve videoların yer aldığı internet sayfası hazırlanmıştır.

Milli Emlak Otomasyon Projesi İdamesi Projesi

Milli Emlak Otomasyon Projesi (MEOP) ile yazılım geliştirme projesi iletilen mevcut aksaklıkların giderilmesi, entegrasyonlara ait bakım, onarım ve geliştirme işlemleri, veri tabanı optimizasyonu, MEOP, CBS, milli.emlak.gov.tr, kurum tahsis web uygulamalarına ait bakım, onarım ve güncelleme işlemlerinin ifa edilmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında;

- Entegrasyon kapsamında; harita servisleri için GeoWebCache etkinleştirilmesi, MEOP CBS uygulamasında seçilen bir alanda parsel verilerinin, KML ve GeoJSON formatlarında indirilmesi için geliştirilme çalışmaları, entegre olunan servislere ait bakım ve güncelleme ihtiyaçları karşılanması, LDAP entegrasyonunun geliştirilmesi iş ve işlemleri ifa edilmiştir.
- Mevcut aksaklıkların giderilmesi, bakım, onarım ve güncelleme çalışmaları kapsamında; sunuculardaki log4j güvenlik zafiyetinin giderilmesi, MEOP CBS uygulamasındaki bütün katmanlara saydamlık kontrolünün eklenmesi, TUCBS altlık katmanların MEOP CBS uygulamasına eklenmesi, Milli Emlak Uygulamasının test ortamında hazırlanması vb. iş ve işlemler ifa edilmiştir.
- Veritabanı optimizasyonu kapsamında; CBS WEB uygulaması, MEOP uygulaması ile Sybase Business Object Uygulamalarının çalıştığı, Postgre veritabanı anlık olarak izlenerek performans arttırıcı çalışmalar gerçekleştirilmiştir.
- Mülkiyeti Hazineye ait taşınmazların, kamu kurumları lojmanlarının satışlarına yönelik satış modülünün yazılım geliştirme çalışmaları tamamlanmıştır.
- CBS WEB uygulamasının; güncel yazılım teknolojilerine aktarımı amaçlı yazılım çalışmaları tamamlanmış, bakanlık mobil uygulamasına entegrasyonu yapılmıştır.
- Hazine taşınmazları ile ilgili web servislerin işletim ve bakım çalışmaları yapılmıştır. Milli Emlak İlan ve Kurum Tahsis internet sitelerinin bakım ve güncelleme çalışmaları yapılmıştır.

Bilişim Sistemleri İdame ve Yenileme Projesi (Toplu Proje)

Dijital Dönüşüm V2: Proje kapsamında; Bakanlık Bilişim Sistemleri Geliştirme ve Bakım Hizmeti Temini Danışmanlık Hizmeti Alımı işi gerçekleştirilmiştir. Bakanlık hizmetlerine ait uygulamaların analiz, geliştirme, iyileştirme ve idamesine yönelik ihtiyaçların Bakanlık bünyesinde tek merkezden yürütülmesi, bakanlık hizmet envanterinde bulunan hizmetlerin dijitalleştirilmesi ve E-Devlet kapısına entegrasyonunun sağlanması ile Bakanlık Karar Destek Sistemi üzerinden raporlanmasının sağlanması çalışmaları ifa edilmiştir.

Bilgisayar ve Çevre Birimleri Temini: Proje kapsamında; Bakanlığımızın ihtiyaç duyduğu Çok Fonksiyonlu Yazıcı ve Tarayıcılar, Sunucular, Veri Depolama Üniteleri (Storage), Bilgisayar ve Çevre Birimleri vb. donanımlar temin edilmiştir.

Altyapı Bileşenleri Bakım, Onarım ve Lisans Temini: Proje kapsamında; Sanallaştırma Platformu Lisans Temini, Firewall-Yeni Nesil Güvenlik Duvarı Lisans güncelleme ve bakımı, Altyapı Bileşenleri Lisans güncelleme hizmetleri ve bakım hizmetleri temini gerçekleştirilmiştir.

Hazır Yazılım Temini, Uygulama Yazılımı Lisans Alımı ve Bakımı: Proje kapsamında; SSL Kontrol Cihazı Lisans ve Bakım Güncellemesi, Bakanlığımız sistem ve uygulamalarına yönelik olarak yapılması gereken güvenlik testleri için hizmet alımı, Elektronik Sertifika, Mini Kart Okuyucu ve Zaman Damgası Temini, Erişim Yönetim Yazılımı lisans güncellemesi, AMP & OSKA Yazılımları lisans yenilemeleri yapılmıştır.

Trafik Sorununun Çözümü için Akıllı Şehirler Projesi

Projenin amacı güncel teknolojileri kullanarak 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı doğrultusunda ulaşım odaklı akıllı şehir pilot uygulamalarının gerçekleştirilmesidir.

Proje kapsamında Bakanlığımızca; şehir içi uygulamalara yönelik olarak gerçekleştirilmek üzere, öneri pilot akıllı ulaşım çözümlerinin değerlendirilmesi ve bunlardan azami fayda sağlanabilmesi amacıyla, “Şehirlerde Trafik Sorununun Çözülmesi için Akıllı Şehir Pilot Uygulamaları Yarışması” gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen yarışma neticesinde pilot uygulamaların gerçekleştirileceği Belediyeler Bakanlığımız ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı uzmanlarınca belirlenmiş olup Trafik Sorununun Çözümü için Akıllı Şehirler Projesi kapsamında; 2022 yılında toplamda 4 adet iş/alt proje ifa edilmiştir. Bu işler/alt projeler kapsamında yapılan çalışmalar aşağıda gösterilmektedir:

Yeni Nesil Toplu Taşıma Turuncu Bisiklet Projesi: Şehirlerde yaşanan trafik sorunlarının azaltılmasında en temel yöntemlerden biri araç sahipliğini azaltmak ve şehir sakinlerini çevre dostu ulaşım araçlarına yönlendirmektir. Bisiklet kullanımı ise tüm bu amaçlara hizmet etme noktasında öne çıkmakta, bisikletler Avrupa ülkeleri başta olmak üzere birçok ülkede özellikle ulaşım amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Bu kapsamda, çok modlu ulaşım yöntemlerinin desteklenmesi, bisiklet kullanım alışkanlığının yaygınlaştırılması ve ulaşımında bisikletin hobi ve spor amaçlı kullanımının yanında ulaşım amaçlı kullanımının artırılması amacıyla pilot belediye olan Sakarya Büyükşehir Belediyesi'ne 750 adet şehir tipi bisiklet ve 250 adet katlanır bisiklet olmak üzere toplamda 1.000 adet bisiklet temin edilmiştir. Projenin geleneksel bisiklet paylaşımı yaklaşımından farkı ise uzun süreli bisiklet kiralama yöntemini benimsemiş olmasıdır. Bisikletler 1, 3, 6 ve 12 aylık periyotlarla vatandaşlar tarafından kiralanabilecek, böylelikle kullanıcıların bisiklet kullanma alışkanlığı edinmesine katkı sağlanacaktır. Bununla birlikte kullanım süresince bisiklet üzerinde meydana gelebilecek mini hasarlar Pilot Belediye tarafından tesis edilecek onarım merkezlerinde ücretsiz olarak onarılacak, filo şeklinde yapılan kiralamalarda yerinde onarım hizmeti sağlanacak, böylelikle bisiklet kullanımı çok daha kolay ve zahmetsiz bir hale getirilecektir.

Bluetooth Dedektör Cihazı, Değişken Mesaj İşareti ve Ortalama Hız Tespit Sistemi: Şehirlerin yaşadığı hızlı nüfus artışı ve artan araç sahipliği ile mevcut ulaşım altyapıları şehirlerin ihtiyaçlarına yeterli oranda yanıt verememekte, bu sorunlar ise mevcut ulaşım altyapılarının optimum fayda sağlayacak şekilde kullanılmasını hayati bir hale getirmektedir. Dolayısıyla şehrin trafik davranışının iyi bir şekilde analiz edilmesi, ulaşım planlamasının ise bu analizler sonucu ortaya çıkan veriler ışığında gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda pilot belediye olan Malatya Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bluetooth teknolojisini kullanan araç tespit ve takip sistemi kurulmuş ve bu sistem değişken mesaj işaretleri ile desteklenmiştir. Projenin en temel amacı kentin trafik davranışını anlık olarak izlemektir.

Trafik Güvenliği Analiz Platformu: Proje ile yol altyapısı, trafik bilgileri, iklimsel koşullar ve kaza verileri gibi yol güvenliğine dair farklı kurumlar ve paydaşlarca derlenen veriler tek bir merkezde toplanmıştır. Geçmiş kaza verileri, yol altyapısı, yol durumları, mevsimsel koşullar gibi trafik güvenliği kapsamında değerlendirilebilecek büyük veri analiz edilecek, kaza unsurlarının ilişkileri irdelenecek ve kazaya sebebiyet veren en temel bileşenler yapay zekâ teknolojileri kullanılarak ele alınacaktır. Platformun tamamlanması ile trafik kazalarının azaltılmasına, trafik güvenliğinin artırılmasına ve veriye dayalı karar destek sistemlerine ülke ölçeğinde önemli bir katkı sağlanacaktır.

Trafik Yoğunluğuna İlişkin Hareketli Araç Verisi Temini: Hareketli Araç Verisi (Floating Car Data – FCD), araçlardaki GPS sensörü üzerinden alınarak, yaklaşık 50 metrelik coğrafi vektör veri tipinde olan, GPS verisi ile eşleştirilmiş yol segmentleri üzerinde gerçek zamanlı seyahat süresi bilgisinin elde edilmesini sağlamaktadır. Bu veri, trafik analizlerinde (hız profili, kuyruk boyu, trafik yoğunluğu, vaka tespiti, kavşak yönetimi, başlangıç-varış matrisi, zirve saat) temel veri kaynaklarından biri olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda; trafik yoğunluk analizlerinin gerçekleştirilmesi ve yoğunluk haritalarının oluşturulması çalışmalarında kullanılmak üzere 81 ilde çeşitli kapsamlarda 2020, 2021 ve 2022 yılı FCD verileri temin edilmiştir.

Milli Emlak Bilgi Sistemi (MEBİS)

Proje ile Bakanlığımız Milli Emlak Genel Müdürlüğü görev, yetki ve sorumlulukları kapsamındaki iş ve işlemlerin bilişim teknolojileri kullanılarak yürütülmesini sağlayan Milli Emlak Otomasyon Projesi (MEOP) yazılımlarının günümüz teknolojilerine ve Bakanlığımız bilişim stratejilerine uygun olarak yeniden geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Proje kapsamında; 2022 yılı içinde Tahsis, Kurum Tahsis, İrtifak, Edinim ve Trampa, Kira, Davalar, OHAL, milli.emlak.gov.tr, CBS WEB, SMS, Kamu Konutları, Muvaffakat-Terk, Rapor, MİLE-KTS, MİLE Evrak ve Yardım modüllerinin yazılım çalışmaları tamamlanarak toplam 26 modülün günümüz teknolojilerine uygun olarak yeniden yazılma çalışmaları ifa edilmiş ve yazılımı tamamlanan her modül ve sürüm notları test ortamında yayınlanmıştır. Tamamlanan modüllerin .Net Core framework ve SonarQube statik kod analizi ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

Bilişim ve Donanım Altyapısı Modernizasyonu (Toplulaştırılmış Proje - 2 adet)

E-Belediye Uygulamaları Bakım, Onarım: Proje kapsamında;

- E-Plan Otomasyon Sistemi uygulamasının ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mekânsal plan yapımında kendine özgü süreç ve uygulamaları bulunan kurum ve kuruluşlarımızın talepleri doğrultusunda, kurum ve kuruluşlara özel süreçler tanımlanmış ve sisteme eklenmiştir. Yine uygulamanın kullanıcı dostu bir şekilde hizmet verebilmesi amacıyla arama, raporlama, kullanıcı arayüzü, askıdaki planlar vb. menülerinde güncelleme ve revizyonlar gerçekleştirilmiştir. Sistem, kurum, kuruluş ve kullanıcıların ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda güncellenmiş ve iyileştirilmiştir.
- Mevcut PlanCBS masaüstü uygulaması kullanıcılardan gelen talepler doğrultusunda iyileştirilmiş ve güncellenmiştir.
- Ülke genelinde yürürlükte bulunan mekânsal planların akıllandırılarak sistem üzerinden yapılacak izleme sürecinin kolaylaştırılmasına yönelik geliştirilen modellerin mekânsal plan hazırlayan plan müellifleri ile mekânsal plan onaylama yetkisi bulunan kurum ve kuruluşlara aktarılması ve ilgili süreçler boyunca gerekli desteğin sağlanması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- e-Plan Otomasyon Sistemi için kullanıcılardan gelen taleplere ve ihtiyaçlara yönelik destek hattı oluşturulmuştur. Destek masası tarafından toplamda 5.178 çağrı ve 1.106 talep yanıtlanmış ve sisteme yönelik teknik destek sağlanmıştır.
- Mekânsal planların Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi platformu üzerinden görüntülenmesine ve sorgulanmasına ilişkin ihtiyaç duyulan Web servislerin sağlanmasına yönelik gerekli çalışmalar yapılmıştır.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Değer Artış Payı modülünde tahakkuk oluşturabilmesi için gerekli düzenleme çalışmaları yapılmıştır.
- İçişleri Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na (AFAD) yönelik sistemde rol tanımlaması yapılmıştır.
- Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri (TDİOSB) için kurum ve kullanıcı tanımlaması yapılmıştır.

- Müellif İşlemleri modülüne sistemden “Plan Yapma Yeterlilik Belgesi” alma özelliği eklenmiştir.
- 13.03.2022 tarihli Resmi Gazete ile değişikliğe uğrayan Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğine istinaden e-Plan Otomasyon Sistemi ve PlanCBS masaüstü uygulaması güncellenmiştir.

Çevre ve Şehircilik Veri Sözlüğü Geliştirilmesi: Bakanlık merkez teşkilatı tarafından kullanılmakta olan birçok veri çeşitli bilgi sistemleri aracılığıyla toplanmakta, işletilmekte ve verilen hizmetlerde sunulmaktadır. Söz konusu bilgi sistemlerinde tutulan verilerin tiplerinde bir standart bulunmayışı verilerin nasıl saklanacağı ve nasıl yorumlanacağı konularında bir belirsizlik oluşturmaktadır. Bu durum kurum içi/kurumlar arası entegrasyon zorluğu, mükerrer veri tutulması, kişilere ya da firmalara bağımlılık gibi birçok sıkıntıya sebebiyet vermektedir. Bu nedenle kurumsal veri sözlüğü çalışmasının bilgi sistemleri ile ilgili yukarıda bahsedilen problemlerin çözümüne büyük katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Kent İçi Hareketlilik Analizleri

Proje ile Ülkemizde belediyelerce gerçekleştirilecek akıllı ulaşım projelerinin etkin bir şekilde uygulanması için etkin analiz yöntemleri geliştirilmesi ve bu kapsamda yapılacak modellemeler doğrultusunda uygulamaların sürekli olarak iyileştirilmesi önem arz etmektedir. Sadece araçların değil, yayaların, toplu taşıma güzergâhlarının, bisiklet yollarının analizinde kent içi hareketlilik analizlerinin yapılmasına yönelik yazılım geliştirilmesi ve bu yönde belediyelerde kapasite geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında; geliştirilecek yazılıma yönelik simülasyon ve analiz konularında ulusal ihtiyaçlar ve öncelikler incelenmiş, bu doğrultuda yazılım analiz ve tasarım süreçleri tamamlanmıştır.

Mobil Altyapı Geliştirme

Proje ile E-Denetim Mobil Uygulaması, Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi Mobil Uygulaması, Denizcilik Atıkları Mobil Uygulaması ve Bakanlık Faaliyetleri İzleme Mobil Uygulamasının geliştirme ve teknik destek hizmetlerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Müteahhitlik Bilgi Sistemleri Modernizasyonu

Proje ile yapım ve yıkım işlerinde görev alan müteahhit ve şantiye şefleri kayıt altına alınarak, iş bazlı takibinin yapılması, tüm iş süreçlerinin merkezi ve ilişkili bir yapı ile yeniden tasarlanması, iş ve işlemlerin kolaylaştırılmasını sağlayan merkezi ve modüler bir bilişim sistemi oluşturulması ve e-devlet hizmeti olarak sunulması hedeflenmektedir. Proje kapsamında; Analiz ve Tasarım Raporları ile Ulusal Veri Sözlüğü hazırlama çalışmaları tamamlanmış olup, yazılım geliştirme çalışmalarına başlanılmıştır

Parselasyon Planları İzleme ve Denetleme Sistemi

Proje kapsamında;

- E-Devlet entegrasyonu ile vatandaş başvurularının yapılması ve yapılan başvuruların durumlarının sorgulanarak detayının görüntülenmesi,

- Vatandaş tarafından yapılan başvuruların ilgili birimdeki kullanıcıya bildirilmesi ve kendi sorumluluk alanındaki başvuruları görüntüleyerek başvuru cevaplama işlemlerini yürütebilmesi,
- Sisteme giriş yapmış olan kullanıcının yetki seviyesine göre harita üzerinde parselasyon planlarını, başvuru sayılarını ve durumlarını görüntülemesi,
- Birim kullanıcılarının yürürlükteki planlara ait gerekli bilgi ve belgeleri sisteme girebilmeleri, için gerekli altyapı hazırlanmış ve sistem geliştirilmiştir.

Bulut Kent Bilgi Sistemi Yaygınlaştırma Projesi

Projenin genel amacı yerel yönetimlerin Bakanlık Bulut Kent Bilgi Sistemi uygulamalarını etkin bir şekilde kullanabilmelerini sağlamaktır. Bakanlık Bulut Kent Bilgi Sistemi e-Belediye Bilgi Sistemi ile entegre yapıda olup belediyelerin kullanımına sunulmuştur. Proje kapsamında;

- Uygulamaların idamesi, iyileştirme ve kullanıcı talepleri yazılım geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Kent Bilgi Sistemi uygulamalarının altyapı yönetimi, veritabanı yönetimi ve idamesi işlerinin yapılması,
- Kent Bilgi Sistemi uygulamalarının kullanımına ilişkin kullanıcı desteğinin sağlanması,
- Kent Bilgi Sistemi uygulamalarının kullanımına ilişkin Eğitim ve Tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Kent Bilgi Sistemi Altyapısı üzerinde akıllı form uygulamasının geliştirilmesi,
- Mobil Arazi uygulamalarının geliştirilmesi faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Plan Otomasyon Sistemi İdame ve Yenileme Projesi

E-Belediye Bilgi Sisteminin imar işleri ile ilgili işlemlerin yapıldığı altyapıyı ve imar planları izleme ve denetleme sistemini teşkil eden e-Plan Otomasyon Sistemi ve entegre modüllerinin açık kaynak kodlu yazılımlar ve güncel teknoloji kullanımı ile modernize edilmesi; bu kapsamda gerekli analiz ve tasarım işlerinin yapılması, geliştirilmesi ve uygulama aşamasında kullanıcı desteği ve uygulama bakım ve ilave geliştirme ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmaktadır. E-Plan Otomasyon Sistemi ve Entegre Modülleri güncel teknolojiler ve ihtiyaçlar kapsamında tamamen açık kaynak kodlu olacak şekilde modernize edilmiş ve hizmete sunulmuştur.

Atık Yönetim Uygulaması Yazılım Geliştirme Projesi

Atık yönetim uygulamasının, Google ve Apple uygulama marketlerinde idarenin hesapları kullanılarak yayımlanması, tüm atık taşıma süreci için, MoTAT sisteminde oluşan QR kodları yetkili kullanıcılara gösterilecek ve mobil cihaza kaydedilebilmesi, atık üreticilerinin mobil uygulama üzerinden taşıma talebi oluşturabilmesi ve izleyebilmesi, atık üreticilerinin taşıma kayıtlarına göre TKN için QR kodu görüntüleyebilmesi, taşıyıcı sistemde kendisine tanımlanmış taşıma kayıtlarına göre TDN için QR kodu görüntüleyebilmesi, işleme tesisi taşımaları işlemleri için taşıma kayıtlarına göre BON için MoTAT sisteminde oluşturulan QR kodunun görüntülenebilmesi, QR kodu atık

gönderim talebinde oluşacak şekilde kurgulanması, QR basımı üretici ve/veya taşıyıcı tarafından çıktı alınabilmesi, QR zorunluluğunun atık türüne/koduna göre dinamik olması, Motor Yağı Değişim noktalarının, veri girişlerine imkân tanınması, Motor Yağı Değişim noktaları atık gönderimlerinin kolaylıkla yapabileceği ekranlar tasarlanması amaçlanmaktadır. ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) Geliştirme projesi ile birleştirilmiş olup 09.08.2022 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. Bu proje kapsamında kapsamda Atık Yönetimi ve e-ÇED yazılımları geliştirilmektedir. Yazılımların analiz çalışmaları tamamlanmış olup kodlama aşamasına geçilmiştir.

Temel Faaliyetler

Akıllı Şehir Faaliyetleri

2022 yılı için 81 ilimizin akıllı şehir kabiliyetleri değerlendirilerek olgunluk seviyeleri tespit edilmiş ve raporlama çalışmaları yapılmıştır. Olgunluk Değerlendirme Çalışmaları olgunluk değerlendirme sistemi üzerinden yapılmıştır (<https://sehirendeksi.gov.tr/>). 2022 yılı Ulusal Akıllı Şehir Endeksi oluşturulmuştur.

Akıllı şehir alanında ihtiyaçların, ihtiyaçlara yönelik çözümlerin ve çözüm üreticilerinin tespit edilmesi ile ortak bir terminoloji ve anlayış oluşturulmasının sağlanması ve akıllı şehir paydaşlarıyla akıllı şehir pazarı ekosisteminde yer alan üyelerinin buluşturulması, ayrıca yerli üretimin artması ile dışa bağımlılığın azaltılması, bu çerçevede tedarikçiler arasındaki iş birlikleri ile kümelenme faaliyetlerini desteklemek amacıyla Akıllı Şehir Pazarı oluşturulmuştur.

Akıllı şehir çalışmalarının ulusal ölçekte planlanması ve bu çalışmalara yön verilmesi amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, üniversitelerin, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının ortak bir eylemler bütünü içerisinde hareket etmesi önem arz ettiğinden 81 ilde yapılan ve yürütülen akıllı şehir projelerine ilişkin bilgiler toplanarak güncel verilere dayalı olarak Akıllı Şehir Proje Envanteri oluşturulmuştur.

Nevşehir ilimizde Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası Pilot Uygulaması kapsamında şehrin mevcut durum analizi, paydaş haritasının oluşturulması, vizyon oluşturma, saha anket çalışmaları ve yerel paydaşlar ile odak grup toplantıları gerçekleştirilerek raporlanmıştır.

Mevcut olmayan akıllı şehir uygulamalarının doğrudan mimarisinin oluşturulması, hâlihazırda mevcut olan akıllı şehir uygulamalarının olması durumunda ise bu uygulamaların Referans ve Ulusal Akıllı Şehir Mimarisine ile uyumlu hale getirilmesine ve olgunluğunun geliştirilmesine yönelik Gaziantep, Çorum ve Kayseri illerinde raporlamalar ve toplantılar yapılmıştır. Ayrıca Yerel Akıllı Şehir Mimari Rehberleri hazırlanmıştır.

Akıllı şehirler kapsamında üretilen verinin, geliştirilen standartlara uyumlu ve güvenli bir şekilde açık hâle getirilip paylaşılacağı Akıllı Şehir Açık Veri Platformunun kurulum ve önyüz tasarım çalışmaları tamamlanmıştır.

Akıllı Şehirlere Yönelik Büyük Veri Platformları kurulumuna ve Yapay Zekâ Modellemesine ilişkin rehberlik kılavuzları ve sunumları hazırlanmıştır. Büyük Veri Platformları kurulum ve yönetimine ilişkin eğitimler fiziki olarak 05-09 Aralık 2022 tarihlerinde Büyükşehir Belediyelerinin katılımı ile Antalya ilinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 08 Aralık 2022 tarihinde 3 farklı çevrimiçi etkinlik düzenlenmiş olup 260 belediyenin katılımı sağlanmıştır.

Akıllı şehir veri sözlüğü ile hedef kullanıcı ve uygulama alanı bazında; kurumsal yapı, merkezi kurum ve/veya yerel yönetim düzeyinde karar destek sağlayacak veri sözlüğü oluşturulması amacıyla akıllı şehir kabiliyetleri ve bu kabiliyetlerde yer alan varlıklara ilişkin Akıllı Şehir Veri Sözlüğü ve Veri Modeli hazırlanmıştır.

Akıllı Ulaşım Sistemleri Faaliyetleri

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı'nda da ifade edildiği gibi çok modlu ulaşım yöntemlerinin desteklenmesi, bisiklet kullanım alışkanlığının yaygınlaştırılması ve ulaşımda bisikletin hobi ve spor amaçlı kullanımının yanında ulaşım amaçlı kullanımının artırılması amacıyla Pilot Belediye olan Sakarya Büyükşehir Belediyesi'ne 750 adet şehir tipi bisiklet ve 250 adet katlanır bisiklet olmak üzere toplamda 1.000 adet bisiklet temin edilmiştir.

Şehrin trafik davranışının iyi bir şekilde analiz edilmesi, ulaşım planlamasının ise bu analizler sonucu ortaya çıkan veriler ışığında gerçekleştirilmesi, böylelikle veriye dayalı karar destek sistemlerinin yaygınlaştırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi amacıyla Pilot Belediye olan Malatya Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bluetooth teknolojisini kullanan araç tespit ve takip sistemi kurulmuş ve bu sistem değişken mesaj işaretleri ile desteklenmiştir.

Trafik Güvenliği Analiz Platformu Projesi ve Kent İçi Hareketlilik Analizleri Projesi hayata geçirilmiştir. Trafik analizlerinde (hız profili, kuyruk boyu, trafik yoğunluğu, vaka tespiti, kavşak yönetimi, başlangıç-varış matrisi, zirve saat), kuyruk boyu hesaplamalarında ve yoğunluk haritalarının oluşturulması çalışmalarında kullanılmak üzere 2020, 2021 ve 2022 yılları için hareketli araç verileri temin edilmiştir.

E-Plan Otomasyon Sistemi Faaliyetleri

E-plan Otomasyon Sistemi uygulamasının ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mekânsal plan yapımında kendine özgü süreç ve uygulamaları bulunan kurum ve kuruluşlarımızın talepleri doğrultusunda, kurum ve kuruluşlara özel süreçler tanımlanmış ve sisteme eklenmiştir. E-Plan Otomasyon Sistemi ve Entegre Modülleri güncel teknolojiler ve ihtiyaçlar kapsamında tamamen açık kaynak kodlu olacak şekilde

modernize edilmiş ve hizmete sunulmuştur. Mevcut PlanCBS masaüstü uygulaması kullanıcılardan gelen talepler doğrultusunda iyileştirilmiş ve güncellenmiştir.

Ülke genelinde yürürlükte bulunan mekânsal planların akıllandırılarak sistem üzerinden yapılacak izleme sürecinin kolaylaştırılmasına yönelik geliştirilen modellerin mekânsal plan hazırlayan plan müellifleri ile mekânsal plan onaylama yetkisi bulunan kurum ve kuruluşlara aktarılması ve ilgili süreçler boyunca gerekli desteğin sağlanması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

E-Plan Otomasyon Sistemi için kullanıcılardan gelen taleplere ve ihtiyaçlara yönelik destek hattı oluşturulmuştur. Destek masası tarafından 2022 yılında 5.178 çağrı ve 1.106 talep yanıtlanmıştır.

Mekânsal planların Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi platformu üzerinden görüntülenmesine ve sorgulanmasına ilişkin ihtiyaç duyulan web servislerin sağlanmasına yönelik gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Değer Artış Payı modülünde tahakkuk oluşturabilmesi için gerekli düzenleme çalışmaları yapılmıştır. İçişleri Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na (AFAD) yönelik sistemde rol tanımlaması yapılmıştır.

Müellif İşlemleri modülüne sistemden "Plan Yapma Yeterlilik Belgesi" alma özelliği eklenmiştir. 13.03.2022 tarihli Resmi Gazete ile değişikliğe uğrayan Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğine istinaden e-Plan Otomasyon Sistemi ve PlanCBS masaüstü uygulaması güncellenmiştir. Uygulamanın yaygınlaştırılması sürecinde kullanıcı desteği sağlanarak ve kullanıma ilişkin eğitimler verilerek 2022 yılsonu itibariyle 22.000'in üzerinde tekil kullanıcı sayısına ulaşılmıştır.

Ülke genelinde hazırlanacak olan ve halen yürürlükte bulunan mekânsal planların Bakanlığımızca belirlenen mekânsal plan üretim veri yapısı olan PlanGML formatında üretilebilmesine, sisteme yüklenebilmesine ve servis edilebilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmüştür. Bu kapsamda E-Plan Otomasyon sistemine toplamda 62.508 GML verisi ile 74.085 vektörel veri yüklenmiştir.

E-Belediye Faaliyeti

e-Belediye Bilgi Sisteminin imar işleri bağlamında en yaygın kullanımlı uygulamalarını barındıran ve ülkemizdeki tüm planlama süreçlerinin yürütüldüğü dijital altyapıyı ve Mekânsal Plan verilerinin girilmesi, düzenlenmesi, sorgulanması, analiz edilmesi ve sunulması ile ilgili işlevlerin yerine getirilerek yönetildiği Coğrafi Bilgi Sistemi tabanlı otomasyon sistemini sağlayan E-Plan Otomasyon Sisteminin ve entegre uygulamalarının bakım ve destek işleri yapılmıştır.

Bu kapsamda; sistem üzerinden kullanıcılar tarafından yapılan plan teklifleri, plan durumlarının güncellenmesi, plan verisi üretimi, standart doğrulaması, plan onay ve askı

işlemleri, müellif işlemleri gibi tüm süreçsel işlerin desteği, ihtiyaca binaen yazılım bileşenlerinin geliştirme işleri, ayrıca imar planı değişiklikleri sonucun ortaya çıkan değer artışlarına yönelik işlemlerin yürütüldüğü Değer Artış Payı uygulamasının işletilmesine, ülke genelinde yaygınlaştırılmasına ve bu kapsamda kullanıcı desteğinin sağlanmasına ilişkin çalışmalar yürütülmüştür.

Coğrafi Veri Üretimi, Temini, Paylaşımı, Analiz ve Raporlama Faaliyeti

Uzaktan algılama yöntemi ile elde edilen coğrafi verilerin paylaşıldığı “Coğrafi Veri Satış Portalı” <https://rasticaret.csb.gov.tr/> güncellenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversitelerden ve yerel yönetimlerden resmi yazı ile gelen çevre düzeni planı, ortofoto servisleri, 3B nokta bulutu verilerinin sunulması ve paylaşılması işlemleri gerçekleştirilmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarına (11 Bakanlığa bağlı 50 genel müdürlük/başkanlık) ait 520 adet coğrafi veri katmanı için veri servisleri ve metaverileri Ulusal Coğrafi Bilgi Platformuna aktarılmış olup, söz konusu platform üzerinden diğer kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimler, özel sektör ve vatandaş ile veri sahibi kurumlarca verilen izinler ölçüsünde paylaşılması sağlanmaktadır. ATLAS uygulamasında mevcut durumda tüm merkezi ve yerel kamu kurum ve kuruluşları, özel sektöre ait katmanlara erişilebilmektedir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarı ile ATLAS uygulamasını kullanan 7.700 kayıtlı kullanıcı bulunmaktadır.

Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri Faaliyetleri

Coğrafi Bilgi Sistemi yazılımlarının belirlenen birlikte çalışabilirlik ve veri standartlarına uygun olarak çalıştığını ve Coğrafi Bilgi Sistemi ile ilgili eğitim kurumlarının ve uzmanların tanımlanmış standart, kapsam ve programa uygunluğunu belgelemek üzere sertifikalandırma; üretilen verinin ulusal ve uluslararası standartlar dâhilinde üretimini ve denetimini sağlamak üzere akreditasyon çalışmaları yürütülmektedir

VIII. Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Sempozyumu (VIII. UZAL-CBS 2022), ülkemizin farklı üniversitelerinden, kamu ve özel kuruluşlarından yaklaşık 1.000 katılımcı ile 17-18 Kasım 2022 tarihleri arasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ev sahipliğinde, Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

Coğrafi İzin ve Lisans Faaliyeti

Coğrafi Veri Lisans ve Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliğinin uygulanması kapsamında izin ve lisans belgesi başvuruları e-başvuru sistemi üzerinden alınmaya devam etmiştir. Başvurular değerlendirilerek uygun olanlar için sözleşmeler imzalanmıştır. Coğrafi verilerin kullanılması için Aralık 2022 sonu itibarıyla 85’i lisans ve 12’si izin belgesi olmak üzere toplamda 97 firmaya izin ve/veya lisans belgesi verilmiştir. Verilen izin ve lisans belgelerinin karşılığı olarak tahsil edilen 27.627.748,00 TL ile bütçeye katkı sağlanmıştır.

E-Devlet Hizmetleri Faaliyeti

Bakanlığımıza ait hizmetlerin e-Devlet kapısına entegrasyonu çalışmaları yapılmıştır. 2022 yılında 5 adet uygulama/hizmet e-Devlet kapısı üzerinden sunulmaya başlanmıştır.

Bakanlığın (merkez ve taşra teşkilatının) e-Devlet kapısı üzerinden sunulan uygulama/hizmet sayısı 2022 yılı sonu itibarıyla 304 adete ulaşmıştır.

Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler

Tüzel ve özel kişilerin üretecekleri coğrafi verilerin izinlerini dijital oramda hızlı ve pratik bir şekilde alabilmesine imkân sağlayan 2022 yılı içerisinde Coğrafi verileri satılıp izlenmesine yönelik Coğrafi Veri İzin Sistemi uygulaması geliştirilerek bitirilme safhasına gelinmiştir. Bakanlığımız e-başvuru portalı üzerine modül olarak eklenmiş olup, e-devlet üzerinden ulaşılmaktadır.

Ulusal Çevre Bilgi Sistemi ve Alt Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi kapsamında Sıfır Atık Bilgi Sistemi ve Mobil Atık Takip Sistemi (MoTaT) bilgilerini içeren Atık İzleme Modülü hazırlanmış ve Bakanlığımızın kullanımına açılmıştır.

Çevre Vaka Uygulaması ile Bakanlık tarafından ülkemizde meydana gelen çevre vakalarının uygulama üzerinden kaydedilmesi, takip edilmesi ve raporlanması amaçlanmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesindeki ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğüne ait çalışmaları kapsamaktadır. 81 ilde 200 kullanıcı ile uygulama şu an test ortamında olup Bakanlıkta ilgili Genel Müdürlük çalışmalarının testi için açılmıştır. Birim onayı sonrası canlı ortamda tüm illere açılacaktır.

Sıfır Atık Bilgi Sistemi içerisine Atık Toplayıcılar Genelgesi ile tariflenen Bağımsız Sıfır Atık Toplayıcı Kartı modülü eklenmiştir. Plastik, kâğıt ve metal gibi değerlendirilebilir atıkların toplanmasına çekidüzen getiren ve herhangi bir işletmeye bağlı olmaksızın atık toplayıcılığı yapan vatandaşlara ilgili Belediyeler tarafından Bağımsız Sıfır Atık Toplayıcı Kartı verilmektedir.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

15.06.2022 tarih ve 31867 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren 7410 sayılı Kanun ile 2872 sayılı Çevre Kanununa Ek Madde- 16 ilave edilmiştir.

15.06.2022 tarih ve 31867 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren 7410 sayılı Kanun ile 2872 sayılı Çevre Kanununun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında düzenleme yapılmıştır.

10.06.2022 tarihli ve 7410 sayılı Kanun ile 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yapı-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna Ek Madde 3 ilave edilmiştir.

Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 17.12.2022 tarih ve 32046 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Atıksu Arıtma Tesisleri Teknik Usuller Tebliği ve bu Tebliğin Ek 7 sinde yer alan “Arıtılmış Atıksuların Sulama Suyu Olarak Geri Kullanım Kriterleri” bölümünde yapılan revizyon çalışması ile arıtılmış atıksuların çevresel, endüstriyel ve diğer kullanım alanlarına ilişkin düzenlemeler “Atıksu Arıtma Tesisleri Teknik Usuller Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ” kapsamında yapılmış olup 25.10.2022 tarihli ve 31994 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği İdari Usuller Tebliğinde ve Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliğinde söz konusu tesislere ait iç izleme ve denetime esas numune alma sıklıklarının azaltılmasına yönelik düzenleme yapılmış olup, söz konusu düzenlemeler 16.12.2022 tarih ve 32045 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

"Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği" mülga edilmiş ve "Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği " adıyla yeni bir yönetmelik hazırlanarak 30 Kasım 2022 tarihinde 32029 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Dip Tarama Malzemesinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 22.01.2022 tarihli ve 31727 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerinin Çevresel Yönetimi Hakkında Yönetmelik 07.12.2022 tarihli ve 32036 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Atık Ön İşlem Ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 27.01.2022 tarih ve 31732 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Atık Ön İşlem Ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 01.09.2022 tarih ve 31940 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Atık Ön İşlem Ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 24/11/2022 tarihli ve 32023 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

08.08.2022 tarih ve 31927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 24.06.2022 tarihli ve 31876 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Kompost Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ 15.09.2022 tarihli ve 31954 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik 26.12.2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik 26.12.2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır

“Atık Ara Depolama Tesisleri Tebliği” 23.12.2022 tarihli ve 32052 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanununa eklenen geri kazanım katılım payı başlıklı Ek Madde 11’de belirtilen hüküm doğrultusunda; 01.01.2023 tarihinden geçerli olmak üzere Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden tahsil edilecek geri kazanım katılım payı tutarlarının tespit edilmesine yönelik 27.12.2022 tarihli ve 6615 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı, 28.12.2022 tarihli ve 32057 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

“Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar” 07.12.2022 tarihli ve 5218975 sayılı Bakan Oluru ile güncellenmiş ve yayımlanmıştır.

2022/20 sayılı Tekstil Sektöründe Temiz Üretim Uygulamaları Genelgesi yayınlanmıştır.

Trabzon Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği ve Tekirdağ Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği onaylanmıştır.

2022/17 sayılı “Yakıt ve Yakma Sistemleri Değişikliği Talepleri Hakkında Genelge yayınlanmıştır.

Yürütülen Projeler

Türkiye'de Genleştirilmiş ve Sıkıştırılmış Polistren Köpük Endüstrilerinde Çevresel Performansın Artırılması Projesi

Ülkemizin de taraf olduğu Stockholm Sözleşmesinde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve ilgili kurum/kuruluşlarla gerekli koordinasyonun sağlanması sorumluluğu çerçevesinde Küresel Çevre Fonu (GEF) kaynaklarından sağlanan destek ile Bakanlığımız ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı tarafından söz konusu proje yürütülmektedir. Projenin amacı, ulusal mevzuatlar ile HBCE'nin kullanımdan kaldırılmasına müteakip EPS ve XPS köpük endüstrilerindeki mevcut üretim aşamalarında ortaya çıkan hem üretim hem de çevresel zorluklara cevap vermektir. Proje resmi olarak 2021 yılının Aralık ayında başlamış olup 2024 yılının Haziran ayı içinde bitecektir. 2022 yılı içinde bütçeden açılış çalıştay ve proje çalışanlarının maaşları için harcama gerçekleşmiştir.

Kalıcı Organik Kirleticilerle (KOK) Kirlenmiş Sahaların Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi

Proje ile “Kalıcı Organik Kirleticiler hakkında Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” uygulama kapasitesinin iyileştirilmesi yoluyla, insan sağlığının ve çevrenin kalıcı organik kirleticiler ve tehlikeli kimyasalların olumsuz yan etkilerinden korunması ile çevresel koruma ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesini amaçlamaktadır.

15 Ocak 2021 tarihinde başlayan ve 8 Nisan 2024 tarihinde bitecek proje kapsamında 2022 yılı içinde eğitimler tamamlanmış ve potansiyel kirlenmiş sahalarda tespit edilmiştir. 2022 yılı içinde proje bütçesinden eğitimler, saha ziyaretleri, analizler, kirlenmiş sahalarda kayıt sisteminin kurulması ile ulusal ve uluslararası uzman ödemeleri harcama gerçekleşmiştir.

Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi Bakım, Onarım, Güncelleme, Danışmanlık ve Destek Hizmet Alımı Projesi

“Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği” hükümleri kapsamında, egzoz gazı emisyon ölçümlerinin ve denetimlerinin Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden yapılmasını sağlamak, sistemin kesintisiz bir şekilde hizmet vermesini temin etmek ve sistemin yeni teknolojilere uyumlu duruma getirilmesi için, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sisteminin bakım, onarım, güncelleme ve destek işlemlerinin yapılması amaçlanmıştır.

Sistemde karşılaşılan hatalar düzeltilerek sistemin yıl boyunca kesintisiz hizmet vermesi sağlanmıştır. Egzoz Elektronik Denetleme Sistemi entegrasyonu sağlanarak uygulama hayata geçirilmiştir. Anasayfa güncellenerek kullanıcı dostu duruma getirilmiştir. Merkezi kullanıcı yönetimine entegrasyon yapılmış ve kullanıcı şifre politikası

güncellenmiştir. CBS tarafından tespit edilen güvenlik zafiyetleri giderilmiştir. Bakanlık tarafından talep edilen diğer güncellemeler gerçekleştirilmiştir.

Mikro Elektrikli Araçların Geleceği Projesi

Bu projenin amacı; Türkiye’de scooter kullanımının mevcut durumunu ortaya koymak ve bu teknolojinin kabulü ile ilişkili boyutları ortaya çıkarmak olup, e-scooter kullanıcıları, yayalar ve araç sürücülerinin davranış niyetlerinin belirlenmesi, karar vericiler ve politika geliştiriciler açısından önemli bildirimler sağlayacak çıktıları içerecek şekilde kurgulanmıştır. Proje; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı önderliğinde, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilmek üzere 15 Haziran 2022 tarihinde imzalanan Protokol ile başlatılıp, 12 Aralık 2022 itibarıyla tamamlanmıştır.

Projede Türkiye’de scooter kullanımına yönelik kişilerin davranışsal niyetlerine etki eden faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda İstanbul ilinde pilot bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında hem nicel (1000+ katılımcı) hem de nitel (50+) veriler kullanılarak karma bir araştırma yürütülmüştür. Proje sonucunda hangi faktörlerin kişilerin scooter kullanımını ve algısını etkilediği ölçülmeye çalışılmıştır.

Ulaşımında Yeşil Dönüşüm Projesi

Proje kapsamında Ülkemizde hazırlanmış olan gürültü haritaları incelenerek ve pilot bölgenin analizi yapılarak, teknik altyapının güçlenmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir. Gürültü bariyeri ile ilgili mevcut düzenlemeler gözden geçirilmiştir. Yerli ve milli gürültü bariyeri malzemesi üretimi Ar-Ge önerisi ile maliyet avantajlı yeni bir ürünün sertifikasyon ve üretim aşamasına geçişin hızlandırılarak dışa bağımlılığı azaltıcı ihracata yönelik ürün geliştirilmesi araştırılmıştır. Gürültü Yönetim Bilgi Sistemi önerisi getirilmiştir. Dünyadan iyi gürültü bariyeri projeleri incelenmiştir. Bisiklet yolu envanterinde yer alan mevcut Yeşil Veri Portalının geliştirilmesine yönelik Bisiklet Yolları Bilgi Sistemi önerisinde bulunulmuştur. Bisikletli ulaşım ile ilgili mevcut mevzuatın analizi yapılmıştır. Bisikletli ulaşım ile ilgili dünyadan iyi uygulama örnekleri analiz edilmiştir. Tüm proje genelinde kültürel dönüşüm amacıyla farkındalık, katılımcılık ve iletişim çalışmalarına esas teşkil edecek şekilde Haydi Pedalla adı altında sosyal sorumluluk projesi hazırlanmıştır. Projenin iş paketlerini de içerecek şekilde Final Raporu hazırlanmıştır. Proje; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı önderliğinde, İstanbul Ticaret Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilmek üzere 15 Ağustos 2022 tarihinde imzalanan Protokol ile başlatılmış olup, 19 Aralık 2022 itibarıyla tamamlanmıştır.

Isınma Kaynaklı Emisyonların Yönetimi Projesi

Proje kapsamında; Isıtmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği Taslağı, Isıtmada Yeşil Dönüşüm Stratejik Plan Taslağı hazırlanmıştır. Isıtmada Yeşil Dönüşüm Çalıştay ve kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla ısıtma kaynaklı hava kirliliğinin kontrolüne ilişkin çevrim içi eğitim gerçekleştirilmiştir. Bölgesel Isıtma Sistemleri Uygulama Kılavuzu, Bölgesel Isıtma İçin Strateji Geliştirme ve Planlama: CBS İle Analiz ve Haritalama Kılavuzu, Temiz Kömür Teknolojileri Dökümanı, Güneş Isıl Sistemleri

Dökümanı hazırlanmıştır. Ayrıca “District Heating: A Key Strategy for the Control of Urban Air Pollution in Turkey” başlıklı bir makale hazırlanarak Bakanlığa sunulmuştur.

Türkiye’de Şehirlerde Hava Kalitesinin İyileştirilmesi ve Kamuoyu Farkındalığının Artırılması – CITYAIR Projesi

Proje; covid-19 tedbirleri kapsamında 2022 yılı Nisan ayına kadar uzatılmıştır. Kapanış toplantısı 7 Nisan 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Proje, hava kalitesinin korunmasına esas teknik ve idari kapasitenin geliştirilmesi, bilgi ve deneyim paylaşımının yaygınlaştırılması amacıyla, Bakanlığımız Temiz Hava Bölge Müdürlüklerinin sorumluluk alanına göre 4 bölgeyi içeren; Uşak, Adana, Antalya, Aydın, Denizli, Gaziantep, Hatay, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Konya, Manisa, Mersin, Muğla, Ordu, Samsun, Afyonkarahisar, Amasya, Aksaray, Burdur, Çorum, Giresun, Isparta, Karaman, Kilis, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Sinop, Sivas ve Tokat illerinde yürütülmüştür.

Bakanlığımız Stratejik Planında yer verilen stratejik hava kalitesi haritalarının oluşturulması sürecine esas şekilde yatırım programı kapsamındaki HEYGEL – Hava Emisyon Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi Projesi ile birbirini tamamlayıcı olarak seçilen 31 ilimizde hava kalitesi iyileştirilmesine yönelik emisyon envanteri, modelleme ve kirlilik dağılım haritalarının hazırlanması ile birlikte halkın farkındalığına yönelik iş paketlerinin gereklilikleri yerine getirilmiştir.

Üç Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Değerlerinin Tespiti Projesi

Hava kalitesi yönetiminde şehirlere özgü yüksek çözünürlüklü veri üreterek kirliliğin kaynağının tespiti 25 ilimiz için gerçekleştirilmiştir ve verinin politika üretilmesi amacıyla karar destek mekanizmasına altlık olarak sunulması yerli ve milli geliştirilen NEFES yazılımı ile gerçekleştirilmiştir.

İlk etapta çalışılan 25 ili takiben kalan iller için 3 boyutlu hava kalitesi analiz çıktı verilerinin üretimi, üretilen verilerin NEFES yazılımına entegrasyonu, NEFES yazılımında iyileştirmeye yönelik geliştirmelerin yapılması, web NEFES yazılımı için yazılım ergonomisi çalışmalarının yapılması, sağlık indeksinin hesaplanması, vatandaş odaklı hava kalitesi hizmetlerinin analiz edilmesi, 81 il için üretilen hava kalitesi verilerinin e-devlet entegrasyonunun yapılması amaçlanmaktadır. NEFES yazılımı üzerinden kirleticilerin emisyonların zamansal ve mekânsal dağılımı yapılmaktadır. NEFES yazılımının 3 boyutlu hava kalitesi haritaları sokak seviyesinde toplam 37 il ve 462 ilçe için hazırlanmıştır.

Hava Emisyon Portalının Geliştirilmesi Faz II Projesi

Proje ile portalın veri tabanı tüm ülke geneline yaygınlaştırılmış ve proje ile hedeflenen tüm geliştirmeler sağlanmıştır. Proje ile geliştirilen Katı Yakıt Modülü Bakanlığımız 2020/25 sayılı Genelgesi ile uygulamaya alınmıştır. Ocak 2021 itibarıyla ısınma amaçlı yerli ve ithal tüm katı yakıtların ülkeye girişten son kullanıcıya ulaşana kadar süreçte

mevzuatın gereği olarak verilen tüm belgeler elektronik ortamda e-imza ile düzenlenmeye başlanmıştır. Buna ilaveten katı yakıtların üretici/ithalatçı/dağıtıcılardan satıcıya kadar olan dağıtım süreci stok takibi ile kontrol altına alınmıştır. Satıcıların ise uygulamaya veri girişlerini mobil versiyonu ile üzerinden gerçekleştirebilecekleri düşünülmektedir. Ülkemizdeki katı yakıt satıcılarının söz konusu uygulamanın mobil versiyonu ile satış yaptıkları müşterileri sisteme tanımlamaları ile adrese dayalı katı yakıt tüketim miktarı bilgisine ulaşılmış olacaktır. Elde edilen bu veri sistemdeki evsel ısınma kaynaklı hava kirliliği emisyon hesaplamasında kullanılacaktır. Ayrıca katı yakıt modülünün halen ıslak ortamda yapılan başvuru sürecinin de elektronik ortama taşınması ve e-devlet entegrasyonu ile kullanıcılarının doğrudan bilgilendirilmesi hedeflenmektedir.

Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi (DIES) Projesi

Proje ile Endüstriyel Emisyonlar Direktifi kapsamında Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol (EKÖK) sisteminin etkin olarak uygulanması ile çevre kalitesinin artırılması, bu kapsamda teknik ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Proje kapsamında 2022 yılında Her Bir Alt Sektör İçin Uyum Raporlarının Hazırlanmasına Yönelik 1. Kimya Sektör Çalıştayı, Her Bir Alt Sektör İçin Uyum Raporlarının Hazırlanmasına Yönelik 1. Mineral Sektör Çalıştayı sektör temsilcilerinin katılımı gerçekleştirilmiştir. Türkiye Seramik Federasyonu üyeleri ile çevrimiçi toplantı düzenlenmiştir. 1.çalışma ziyareti İtalya'ya gerçekleştirilmiştir. Diğer Aktiviteler adı altında bulunan sektörlere yönelik Metodoloji Raporu Hazırlanmasına Yönelik Çalıştaylar gerçekleştirilmiştir. Her Bir Alt Sektör İçin Uyum Raporlarının Hazırlanmasına Yönelik 2. Mineral Sektör Çalıştayı ve Her Bir Alt Sektör İçin Uyum Raporlarının Hazırlanmasına Yönelik 2. Kimya Sektör Çalıştayı, sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. 2. çalışma ziyareti Fransa'ya düzenlenmiştir Taslak Mevzuatın Revizyonuna Yönelik 1. Çalıştay düzenlenmiştir.

Taslak Mevzuatın Revizyonuna Yönelik 2. Çalıştay düzenlenmiştir. DIES Projesi kapsamında Sanayide Yeşil Dönüşüm Semineri, Sayın Bakanımız Murat KURUM'un değerli katılımıyla, ilgili kamu kurumları ve çeşitli sanayi sektör temsilcilerinin yoğun ilgisi ile gerçekleştirilmiştir. Eğitimcilerin Eğitimi Programlarının üçüncüsü düzenlenmiştir.

DIES Projesi kapsamında Taslak Mevzuatın Revizyonuna Yönelik 3. Çalıştay düzenlenmiştir. Kimya ve mineral sektörleri özelinde hazırlanan Saha Ziyaretleri Planı onaylanmış olup, kimya, mineral ve diğer başlıklı sektörler özelinde Ankara, Konya, Afyonkarahisar, Samsun, Yalova, Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Bilecik, Gaziantep, Kayseri, İzmir, Kütahya, Kırklareli, Çorum, Bolu, Düzce, Mersin, Adana, Bursa, Sakarya ve Eskişehir illerinde toplam 236 adet saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Kimya, Mineral ve diğer başlıklı sektörleri özelinde yer alan alt sektörler için Mevcut En İyi Teknikler Kontrol Listeleri hazırlanmıştır. Kimya, Mineral ve diğer başlıklı sektörlerde yer alan faaliyetlerle ilgili Bakanlık personeline proses eğitimleri verilmiştir.

Marmara Denizi'ne Deşarj Edilen Soğutma Sularının Çevresel Etkilerinin Değerlendirilmesi Projesi

Proje ile Marmara Denizi'ne soğutma suyu ve konsantre tuzlu su deşarjı yapan endüstriyel tesislerin envanterinin çıkarılması, mevcut çevresel kalite durumlarının tespit edilmesi, soğutma suyu ve konsantre tuzlu su deşarjı yapan tesislerin mevcut proseslerinin araştırılarak işletme aşamasında deniz çevresine olan etkilerinin tanımlanması amacıyla uygulanması gereken önlemler idari ve teknik kriterlerin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Bahse konu tesislerin deniz çevresine olan etkilerinin giderilmesinin zorluğu ve maliyeti göz önünde bulundurularak bu etkilerin kaynağında önlenebilmesine yönelik temiz üretim tekniklerinin ve maliyetlerinin belirlenerek sektörel bazda yaygınlaştırılması ve bu kriterler çerçevesinde mevzuatın gözden geçirilerek kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Doğu Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsü ile birlikte yürütülen proje 21 Haziran 2022 başlamış, proje kapsamında envanter çıkarılması, saha ziyaretleri ve model geliştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Proje başlangıcında öngörülme-yen parametrelerin tespiti sonrasında proje süresi 15 Haziran 2023 tarihine kadar uzatılmıştır.

Denizcilik Atıkları Mobil Uygulaması (DAU)

“Denizcilik Atıkları Uygulaması Bakım ve Teknik Destek Hizmeti, Mobil Uygulama ve İlâve CBS Fonksiyonlarının Geliştirilmesi” 25.07.2022 - 15.12.2022 tarihleri arasında TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ile gerçekleştirilmiştir. Proje neticesinde güncellenen DAU uygulamasına ilişkin eğitim, bakım ve teknik destek hizmetleri verilmiştir. Harita ve raporlama modülleri geliştirilmiştir. Gemi atıklarının sahada daha hızlı olarak alınmasını ve söz konusu uygulamaya daha kolay ulaşılabilirliği sağlamak amacıyla Denizcilik Atıkları Mobil Uygulaması hazırlanmış olup, 2023 yılının başında kullanıma açılacaktır.

Barselona Sözleşmesi 22. Taraf ülkeler Toplantısına ilişkin teknik Dokümanların Deniz Çevresi Hukuku Çerçevesinde Araştırılması, Değerlendirilmesi ve Ülke Görüşünün Hazırlanması Projesi

Proje Bakanlığımız ve Ankara Üniversitesi Deniz Hukuku Ulusal Araştırma Merkezi arasında 15.06.2021 tarihinde başlamış olup, 30.06.2022 tarihinde sonlanmıştır. Proje ile Antalya ilinde gerçekleştirilen 22. Taraf Ülkeler Toplantısına hazırlık çalışmaları kapsamında ülke görüş raporunun ve Bakanlar Deklarasyonunun hazırlanmasına teknik ve hukuki katkı sağlanmıştır.

Barselona Sözleşmesine Yönelik Yapılan Çalışmalar Kapsamında Deniz Çevresi Hukuku Teknik Destek Projesi

Proje Bakanlığımız ve Ankara Üniversitesi Deniz Hukuku Ulusal Araştırma Merkezi arasında 24 Ağustos 2022 tarihinde imzalanan Hizmet Alım Protokolü ile başlatılmıştır.

Projenin süresi 1 yıldır. Proje çalışmalarının önemli bir bileşeni olan Barselona Sözleşmesi 93. Büro toplantısı 30 Kasım - 1 Aralık 2022 tarihleri arasında Yunanistan'ın Selanik kentinde Ülkemiz Başkanlığında taraf ülkelerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonrası alınan kararlar ile proje de teknik ve hukuki gerekçelerle ilave zamana ihtiyaç duyulmuş olup, proje 15 Haziran 2023 tarihine kadar ek Protokol yapılarak uzatılmıştır. Yeniden oluşturulan iş takvimi çerçevesinde proje çalışmaları devam etmektedir.

Deniz Kirliliği Olaylarında Müdahalenin Planlanması Projesi

Deniz Kirliliği Olaylarında Müdahalenin Planlanması Projesine 08.11.2022 tarihinde Bakanlığımız ve TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. arasında imzalanan sözleşme ile başlanmış olup, 2024 yılı sonu itibariyle tamamlanması planlanmaktadır. Söz konusu proje ile 5312 Sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planı hazırlamakla yükümlü kıyı tesislerinin deniz kirliliğine etkili müdahale etmesi için metodolojinin seçilerek çevresel risklerin belirlenmesi ve kıyı tesislerinin sınıflandırılması ile tüm kıyılarımızda kirlenme olayına veya kirlenme tehlikesine hazırlıklı olma, müdahalenin planlanması, müdahale, atıkların toplanması ve bertarafı ile kirlenen alanların rehabilitasyonu faaliyetlerinin düzenlenmesi, zararların tazmini ve işbirliği esaslarını içerecek şekilde müdahale planlamasının güncellenmesi amaçlanmaktadır.

Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Kapsamında Atık İşleme Tesislerinin Değerlendirilmesi, Uyum Durumlarının Araştırılması Ve Uyum Gereksinim Modellerinin Geliştirilmesi (EKÖK-Atık Yönetimi) Projesi

2 yıl süreli ve 2022 yılı revize olan proje kapsamında; sektörel kapasitenin geliştirilmesi amacıyla 4 eğitim programı, 5 webinar, atık işleme alt sektörleri için paralel oturumlar halinde düzenlenen 10 çalıştay ve 60 atık işleme tesisine saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. 17 Kasım 2022 tarihinde Bakanlığımıza sunulan Proje Sonuç Raporu ile proje tamamlanmış ve 28 Kasım 2022 tarihinde kapanış toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi için Teknik Destek Projesi

Proje çıktıları ile Türkiye genelinde daha verimli kaynak ve atık yönetimine de katkıda bulunan döngüsel ekonomiye geçiş teşvik edilecektir. Ülkemizin bilgi altyapısı, ilgili mevzuat dahil stratejik belgeler ve insan kaynakları gibi çeşitli yönlerden kurumsal ve teknik kapasitesinin güçlendirmesi hedeflenmektedir.

2022 yılında proje kapsamında; 17 Şubat 2022 tarihinde Başlangıç Toplantısı yapılmıştır. Döngüsel Ekonomi Eğitimi düzenlenmiştir. 23 Mayıs 2022 tarihinde Açılış Toplantısı düzenlenmiştir. Malzeme Akış Muhasebesi çalışması başlatılmıştır. Kurumsal Ziyaretler (Ankara ve İstanbul) gerçekleştirilmiştir. Döngüsel Ekonomi Çalıştayları düzenlenmiştir. Çalışma Ziyareti (Hollanda ve Belçika) gerçekleştirilmiştir.

KAP (Katı Atık Programı) Projesi

KAP, büyükşehir belediyeleri ile belediyelerin/birliklerin, entegre atık yönetimi tesisi, II. sınıf düzenli depolama tesisi, mevcut II. sınıf düzenli depolama tesisine ilave lot, ön işlem tesisi ve aktarma istasyonu yapım işleri, uygulama projelerinin hazırlanması, uygun görülmesi/onaylanması ile ilgili her türlü iş ve işlemleri kapsayan proje yatırım programına alınmış olup 1, 2 ve 3. 100 gün ile 180 gün Eylem Planlarında ve 11. Kalkınma Planında yer almıştır. Proje ile yerel yönetimlerin belediye atık yönetimi yatırımları desteklenmektedir. 2018, 2019, 2020 yılları için yerel yönetimlere proje kapsamında toplamda 140 milyon TL hibe verilmiş, 2021 yılı hibesi olan 54 milyon TL bütçeden harcama yapılmamıştır. 2022 yılı yatırım programı ödeneği için 60 milyon TL ayrılmıştır.

Katı Atıkların Ekonomiye Kazandırılması Projesi- Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planının (2016-2023) Revize Edilmesi ve Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planının (2023-2035) Hazırlanması

Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planının (2016-2023) revize edilmesi ve sıfır atık sisteminin yaygınlaştırılmasına yönelik yatırım maliyetlerine dair ihtiyaç analizinin ve geçişin etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla kılavuzların hazırlanması, 2016-2020 yılları arasındaki mevcut durumun ortaya konulması, Ulusal Atık Yönetim Planının (2023-2035) hazırlanması, sıfır atık yaklaşımının yerelde etkin ve bütüncül bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için İdare tarafından hazırlanmakta olan 11 adet kılavuz için danışmanlık desteği (kılavuzların kontrolü) ve tasarımı sağlanması, ülkemizde uygulanacak atık karakterizasyon metoduna ilişkin atık karakterizasyonu kılavuzu hazırlanması, Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında il genelinde sıfır atık yönetim sistemlerinin entegrasyonu ve koordinasyonunun sağlanması için ihtiyaç duyulan “İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı” formatı için danışmanlık desteğinin sağlanması projenin amacıdır.

Proje kapsamında, 11 adet sıfır atık kılavuzu, atık karakterizasyon kılavuzu hazırlanmış, veri toplama çalışmaları için yazılım oluşturulmuş ve 30 büyükşehir belediyesi ile 5 il belediyesi yerinde incelenmiş, UAYP (2016-2023) revize edilmiş ve UAYP (2023-2035) hazırlanmıştır. Proje 2022 yılında tamamlanmıştır.

Temel Faaliyetler

Sıfır Atık Bilgi Sistemi

Veri girişinde bulunmak, envanter oluşturmak, yürütülen çalışmaları izlemek, kağıt israfını azaltmak, raporlama yapmak, sıfır atık belge sürecini yürütmek amacıyla sıfır atık bilgi sistemi oluşturulmuştur. Sıfır Atık Bilgi Sisteminin kullanıcıları mahalli idareler, kamu kurumları, eğitim kurumları, sağlık kuruluşları, turizm tesisleri, limanlar, terminaller, havaalanları, akaryakıt istasyonları, zincir marketler, iş merkezleri ve sanayiciler tarafından veri girişinde bulunmaktadır. Sisteme kayıtlı kurum/kuruluş sayısı 160.000’ne ulaşmıştır.

İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı Hazırlanması

İl düzeyinde mahalli idareler ile bina ve yerleşkeler tarafından uygulanacak olan Sıfır Atık Yönetim Sistemine ilişkin plan, program, politika, hedeflerin belirlenmesi ve oluşturulan atık yönetimi süreçlerinin, yerel ve ulusal ölçekte stratejik bir bütünlük içinde entegrasyonu sağlanarak verimli ve sürdürülebilir olması amacıyla İl Sıfır Atık Yönetim Planı hazırlanmaktadır. “İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Plan” Formatı hazırlanmıştır. Hazırlanan Plan formatı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine gönderilerek gerekli talimatlar verilmiştir. 81 ilin planı hazırlanmış, planlar incelenerek gerekli revizyonların yapılması talimatı verilmiştir. İl sıfır atık planı çerçevesinde 3 aylık periyotlarla gerçekleştirme raporları iletilmektedir.

Belediye Sıfır Atık Çalışmaları

Birçok belediye hizmet alanında sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır. Belediye hizmet alanında sıfır atık yönetim sisteminin kurulması için cadde ve sokaklarda plastik/kâğıt/cam/metal ve diğer atıkların ayrı biriktirilmesi için en az ikili ayrı toplama sistemi oluşturulmakta, vatandaşların pil, bitkisel atık yağ, tekstil, ilaç, elektrikli ve elektronik eşyalar, iri hacimli atıklarının götürebilecekleri atık getirme merkezlerinin kurulması ve eğitim farkındalık çalışmalarının yapılması ve sıfır atık bilgi sistemi üzerinden belge başvurusunda bulunmaktadır.

Eğitim farkındalık çalışmaları

Sıfır atık bilincinin ve farkındalığın artırılması amacıyla belediyeler başta olmak üzere üniversiteler, organize sanayi bölgeleri, akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri, kurum/kuruluşlar gibi hedef kitle temsilcileri ile online eğitimler düzenlenmiştir. Hedef kitleler tarafından verilen eğitimler sıfır atık bilgi sistemine girilmektedir. Sıfır Atık uygulamaları kapsamında 2017 de 2022 yılı sonuna kadar Bakanlık, il müdürlüklerimiz ve sektör temsilcileri tarafından 18.500.000 kişiye eğitim verilmiştir.

Web Sitesi ve Sosyal Medya Çalışmaları

Sıfır Atık uygulamasının yaygınlaştırılması ve halkımızın her kesiminin bu vizyonun bir parçası olabilmesi için bilgilendirici, yönlendirici ve farkındalık oluşturmaya yönelik web sitesi ve sosyal medya paylaşımlarının yapılması gerekmektedir. Sıfır Atık Web sitesinde yayınlanacak materyaller hazırlanmıştır. Sosyal medya hesaplarından da projenin her daim gündemde tutulması, örnek alınması, yaşam standardı haline gelmesi ve bilgi aktarılmasına yönelik paylaşımlar hazırlanmakta ve günlük olarak yayınlanmaktadır.

Sıfır Atık Mavi Hareketi

Sıfır Atık Mavi açılış etkinliği tüm yurttaki denizlerin korunması ve deniz temizliği seferberliği için başlatılmıştır. Deniz çöpleri konusunda, halkın bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar, Sıfır Atık Mavi Hareketi kapsamında Bakanlık tarafından ve ilgili kurum/kuruluşlarca yürütülmektedir.

Atıksuların Bertarafıyla İlgili Yapılan Çalışmalar

2002 yılında belediye nüfusunun %35'ine atık su arıtma hizmeti verilirken, yapılan çalışmalarla 2022 yılı sonunda bu oran % 89,2'ye ulaşmıştır. 2002 yılında ülkemizde 145 atıksu arıtma tesisi bulunuyorken, 2022 yılı sonunda bu sayı 1.185'e ulaşmıştır. 2022 yılı sonu itibarıyla 81 il merkezinin 71 inde atıksu arıtma tesisi faaliyettedir. Diğer taraftan, atıksu arıtma tesisleri 3 il merkezinde inşaat ve 6 il merkezinde proje aşamasındadır.

Atıksu Arıtma Tesisi Enerji Teşviki

Çevre Kanununun 29 uncu Maddesi Uyarınca Atıksu Arıtma Tesislerinin Teşvik Tedbirlerinden Faydalanmasında Uyulacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 2022 yılında 236 tesise elektrik teşvikinden faydalanmak için Geri Ödeme Belgesi verilmiştir. Atıksu arıtma tesislerini mevzuata uygun çalıştıran 797 tesise 2022 yılında 231 Milyon 400 Bin TL enerji teşviki ödemesi gerçekleştirilmiştir. 2011-2022 yıllarında yaklaşık 1 Milyar TL ödeme yapılmıştır.

Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanımı

Bakanlığımızca atıksuların alternatif bir su kaynağı olduğu yaklaşımı ve döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde planlamalar yapılan çalışmalar kapsamında arıtılan atıksuların yeniden kullanım oranı % 4,75'e yükselmiştir.

Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı

Van Gölünün korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili kurumların uygun görüşü ile Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı oluşturulmuş olup, izleme çalışmaları devam etmektedir. Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı 2020 yılında oluşturulmuş olup 3 başlıkta uygulama hedefleri ve bu uygulama hedeflerine ulaştıracak 13 faaliyet tanımlanmıştır. Faaliyetlere yönelik çalışmalar devam etmekte olup 3 er aylık periyotlarla Cumhurbaşkanlığına raporlanmaktadır. Ayrıca, uygulamada karşılaşılan sorunların ve çözüm yollarının değerlendirilmesi amacıyla havzada 4 koordinasyon toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında Hava Kalitesinin Korunması ve Kirliliğin Azaltılması

Bakanlığımızca hazırlanan stratejik hava kalitesi haritaları kullanılarak yeşil dönüşüm ve net sıfır emisyon stratejileri çerçevesinde mahalle ölçeğinde hava kalitesi bilgisinin üretilmesi ile hava kalitesinin tahminine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Hava Emisyon Yönetim Portalı aracılığıyla kayıt altında tutulan kirletici ve kaynak bilgilerine esas şekilde gerçekleştirilen elektronik işlemlere ait bilgiler 2022 yılı için Katı Yakıt Modülü Satış İzin Belgesi sayısı 12.286, Katı Yakıt Modülü Uygunluk İzin Belgesi sayısı ise 87'dir.

Hava kalitesi yönetimi ile ilgili yürütülen çalışmalardan 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerlerinin tespiti kapsamında Balıkesir, Edirne, Sakarya, Tekirdağ ve Kocaeli il ve ilçelerine ait 3 Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Modülü analiz sonuçları ve çıktıları

tamamlanmıştır. 2022 yılında 20 ile ait (Bursa, Ankara, Zonguldak, Düzce, Kayseri, İstanbul, Eskişehir, Kütahya, Bolu, Kastamonu, Çanakkale, Konya, Kırıkkale, Niğde, Bartın, Isparta, Kırklareli, Yozgat, Burdur ve Antalya) 3 Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Modülü analiz sonuçları ve çıktıları ile Sağlık İndeksi Modülü ile web versiyonu da yazılımsal olarak hazırlanmıştır. Devamında kalan illerden; 12 il için veri üretimi çalışmaları yapılmıştır.

NEFES Yazılımı; Karar Destek ve Politika Üretme Faaliyetleri

NEFES – 3 Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Değerlerinin Tespiti Yazılımı; şehirlerde hava kalitesi yönetimi politika ve karar destek aracı olarak kullanılmaktadır. Bu kapsamda; Balıkesir, Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, Kayseri, Isparta, Kocaeli, Konya, Sakarya, Tekirdağ, Bartın, Bolu, Kırklareli, Kastamonu, Burdur, Kütahya, Niğde, Çanakkale, Yozgat, Kırıkkale, Edirne ve Zonguldak illerinde NEFES Yazılımı İstisare Toplantıları serisi 24 Mayıs 2022 tarihi itibarıyla haftalık olarak gerçekleştirilmiş ve tamamlanmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ve Büyükşehir/İl Belediye Başkanlıkları katılımcıları ile çevrimiçi şekilde bir araya gelinmiştir.

NEFES yazılımının sokak seviyesinde veri üretme yeteneğine esas şekilde elde edilen 3 boyutlu hava kalitesi haritaları; hava kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla Bakanlığımızca yönetilen hibe programında; belediyelerden gelen başvuruların değerlendirilmesi ve illere ait emisyon yönetim raporlarının hazırlanmasında kullanılmaktadır. Böylece politika uygulamalarının etkinleştirilmesi sağlanmaktadır.

Stratejik Gürültü Haritaları ve Gürültü Eylem Planları

Gürültü haritası hazırlaması gereken 66 ilin haritaları tamamlanmıştır. 2.etap gürültü haritaları ve eylem planı hazırlama çalışmaları kapsamında ise; Bursa ve Malatya illerinin stratejik gürültü haritaları oluşturulmuştur. Kahramanmaraş ilinin ise hem stratejik gürültü haritası hem de stratejik eylem planı onaylanmıştır. Diğer taraftan; Konya, Bursa, Mersin, Kayseri, Sivas, Manisa, İstanbul, Kocaeli, Antalya, Bolu, Balıkesir, Tekirdağ, Gaziantep, Eskişehir, Kahramanmaraş, Trabzon, Sakarya, Ankara, Denizli, Kütahya ve Uşak illerinin çevresel gürültü eylem planı tamamlanmıştır. İzmir ve Malatya illerinin gürültü eylem planı hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği ile tüm il merkezleri ile nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 1.000 kişinin üstünde olan alanlar için stratejik gürültü haritalarının hazırlanması beklenmekte olup, harita sonuçlarına göre sıcak noktaların belirlenerek gürültü azaltım tedbirlerini içeren eylem planların oluşturulması ve gürültü azaltım tedbirlerinin ilgili kurum/kuruluşlar tarafından hayata geçirilmesi ile gürültü azaltımına katkı sağlanması gerekmektedir. Ayrıca; söz konusu Yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, daha önce stratejik gürültü haritaları olmayan illerde, stratejik gürültü haritaları ve stratejik gürültü eylem planlarının üç yıl içerisinde hazırlanması gerekmektedir.

Egzoz Gazı Emisyon Ölçümleri

Egzoz gazı emisyon ölçümleri, 2022 yılında da Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden yürütülmüştür. 10.145.523 aracın egzoz gazı emisyon ölçümü yapılmıştır. Ölçüm raporlarının basılı olarak verilmeyerek kağıt tüketimin azaltılması amacıyla, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden oluşturulan düzenleme ile ölçüm raporları e-devlet üzerinden erişime açılmış ve bu sayede e-devlet kapısından sunulan hizmetten 43.331.918 vatandaş yararlanmıştır. Egzoz emisyon ölçüm raporlarının kısa mesaj ile araç sahiplerine gönderilmesi sağlanarak 10.145.523 adet kağıt kullanımı engellenmiş ve böylece 1.014 ağacın kesilmesi önlenmiştir. Araç sahiplerine; ölçüm süresi yaklaştığında hatırlatmak, ölçüm yaptırmayanlara uyarı niteliğinde ve ölçüm tamamlandığında bilgilendirme amacıyla 2022 yılında toplamda 19.050.869 SMS gönderilmiştir.

Egzoz emisyonu ölçümüne yönelik olarak; çağrı merkezimiz aracılığıyla araç sahiplerine ve ölçüm yapan istasyonlara e-posta ve telefon ile destek sağlanmaya devam edilmiştir. 2022 yılında 6.110 adet e-posta ve 12.581 adet çağrı cevaplanarak vatandaşlarımıza ölçümlerle ilgili gerekli bilgilendirme sağlanmıştır. Aynı zamanda ölçüm yapan istasyonlara da çağrı merkezi üzerinden teknik destek verilmiştir.

Egzoz gazı emisyon ölçümleri ile, Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Genel Müdürlüğü hesabına 2022 yılında 758.113.054 TL ölçüm geliri elde edilmiştir. Bununla birlikte; ASELSAN tarafından üretilen yerli ve milli Egzoz Elektronik Denetleme Sistemi mobil plaka tanıma cihazları 81 ile gönderilmiş ve denetimler elektronik olarak yapılmaya başlanmıştır. Sistem üzerinden 50.900 araç denetlenmiş olup, 2.112 araç için denetim tutanağı elektronik olarak düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı İcraat Programı Kapsamında Bisiklet Yolu, Yeşil Yürüyüş Yolu ve Çevre Dostu Sokak Yapımına Yönelik Yürütülen Çalışmalar

İller Bankası A.Ş. ile ortak çalışmalar gerçekleştirilmekte olup, Bakanlığımız ile İller Bankası A.Ş. arasında imzalanan Protokolde belediyelerin başvuru şartları, projelerin minimum teknik gereklilikleri, başvuruların değerlendirilmesi, kontrolü ve izlenmesi ve İLBANK ve Bakanlığımız tarafından sağlanacak finansman ile ilgili hususlar belirlenmiştir. Bu çerçevede; 226,51 km bisiklet yolu tamamlanmıştır. 340,76 km bisiklet yolunun projesi ise onaylanmış olup, yapımı devam etmektedir. 9,14 km çevre dostu sokak ve sokak sağlıklılaştırma çalışmaları ile 332,84 km yeşil yürüyüş yolu projesine finansal destek sağlanmasına ilişkin iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir.

Bisiklet yollarının turistik, doğa, gezi ve şehirlerarası ulaşım amaçlı oluşturulmasına yönelik Bisiklet Yolu Master Planı hazırlanmıştır. Master Planın I. Etapı olan Anadolu Koridoru için bisiklet yolu uygulama projelerinin hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Sıfır Kirlilik Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımı kapsamında, mevcut en iyi teknik ve teknolojilerin uygulandığı, maliyet ve çevre kazancı gözetilerek; enerji ve kaynak verimliliği

ile havaya, suya, toprağa verilen tüm emisyonların ve atığın kaynağında azaltımını esas alan entegre bir çevre yönetim sistemi politikası hedeflenmektedir. 2010/75/AB sayılı Endüstriyel Emisyonlar Direktifi (EED) 1. ve 2. bölümleri ile düzenlenen Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü (EKÖK) Direktifi ile MET Sonuçlarını içeren genel ve sektörel mevzuatın uyumlaştırma çalışmaları yürütülmektedir.

Sürdürülebilirlik stratejisi çerçevesinde, Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim konusunda, beşikten mezara yaklaşımıyla tüm yaşam döngüsü süreçlerinde kaynak verimliliği gözetilerek çalışmalar yürütülmekte olup en iyi temiz üretim ve çevre dostu uygulamaların kullanımının artırılması hedeflenmektedir. Sürdürülebilir tüketim ve üretim kavramında öncelik verilen değer zincirlerinden "gıda, balıkçılık ve tarım", "konut ve inşaat", "tüketici ürünleri imalatı" ile "turizm" başlıklarında bir eylem planı hazırlanması çalışmaları yürütülmektedir.

Mavi Bayrak Çalışmaları

2022 yılında Türkiye genelinde 5131adet plaj ve 24 marina ile 5 yat mavi bayrak almaya hak kazanmıştır.

Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi

2022 yılı içerisinde Denizlerde Faaliyet Gösteren Balık Çiftliklerinin Çevresel Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde Bakanlığa başvuru yapan ve 1.000 ton/yıl ve daha fazla kapasitede balık üretimi/yetiştiriciliği gerçekleştiren balık çiftliklerine ait Çevresel Yönetim Planlarından 115 adet Balık çiftliği için Uygunluk Belgesi düzenlenmiş olup diğer tesislere ilişkin belgelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Acil Müdahale Planları

2022 yılı içerisinde 4 yeni kıyı tesisine ait risk değerlendirmesi ve acil müdahale planı ile onaylı planı bulunan ancak tesiste yapılan değişiklikler nedeniyle revize edilen 57 kıyı tesisine ait risk değerlendirmesi ve acil müdahale planı onaylanmıştır.

Deniz Çöpleri Yönetimi

2022 yılında 44.985 ton deniz çöpü (deniz yüzeyi, kıyı, plaj ve deniz dibinden) toplanarak, bertarafa gönderilmiştir.

Gemi Atıkları Yönetimi

Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, Bakanlık tarafından atık kabul tesisi onay belgesi veya muafiyet verilen 322 adet kıyı tesisinde MARPOL 73/78 Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak atık alım hizmeti verilmektedir. Yönetmelik kapsamında 56 adet atık alma gemisi, gemilerden atık alıp atık kabul tesislerine vermek üzere lisanslandırılmıştır.

Marmara Denizi Bölgesel Atık Yönetimi ve Deniz Çöpleri Eylem Planı

Marmara Denizinde meydana gelen müsilaş sebebi ile oluşan kirlilik için acil tedbirlerin alınması amacıyla hazırlanan Marmara Denizi Eylem Planı'nda 13 numaralı eylem; "Marmara Denizi Bölgesel Deniz Çöpleri Eylem Planı'nın hazırlanarak uygulamaya

konulması” olarak kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda Marmara Denzine kıyısı olan 7 İl ve havzada yer alan Kütahya’nın da dahil olduğu Bölgesel Atık Yönetimi ve Deniz Çöpleri Eylem Planı hazırlanmıştır. Plan kapsamında deniz ve kıyı alanlarda kara kökenli ve denizel faaliyetlerden kaynaklanabilecek deniz çöplerinin mevcut durumu, azaltılması ve kaynağında önlenmesine yönelik tedbir ve faaliyetler ile planlanan çalışmalar ortaya konulmuştur.

Muğla İlinde Deniz Süpürgeleri ile Denizlerin Temizlenmesine Destek Çalışmaları

Muğla ilinin 1.484 km kıyı uzunluğuna sahip olması ve bunun 1099 km'sinin de Özel Çevre Koruma ve Doğal Sit statüsünde olması nedeniyle denizin kirliliğe karşı korunması büyük önem taşımaktadır. Muğla İlinde özellikle yaz döneminde turizm faaliyetlerin artması sonucu nüfus yoğunluğu ile birlikte denizlere ulaşan çöplerin temizlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Marmaris ve Fethiye Körfezlerinin deniz çöplerinden temizlenmesi amacı ile Bakanlığımız iki adet deniz süpürgesini faaliyete geçirmiştir. Turizm sezonun yoğun olduğu Temmuz 2022 itibari ile başlayan temizleme faaliyeti 3 ay boyunca devam etmiştir. Deniz süpürgeleri ile deniz yüzeyinde bulunan çöpler toplanarak bertaraf gönderilmiştir. Projenin başlangıcından itibaren Marmaris Körfezinden ve Fethiye Körfezinden toplam 20.641 kg çöp toplanmıştır.

Tahsisat İzni

Enerji Geri Kazanımı amacı ile kırpıntı lastiklerin Çimento Fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılmasına yönelik tahsisat izni düzenlenmektedir. 2022 yılı içerisinde 33 adet çimento tesisine toplam 1.983.797,58 ton tahsisat izni düzenlenmiştir.

Atık Yağ Toplama Yetkisi

Atık Yağların Toplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği kapsamında yer alan atık yağlar için toplama planlarının oluşturulması ve atık yağ toplanması için yetki verilmesine ilişkin olarak Atık Yağ Toplama Yetki Belgesi düzenlenmektedir. Atık Yağ Rafinasyon tesislerine 2022 yılı içerisinde 3 adet tesise Atık Yağ Toplama Yetki Belgesi düzenlenmiştir.

Maden Atık Yönetim Planlarının İncelenmesi

Maden Atıkları Yönetmeliğine istinaden maden atığı olan işletmeciler tarafından hazırlanması gereken Maden Atık Yönetim Planları Bakanlığımıza ve İl Müdürlüklerimize sunulmaya devam etmektedir. 2022 yılı sonu itibari ile 200 maden atık bertaraf tesisine ait atık yönetim planı Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Maden Atıkları Yönetim Uygulaması

2022 yılı sonu itibarıyla Türkiye genelinde 2.444 firmaya ait atık yönetim planı bilgisi sisteme girilmiştir. Ayrıca, faaliyetleri sonucu açığa çıkan inert atıkları depolamak üzere İl Müdürlüklerimize izin başvurusunda bulunan 1.382 maden işletmesine ait bilgiler sisteme girilmiştir.

Maden Atık Depolama Tesislerinin Uygulama Projelerinin İncelenmesi

Maden atık depolama tesislerinin uygulama projeleri incelenmeye devam edilmiştir. 2022 yılında Bakanlığımıza sunulan Uygulama Projelerinden 14 tanesi onaylanmıştır. Onaylanan ve yerinde yapılan incelemelere göre projesine göre inşaa edildiği tespit edilen maden atık depolama tesislerine maden atığı depolama tesisi onay belgesi verilmektedir. 2022 yılında inşaatı tamamlanan 3 maden atığı bertaraf tesisi için “maden atığı depolama tesisi onay belgesi” verilmiş ve bu tesislerin Bakanlığımıza çevre ve izin ve lisans müracaatı yapmaları sağlanmıştır.

Belediye Atıkları ve Hayvansal Atıkların Yönetimine İlişkin Yapılan Çalışmalar

2022 yılı sonu itibarıyla 93 adet düzenli depolama tesisi ile nüfusun %89’una hizmet verilmektedir. Bu çerçevede, 2022 yılı sonu itibarıyla, 18 adet mekanik ayırma, biyometanizasyon ve kompost tesisleri fizibilite raporu, 5 adet yakma tesisi fizibilite raporu, 7 adet düzenli depolama tesisi uygulama projesi, 1 adet düzensiz döküm sahası rehabilitasyonu uygulama projesi, 1 adet atık yakma tesisi işletme planı, 4 adet düzenli depolama tesisi işletme planı onayı ve düzenli depolama tesisi onay belgesi, 18 adet mekanik ayırma, biyometanizasyon ve kompost tesisleri işletme planı ve tesis onay yazısı ve 1 adet kapatma planı uygulama projesi ile 3 adet aktarma istasyonu uygulama projesi onaylanmıştır.

Çevre Kirliliğinin Giderilmesine Yönelik Yürütülen Çalışmalar

Bakanlığımızca; Çevre kirliliğinin giderilmesi amacıyla yerel yönetimlere, kamu kurum ve kuruluşlarına, belediye il özel idaresi ve birliklere; çevre kirliliğinin giderilmesi projelerine (çevre düzenlemesi, millet bahçesi, sokak sağlıklılaştırılması, bisiklet yolu, hava kalitesinin iyileştirilmesi, çöp konteyneri vb.), sıfır atık projelerine, çevre temizlik araçlarına (çöp toplama aracı, vidanjör, yol süpürme aracı, arazöz vb.) ve çevre altyapı projelerine (atıksu arıtma tesisi, kanalizasyon, derin deniz deşarjı, katı atık tesisi vb.), katı atık programı (kap), ıpa katkı payı ve enerji teşviklerine destek verilmektedir. Bu kapsamda; 2022 yılında 2.026 adet projeye toplam 2.043.876.187,72 TL destek verilmiştir.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

29.07.2022 tarih, 31907 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerin yansıtılması, mevcut uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilerek, eksikliklerin tamamlanması ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesi Tebliğinde düzenlemeler yapılmış olup, hazırlanan Tebliğ 31.12.2022 tarih ve 32060 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

10.06.2022 tarihli ve 7410 sayılı Çevre Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 4 üncü Maddesiyle "Çevre görevlisi" ifadesi kaldırılarak "çevre yönetimi hizmeti" tanımlanmış olup, Kanunda yapılan değişikliğe istinaden hazırlanan Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik 01.11.2022 tarihli ve 32000 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Atık ithalatı uygulamalarının düzenlendiği Bakanlık 2022/19 sayılı Atık İthalatı Genelgesi 30.12.2022 tarihinde yayımlanmıştır.

Yürütülen Projeler

Çevre Denetimlerinde Risk Değerlendirme Uygulamasının Geliştirilmesi

Proje kapsamında 62 ilde şu an yapılan Risk Esaslı Denetim Planı hazırlama çalışmasının 81 il olarak tamamlanması, risk hesaplamada kullanılan IRAM metodunun dünya literatüründe yer alan diğer metotların karşılıklı analiz edilerek alternatif bir metodun önerilmesi, izin ve lisans yönetmeliğinin EK-1 listesinde yer alan tesislerin risk analizinin firma ve sektörel bazda çıkarılması amaçlanmaktadır.

Gelinen süreçte mevcutta kullanılan IRAM metoduna alternatif bir metot önerisi yapılmış, 4 bölgesel eğitim programı ile 19 il müdürlüğümüzün eğitimleri tamamlanmış ayrıca 81 il müdürlüğümüzün katılımı ile tüm projenin anlatıldığı genel bir toplantı yapılmıştır. Proje sonuç raporu, el kitapçığı, animasyon, video ve makale hazırlanması çalışmaları devam etmektedir.

Marmara Denizi Havzası Çevre Denetimi Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi

Proje çalışmaları boyunca, mevzuatımız uyarınca Bakanlığımızca yürütülen çevre denetim uygulamalarının ülkemiz şartları, dünyadaki mevcut iyi uygulamalar ve uygulamada ortaya çıkan gereksinimler doğrultusunda revize edilmesine yönelik çalışmalar yapılmış, bu maksatla denetimlerde kullanılmak üzere Genel Kontrol Listeleri ile Sektörel Rehber Kontrol Listeleri oluşturulmuş ve e-denetim sisteminde yer alan mevcut listeler güncel mevzuatımız esas alınmak suretiyle e-denetim ve mobil çevre denetim uygulamasına entegre edilecek şekilde il müdürlüklerimizin katkılarıyla revize edilmiştir.

Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı

Üçer yıllık dönemler halinde yürütülen ve 11 enstitü ve 3 araştırma gemisinin dahil olduğu DEN-İZ Programı ile 2020-2022 döneminde tüm denizlerimizde toplam 425 istasyonda kirlilik ve kalite izlenmiştir. Program kapsamında izleme sonucunda elde edilen bulgular düzenlenen sempozyum ve toplantılar ile kamuoyu ile paylaşmakta ve raporlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmektedir. 06-09 Aralık 2022 tarihinde Antalya'da III. Ulusal Denizlerde İzleme ve Değerlendirme Sempozyumu gerçekleştirilmiştir.

Marmara Denizi Bütünleşik Modelleme Sistemi (MARMOD) FAZ II Projesi

Proje ile Marmara denizine yönelik her türlü denizel veri ve gözlemler ile üç boyutlu model çalışmaları yapılacaktır. İyi kalite deniz ekosisteminin Marmara Denizi'nde tekrar gelişmesine imkân sağlayacak eylem planları oluşturulacaktır. Bu planlar kara kökenli besin yüklerinde kademeli olarak azaltım hedefleri ile oluşturulacaktır. Bu kapsamda ortaya konan çözüm önerileri musilaj oluşumu ve önlenmesi konusunda da etkili olacaktır. Marmara Denizi Eylem Planı ile Stratejik Planın uygulanması ile beraber ekosistem sağlığının geriye çevrilmesi mümkün olacaktır. Geliştirilen MARMOD Dijital İkizi Marmara'nın sağlığa kavuşma yollarını planlayarak, bilimsel olarak en yeni modelleri içeren, özgün ve milli bir karar destek aracı olacaktır.

Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarının Kurulması ve Bakım-Onarım Projesi

Proje ile mevcut istasyonların bakım, onarım ve kalibrasyonu işi kapsamında yüklenicilere hakediş ödemeleri yapılmıştır. İhtiyaç duyulan yerlere yeni hava kalitesi izleme istasyonu kurulumu, yer seçim kriterlerine uymayan mevcut istasyonların yer değişimlerinin yapılması, ilave parametre eklenmesi, deformasyon sorunu olan kabinler ile yetersiz ekipmanların yenilenmesi ve sarf-yedek malzeme alımı iş ve işlemleri de bu projeye yürütülmektedir. 01.01.2022-31.12.2022 döneminde bütçe ödeneğinin tamamı kullanılmıştır.

Ulusal Çevre Bilgi Sistemi ve Alt Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi Hizmet Alımı İş

Atığın üretildiği noktadan geri kazanım/bertaraf edildiği aşamaya kadarki serüveninin beyan, bildirim ve izleme sistemleriyle anlık takibi yapılmakta olup, sürecin tüm atık gruplarını kapsayacak şekilde genişletilmesinde ihtiyaç duyulan yazılım geliştirme çalışmasının yapılması amaçlanmaktadır.

E-ÇED Uygulaması Modülü

E-ÇED Sistemin yeniden yazılması ile analiz çalışmasında tespit edilen eksikliklerin giderilmesi, sistem için gerekli olan uygulamalara entegrasyonun sağlanması, proje bazlı kayıt sisteminin oluşturulması ile proje için süregelen zaman içerisinde verilen tüm kararların sistemde proje numarası altında bir arada görülebilmesi ve bu kararlar sonucunda projenin son durumuna ait alan bilgileri, kapasite bilgileri, aktif/pasif durumu, raporlarının içerisinde projelerin değerlendirilmesi sürecinde elde edilen etki alanındaki çevresel verilerin ve projeden kaynaklanacak toplam kirlilik yüklerinin (hava, su, toprak...) sayısallaştırılarak künye bilgisine işlenmesi ve bunun sonucunda ÇED

karar/görüşlerine dayalı proje verilerinden oluşan Türkiye genelinde coğrafi veri haritalarının oluşturulması amacıyla e-ÇED ve e-ÇED Aktarım Sistemlerinin birleştirilerek Entegre Çevre Bilgi Sistemleri uygulamasının altında ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) Geliştirme Projesinin yazılması amaçlanmaktadır.

Türkiye Çevre Etiket Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi

Türkiye Çevre Etiket Sisteminin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Dört Ürün Grubunda Kriter Belirleme Çalışmalarına Yönelik Hizmet Alımı protokolü Bakanlığımız ile Ortadoğu Teknik Üniversitesi arasında 26.03.2021 tarihinde imzalanmıştır. Bahse konu proje ile cam ürünleri, deterjanlar (çamaşır deterjanı ve bulaşık makinası deterjanı), mobilya, sert yüzey temizleyiciler olmak üzere dört ürün grubu için TS EN ISO14044 standardına uygun olarak yaşam döngüsü değerlendirmesi yapılarak ulusal çevre etiketi kriterlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye Çevre Etiket Sisteminin Geliştirilmesi Projesi

Proje kapsamında Kriter Belirleme Çalışmalarına Yönelik Hizmet Alımı Ek Protokolü imzalanmıştır. Protokol ile, kişisel hijyen ürünleri, yatak, doğal taş ürünleri olmak üzere 3 ürün grubunda yaşam döngüsü uygulamaları ile her bir sektör özelinde çevre etiketi kriterleri belirlenerek, yayımlanmış olan 3 ürün grubu kriterlerinin revizyonunun yapılarak sürdürülebilir üretim ve tüketim uygulamalarının desteklenmesi hedeflenmiştir. GEN'e tam üyelik yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve Türkiye Çevre Etiket Sisteminin küresel ve ulusal ölçekte daha tanınır olması amaçlanmıştır.

Çevre Denetim Uygulaması Yazılım Geliştirme Projesi

Proje, ödenekleri ile birlikte Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'ne aktarılmış ve e-denetimin yeniden yazılımına başlanılmıştır. Proje ile yeni bilişim teknolojilerindeki gelişmelere uygun şekilde, mevcut ve gelecekteki kullanıcı ve veri yükünü taşıyabilecek kapasitede, çeşitli veri paylaşım yapılarına uyumlu, mevzuat gelişmeleri açısından esnekliğe sahip, mevcutta geliştirme sürecinde olan mobil çevre denetim uygulaması ile de daha verimli şekilde entegre olarak çalışacak yeni bir yazılımın geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Çevre Denetimlerinin (Sürekli Denetim Merkezi) Bütüncül Yönetimi Projesi

Mevcut çevre bilgi sistemlerine (çevre kalitesi izleme sistemleri, e-izin, e-çed, MOTAT, e-denetim, mobil denetim vb.) ilişkin verilerin, ATLAS verilerinin (coğrafi ve jeolojik değişim) ve mümkün olan uzaktan algılama sistemlerinin kurulmasıyla elde edilecek verilerin coğrafi bazda bütüncül olarak değerlendirildiği bir çevre denetim sisteminin kurulması planlanmıştır. Hali hazırda sürekli denetim merkezi fiziki olarak kurulmuş olup entegrasyon çalışmaları devam etmektedir.

Temel Faaliyetler

Atık Yönetim Uygulaması

Sağlıklı bir atık envanteri oluşturmak ve atıkların kaynağından başlamak üzere atık işleme tesislerine kadar çevrimiçi olarak (anlık verilerle) izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla hazırlanan çevrimiçi Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN) başarıyla sürdürülmektedir. ATYÖN alt uygulaması olan Mobil Atık Takip Sistemi ile tehlikeli atıklar çevrimiçi olarak anlık veriler ile izlenmektedir. Atık Yönetim Uygulaması Kütle Denge Sistemi üzerinden atık işleme tesislerince kabul edilen, işlenen, bakiye olarak oluşan atıklar ile atık işleme faaliyeti neticesinde üretilen ürünler ile üretimde kullanılan katkı ve çıkan fire bilgisini de içeren kütle-denge bilgisi hazırlanmakta ve çevrimiçi olarak bildirim yapılmaktadır. Kütle denge bildirimlerinin uygulanmasına ilişkin iş ve işlemlerin açıklanmasına yönelik 2022/4 Kütle Denge Bildirimleri Genelgesi yayınlanmıştır. Genelge ile Kütle Denge Sisteminin kullanımının etkinliğinin artırılması ve kaliteli, güvenilir geri kazanım/bertaraf verisine ulaşılması hedeflenmiştir.

Atık Beyan Sistemine Denetim Kabiliyetinin Kazandırılması ve Atık Yönetiminin İyileştirilmesi Projesi kapsamında Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemine eklenen atık üretim faktörleri ile 13 sektörün atık beyanları ilk olarak 2021 yılında alınmış 2022 yılında da devam ettirilmiştir. Atık beyanları doğru ve kaliteli veriye ulaşılması amacı ile Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimizce yapılan değerlendirmelerle atık üreticileri izlenmiştir.

Çevresel Göstergeler

İlk olarak 2006 yılında yayınlanan ve 11 başlık ve 24 göstergeden oluşan Çevresel Göstergeler Kitapçığı zaman içinde yenilenip gelişmiş olup, “Çevresel Göstergeler 2022” kitapçığı 16 başlık ve 95 gösterge içerecek şekilde hazırlanmıştır. Çevresel Göstergeler Kitapçığı, Bakanlık web sitesinden yayınlanmakta ve kamu kurum/kuruluşları, üniversiteler, belediyeler, taşra teşkilatı, sivil toplum kuruluşları ve tüm halkın erişimine sunulmaktadır.

ÇED Faaliyetleri

2022 yılı sektörlere göre ÇED karar sayıları aşağıda verilen tablodaki gibidir.

Tablo 25. 2022 Yılı ÇED Karar Sayıları

Sektör Adı	ÇED Olumlu Karar Sayısı	ÇED Gerekli Değildir Karar Sayısı	Toplam ÇED Karar Sayısı
Petrol-Madencilik	135	1.239	1.374
Sanayi	59	573	632
Atık-Kimya	65	416	481
Tarım-Gıda	64	456	520
Enerji	70	1.031	1.102
Ulaşım-Kıyı	19	80	99
Turizm-Konut	24	256	280
Toplam	436	4.052	4.488

Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

2022 yılında toplam 5.175 adet Geçici Faaliyet Belgesi, 5.851 adet Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiş olup, ek kapsamına göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 26. Geçici Faaliyet Belgesi, Çevre İzni/Çevre İzin ve Lisans Belgesi Sayıları

	Geçici Faaliyet Belgesi			İzin/Lisans Belgesi		
	EK-1	EK-2	Toplam	EK-1	EK-2	Toplam
2022	550	4.625	5.175	691	5.160	5.851

İthalat ve İhracat İzinleri

2022 yılında ithalat ve ihracat izinleri çalışmaları kapsamında verilen belge sayıları aşağıdaki tablodaki gibidir:

Tablo 27. 2022 Yılı İthalat ve İhracat İzinleri Sayıları

Düzenlenen Belge Adı	Belge Sayısı
Metal Hurda İthalatçı Belgesi	144
Transit Geçiş İzni	1
Pil ve Akümülatör İthalat Ön İzin Onayı	1.308
Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi	148
Katı Yakıt İthalatçısı Muafiyet İzni	16
Petrol Koku Kullanma İzin Belgesi	19
Yüksek Kükürtlü Petrolkoku Tahsisatı	57
Yüksek Kükürtlü Taşkömürü Tahsisatı	15
Yüksek Uçuculu Taşkömürü Tahsisatı	8
Yerli Petrol Koku Uygunluk Belgesi	17
Tehlikeli Atık İhracat İzni	6
Tehlikeli Atık İhracat İzni Gümrük Onayı	6
Tehlikesiz Atık İhracat İzni	1.605
Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi	337

Çevre Denetimi Faaliyetleri

Müsilaj Kapsamında Yapılan Denetimler: 2022 yılında Marmara Bölgesindeki kirlilik kaynaklarını kontrol altına almak ve müsilaj oluşumunu engellemek amacıyla 18.457 çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup 751 işletme ve 500 deniz aracına 235 milyon 252 bin TL ceza uygulanmıştır. Çevre mevzuatında belirtilen usul ve esaslara, yasaklama ve sınırlamalara uymadığı tespit edilen 113 işletme faaliyetten men edilmiştir.

ÇED İzleme ve Denetimi Faaliyetleri

2022 yılında 160 tesiste ÇED izleme denetimi gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucu Çevre Kanununa aykırı faaliyette bulunan 7 tesise toplam 1.480.676 TL idari para cezası uygulanmış ve 1 faaliyet durdurulmuştur.

2022 yılında Bakanlığımızca 69.412 tesise çevre denetimi gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucu Çevre Kanununa aykırı faaliyette bulunan 5962 tesise toplam 530.924.578,90 TL idari para cezası uygulanmış ve 384 faaliyet durdurulmuştur.

Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı Çalışmaları-Egzoz Denetimleri

2012/16 sayılı “Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” konulu Başbakanlık Genelgesi kapsamında Bakanlık görev ve sorumluluğunda olan egzoz kirliliğine yönelik denetim çalışmaları ile ilgili İçişleri Bakanlığı ile koordineli çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 28. 2022 Yılı Egzoz Denetimleri

	Kesilen ceza sayısı (adet)	Ceza miktarları (TL)
2022	1.842	5.683.889

Çevre Denetimlerinin Planlanması

En önemli hedeflerimizden birisi çevre denetimlerinin risk analizine dayalı planlanmasını sağlamaktır. Bu amaçla Samsun, Edirne Tekirdağ, Kırklareli, Bursa, Kocaeli, Yalova, Bilecik, Sakarya, İzmir, Kütahya, Eskişehir, Uşak, Balıkesir, Manisa, Konya, Adana, Nevşehir, Kayseri, Afyonkarahisar, Isparta, Burdur, Gaziantep, Kilis, Hatay, Osmaniye, Düzce, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu, Çankırı, Çorum, Sinop, Amasya, Tokat, Yozgat, Sivas, Van, Hakkâri, Bitlis, Siirt, Trabzon, Giresun, Ordu, Rize, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak, Elazığ, Malatya, Muş, Erzincan, Ankara, Kırıkkale, Kırşehir ve Bolu illeri Risk Değerlendirme Yöntemini kullanarak hazırladığı planlarını esas alarak denetimlerini gerçekleştirmektedir.

Covid 19 salgını nedeniyle 2021 yılında eğitim verilemeyen 19 İl Müdürlüğümüze Sakarya Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü ile Çevre Denetimlerinde Risk Değerlendirme Metodolojisi kullanılarak Çevre Denetimlerinin Planlanması ve Geliştirilmesi projesi kapsamında eğitimler verilmiştir. 2023 yılında 81 İl Müdürlüğümüz denetimlerini risk değerlendirme yöntemi ile planlayıp yapacaktır.

Çevre Denetçisi Eğitimi

Nisan ayında online, Haziran Temmuz aylarında 3 grup olmak üzere uzaktan, 04-09.12.2022 tarihleri arasında yüz yüze olmak üzere 2022 yılında yaklaşık 700 denetçi ve denetçi çevre denetçisi eğitimi verilmiştir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Yürütülen Çalışmalar

Bakanlık sorumluluğunda bulunan katı yakıt denetimleri Bakanlık taşra teşkilatı ile 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında yetki devri yapılmış kurum ve kuruluşlarca yapılmaktadır. Bu güne kadar katı yakıt denetimlerinin yapılması için, 17’si büyükşehir belediyesi olmak üzere toplam 164 adet belediye başkanlığına yetki devri yapılmıştır.

Çevre Referans Laboratuvarı Faaliyetleri

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 483'ü su/atık su, 69'u kömür, 24'ü pirina, 447'si atık, 57'si toprak/arıtma çamuru/sediment, 18'i atık yağ, 352'si hava, 6'sı yeterlilik/karşılaştırma testi numunesi olmak üzere toplam 1456 numunede 32719 parametrenin analizi tamamlanmıştır. 4 adet tam donanımlı Mobil Su ve Atık Su Analiz Laboratuvarı aracı ile göl, dere, akarsu ve tesislerde yerinde ölçüm, izleme ve denetim çalışmaları sürdürülmektedir.

Laboratuvar analizlerinin en önemli basamağı olan numune alma işleminin belirli teknik eğitime sahip kişilerce yapılması ilkesi gereğince; özel ve kamuya ait çevre laboratuvarlarına "Su, Atık Su, Toprak, Arıtma Çamuru, Katı Atık, Atık Yağ ve İzolasyon Sıvılarından Numune Alma Eğitimleri" verilmekte, sınavda başarılı olan katılımcılar sertifikalandırılmaktadır. 2022 yılında 29 Kasım-08 Aralık tarihleri arasında düzenlenen eğitimlere 441 kişi katılım sağlamıştır.

Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarı Yeterlik Çalışmaları

2022 yılı itibarı ile ülke genelinde toplam 231 adet çevre laboratuvarı yetkilendirilmiştir. Yetkilendirilen laboratuvarlar Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği kapsamında haberli, habersiz ve yılda iki kez düzenlenen yeterlilik testleri ile uzaktan denetlenmektedir.

Sürekli Atıksu İzleme Çalışmaları (SAİS)

Ülke genelinde yüksek kapasiteli arıtma tesisleri çıkış suları 497 adet SAİS istasyonu ile 7/24 izlenmektedir. SAİS çalışmaları ile arıtma tesisi çıkış suları değerleri yükseldiğinde alarm durumları il müdürlüklerimize ulaşmakta, 7/24 teknolojik denetim yapılarak sınırı aşanlar için il müdürlüğünce yasal işlem yapılmaktadır. Düşük debili tesisler; giriş ve çıkış debileri ile numune alma yönünden on-line takibe alınmıştır. Bununla birlikte, Marmara Bölgesi'nde yer alan tüm soğutma suyu tesisleri giriş ve çıkışlarında debi ve sıcaklık değerleri de Genelge ile on-line takibimize alınmıştır, bu sayede Marmara Denizi'ne sıcaklık yönünden etkileri anlık verilerle değerlendirilmektedir.

Hava Kalitesi İzleme Faaliyetleri

2022 yılı itibarı ile toplam hava kalitesi izleme istasyonu sayısı 365'e çıkarılmıştır. Hava kalitesi izleme istasyonlarında ölçülen tüm verilere www.havaizleme.gov.tr web adresinden, geçmiş dönemler itibarı ile ulaşma ve ölçüm sonuçlarını mevzuatta verilen sınır değerleri ve aşım eşikleri ile karşılaştırma imkânı tüm kamuoyuna açıktır. 4 adet mobil hava kalitesi ölçüm aracı ile kirliliğin yoğun olduğu illerde hava kirliliği sorununun yerinde tespit edilmesi hizmetleri verilmektedir.

Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) ve Emisyon Ölçüm Faaliyetleri

Türkiye genelinde yaklaşık 370 adet sanayi tesisine ait 736 adet bacada sürekli izleme sistemleri kurulmuş olup ölçüm verileri, Bakanlığımızca 7/24 çevrimiçi olarak izlenmektedir.

Türkiye’de Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sisteminin Oluşturulması Çalışmaları
KSTK; endüstriyel tesislerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve kirleticiler ile atıkların arıtma, işleme vb. faaliyetler için taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla raporlanan envanterin uluslararası tanımıdır. KSTK sisteminin daha iyi anlaşılması için kılavuz doküman ve broşürler ile Ulusal KSTK web Sitesi <http://www.kstk.gov.tr/> hazırlanmıştır.

Türkiye Çevre Etiketleri Sistemi Faaliyetleri

2022 yılında 4 firma daha çevre etiketi kriterlerini karşılayan ürünleri için çevre etiketi kullanıcısı unvanı almaya hak kazanmıştır. Toplamda 8 çevre etiketi kullanımı olan firma mevcuttur. Mevcut durum itibarıyla 2’si seramik, 4’ü tekstil, 1’i elde yıkama bulaşık deterjan ve 1 adet temizlik kâğıdı sektöründe olmak üzere toplam 8 çevre etiketi kullanıcısı bulunmaktadır. 31.03.2022 tarihinde Deterjan (Çamaşır, Bulaşık Makinesi) Ürün Grubu Çevre Etiketleri Kriterleri yayımlanmıştır.

Büyük Endüstriyel Kazalarla İlişkin Yürütülen Çalışmalar

2022 yılı içerisinde Bakanlığımız Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemi uygulamasının bakım, iyileştirme ve teknik destek çalışmaları yüklenici firma tarafından yürütülmüş olup, 2023 yılı için bahse konu işlemler Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile mutabık kalınarak kendilerine devredilmiştir. Büyük endüstriyel kaza riski taşıyan kuruluşların envanterinin tutulduğu bu sistemde 2022 yılı sonu itibarıyla 393 adet üst seviyeli, 295 adet alt seviyeli olmak üzere toplam 688 BEKRA kuruluşu kayıtlıdır.

Temiz Hava Merkezi Müdürlükleri Faaliyetleri

Hava Kalitesi indeksi, hava kalitesinin günlük olarak rapor edilmesi için kullanılan bir indekstir. Yaşadığımız bölgenin havasının ne kadar temiz veya kirli olduğu ve ne tür sağlık etkilerinin oluşabileceği konusunda bilgiler verir. Hava kalitesi indeksi, farklı hava kalitesi seviyeleri ile birlikte bunların genel halk sağlığı üzerindeki etkisini ve sağlıksız seviyeye yükseldiğinde alınması gereken kademeleri de belirler. Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA Hava Kalitesi İndeksini ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlayarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici maddeler, karbon monoksit, kükürt dioksit, azot dioksit ve ozon için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır.

İstasyonlardan elde edilen veriler saatlik ortalamalar olarak herhangi bir müdahale olmaksızın ham veri olarak www.havaizleme.gov.tr web sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Hava kalitesi ölçüm istasyonlarından elde edilen bilgiler 3G Modem vasıtasıyla anında toplanmakta, uyarı veya alarm eşiklerinin geçilmesi durumunda halkın bilgilendirilmesi gerçekleştirilmektedir.

ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yürütülen Projeler

Farklı Orman Tipleri Ve Diğer Arazi Kullanımındaki Alanlarda Yüzeysel Akış Miktarı, Akış Katsayılarının Ve Toprak Kayıplarının Belirlenmesi (Çamlıdere, Erdemli Ve Kastamonu) Projesi

Orman örtüsünde meydana gelen gelişimin veya değişimin erozyon duyarlılığına ve erozyon miktarına etkisinin ortaya konulması erozyonla mücadelede önem arz etmektedir. Bu bağlamda ülkesel, bölgesel ve havza bazında toprak ve su kayıplarını değerlendirmek için kullanılan yaklaşımlardan birisi de yüzey akış parselleridir. Proje ile farklı kapallılıklarda yağışa bağlı olarak akış kat sayısının ve taşınan toprak miktarının ortaya konması hedeflenmektedir. Proje kapsamında 2022 yılında arazide örnek alımı ve raporlama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Rüzgâr Erozyonuyla Mücadele Projesi

Kuraklık ve çölleşme tehdidi altında olan alanlarda toprağın korunarak yerinde tutulması, toprak ıslahı, mera biyokütlesinin artırılması, arazi bozulumunun engellenmesi, kuraklıkla mücadele kapsamında çölleşme ve erozyonun önüne geçilmesi amacı ile 'Kurak ve Yarı Kurak Alanlarda Rüzgâr Erozyonunu Önlemeye Yönelik Şeritlerin Tesis Edilmesi (Ankara/Polatlı) Projesi uygulanmaktadır. Proje kapsamında 2022 yılında arazide tamamlama dikimleri ve bakım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

İklim Dostu Karbon Nötr Şehirler Kapsamında Yerleşim Yerlerindeki Mevcut Karbon Tutulum Envanterlerinin Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Yöntemleri Kullanılarak Belirlenmesi ve Raporlanması Projesi

Yapılan çalışma ile şehir merkezlerindeki ağaçlık alanların yüzde cinsinden kapladığı alanlar, bu alanlarda yıllık tutulan ton cinsinden karbon ve karbondioksit miktarları, ağaçların ortalama ömürleri boyunca tutmuş oldukları ton cinsinden karbon ve karbondioksit miktarları, tutulan karbon ve karbondioksit miktarlarının Amerikan Doları cinsinden maddi değerleri ülkemizdeki tüm il ve tüm ilçelerimiz için tablolar halinde belirlenmiş, yerleşim yerleri içerisindeki yutak alan envanterimiz ortaya konularak ülkemizin net sıfır hedefine ulaşması için çok değerli bir kaynak veri elde edilmiştir.

Kurak ve Yarı Kurak Alanlarda Çalimsı Türlerle Karbon Yutak Alanı Uygulama Projesi (Kırşehir İli Boztepe İlçesi Malya Köyü) -

Yeşil Kalkınma Hedefi ile Gelir Getirici ve İklim Değişikliğine Uyuma Yönelik Karbon Yutak Alanı Oluşturma Uygulama Projesi (Karaman İli Ayrancı İlçesi Divle Köyü)

Kurak ve yarı kurak alanlarda hızlı büyüyen; çalı ve çalimsı türlerle karbon yutak alanı oluşturma, doğadaki canlılara barınak, beslenme alanı oluşturma, toprağın doğal olarak düzenlenmesi ve korunması, atıl durumda olan toprakların yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda ekonomiye kazandırılması, iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak iklim

değişikliğine uyuma yönelik yeni karbon yutak alanları oluşturmak amacıyla iki proje hayata geçirilmiştir.

Erozyon ve Mera Kontrolü Model Uygulama Projeleri

Çeşitli nedenlerle; düzensiz ve verimsiz şekilde kullanılan meraların, mevcut şartlar altında mümkün olduğu kadar rehabilite edebilme yöntemlerinin belirlenmesinin yanı sıra ulusal ve uluslararası eğitim, seminer, çalıştay, teknik gezi vb. etkinliklerde katılımcılara yararlı, üreticilere yol gösterici olması, mera ıslahı ile hayvansal ürünlerin çoğaltılması, yöre halkının ekonomik olarak iyileştirilmesi amacıyla Karaman ili Ayrancı ilçesi Üç Harman (Divle) Köyü'nde tesis edilen model mera sahasında bitkilendirme çalışmaları devam edilmiştir.

Murat Nehri Havzası Rehabilitasyon Projesi

Fırat Nehrinin iki ana kolundan biri olan Murat Nehri boyunca Elazığ, Bingöl ve Muş illerinin Murat Nehri havzasında kalan bölümünde seçilen mikro havzalarda doğal kaynak bozulmasının önüne geçerek, havzanın üst kısmında yaşayan halkın yoksulluğunu azaltmayı hedeflemektedir. Birleşmiş Milletler Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu dış finansman desteği ile yürütülmekte olan projenin saha uygulamaları Orman Genel Müdürlüğü, İzleme ve Değerlendirme faaliyetleri ise Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Proje faaliyetleri Bakanlığımız birimleri ve yerel halkın işbirliği halinde katılımcı bir yaklaşımla yürütülmektedir. ÇEM Genel Müdürlüğü İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri kapsamında 2022 yılında erozyon ve bitki örtüsü durumu ile sosyo ekonomik izleme faaliyetlerini gerçekleştirmiştir.

Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi

Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi (TULİP) İzleme ve Değerlendirme faaliyetlerinin içeriği oluşturulmuştur. İzlemelerin ne şekilde ve kim tarafından yapılacağına dair altyapı kurgulanmış ve Proje Paydaşlarıyla toplantılar yapılarak istişarelerde bulunulmuş ve Kurumlardan izleme ve değerlendirme metodolojileri istenmiştir. Elde edilen verilen sonrasında tüm projenin izleme ve değerlendirme metodolojisi hazırlanmıştır. Metodoloji ile ilgili Dünya Bankası uzmanları ile yapılan görüşmeler sonrasında proje süresi boyunca biyolojik çeşitliliğin ve arazi tahribatının izlenmesinin de izleme süreçlerine dâhil edilmesi önerisi sonrasında “Biyolojik Çeşitlilik İzleme Metodolojisi ve Arazi Tahribatının Dengelenmesi Metodolojisi” hazırlanarak Orman Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

TULİP projesine katkı sağlamak üzere; erozyon, vejetasyon ve arazi tahribatının dengelenmesi hususlarında tematik izleme ve değerlendirme çalışmalarını yapmak amacıyla “Bolaman ve Çekerek Havzaları İzleme ve Değerlendirme Projesi” hazırlamıştır.

Arazi Tahribatının Dengelenmesi Yukarı Sakarya Havzası Projesi

Arazi Tahribatının Dengelenmesi, Karar Destek Sistemi kurulmuş olup, aktif olarak kullanımdadır. Sistemin iyileştirilmesine ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Kapasite geliştirme ve ATD hakkında bilinçlendirme kapsamında proje başlangıcından bu yana

gerek kurumların teknik birimleri gerekse paydaşların tamamı ile toplantılar ve çalıştaylar düzenlenmiş olup, 2022 yılında da bu faaliyetlere devam edilmiştir.

Paydaş kurumlar ile toplantılar yapılarak; doğrudan ekim, damla sulama, mera rehabilitasyonu, sera kurulumu, sulanmayan tarım alanlarında ürün rotasyonu ve daha pek çok konuda uygulama alanları oluşturulmasına karar verilmiştir. Saha çalışmalarına devam edilmektedir.

ATD Eylem Planı hazırlanmış, tamamlanmasına ilişkin son aşamaya gelinmiştir. Karar Destek Sistemine ATD Eylem Planı sonuçları entegre edilmiş olup, il bazında eylem önerileri haritalanmıştır. Karar destek sisteminde kullanılan arazi örtüsü ve arazi üretkenlik dinamiği verilerine ilişkin küresel verilerden Türkiye'yi en iyi temsil eden model ve haritaya ilişkin teknik eğitim ve çalıştay düzenlenmiş olup, PRAIS-IV Raporlamasına altlık oluşturulmuştur. Karar destek sistemi alt yapısını oluşturan Google Earth Engine teknik eğitimleri başlamıştır.

FAO-Türkiye Ormancılık Ortaklık Programı (FTFP)

Türkiye ve FAO arasında imzalanan Tamamlayıcı Anlaşmanın Ek-II' si kapsamındaki Ormancılık Ortaklık Programıyla, Bakanlık tarafından 5 yıllık dönem için toplam 10 Milyon dolar katkı payı verilmesi taahhüt edilmiştir. Anlaşma kapsamındaki ilk proje Afrika'da uygulanmaktadır. Proje, Büyük Yeşil Duvar ülkelerinden, Moritanya, Sudan ve Eritre'de yapılmaktadır. Türkiye'den Afrika'ya KÖPRÜLER olarak adlandırılan projenin süresi 3 yıldır. Proje başta 2018-2021 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanmıştır. Ancak Covid-19 salgının yarattığı olumsuz etkiler sebebiyle, proje süresi herhangi bir maliyet olmaksızın Aralık 2022'ye kadar uzatılmış ve bu kapsamda proje bitiş tarihi güncellenmiştir. Üç yıl sürecek proje kapsamında, restorasyon faaliyetleri, odun dışı orman ürünlerinin geliştirilmesi, izleme sistemlerinin kurulması, bilgi yönetimi, bilinçlendirme / iletişim ve görünürlük faaliyetleri yürütülmektedir.

Anlaşma kapsamındaki ikinci proje ise Orta Asya'da uygulanacaktır. Orta Asya'da Bozuk Orman Alanlarının ve Diğer Ağaçlık Alanların Restorasyonu olarak adlandırılan projenin dokümanı hazırlanmış olup, proje uygulanmaya başlamıştır. Bunun yanı sıra, 18 Aralık 2020 tarihinde yapılan 3. Yönlendirme Komitesinde; "Orman Yönetimi" ve "Biyçeşitliliğin Korunması" temalı konsept notların 3.3 milyon dolar bütçe ve 36 ay süreyle tek bir proje altında iki farklı bileşen olarak birleştirilmesi ve Orta Asya ülkelerine yönelik olacak projenin kapasite geliştirme faaliyetlerine Karadağ'ın dâhil edilmesi kararlaştırılmıştır. Proje dokümanı hazırlanmıştır. Antalya'da bulunan Uluslararası Ormancılık Eğitim Merkezinin kapasitesinin artırılmasına yönelik hazırlanan 1 milyon dolar bütçeli projenin dokümanı hazırlanmıştır. Tarım alanında devam eden FAO-Türkiye Ortaklık Programının (FTFP) görünürlüğünün artırılması projesine ormancılık ortaklık programından da kaynak aktarılmasına karar verilmiştir.

Sel Kontrol Projeleri

Yukarı Havza Sel Kontrolü Projeleri ile sel ve taşkınların sebep olduğu zararları azaltılması ve sel havzalarının yukarı kısımlarındaki tarım, orman ve mera alanlarında ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve mera ıslahı çalışmaları sonucunda tabii dengenin yeniden kurulması amaçlanmaktadır. Sel ve taşkınların sebep olduğu, can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi hedeflenmektedir. 2022 yılında, 14 adet Sel Kontrolü Projesi hazırlanmış, projelerin tamamlanmasına müteakip (bulunduğu yıl içerisinde) uygulanması, izleme ve değerlendirme yapılması üzere ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Çığ Kontrol, Taş ve Kaya Yuvarlanması ve Heyelan Kontrol Projeleri

Çığ Kontrol Projeleri ile yaşanan ve yaşanması muhtemel çığ afetlerinin sebebiyet verebileceği zararların asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır. Taş Kaya Yuvarlanmaları Kontrol Projeleri ile taş-kaya yuvarlanması zararlarının asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır. Özellikle Doğu Karadeniz Bölgesinde yanlış arazi kullanımından kaynaklı heyelanın tahrip edici gücünü azaltarak can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi, tarım, mera ve yerleşim alanlarının heyelan ve selden korunması amaçlanmaktadır. Çığ, heyelan ve taş, kaya yuvarlanmalarının sebep olduğu, can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

2022 yılında toplam 5 adet çığ tehlike değerlendirme, 1 adet taş ve kaya yuvarlanması kontrol projesi, tamamlanmış olup, projelerin hazırlandığı yıl içerisinde uygulanması, izleme ve değerlendirme yapılması üzere ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projeleri

Ağaçlandırma ve erozyon kontrol projeleri ile erozyonun önlenmesi, toprak kalitesinin artırılması, yeni rekreasyon ve turizm alanlarının oluşturulması, yaban hayatı için yeni yaşam alanları meydana getirilmesi, yapılacak olan ağaçlandırmalarda gelir getirici türler kullanılarak yöre halkı ekonomisine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Proje ile, erozyonun önlenmesi, yeni rekreasyon ve turizm alanlarının oluşturulması, yaban hayatı için yeni yaşam alanlarının oluşturulması hedeflenmektedir. 2 adet ağaçlandırma ve erozyon kontrolü projesi hazırlanmıştır. Söz konusu projelerin tamamlanmasına müteakip (bulunduğu yıl içerisinde) uygulanması, izleme ve değerlendirme yapılması üzere ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Temel Faaliyetler

Erozyon Kontrolü Faaliyetleri

Su ve Rüzgâr Erozyonu Erozyon İzleme Sistemleri

Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafi konum, iklim, topografya ve toprak şartları, ülkemizin erozyona karşı hassasiyetini artırmaktadır. Türkiye erozyonla mücadelede dünya liderleri arasında yer alan, orman alanını artıran ender ülkelerden biridir. Ülkemiz dünyada en fazla ağaçlandırma yapan ilk üç ülke arasında yer almasının yanı sıra çölleşme, arazi tahribatı ile mücadele ve tahribata uğramış alanların rehabilitasyonu konusunda önemli bir başarı ve deneyim elde etmiştir.

- **Dinamik Erozyon Modeli Ve İzleme Sistemi (DEMİS):** Ülkemizde kullanılmakta olan su erozyonu verileri, 1980’li yıllarda toprak bilimcileri tarafından oluşturulmuş olup, gelişen teknoloji ve Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ışığında ülkemizin su erozyonu haritasının yeniden üretilmesi elzem hale gelmiştir. Bakanlık tarafından ülkemizde su erozyonu sonucu oluşan yıllık ortalama toprak kayıplarının ortaya konulması amacıyla Dinamik Erozyon Modeli ve İzleme Sistemi (DEMİS) yazılımı geliştirilmiştir. Böylece yapılan çalışmalarla birlikte ana su havzası ölçeğinden parsel ölçeğine doğru artan hassasiyette arazi yönetim planlarına destek verecek önemli toprak erozyonu verilerini üretmek mümkün hale gelmiştir. Arazi kullanımı açısından değerlendirildiğinde Türkiye’de yer değiştiren toprağın, yani erozyonun %53,66’sı mera, %38,71’i tarım alanlarında ve % 4,17’si orman alanlarında meydana gelmektedir. 2022 yılı itibarıyla kullanılan modele ilişkin Yağışın Eroziv Etkisi Faktörü, Toprağın Erozyona Duyarlılığı Faktörü güncellenerek sisteme bütünleşik hale getirilmiştir.
- **Ulusal Dinamik Rüzgâr Erozyonu Modeli Ve İzleme Sistemi (UDREMİS):** Su erozyonundan sonra ülkemizde iklim değişikliğine bağlı olarak şiddeti ve miktarı artan diğer bir erozyon ise rüzgâr erozyonudur. Bugüne kadar ülkemizde rüzgâr erozyona ait değerler ortalama erozyon miktarı olarak verilmekte ve herhangi bir hesaplama yöntemine dayalı olarak konumsal dağılımı ve etkilenen alanlar bilinmemektedir. Buna bağlı olarak, potansiyel rüzgâr erozyonu tehlikesi gösteren alanlar da tam olarak tespit edilememiştir. Bu maksatla gelişmiş ülkelerce de kabul görmüş olan model yaklaşımıyla Bakanlık bünyesinde ulusal ölçekte ve gerektiğinde farklı havza boyutlarında rüzgâr erozyonu durumunun da ortaya konulabilmesi gayesiyle rüzgâr erozyonu izleme sistemi olan Ulusal Dinamik Rüzgâr Erozyonu Modeli İzleme Sistemi (UDREMİS) kurulmuştur. Kullanılan modele ilişkin tüm parametreler sisteme bütünleşik hale getirilmiştir. Böylece ulusal ölçekte rüzgâr erozyonu sonucu taşınan sediment miktarı ve rüzgâr erozyonu potansiyeline sahip alanlara ilişkin ilk sonuçlar başarıyla üretilmiştir. Yapılacak kalibrasyon ve validasyon çalışmaları sonucu elde edilecek tüm veriler planlayıcı ve uygulayıcı birimler ile paylaşılacaktır.

Havza Planlama Ve Arazi Islahı Faaliyetleri

Ulusal Arazi Örtüsü Sınıflandırma ve İzleme Sistemi

- Uzaktan algılama çalışmalarında kullanılabilecek olan Sentinel-2 Uydu Görüntüleri İndirme Uygulaması,
- Model çalışmalar, Ulusal ve Uluslara arası raporlamalarda kullanılabilecek verileri üreten Orman Kapalılık Belirleme ve Yüzey Geçirimsizlik Modelleri,
- UASİS sisteminde kullanılan tüm verilerin depolandığı ve yönetilebildiği Veri Gölü Altyapısı
- Arazi örtüsü ve arazi örtüsü değişim haritalarını üretirken kullanılacak olan Mobil ve Web uygulamaları,
- Ülke olarak 6 yılda bir üretmekle yükümlü olduğumuz Corine Arazi Örtüsü verisini daha az maliyet ve daha kısa sürede üretilmesine olanak tanıyacak

Corine Dönüşüm Yazılımları tamamlanmıştır.

Çölleşme İle Mücadele Faaliyetleri

- Türkiye Çölleşme Modeli ve Hassasiyet Haritası güncelleme çalışmaları başlamıştır.
- Çölleşme ile Mücadele Ulusal Strateji ve Eylem Planı İzleme Değerlendirme Raporlama Sistemi üzerinden kurum ve kuruluşlar gerçekleştirdiği eylemleri raporlamıştır.
- Ankara Girişimi kapsamında 2021 yılı “İlerleme Raporu” hazırlanmıştır.
- Afrika Zirvesi kapsamında hazırlanan Eylem Planında Bakanlığımızca; Çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklıkla mücadele konusunda bir eğitim, Ulusal Eylem Planı, Bölgesel Strateji Belgesi hazırlığı konularında bir çalıştay ve 3 Afrika ülkesinin eylem planının güncellenmesi eylemleri bildirilmiştir.
- FAO- Türkiye Ormancılık Ortaklığı Projesi süreci tarafımızca takip edilmektedir. Bu kapsamda teknik toplantılara katılım sağlanmış, proje dokümanları ve ilerleme raporları incelenerek sürecin takibi sağlanmıştır.
- Akdeniz Ormancılık Meseleleri Komitesi sürecinin takibi yapılmıştır.
- Moritanya’da gerçekleştirilen BRIDGES Projesinin kapanış toplantısına katılım sağlanmıştır.
- COP 15 hazırlık çalışmaları yapılarak 09-20 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirilecek olan UNCCD 15. Taraflar Konferansı (COP 15)’na katılım sağlanmıştır.
- CACILM-II projesi kapsamında “Afet Riskinin Azaltılması, Erken Uyarı Sistemleri ve Tarımsal Meteoroloji Hizmetlerine İlişkin Mevcut Durum Analizi Raporu” hazırlık çalışmaları yapılmıştır.
- BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 27. Taraflar Konferansı (COP27) hazırlık çalışmaları yapılarak katılım sağlandı.
- BM Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (BMBÇS) 15. Taraflar Konferansı kapsamında hazırlık çalışmaları yapıldı.
- 4 hafta süren İklim Değişikliğine Uyum Konusunda Kurumsal Kapasitenin geliştirilmesi eğitimine katılım sağlanmıştır.

Ankara Girişimi

Türkiye, COP 12 kararlarının uygulanmasına katkı sağlamak üzere COP 12 esnasında Ankara Girişimi adı altında girişim başlatmıştır. 2016-2019 yıllarını kapsayan dört yıllık zaman diliminde Girişim kapsamında, Sekreteryaya 5 Milyon dolar katkı yapmayı taahhüt eden Türkiye, 2020 yılı itibarıyla katkının tamamını Sekreteryaya aktarmıştır. Çalışma planında yer alan faaliyetlerin tamamlanması maksadıyla daha önce 2020 yılına kadar uzatılan Ankara Girişiminin süresi, COVID-19’un yarattığı olumsuz koşullar sebebiyle ilave bir ödeme olmaksızın 2021 yılına kadar tekrar uzatılmıştır.

Girişim kapsamında bugüne kadar; 3S Girişimi (Sürdürülebilirlik, Güvenlik ve İstikrar),

Göç, Arazi Mülkiyeti, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Basın İşbirliği, Küresel Arazi Görünümü-2. Baskı (GLO-2), Sahel’de Yeni Bir Hikâye Başlatmak, Uluslararası Kum ve Toz Fırtınaları Çalıştayı, Afrika Kuraklık Konferansı, Kolombiya’da Kuraklık Erken Uyarı Sistemi Pilot Projesi, Afrika, Orta ve Doğu Avrupa, Orta Asya Ülkelerine Yönelik ATD Hedef Belirleme Çalıştayı, Orta ve Doğu Avrupa ile Orta Asya, Pan Afrika Ajansı Ülkelerine yönelik Eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. 2017 yılından itibaren, her yıl bir önceki yılda gerçekleştirilen faaliyetleri kapsayan ilerleme raporları hazırlanmaktadır. 2022 yılında da bir önceki yıla ilişkin faaliyetleri kapsayan “2021 yılı İlerleme Raporu” hazırlanmıştır.

Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Faaliyetleri

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle Bakanlığımız ve Türk-İş Konfederasyonu arasında Hatıra Ormanı kurmak amacıyla işbirliği protokolü 08.03.2022 tarihinde Bakanımız Sn. Murat KURUM tarafından imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir. Bu protokol kapsamında konfederasyon tarafından Türk-İş’in kuruluşunun 70. yılı münasebetiyle Ankara’da 70 bin fidan dikilmesi suretiyle hatıra ormanı kurulması talep edilmiştir.

Bakanlığımızca tespit edilen ve ağaçlandırmak üzere tahsis yapılan Ankara İli Pursaklar İlçesi Saray Mahallesinde 98548 ada ve 1 parsel (188.657 m²) ile 95451 ada 11 parsel (48.790 m²) numaralı taşınmazların ve bu alanların bitişiğindeki 488.000 m² tescil harici alan da dâhil olmak üzere toplam 72.500.000 m² (725 dönüm) alanda ağaçlandırma çalışması yapılmıştır.

Arazi hazırlıkları yapılan bu alanlarda yapılacak ağaçlandırma çalışmaları ile gerek kent içi yeşil alan ihtiyacının giderilmesi gerekse rekreatif ihtiyaçların karşılanması hedeflenmektedir. Ayrıca yapılacak ağaçlandırma çalışmalarında kullanılacak kuraklığa dayanıklı ve gelir getirici bitki türleri ile model bir saha tesis edilmiştir.

Ağaçlandırma sahasına 34.000 adet karaçam, 5.000 adet akçaağaç, 9.000 adet akasya, 1.000 adet söğüt, 6.120 adet mahlep, 480 adet ardıç, 1.400 adet kuşburnu, 3.000 adet karaağaç, 2.000 adet ıhlamur, 3.000 adet meşe, 500 adet ıhlamur ve 5.000 adet ceviz türleri kullanılarak toplam 70.000 adet fidan toprakla buluşturularak ağaçlandırma yapılacaktır. Böylelikle atıl vaziyette bulunan ilgili taşınmazlar, ekonomik değeri olan ağaç türleri sayesinde üretime de kazandırılmış olunacaktır.

Eğitim Faaliyetleri

Türkiye’de kurak ve yarı kurak alanlarda, doğal kaynakların korunması, karbon yutak alanı olarak değerlendirilmesi, planlaması, yönetimi ve kırsal fakirlikle mücadele üzerine uygulanacak yaklaşımların ele alındığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı kuruluşlar ile paydaş Bakanlıklar, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden akademisyenlerin katılımıyla “Kurak ve Yarı Kurak Alanların Karbon Yutak Alanı Olarak Değerlendirilmesi” Konulu Hizmet İçi Eğitim Programı Ankara İli Haymana İlçesinde gerçekleştirilmiştir.

MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin bazı maddelerinde 13.03.2022 tarihli ve 31777 sayılı Resmi Gazetede Yayınlandığı şekliyle değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik ile İmar Planlarında merkez oluşturmaya ilişkin temel esas ortaya konulmuş kentsel tasarım projelerinin ve kentsel tasarım rehberlerinin ilgili idarelerce hazırlanmasına ilişkin hüküm öngörülmüş ve yönetmelik eki gösterimler yeniden tanzim edilmiştir.

Yürütülen Projeler

Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi

Ekonomik, sosyal politikalar ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek fiziki gelişmeyi ve sektörel kararları yönlendiren Türkiye Mekânsal Strateji Planının hazırlanmasına ilişkin çalışmalar 4 etapta yapılan projeler ile gerçekleştirilmiştir.

2022 yılı ilk çeyreğinde taslak Türkiye Mekânsal Strateji Planına ilişkin eylem planında sorumlu kurum/kuruluş olarak belirlenen 10 kurumun 40 alt birimi ve Bakanlığımıza bağlı 10 genel müdürlük temsilcisi ile masa başı toplantılar düzenlenmiştir.

İstanbul Teknik Üniversitesi ve paydaş kurum/kuruluşlarla beraber yapılan çalışmalar sonucunda Türkiye MSP Taslağı 2022 yılının ikinci yarısında nihai hale getirilmiştir.

İstanbul ili Avrupa Yakası Yenişehir Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Proje) Çalışmaları

27.04.2011 tarihinde Kanal İstanbul Projesinin Kamuoyuna duyurulması ile çalışmalara başlanılmıştır.

İstanbul Yenişehir Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Projesi) İmar Uygulaması sınırları içerisinde Başakşehir İlçesi, Şahintepe Mahallesinde kalan parsellerle ilgili; gerek askı süresi içerisinde gerekse askı süresi dışında gelen itirazların çokluğu ve açılan davaların yoğunluğu nedeniyle 13.06.2022 tarihli ve 3871680 sayılı Bakanlık Makam Olur'u ile aynı olur eki krokide sınırları gösterilen alan ve parsel bilgileri verilen taşınmazlar "İstanbul Yenişehir Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Projesi) " imar uygulaması düzenleme sahasından çıkarılmıştır. Bu duruma ek olarak İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Bakanlığımıza iletilen itirazların incelenmesinin devamı neticesinde, düzenleme sahası içerisinde köy statüsünde olup da Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile birlikte mahalle olan; Mahalle içlerinde yoğun yapılaşmadan kaynaklı itirazların bulunduğu anlaşılmış olup, mahalle yerleşimindeki yoğun yapılaşmanın bulunduğu parseller 04.07.2022 tarihli ve 4003041 sayılı Bakanlık Makam Olur'u ile düzenleme sahasından çıkarılmıştır.

Bu bağlamda dava konusu imar uygulaması (parselasyon planı), düzenleme sınırı, düzenleme ortaklık payı oranı hesabı ve dağıtım cetvelleri gibi parselasyon planını

bütüncül olarak değişecek durumları ihtiva ettiği için imar uygulamasının(parselasyon planı), yeni düzenleme sahasına göre yeniden yapılması gerekliliği hâsıl olmuştur. Bu kapsamda 1., 2. Ve 3. Etap imar planlarına ilişkin imar planı değişikliği onaylanarak 05.01.2023 tarihinde askı işlemleri için İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. 4., 5., 6. Ve 7. Etaplara ilişkin imar planı hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

İmar Planlarının Sayısallaştırılması Yoluyla Coğrafi Veri Üretimi Projesi

Projeye ilişkin bütçe Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programında yıllara sari olarak temin edilmekte olup; projenin gerçekleştirilme süresi 2021-2023 yılları arasına olmak üzere üç yıl olarak öngörülmüştür. 2021 yılında başlanan projede mevcut durum ve ihtiyaç analizi tamamlanarak coğrafi veri üretimine başlanılmıştır. 2022 yılında söz konusu projeye ilişkin Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV İşletme A.Ş. ile çalışmıştır.

Projenin temel amacı; imar planlama arşivinin 2011 yılı dâhil olmak üzere işin başlangıcına kadar onaylanan imar planlarının sayısallaştırılma ve entegrasyonu ve elde edilecek coğrafi verilerin TUCBS standartlarında, coğrafi veri servislerini ve meta verilerini UCVP ile paylaşılabilmesi için E-Plan Otomasyon sistemine girilmesini; aynı zamanda, onaylı imar planları ve söz konusu planların ilgili dosyalarında yer alan ilgili evraklarının sınıflandırılarak E-Plan Otomasyon Sistemine aktarılması suretiyle veri girişi sağlanarak sayısallaştırılmasıdır.

Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması Ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi Projesi

Proje çalışması kapsamında farklı fay türlerinin (doğrultu atımlı, ters ve normal faylar) en iyi gözlemlendiği Sakarya, Van ve Afyonkarahisar illeri seçilmiştir.

Proje ile; aktif fay/fay zonlarının lokasyonları/konumları, geometrileri ve kompleksliğinin belirlenmesi ve 1/1.000 ölçekte haritalanmasında temel kriterlerin ortaya konulması, aktif fay/fay zonları etrafında yapılaşma için uzaklık mesafesini tanımlayan “Fay Sakınım Zonu” oluşturma kriterlerinin belirlenmesi, “Fay Sakınım Zonu” içerisindeki alanların kullanım kararlarının ve yapılaşmada esas alınacak kriterlerin belirlenmesi, hazırlanan usul ve esaslar çerçevesinde uygulamaların ülke genelinde yaygınlaştırılarak hayata geçirilmesi için yol gösterici kılavuzların oluşturulması, “Fay Sakınım Zonu” kriterlerinin üç farklı pilot bölgede uygulanması ile örnek İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Raporlarının hazırlanması, 1/1.000 ölçekte hazırlanan aktif fay haritalarının yerleşime uygunluk değerlendirmesi kapsamında kullanımının yaygınlaştırılması, afet tehlike ve risklerinden uzak kent ve kent gelişim alanlarının seçiminde planlara yol gösterici olunması, 1/1.000 ölçekte hazırlanacak aktif fay haritalarının “Yer Bilimsel Etüt Sistemi (YERBİS)” ile entegre edilerek ilgili kurumların kullanımına açılması hedeflenmektedir.

Projenin sonuçlanması ile 1/1000 ölçekli aktif fay zonunu haritalaması ve “Fay Sakınım Zonu” kriterlerini belirleyen kullanım kılavuzunun ve taslak mevzuatın hazırlanması amaçlanmaktadır.

Yer Bilimsel Etüt Bilgi Sistemi (YERBİS) Uygulaması

Yer Bilimsel Etüt Bilgi Sistemi (YERBİS) uygulaması, 81 İl müdürlüğü, belediyeler ve özel sektör, tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik/Mikrobölgeleme Etüt Raporu onay sürecine ilişkin tüm iş ve işlemler, kâğıt ortamının yanı sıra eş zamanlı olarak YERBİS uygulaması üzerinden de gerçekleştirilmektedir. Tüm veri, harita vb. girişler ve iş süreçlerinin tamamı CBS tabanlı bu sistem üzerinden yürütülmekte olup etüt raporlarına ait sayısal verilerin tamamı ortak bir portal altında depolanmakta ve ilgili paydaş kurum/kuruluşlarla paylaşılmaktadır. Sistem kolay ve uygulanabilir olması nedeniyle şuan itibari ile 1.150 firma, 2.800 mühendis ve 850 kayıtlı kamu kurum ve kuruluşları tarafından kullanılmaktadır.

Afet tehlikelerinin belirlenmesi ve planlamada dikkate alınmasına ilişkin ihtiyaçlar doğrultusunda verilerin analiz edilebilmesi amacıyla “YERBİS Geliştirilmesi ve Afet Tehlikesi Belirleme Sürecinde Veri Analizi” projesi 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programına sunulmuştur.

Yerleşim Alanlarını Etkileyen Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması Ve Fay Sakınım Zonlarının Belirlenmesi- Etap 1

“Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi” projesinin tamamlanmasının ardından etap etap çalışmalara devam edilerek ülke genelinde aktif fay zonları 1/1.000 ölçekte haritalanacak ve fay sakınım zonları belirlenecektir. Her bir etapta 5 farklı ilde çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Proje ile 5 ilimizde aktif fay zonları 1/1.000 ölçekte haritalanacak, fay sakınım zonları belirlenerek YERBİS üzerinden ilgili kurum/kuruluşların kullanımına açılacaktır.

Söz konusu projenin tamamlanmasının ardından bu projenin devamı olarak önerilecek projeler ile etap etap aktif fayın yerleşim alanlarını etkilediği toplam 5 etapta 1/1.000 ölçekte aktif fay zonları haritalama ve fay sakınım zonları belirleme çalışmalarının tamamlanması hedeflenmektedir.

Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma Planı Kapsamında 81 İlde Örnek İmar Uygulamalarının Yapılması Projesi

Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma planı kapsamında 2019-2023 dönemine ait Ülkemizde 81 ilde, 2019-2023 yılları arasında, hâlihazır harita ve imar planı yapımı işleri tamamlanan yerleşmelerde, 3194 sayılı İmar Kanun ve İlgili Yönetmeliklerine uygun, yöre halkının kabul edebileceği, adil, katılımcı, örnek imar uygulamaları yaparak, mülkiyet problemlerini minimuma indirmek, sonrasında Belediyeleri bu uygulamaların yapılmasına teşvik etmek için örnek imar uygulaması yapılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 2022 yılında, Nevşehir İli, Acıgöl İlçesi imar uygulaması (194 hektar), Kahramanmaraş İli, Dulkadiroğlu İlçesi imar uygulaması (107 hektar), Bilecik İli, Söğüt

İlçesi imar uygulaması (105 hektar), Sinop İli, Boyabat İlçesi (157 hektar) ile Saraydüzü İlçesi imar uygulamaları (27 hektar), Eskişehir İli, Han İlçesi (110 hektar) ve Kütahya İli, Simav İlçesi (85 hektar) örnek imar uygulama projeleri, belediyelerle koordineli olarak çalışmalara devam edilmektedir. Ayrıca örnek imar uygulaması yapılan bölgelerde kentsel tasarıma yön verecek yapı mimari projeleri hazırlanarak yörenin dokusuna uygun kentsel tasarım kitapçıkları hazırlanmakta olup örnek imar uygulamasının yanında modern şehirleşmenin önünü açacak çalışmalar yürütülmektedir. Uygulaması yapılan alanda bulunan taşınmazlar; imar planlarına uygun olarak, düzenlemeye giren taşınmazların ihtiyacı olan ve kamu hizmetlerinin yapılabilmesi için gerekli olan alanlar ayrıldıktan sonra, eşitlikçi ve adaletli bir yaklaşımla, yöre şartlarına uygun yeni imar parsellerine dönüştürülecektir.

Millet Bahçesi Projeleri

2022 yılında 4.186.448 m² alanda 52 adet millet bahçesi yer seçimi çalışmaları yapılmıştır. Gelenen süreçte 2018 yılından itibaren 2022 yılı sonuna kadar;

- 115 adet millet bahçesinin açılışı yapılmış,
- 49 adet millet bahçesi ilgili idarelerince tamamlanmış,
- 131 adet millet bahçesi yapım aşamasına getirilmiş,
- 30 adet millet bahçesi ihale aşamasına getirilmiş,
- 76 adet millet bahçesi projelendirme aşamasına getirilmiş,
- 66 adet millet bahçesinin yer seçimi yapılmıştır.

Toplamda 81 ilde 71 milyon 535 bin 726 m² alanda 467 adet millet bahçesine ilişkin çalışma yapılmaktadır.

Temel Faaliyetler

Çevre Düzeni Planı Faaliyetleri

2022 yılında; organize sanayi bölgelerine, küçük sanayi sitelerine, enerji amaçlı kamu yatırımlarına, yerel yönetimlerin taleplerine, yargı kararlarının uygulanmasına ve alt ölçekli planların yönlendirilmesine yönelik olmak üzere toplam 173 adet çevre düzeni planı değişikliği ve revizyonu onaylanmıştır.

6360 sayılı Kanun uyarınca il sınırı büyükşehir sınırı olan illerde büyükşehir belediyelerince yürütülen yürütülecek planlama çalışmalarının Bakanlığımız ile koordinasyon içerisinde yürütülmesi konusunda gerekli işbirliği sağlanarak, ilgili büyükşehir belediyeleri ile varılan görüş birliği çerçevesinde, il ve planlama bölgesi genelinde yapılması gerekli görülen düzenlemeler Bakanlığımızca onaylı çevre düzeni planlarında yapılarak onaylanmıştır.

Mücvir Alan Faaliyetleri

2022 yılı içerisinde teklif edilen 16 adet mücvir alan teklifi ile 2021 yılında teklif edilmiş olup incelemesi devam eden 2 adet teklif değerlendirilerek 2022 yılı içerisinde 1 adedi re'sen olmak üzere 16 adet mücvir alan onaması yapılmıştır.

2022 yılında 1 adet teklif incelenerek teklif dosyasında eksiklikler iletilmiş, 2013/22 sayılı Genelge kapsamında eksikliklerin 90 gün içerisinde tamamlanmamış olması nedeniyle uygun değerlendirilememiştir. 1 adet mücavir alan teklifine ilişkin incelemeler devam etmektedir.

Ayrıca mücavir alan onama verileri Bakanlık sunucularında sayısal olarak ve arşivde yazılı olarak depolanmaktadır. 2022 yılında Bakanlık arşivinde bulunan mücavir alan verilerinin, Bakanlığın kendi içinde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi standartlarında servis edilebilmesi amacıyla, seçilen illerin mücavir alan verileri veri işçiliği ile sayısallaştırılarak metaverileri ile veri tabanına aktarılmıştır.

Kırsal Alan Faaliyetleri

6 ıncı 180 Gün İcraat Programında yer alan örnek köy planlarının hazırlanması eylemi kapsamında “Düzce İli, Merkez İlçe, Ozanlar Köyü 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, Plan Araştırma ve Açıklama Raporu Hazırlanması İşi” ile “Düzce İli, Merkez İlçe, Aydınınar ve Çınarlı Köyleri 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, Plan Araştırma ve Açıklama Raporu Hazırlanması İşi” yapılmıştır. Elde edilen planların köylerde yapılacak imar planlarına yol gösterici olması için söz konusu plan; doğal çevreye, kırsal karaktere, kültürel ve tarihi yapıya duyarlı bir yaklaşım ile hazırlanmıştır.

2020 Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (BM Habitat)

İlki 2002 yılında Kenya, Nairobi’de Birleşmiş Milletler tarafından dünyanın karşı karşıya olduğu sorunlardan olan hızlı kentleşme ve etkilerini mercek altına almak için yapılan ve o zamandan beri dünyanın çeşitli şehirlerinde 2 yılda bir Dünya Şehircilik Forumu (WUF) düzenlenmektedir.

WUF11, 26-30 Haziran 2022 tarihlerinde, BM-Habitat, Polonya Kalkınma Fonları ve Bölgesel Politika Bakanlığı ile Katowice Belediyesi işbirliğinde “daha iyi kentsel gelecek için şehirlerimizin dönüştürülmesi” temasıyla düzenlenmiş olup Bakanlıkça katılım sağlanmıştır.

BM-Habitat programı tarafından her yıl Ekim ayının ilk Pazartesi günü Dünya Habitat Günü olarak kutlanmakta ve dünyanın farklı şehirleri bu güne ev sahipliği yapmaktadır. Bu yıl 3 Ekim 2022 tarihinde Balıkesir ilinde, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığının ev sahipliğinde gerçekleştirilen Dünya Habitat Günü etkinliğine katılım sağlanmıştır. Bunun yanı sıra 2022 yılında 29-31 Mart ve 21-23 Kasım tarihlerinde hibrit formatta gerçekleştirilen BM Habitat İcra Kurulu toplantılarına katılım ve katkı sağlanmıştır.

İmar Planlama Faaliyetleri

2022 yılında tesis edilen faaliyetler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 29. 2022 Yılında Tesis Edilen Faaliyetler

Kapsam	Onay Sayısı
6306 sayılı kanun kapsamında	227
Enerji Santralleri	65
Kamu Tesis Alanları	137
Millet Bahçesi	10
Özel Teklifler	11
Toplam	450

İmar planlama faaliyetleri kapsamında toplam 9.833 hektar alan içerisinde plan onama işlemleri gerçekleştirilmiştir. İmar planları içerisinde 2.553 hektarlık alan sosyal donatı alanı olarak planlanmış olup, %55.8'i açık ve yeşil alan kullanımlarına ayrılmıştır.

Kıyı Alanları Planlama Faaliyetleri

3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Cumhurbaşkanlığı 1 No'lu Kararnamesi kapsamında 1 su ürünleri yetiştirme tesisi, 2 askeri alan-liman, 7 liman, 3 balıkçı barınağı, 6 iskele, 2 uluslararası organizasyon kapsamında spor tesisi 7 açık ve yeşil alan (fuar, piknik, eğlence ve park alanları) 2 ibadet alanı, 2 millet bahçesi 1 tersane (ilave), 3 boru hattı (doğalgaz LPG vb.), 2 soğutma suyu alma ve deşarj boru hattı, 1 turizm ve ticaret amaçlı olmak üzere 39 adet imar planı onayı yapılmıştır.

Kentsel Tasarım Projeleri Faaliyetleri

2022 yılında çalışmaları sürdürülen kentsel tasarım projeleri aşağıdaki gibidir:

- İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesi,
- Konya İli, Ilgın İlçesi, Şihcarullah Mahallesi Riskli Alanına İlişkin Kentsel Tasarım Projesi,
- Ankara İli, Bala İlçesi, Göztepe Mahallesi Rezerv Alana İlişkin Hazırlanan Kentsel Tasarım Projesi,
- İstanbul İli, Esenler İlçesi, Oruçreis Mahallesi Riskli Alana İlişkin Hazırlanan Kentsel Tasarım Projesi,
- İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Hadımköy Mahallesi Sınırları İçerisindeki Alana İlişkin Hazırlanan Kentsel Tasarım Projesi.

Yer Bilimsel Etüt Faaliyetleri

2022 yılında, gerek Bakanlıkça gerekse diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel şahıslar tarafından hazırlatılan İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik, Mikrobölgeleme Etüt Raporlarından; 483 adedi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, 1.899 adedi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından incelenerek onaylanmıştır.

Bakanlık tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin özeti aşağıdaki gibidir:

- Ankara ili, Çankaya ilçesi, Lodumlu Mahallesi yaklaşık 5815.08 m² Alana Ait İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu,
- Zonguldak ili, Ereğli ilçesi Kıyı Kesimi yaklaşık 5.48 ha alana ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- İstanbul ili, Bakırköy ilçesi, Şevketiye Mahallesi içerisinde yer alan 729 ha alana sahip Millet Bahçesi ve Çevresine İlişkin, İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu,
- Konya ili, Karapınar ilçesi, Hotamış Mahallesi yaklaşık 380 ha alana ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Düzce ili, Merkez ilçesi, Aydınpınar Köyü ile Çınarlı Köyü yaklaşık 236 ha alana ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Kütahya ili, Merkez ilçesi, Parmakören Mahallesi yaklaşık 2.77 ha Rezerv Yapı Alanına ait İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu,
- İzmir ili, Urla ilçesi, Gülbahçe Mahallesi içerisinde yer alan, 330/4,330/3,329/2,330/2,330/1,331/1 ada ve parsel numaralarına ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu.

Bakanlıkça incelenerek onaylanan bazı önemli projelere ait imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporları:

- Balıkesir İli, Gömeç İlçesi, Karaağaç, Keremköy, Hacıosman ve Yaya Mahalleleri içerisinde yer alan, 40.98 ha alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Eskişehir İli, Mahmudiye İlçesi, Kaymazayla Mahallesi sınırında kalan 2.03 ha GES Alanının İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Eskişehir İli, Sivrihisar İlçesi, Aşağıkepen Mahallesi sınırında kalan 6.92 ha GES Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Eskişehir İli, Sivrihisar İlçesi, Koltan Mahallesi sınırında kalan 3.04 ha GES Alanının İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Edirne İli, Keşan İlçesi; Erikli, Yayla ve Danişment Sahil Alanlarının İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Sakarya İli, Ferizli İlçesi Sınırları İçinde Yapılacak Sakarya Otomotiv ve Metal İhtisas OSB (SOMİ) Yaklaşık 522,43 ha Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Muğla İli, Bodrum İlçesi, Konacık Mahallesi 196/7 Ada/Parsel Nolu Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Muğla İli Bodrum İlçesi Konacık Mahallesi 195/2 ve 230/1 Ada/Parsel Nolu Alanların İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Sakarya İli, Hendek İlçesi, Akarca Mahallesi içerisinde yer alan alana ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Batman İli, Merkez İlçesi, Çamlıtepe Mahallesi içerisinde yer alan alana ait 18.48 ha alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Aksaray İli, Aksaray Merkez İlçesi, Hamidiye Mahallesi içerisinde yer alan alana ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,

- Balıkesir İli, Bigadiç İlçesi, İskele, Çavuş, Abacı, Fethibey, Servi, 4 Eylül, Emek Mahalleleri İçerisinde Yer Alan Toplam 270.26 ha Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli, Altieylül İlçesi, Pamukçu Mahallesi İçerisinde Yer Alan Toplam 29.44 ha Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu.
- İzmir İli, Çeşme İlçesi, Zeytineli Mahallesi içerisinde yer alan, 101.69 ha alana sahip, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli, Manyas İlçesi, Çarşı, Kızık, Maltepe Mahalleleri İçerisinde Yer Alan Toplam 132.91 ha Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli, Havran İlçesi, Hamambası, Temaşalık, Camiikebir Mahalleleri İçerisinde Yer Alan Toplam 60.75 ha Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli, İvrindi İlçesi, Gökçeyazı Mahallesi İçerisinde Yer Alan Toplam 72.61 ha Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu.
- Batman İli, Batman Merkez İlçesi, Kanatlı Mahallesi içerisinde yer alan, 50.09 ha alana sahip, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Erzurum İli Narman İlçesinin 1/5.000 Ölçekli Nazım Ve 1/1.000 Ölçekli İmar Planlarına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli Gömeç İlçesi Kemalpaşa, Keremköy, Karaağaç, Yaya, Hacıosman ve Mithatpaşa Mahallelerinde Yer Alan Toplam 146.57 ha Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Denizli İli Sarayköy İlçesi Sınırında Kalan Alanların İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli Gönen İlçesi Bakırlı Mahallesinde Yer Alan Toplam 138.18 ha Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli Susurluk İlçesi Ümiteli Mahallesinde Yer Alan Toplam 253.22 ha Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Sakarya İli, Söğütlü İlçesi Sınırları İçinde Yapılacak 2. Karma Sanayi Bölgesi (Söğütlü OSB) Yaklaşık 230,00 ha Alanın Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Silvan (Diyarbakır) Belediyesi İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu.
- Kastamonu İli, Devrekani İlçesi, Kurtşeyh Mahallesi içerisinde yer alan, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Kastamonu İli, Kastamonu Merkez İlçesi, Saraçlar Mahallesi içerisinde yer alan, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Kırıkkale İli, Balışeyh İlçesi, Mahallesi içerisinde yer alan, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Balıkesir İli, Burhaniye İlçesi, Pelitköy, Ören, Geriş, Çoruk, Şarköy, Yunus, Hacıahmet, İskele, Kocacami, Taylıeli Mahallelerinde Yer Alan Toplam 151.84 ha Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- İstanbul İli, Eyüpsultan İlçesi, Mimarsinan Mahallesi içerisinde yer alan, 30.28 ha alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,

- Balıkesir İli, Havran İlçesi, Kocadağ Mahallesi'nde yer alan toplam 4.99 ha alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- İzmir İli, Bornova İlçesi'nde Yaklaşık 952 ha Alanda Hazırlanacak 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Muğla İli Milas İlçesi Ören ve Türkevleri Mahalle Sınırları Dâhilinde Kalan 1500 ha Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Bursa İli, Karacabey İlçesi, Taşpınar Mahallesi içerisinde yer alan, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Manisa İli Turgutlu İlçesi OSB Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Yalova İli, Armutlu İlçesi, 50. Yıl Mahallesi içerisinde yer alan, 670/1,837/1 ada/parsel numaralarına ait, İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- İzmir İli, Bayraklı İlçesi'nde Yaklaşık 455 ha Alanda 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu,
- Bursa İli, Karacabey İlçesi Teknoloji Organize Sanayi Bölgesi Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu.

Harita ve Emlak Faaliyetleri

2011 yılında Van İlinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle, güvenli, sağlıklı ve yaşanabilir yeni yerleşim yerleri oluşturarak şehrin marka değerini artırmak, gelişimine katkı sağlamak ve oluşturulacak yeni yerleşim yerinde kamu yatırımlarının gerçekleşmesini sağlamak amacıyla, Van ili sınırları içerisinde bulunan ve ekli kroki ile listede sınır koordinatları gösterilen alanda imar planları ile her türlü arazi ve arsa düzenlemelerini yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Bakanlığımız 3 yıl süre ile yetkilendirilmiştir. Bu amaçla; Çevre Yolu projesi kapsamında çevre yolunun imar planı sınırları içerisinde kalan alanının, Van ili ve çevresinde belirlenen alanlarda imar planı sınırları içinde 3194 sayılı İmar Kanununun 18.maddesi Uyarınca Yapılacak Arazi ve Arsa Düzenlemesi sonucu Düzenleme Ortaklık Payı kesintisinden karşılanmasına ilişkin devam etmekte olan imar uygulaması işi 3 adet (6000 hektarlık alan) imar uygulaması devam etmekte olup Elmalık etabı sonuçlandırılmış tapuları vatandaşlarımıza dağıtılmıştır. Kuzey Edremit etabı tescil işlemleri sonuçlandırılmış olup, parsellerin tapuları vatandaşlarımıza dağıtılmıştır. İpekyolu etabının kadastro teknik kontrolleri devam etmektedir.

Diyarbakır, Sur İlçesi, Suriçi Bölgesinde Bakanlar Kurulunca riskli alan olarak ilan edilen 187 hektarlık alanda Koruma amaçlı İmar Planı dikkate alınarak hazırlanıp onanan Kentsel Tasarım Projesi doğrultusunda Gazi Caddesi'nin doğu kısmında ve sur içi bölgesinin tamamında 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan tescil işlemlerine esas olacak tevhid, ifraz, yola terk ve ihdas işlemleri Bakanlıkça yapılmaktadır.

MESLEKİ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Enerji Verimliliği Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

“Binalar ile yerleşmeler için Yeşil sertifika Yönetmeliği” 12 Haziran 2022 tarih ve 31864 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde, 19 Şubat 2022 tarihli ve 31755 sayılı Resmî Gazete’de değişiklik yapılmıştır.

Yapı Araştırmaları Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik 13.10.2021 tarihli ve 31627 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01.07.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İmar Hizmetleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

3194 sayılı İmar Kanununda 10.06.2022 tarihli 7410 sayılı Kanun ve 01.07.2022 tarihli 7417 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmıştır.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Daire Yönetmelikler, 25.02.2022 tarih ve 31761 sayılı, 18.08.2022 tarih ve 31927 sayılı, 31.12.2022 tarih ve 32060 sayılı Resmi Gazete’lerde yayımlanmıştır.

Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde, 23.07.2022 tarihli ve 31901 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.

Otopark Yönetmeliğinde, 16/6/2022 tarihli ve 31868 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmıştır.

Belgelendirme Hizmetleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 18.11.2022 tarih ve 32017 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak bazı maddeler yayımı tarihinden itibaren, bir kısmı ise 31.12.2023 tarihinde yürürlüğe girecektir.

03.02.2022 tarihli ve 31739 sayılı, 29.12.2022 tarihli ve 32058 sayılı Resmi Gazete ilanı ile Yönetmelik değişiklikleri yapılmıştır.

Mesleki Düzenleme Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik 28.09.2022 tarihli ve 31967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapı Kooperatifleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Bakanlığımız yetki alanında kurulacak kooperatiflerin kuruluş, hali hazırda kurulu kooperatiflerin ise intibak işlemleri kapsamında; konut yapı kooperatifi, toplu işyeri yapı kooperatifi, ihtisas sanayi sitesi yapı kooperatifi, karma sanayi sitesi kooperatifi, yapı

kooperatifleri birlikleri için 5 adet örnek ana sözleşme hazırlanarak Bakanlık Makamının 19.12.2022 tarihli ve 5297357 sayılı Onayı ile yürürlüğe konulmuştur.

Yapı Malzemeleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği 28 Ekim 2022 tarih ve 31997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

17 Haziran 2022 tarih ve 31869 sayılı Resmi Gazete’de “Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Kapsamında Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesi, İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Tebliğ” ile “Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Kapsamında Teknik Değerlendirme Kuruluşlarının Görevlendirilmesi, İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Tebliğ” yayımlanmıştır.

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 29.04.2022 tarih ve 31824 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

29.04.2022 tarih ve 31824 sayılı Resmi Gazete’de Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Kapsamında Uygulanacak Uyumlaştırılmış Teknik Şartnamelerin Duyurulması ve Eşvarlık Dönemine Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

29.04.2022 tarih ve 31824 sayılı Resmi Gazete’de Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında, Yapı Malzemelerinin Yangına Tepki Sınıflarına, Yapı Elemanlarının Yangına Dayanıklılığına, Çatı ve Çatı Kaplamalarının Dış Yangın Performansına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

29.04.2022 tarih ve 31824 sayılı Resmi Gazete’de Yapı Malzemeleri Yönetmeliği ve Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Yapı Malzemelerinin Tabi Olacakları Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması Sistemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

Yürütülen Projeler

Binalarda Enerji Verimliliği Uygulamaları ve Yazılımları Projesi

Ulusal Yeşil Sertifika Sistemi (YeS-TR) Yazılımı için 18.12.2022 tarihine kadar yüklenici tarafından ücretsiz garanti ve bakım hizmeti verilmiştir. Garanti süresinin bitiminden itibaren yazılımın tüm bakım, destek ve iyileştirme faaliyetleri Bakanlığımız Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Temel Faaliyetler

Yapı Malzemeleri Alanındaki Faaliyetler

2022 yılında yapı malzemeleri alanındaki çalışmalar kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 30. 2022 Yılında Laboratuvar Deney Hizmetleri Alanı İle İlgili Veriler

	Sayı
Beton Deney Raporu Sayısı	892
Çelik Deney Raporu Sayısı	67
Agrega Deney Raporu Sayısı	16
Karot Deney Raporu Sayısı	2
Diğer Deney Raporu Sayısı	18

Enerji Verimliliği Alanındaki Faaliyetler

Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik'i kapsamında başvuru yapan 174 adet şirkete "Yetkilendirilmiş Ölçüm Şirketi" Yetki belgesi verilmiştir.

Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarının Eğitim ve Denetimlerine Dair Tebliğ kapsamında enerji kimlik belgesi (EKB) düzenleyecek uzmanlara eğitim veren yetkilendirilmiş eğitici kuruluşlar tarafından eğitim verilen ve eğitim sonucu başarılı olan EKB Uzmanları ve firmaları BEP-TR yazılım programına tanımlanmaktadır. 2022 yılı sonu itibarı ile toplam 9.813 adet EKB Uzmanı BEP-TR 2 yazılım programında aktif halde yer almaktadır.

EKB Uzmanı eğitici olarak yetkilendirilen 263 kişi bulunmakla birlikte, Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarının Eğitim ve Denetimlerine Dair Tebliğ kapsamında 61 adet ilgili meslek odası ve Enerji Verimliliği Danışmanlık firmasına Eğitici Kuruluş yetkisi verilmiştir.

Yapı Kooperatifleri Alanındaki Faaliyetler

2022 yılında yapı kooperatifleri çalışmaları kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 31. 2022 Yılında Yapı Kooperatifi Alanı ile İlgili Veriler

	Sayı
Kuruluşu Yapılan Kooperatif Sayısı	1.158
Ana Sözleşme Değişikliği Sayısı	288
Katılım Sağlanan Genel Kurul Sayısı	12.649
Denetimi Sonuçlanan Kooperatif Sayısı	64
Verilen Görüş Sayısı	366

Belgelendirme Alanındaki Faaliyetler

2022 yılında belgelendirme çalışmaları kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 32. 2022 Yılında Belgelendirme ile İlgili Veriler

	Sayı
Yurtdışı Müteahhitlik Belgesi Sayısı	37
Yurtdışı Geçici Müteahhitlik Belgesi Sayısı	132
Müteahhitlik Karnesi Sayısı	6
Yapı Müteahhidi Yetki Belgesi Numarası Sayısı	38.529
Yıkım Müteahhitliği Yetki Belge Grubu	491
Yapı Müteahhitliği Yetki Belge Grubu	29.996

Mesleki Düzenleme Alanındaki Faaliyetler

İmar Kanunu ve diğer kanunlar ile yapılması öngörülen her ölçekteki ve türdeki plânların hazırlanması, onaylanması, uygulanması ve denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürüten kamu kurumlarında görev yapan ve özel sektörde planlama bürolarında çalışan plan müelliflerinden gelen talepler üzerine Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi düzenlenmektedir. Ayrıca belgesi bulunan müelliflerin grup yükselme ve yenileme talepleri de komisyon tarafından değerlendirilmektedir. Bu kapsamda 2022 yılı içerisinde 493 adet belge başvurusu yapılmıştır. İmar Plan Yapımı Yeterlik Komisyonunca başvurulardan 23 adet için eksik belge, 3 adet için belge verilemez ve 467 adet başvuru için ise belge düzenleme kararı verilmiştir.

Bakanlığımızdaki iş süreçlerinin dijitalleşmesi ile ilgili çalışmalar da dikkate alınarak, verimli ve yenilikçi iş anlayışı kapsamında E-Plan Otomasyon Sistemi üzerinden plan müelliflerine ait bilgilerin ve karekodun yer aldığı bir elektronik belge oluşturulması, sistemden bu belgenin verilmesi ile ilgili çalışmalarda son aşamaya gelinmiştir.

Özel Binalar Mühendislik Komisyonunca 2022 yılı içerisinde 1 adet DTGUA-5 ve 1 adet DTGUA-2 uzmanlık alanlarında belge düzenlemiştir. Toplam Özel Binalar Tasarım Gözetmenliği Belge sayısı 35' e yükselmiştir.

İmar Alanındaki Faaliyetler

Bakanlık denetçi belgesini haiz denetim elemanları ile etkin ve imara aykırılıkların denetimlerin yapılabilmesi için imar denetçilerinin artırılmasına yönelik eğitimler sonucunda Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere mevcut denetçi sayısı 2.023 'e çıkarılmıştır.

Yapı Araştırmaları Alanındaki Faaliyetler

11. Kalkınma Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021 Programında yer alan; "Tebdir 703.1. Yaya trafiğinin kesintisiz hale getirilmesi için yaya yolları ve kaldırımlar ile ilgili standartlar oluşturulacaktır." tedbiri kapsamında kamu kurum ve kuruluşlar ile ilgili paydaşlardan alınan görüşler alınarak "Yaya Yolları ve Kaldırımlar Hakkında Yönetmelik Taslağı" hazırlanmıştır.

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren sektör paydaşlarının daha ekolojik yapı ve yerleşmelere yönelmesi, sektör kapasitesinin ve istihdam olanaklarının artırılması, vatandaşların ekolojik, iklim duyarlı, enerji verimli, sürdürülebilir, çevre ve insan

sağlığına duyarlı özelliklere sahip yapıları barınak ve çalışma mekanı olarak kullanabilmesi amacıyla, ahşap binalara yönelik mevzuat hazırlama çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda ahşap binaların tasarım, hesap ve yapım esaslarına yönelik mevzuat hazırlanması amacıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile hizmet alım protokolü yürütülmüştür. Protokol sonucunda Üniversite tarafından hazırlanan mevzuat taslağı Bakanlığımıza sunulmuş olup, protokolün bir yıllık bakım aşaması devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı 180 Gün İcraat Programında yer alan “Daha yeşil ve yaşanabilir şehirler hedefi kapsamında bisiklet yolu (3000 km) ve yeşil yürüyüş yolu (3000 km), 60 km çevre dostu sokak ve 60.000 m² gürültü bariyeri yapılması” eylemi kapsamında Bisiklet Yolları Yönetmeliği’ne uygun olarak yapılması planlanan bisiklet yolları için İller Bankası Genel Müdürlüğü bünyesinde tesis edilen komisyona Bakanlıktan personel desteği verilmektedir.

Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetim Alanındaki Faaliyetler

Türkiye genelini kapsayacak şekilde her yıl Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı hazırlanmakta olup, bu programa göre Merkez ve 81 İl teşkilatımızda yetkilendirilen denetim personeli ile denetimler gerçekleştirilmektedir. Yıllık denetim programlarında, yapı malzemelerinin taşıdığı riskler göz önüne alınarak, her yıl denetim yapılacak ürün gruplarının çeşitliliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi alanında İl Müdürlüklerimizde görevli denetim personelinin kapasitesinin artırılması amacıyla, 22-24 Kasım 2022 tarihlerinde “Piyasa Gözetimi ve Denetimi İleri Seviye Eğitimi” Genel Müdürlüğümüz uzmanlarının yanı sıra Ticaret Bakanlığı ile sektör birlik ve dernek temsilcilerinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Eğitim programına Bakanlığımız taşra teşkilatında görev yapmakta olan yaklaşık 170 personelin katılım sağlamış, ürün belgelendirme süreçleri, donatı çeliği, yapısal çelikler, agrega, yapı kimyasalları, çimento, ısı ve su yalıtım malzemeleri ve yapı malzemelerinin yangın durumunda davranışları konularında denetçi personel bilgilendirilmiştir.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

7394 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 15.04.2022 tarihli ve 31810 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7408 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi İle İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 04.06.2022 tarihli ve 31856 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7410 sayılı Çevre Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 15.06.2022 tarihli ve 31867 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

1/7/2022 tarihli ve 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun İle 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle; “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına (b) bendine göre yapılan satışlarda satış bedeli, sadece taşınmazın zemin bedeli dikkate alınmak suretiyle belirlenmesine” yönelik düzenlemeler yapılmış olup, bu Kanun 5/7/2022 tarihli ve 31887 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 09.11.2022 tarihli ve 32008 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

1-8/4/2022 tarihli ve 7394 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi Ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4706 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerin Yönetmeliğe aktarılmasına ve Milli Emlak Genel Müdürlüğünün, Maliye Bakanlığı birimleri arasında iken 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlanması nedeniyle Yönetmelikte bu yönde teknik düzenleme yapılmasına yönelik Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmış ve bu Yönetmelik 5/10/2022 tarihli ve 31974 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün Maliye Bakanlığı bünyesinde olması nedeniyle Defterdar veya Malmüdürü tarafından yürütülen kayımlık hizmetlerinin Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkındaki Kararnamesi kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesine geçmesi nedeniyle, kayımlık

hizmetlerinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı taşra teşkilatınca yürütülmesinin sağlanması amacıyla Mal Memurlarının Kayyımlığı Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmış ve bu Yönetmelik 9/11/2022 tarihli ve 32008 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

28.04.2022 tarihli ve 31823 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 408 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği ile 387 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.

28.04.2022 tarihli ve 31823 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 409 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği ile 396 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.

28.04.2022 tarihli ve 31823 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 410 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği ile 313 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.

10.09.2022 tarihli ve 31949 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 412 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği ile Hazine taşınmazları üzerinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretimi yapılması amacıyla irtifak hakkı tesis edilmesine veya kullanma izni verilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

05.11.2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 413 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği ile 412 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinde değişiklik yapılmıştır.

31.12.2022 tarihli ve 32060 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 411 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği ile 09.11.1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ile 16.07.1984 tarihli ve 84/8345 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Konutları Yönetmeliği kapsamındaki kamu konutlarının 2023 yılı aylık kira bedellerinin tespitine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Temel Faaliyetler

Hazine Taşınmaz Portföyü

Hazine taşınmazlarının tiplerine göre dağılımı ile Hazinenin özel mülkiyetinde olan taşınmazların cinslerine ve yıllarına göre dağılımı aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 33. Taşınmazların Tiplerine Göre Dağılımı

Taşınmazın Tipi	Adedi	Toplam Adet İçindeki Payı(%)	Yüzölçümü (m ²)	Toplam Yüzölçümü İçindeki Payı
Tescilli	4.597.451	94,49	321.904.548.558	89,71
Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altında	169.535	3,48	31.072.010.979	8,66
İlişkili	98.379	2,02	5.838.464.342	1,63
Genel Toplam	4.865.365	100	358.815.023.878	100

Tablo 34. Hazinesinin Özel Mülkiyetindeki Taşınmazların Cinslerine Göre Dağılımı

Taşınmaz Cins Adı	Adedi	Adet Bazında Oranı (%)	Yüzölçümü (m ²)	Yüzölçümü Bazında Oranı (%)
Arazi	1.169.095	25,43	54.054.199.238	16,79
Arsa	569.937	12,40	2.635.594.090	0,82
Bağ-Bahçe	303.993	6,61	1.216.294.741	0,38
Bina	221.715	4,82	943.848.140	0,29
Kıyı ve Dolgu Alanları	11.839	0,26	154.106.156	0,05
Orman	512.394	11,15	227.068.248.313	70,54
Orta Malları	98.975	2,15	6.660.313.164	2,07
Su ve Su Ürünü Alanları	58.081	1,26	1.527.895.237	0,47
Tarihi ve Kültürel Alanlar	4.982	0,11	99.211.639	0,03
Tarla	1.565.346	34,05	19.174.222.292	5,96
Diğer	81.094	1,76	8.370.615.546	2,60
Genel Toplam	4.597.451	100	321.904.548.558	100

Tablo 35. Hazine Adına Tescilli Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Önceki Yıla Göre Adet artış Oranı (%)	Önceki Yıla Göre Yüzölçümü Artış oranı (%)
2018	3.955.511	255.534.701.171	1,52	1,03
2019	3.957.037	267.298.795.447	0,04	4,60
2020	4.121.681	272.391.856.893	4,16	1,91
2021	4.399.797	311.713.824.584	6,75	14,44
2022	4.597.451	321.904.548.558	4,49	3,27

Edinim Faaliyetleri

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümleri Kapsamında Yapılan Satın Alma İşlemleri: 2022 yılında, 6183 sayılı Kanunun Geçici 8. maddesine göre 2 milyar 198 milyon TL bedelli 1 milyon 672 bin m² yüzölçümlü 253 adet taşınmaz vergi borcuna mahsuben satın almaya konu edinilerek kamu idarelerine tahsis edilmiştir. Böylelikle, hem kamu hizmetleri için ihtiyaç duyulan taşınmazlar temin edilmiş hem de 2 milyar 198 milyon TL vergi alacağının tahsili sağlanmıştır.

Trampa işlemleri:

2886 Sayılı Devlet İhale Kanununa veya 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununa Göre Yapılan Trampa İşlemleri: 2022 yılında belirtilen Kanunlar kapsamında toplam 4 milyar 461 milyon TL bedelli ve 21 milyon 973 bin m² yüzölçümlü 685 adet taşınmaz trampa yoluyla edinilmiştir.

Tablo 36. Yıllara Göre 2886 Sayılı Kanun Uyarınca Yapılan Trampa İşlemleri

Yıllar	Hazineye Ait Taşınmazlar			Edinilen Taşınmazlar		
	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Bedeli (TL)	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Bedeli (TL)
2018	215	2.100.244	1.070.791.218	156	639.451	1.386.526.208
2019	321	2.217.500	932.333.273	253	1.162.398	932.567.625
2020	672	6.180.321	1.471.925.533	261	927.109	1.404.378.500
2021	657	6.816.259	3.757.589.164	596	3.440.116	3.333.982.401
2022	731	6.449.390	4.551.759.580	685	21.973.070	4.461.332.974

İdari Yoldan Tescil İşlemleri: Bakanlıkça kullanılan “İş Zekâsı” web yazılımından edinme sebebi “İdari Yoldan Tescil, İhdasen Tescil, Kayıt Dışı Kalmış Yerlerin Tescili” olan taşınmazlara ait raporlama yapılmıştır.

Tablo 37. Yıllara Göre İdari Yoldan Tescil İstatistiği

Yıl	İdari Yoldan Tescil İstatistiği	
	Adet	Tescil Edilen Yüzölçümü (m ²)
2018	3.685	52.234.496,73
2019	7.281	990.821.557,00
2020	7.978	328.309.104,28
2021	6.653	76.151.012,81
2022	8.102	962.014.262,35

Yönetim Faaliyetleri

Tespit İşlemleri: Teknik iş ve işlemlerde koordinasyonu ve yıllar itibariyle hazırlanacak plan ve program dâhilinde yapılacak tespit çalışmalarının koordinasyonu kapsamında Türkiye Genelinde 2016 – 2021 Yılları içerisinde yapılan taşınmaz tespitleri 3'er aylık dönemler halinde listelenmiştir.

Tablo 38. Yıllara Göre Tespit İstatistiği

Yıl	1. Çeyrek (Adet)	2. Çeyrek (Adet)	3. Çeyrek (Adet)	4.Çeyrek (Adet)	Toplam (Adet)
2018	48.901	67.283	42.385	45.959	204.528
2019	66.005	63.303	68.259	51.445	249.012
2020	41.744	35.421	59.070	38.858	175.093
2021	45.701	45.781	57.331	57.094	205.907
2022	51.974	65.468	52.574	46.560	216.576

Kiraya Verme İşlemleri

Tarım Arazilerinin Kullanıcılarına Kiralanması: Uygulama kapsamında bugüne kadar 79 ilde 65.600 çiftçiimize toplam 964 milyon m² yüzölçümlü Hazine taşınmazı arpa, buğday, yulaf, mısır, çeltik, ayçiçeği, narenciye bahçeleri, zeytinlik vb. amaçlarla kullanılmak üzere kullanıcılarına kiraya verilmiştir.

Ağaçlandırma Amaçlı Kiralamalar: 2022 yılında ceviz, badem, antepfıstığı, zeytin başta olmak üzere ağaçlandırma için 13.1 milyon m² hazine taşınmazı kiralanmıştır.

Tablo 39. Ağaçlandırma Yapılmak Üzere Kiraya Verilen Hazine Taşınmazları

Yıllar	Adet	Yüzölçümü (m ²)
2018	44	3.576.180
2019	70	9.129.671
2020	121	4.839.885
2021	139	15.986.832
2022	120	13.126.368

Tıbbi, Aromatik ve Süs Bitkilerini Yetiştirmek Amaçlı Kiralamalar: Hazine taşınmazları www.milliemlak.gov.tr adresinde yayımlanarak vatandaşlarımıza sunulmuş olup 35 ilimizde 8.2 milyon m² taşınmaz üzerinde kira sözleşmesi yapılmıştır.

Topraksız veya Yeterli Toprağı Olmayan Çiftçilere Tarımsal Üretim Yapılmak Amaçlı Kiralamalar: Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak yapılan çalışmaları sonucunda belirlenen Hazine taşınmazlarının tarımsal üretim yapılmak amacıyla kiraya verilmesine esas olmak üzere, 400 sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinin 7 nci maddesine göre taşınmazların bulunduğu il, ilçe, belde, mahalle ve köyde 20 gün süreyle ilan edilmesi sağlanmış ve kiralama işlemleri gerçekleştirilmekte olup, 400 sayılı Milli Emlak Genel Tebliği kapsamında Hazineye ait taşınmazların tarımsal üretim yapılmak amacıyla 2022 yılında toplam 8 milyon m² yüzölçümlü Hazine taşınmazı kiraya verilmek üzere ilan edilmiştir.

Tarımsal Üretim Yapan Kooperatiflere Sera ve Jeotermal Kaynaklı Teknolojik Seracılık Yapmak Da Dahil Tarımsal Amaçlı Kiralamalar: Sera ve jeotermal kaynaklı teknolojik seracılık amaçlı tarımsal üretim yapmak üzere kiralanması için, <http://www.milliemlak.gov.tr> ve ilgili idarelerin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Emlak-Milli Emlak Müdürlüğü/İlçe Milli Emlak Müdürlüğü/Milli Emlak Şefliği)

web adreslerinde 2022 yılı için toplam 5 milyon m² yüzölçümlü Hazine taşınmazının kiralama işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ecrimisil İşlemleri

2022 yılında toplam 93.463 adet taşınmaz için ecrimisil ihbarnamesi düzenlenmiş olup 1 milyar 106 milyon TL ecrimisil geliri tahsil edilmiştir.

İrtifak Hakkı Tesisi, Kullanma İzni ve Ön İzin İşlemleri

2022 yılında yürütülen işlemlerin ana başlıklar bazında dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 40. 2022 Yılında Verilen İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Talimatları

İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Talimatları	Taşınmaz Adedi	Yüzölçümü (m ²)	Bedeli (TL)
Kıyı İşlemleri	85	3.408.619	111.264.222
Liman	2	74.464	Bedelsiz

3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun çerçevesinde; Çanakkale İlinde 74.464,44 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde Çanakkale Limanı ve geri sahası olarak kullanılmak üzere irtifak hakkı tesisi/ kullanma izni işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Genel İrtifak Hakları İşlemleri: Genel irtifak haklarına ilişkin işlemler kapsamında 2022 yılında yapılan işlemlerin sektörler bazında dağılımını gösteren tablo aşağıdadır.

Tablo 41. Genel İrtifak Hakkı İşlemleri

İrtifak / Kullanma İzni Amacı	Taşınmaz Adedi	Yüzölçümü (m ²)	İrtifak / Kullanma İzni Bedeli (TL)
Eğitim Amaçlı	36	269.962,00	1.574.379,18
Sağlık Amaçlı	1	10.620,00	320.000,00
Sanayi Amaçlı	1.143	172.975.368,09	42.148.091,00
Sosyal Amaçlı	107	993.143,57	19.885.659,90
Tarım ve Hayvancılık Amaçlı	25	7.207.061,08	2.262.235,00
Turizm Amaçlı	6	42.569,28	621.857,86
Diğer	147	2.964.324,75	14.758.525,26
Toplam	1.465	184.463.048,77	81.570.748,20

Hayvancılık Yatırımları İşlemleri: Yerli hayvan üretimini artırmak amacıyla, Hazine taşınmazları üzerinde hayvancılık yatırımı yapmak isteyen vatandaşlarımıza, irtifak hakkı tesisi yöntemi ile 30 yıla kadar arazi desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda; 7 milyon m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesis edilerek hayvancılık yatırımlarının yapılmasına imkân sağlanmıştır.

Kıyı İşlemleri: 2022 yılı kıyı işlemleri dağılımını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 42. 2022 Kıyı İşlemleri

Kıyı İşlemleri	Adet
Tersane sözleşme sürelerinin 49 yıla uzatılması ile ilave alan	16
Yeni tersane	6
Tersanenin devri, revizesi, inşaat süre uzatımı, feshi vb.	13
Yat limanı süre uzatımı	1
Kullanma izni ve irtifak hakkı	24
Sözleşme değişikliği, iptal, fesih vb.	11
Hisse devri ve devir	6
İhale onayı	6
İhaleden yasaklama	1

Yatırım ve Teşvik Faaliyetleri

2022 yılında 4706 Sayılı Kanunun Ek-3 üncü maddesi kapsamında toplam 739.993,27 m² yüzölçümlü, 19 adet taşınmaz üzerinde 561.694.043 TL yatırım tutarlı ve 1.215 kişilik istihdam öngören, 18 proje için ön izin talimatı verilmiş olup, Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde 2010 yılından günümüze kadar yatırım teşvik kapsamında yaklaşık 261,7 milyon m², 2.598 adet taşınmaz ilana çıkarılmıştır.

Tablo 43. Yatırım ve Teşvik Dairesince Teşvik Mevzuatı Kapsamında Ön İzin Verilen Taşınmazların Yıllar İtibariyle Dağılımı

Yıllar	Taşınmaz Sayısı	Yüzölçümü(m ²)	Yatırım Tutarı (TL)	İstihdam Sayısı
2018	33	9.164.061,84	457.990.957,00	1.556
2019	28	1.874.992,53	315.326.132,50	1.476
2020	24	4.253.124,33	407.068.661,09	1.770
2021	25	1.653.656,49	455.028.255,00	1.888
2022	19	739.993,27	561.694.043,35	1.215
Toplam	129	17.685.828,46	2.197.108.048,94	7.905

Proje Bazlı Teşvik İşlemleri: 2022 yılında toplam 4.617.735,69 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde 61.840.253.527 TL yatırım tutarlı 7.198 kişi istihdam öngören proje için 6 yatırımcıya irtifak hakkı tesis edilmiş ve/veya kullanma izni verilmiş olup söz konusu Kanuna göre 2018 yılından günümüze kadar toplam 13.645.762,92 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde 90.552.721.494 TL yatırım tutarlı 13.685 kişi istihdam öngören proje için 10 yatırımcıya irtifak hakkı tesis edilmiş ve/veya kullanma izni verilmiştir.

Endüstri Bölgeleri Kanunu Kapsamında İrtifak Hakkı Tesisi: 2022 yılında toplam 8.352.328,00 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde 5 yatırımcıya irtifak hakkı tesis edilmiş ve/veya kullanma izni verilmiş olup söz konusu Kanun kapsamında bugüne kadar toplam 31.661.381,00 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde 15 yatırımcıya irtifak hakkı tesis edilmiş ve/veya kullanma izni verilmiştir.

Tahsis İşlemleri

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların, kamusal hizmet üretiminin bir unsuru olarak kamu idarelerinin kullanımına bırakılması ve gerektiğinde bu kullanımın sona erdirilmesi konusunda Bakanlık yetkilendirilmiş olup, bu hizmetin toplum ihtiyaçlarına en uygun şekilde sunulması için politika belirlenmesi ve geliştirilmesi Bakanlık tarafından yürütülmektedir.

Tablo 44. 2022 Yılında Tahsis Edilen Taşınmazların İdarelere Göre Dağılımı

Tahsis Yapılan İdareler	Tahsis Edilen Taşınmaz Adedi	Tahsis Edilen Taşınmaz Toplam Yüzölçümü (m ²)
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	13.494	3.827.932.609,52
Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler	2.922	1.256.065.816,79
Belediyeler	1.191	31.436.485,87
Diğer Mahalli İdareler	528	6.640.569,98
Genel Yönetim Kapsamı Dışındaki Kamu İdareleri	18	62.971,73
Sosyal Güvenlik Kurumları	8	59.385,65
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	4	2.537,75
Genel Toplam	18.165	5.122.200.377,29

Organize Sanayi Bölgesi Tüzel Kişiliklerine 2022 yılı içinde toplam 19.438.648,68 m² yüzölçümlü 101 adet taşınmazın bedelsiz devir işlemi yapılmıştır.

Kamu Konutları Tahsis İşlemleri

Kamu konutları, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan Kamu Konutları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde idare edilmektedir.

Tablo 45. Genel Bütçeli Kuruluşlara Ait Lojman Adetlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Lojman Adedi
2018	207.812
2019	218.575
2020	238.037
2021	195.114
2022	144.736

2022 yılı içerisinde 912 milyon 686 bin TL lojman kira geliri elde edilmiştir.

Taşınmaz Geliştirme İşlemleri

Rezerv Yapı Alanı Olarak Tahsis Edilen Taşınmazlar: Kentsel dönüşüm faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla, rezerv yapı/riskli alan ve toplu konut yapılmak üzere arsa üretim alanı ilan edilen Hazine taşınmazları uygulayıcı kuruluşların kullanımına bırakılmaktadır. Bu kapsamda, kentsel dönüşüm için, rezerv yapı alanı olarak; 81 milyon m² taşınmaz tahsis edilmiştir.

1164 Sayılı Kanun Kapsamında TOKİ Başkanlığına Devredilen Taşınmazlar: Gecekondu bölgeleri ile afet riski altındaki bölgelerde yaşayan vatandaşlarımıza güvenilir, yaşanabilir ve sürdürülebilir koşullar sunmaya yönelik kentlerimizin daha planlı ve sağlıklı alanlara dönüştürülmesi amacıyla kentsel dönüşüm projelerinde faaliyet gösterilmek üzere yetkilendirilen TOKİ Başkanlığına taşınmaz desteği sağlamaya devam edilmiş ve şehirlerimizde çeşitli sosyal ve kültürel donatılar da barındıran yeni yaşam alanları oluşturulmasına büyük katkı sağlanmıştır. Bu kapsamda, 2022 yılında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığına 8978 adet, 238 milyon m² yüzölçümlü taşınmaz bedelsiz olarak devredilmiştir.

İlk Evim Arsa Projesi için Devredilen Taşınmazlar: Proje kapsamında; yüzölçümü 330 milyon m² olan 9 bin 860 adet taşınmazın Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devri uygun görülmüştür.

İlk İşyerim Projesi için Devredilen Taşınmazlar: Bu kapsamda yüzölçümü 31,8 milyon m² olan 356 adet taşınmazın Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devri uygun görülmüştür.

Sosyal Konut Projesi için Devredilen Taşınmazlar: Proje kapsamında; yüzölçümü 69 milyon m² olan 3.778 adet taşınmazın Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devri uygun görülmüştür.

Elden Çıkarma Faaliyetleri

Satış İşlemleri: Konu ile ilgili mevzuat çerçevesinde satışı yapılan taşınmazlara ilişkin istatistiki bilgi aşağıda yer almaktadır.

Tablo 46. Satışı Yapılan Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı

Satış Yılı	Satış Adedi	Taşınmaz Yüzölçümü (m ²)
2018	3.473	7.865.829
2019	2.456	24.061.259
2020	5.780	17.397.563
2021	10.043	25.825.000
2022	10.473	31.617.000

*2B ve tarım arazileri satışları dahil değildir.

Belediyelere Satış Amaçlı Devir İşlemleri: 2022 yılında, 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre Hazineye ait 578 adet taşınmazın belediyeye devredilmesi için Valiliklere (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) talimat verilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun Geçici 16 ncı maddesi Kapsamında Yapı Kayıt Belgesi Alınan Yapıların Bulunduğu Hazineye Ait Taşınmazların Satış İşlemleri: 2022 yılı içerisinde; 1.435 hak sahibine 887.463,27 m² yüzölçümlü 1.294 adet taşınmazın toplam 582.585.667,18 TL bedelle satışı gerçekleştirilmiştir.

İzale-i Şuyû Yoluyla Satış İşlemleri: Hazinesinin paydaş olduğu taşınmazlar hakkında diğer paydaşlar tarafından açılan izale-i şuyû (ortaklığın giderilmesi) davaları sonucunda mahkemelerce dava konusu taşınmazlardaki ortaklığın satış suretiyle giderilmesine dair verilen kararlar gereğince, mahkeme satış memurluklarınca yapılan izale-i şuyû satış ihalelerine Hazine tarafından iştirak edilmesi yönünde Valiliklere (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) verilen talimatlarımızı içeren istatistiki bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 47. 2022 Yılında İhalelere İştirak Edilmesi Yönünde Verilen İzale-i Şuyû Talimatları

Adedi	Yüzölçümü (m²)	Hazine Hissesi (m²)	Mahkemeye Takdir Edilen Değer (TL)	İdarece Takdir Edilen Değer (TL)
57	341.840,95	143.402,90	371.869.471,06	758.843.810,57

01.01.2022-31.12.2022 tarihleri arasında yapılan izale-i şuyû ihaleleri sonucunda; 168.260.406,24 TL gelir elde edilmiş, buna karşılık 35.276.258,72 TL gider yapılmıştır. Ancak, bu tutarların bazıları gayri safi gelir-gider rakamları olup, KDV, tellaliye ve diğer satış masrafları bu tutarlara dahil değildir.

2/B Taşınmazlarının Değerlendirilmesi İşlemleri

Son başvuru tarihi itibarıyla 2/B taşınmazlarına ilişkin Bakanlığımıza 1 milyon 153 bin satın alma başvurusu yapılmıştır. Bu başvurulardan; 911 bin hak sahibine 641 bin adet taşınmazın satış işlemi 2022 yıl sonu itibarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu taşınmazların toplam rayiç bedeli 31 milyar TL, toplam satış bedeli ise 17 milyar TL'dir. Bu bedelin 12 milyar TL'si tahsil edilmiş, geri kalan kısmı ise taksitler halinde ödenmektedir.

2022 yılında toplam 42 bin adet 2/B taşınmazının 68 bin hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı içerisinde 2/B taşınmaz satış geliri olarak 1 milyar 547 milyon TL tahsil edilmiştir. Tahsil edilen bu tutarın yaklaşık 44 milyon TL'si Vakıflar Genel Müdürlüğüne aktarılmış olup, 217 milyon TL'si Bakanlığımıza özel gelir olarak kaydedilmiştir.

2022 yılsonu itibarıyla 6292 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında 2/B taşınmazlarının iade (tapuları 2/B gerekçesiyle iptal edilenlere bedelsiz devir) ve 6292 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında proje alanı olarak belirlenen alanlarda proje sahibi idarelere 2/B taşınmazlarının devir işlemleri büyük oranda sonuçlandırılmış kalanların devir işlemlerine devam edilmektedir.

Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satış İşlemleri

Belediye ve Mücavir Alan Sınırları İçinde Bulunan Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satış İşlemleri: Son başvuru tarihi itibarıyla 117 bin adet başvuru yapılmış olup, bunlardan 35 bini Kanunda belirtilen şartları sağlamamaları nedeniyle reddedilmiştir. Kalan 82 bin adet başvurunun değerlendirilme işlemleri devam etmektedir.

26.04.2012 tarihi itibarıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan Hazineye ait tarım arazilerinin satışında 2022 yılı sonu itibarıyla toplam 159 milyon m² yüzölçümlü

10.057 adet taşınmazın 15.210 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiş olup, 2022 yılı sonu itibarıyla satış gerçekleştirilen taşınmazların toplam satış bedeli 1 milyar 483 milyon TL'dir. Bu bedelin 619 milyon TL'si tahsil edilmiş, geri kalan kısmı ise taksitler halinde ödenmektedir.

4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onikinci fıkrasına göre Hazineye ait tarım arazilerinin satış işlemlerinde 2022 yılında 5.152 adet taşınmazın 8.130 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı içinde satış yapılan taşınmazların toplam satış bedeli 1 milyar 12 milyon TL olup, bu bedelin 461 milyon TL'si tahsil edilmiştir.

Kamu Konutlarının Satış İşlemleri

Toplam 78 ilimizde 3 milyar 898 milyon TL değerinde 14 bin 790 adet kamu konutunun satış talimatı verilmiştir. Satış talimatı verilen kamu konutlarından toplam satış ihale bedeli 4 milyar 257 milyon TL olan 11.956 adet kamu konutunun satış tamamlanmış olup 2 milyar 562 milyon TL tahsil edilmiştir. Kamu konutlarının satış işlemlerinde 2022 yılında 1.079 adet taşınmazın satış işlemi gerçekleştirilmiş ve satış yapılan taşınmazların toplam satış bedeli 1 milyar 60 milyon TL olup, bu bedelin 558 milyon TL'si tahsil edilmiştir.

Arsa (Hazine Taşınmazları) Karşılığında Okul Yapımı İşlemleri

Milli Eğitim Bakanlığınca okulların yapılacağı taşınmazlar ile proje ve maliyet bedelleri bildirilen okulların yaptırılması karşılığında bu okulların maliyet bedellerini karşılayacak miktarda yüklenicilere devredilecek Hazine taşınmazları Bakanlıkça belirlenmektedir. 2022 yılında 64 derslik yaptırılması için Hazine taşınmazları arsa karşılığı inşaat yöntemine konu edilmiştir.

Terk İşlemleri

2018–2022 Yılları içinde yapılan terkler terk edildiği hizmet sınıfına göre aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır.

Tablo 48. 2018-2022 Yıllarında 3194 Sayılı İmar Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca Terk Talimatı Verilen Taşınmazlar

Yıl	Adet	Yol (m ²)	Taşınmazın Terk Amacı				Toplam (m ²)
			Park - Çocuk Parkı (m ²)	Yeşil Alan (m ²)	Otopark (m ²)	Diğer (m ²)	
2018	122	411.184,31	189.473,38	932,13	10.268,90	4.270,37	616.129,09
2019	99	255.454,60	208.029,61	215,39	7.848,33	7.305,52	478.853,45
2020	181	404.589,82	135.189,67	451,71	6.381,91	24.921,80	571.534,91
2021	94	517.837,22	96.915,53	662,16	788,74	36.042,88	652.246,53
2022	81	238.386,43	80.458,87	9.127,06	268,29	7.899,40	336.140,05
Toplam	577	1.827.452,38	710.067,06	11.388,45	25.556,17	80.439,97	2.654.904,03

HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2022 yılında Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünde açılan idari dava sayısı 10.045, adli dava sayısı ise 1.494'tür. 318 adet mevzuat taslağına görüş verilmiş, 415 adet mütalaa bildirilmiştir. 261 adet 89/1 haciz ihbarnamesinin gereğı yerine getirilmiştir. Ayrıca 473 adet ilamlı ve ilamsız icra takibi başlatılmış, 125 adet mal varlığı tedbir koyma/kaldırma müzakeresine cevap yazılmıştır.

PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Milli Emlak Denetmenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 26.04.2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Personelinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 24.05.2022 tarihli ve 31845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 08.09.2022 tarih ve 31947 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Temel Faaliyetler

2022 yılında Personel Genel Müdürlüğünün gerçekleştirdiği bazı faaliyetler aşağıda sıralanmıştır.

- Kurum Dışı Nakil 64, 1416 Sayılı kanun 17, Terörle Mücadele Kanunu 38, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kanunu kapsamında 26, EKPS 13, KPSS14, 4/B Sözleşmeli 594, 6306 Sözleşmeli 76 ve 2 Bilişim Personeli olmak üzere toplam 830 personel alımı yapılmıştır.
- 2022 yılı içinde alınan personelin illere göre dağılımı norm kadro esaslarına göre yapılmıştır. Bakanlığımız Merkez/Taşra Teşkilatında görev yapan sözleşmeli personelin 2022 yılında da istihdamlarına devam etmeleri için hizmet sözleşmeleri yenilenmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının internet sitesinde bulunan Kamu e-uygulama bölümüne Bakanlığımız tüm kadroları kadın-erkek ve dolu-boş bazında giriş işlemleri yapılmış olup, bu siteden günlük kadro işlemleri güncellenmektedir.
- Bakanlığımızda memur statüsünde görev yapan personelle ilgili adli soruşturma işlemlerine ilişkin olarak Valilikler ve Mahkemelerle yazışmalar yapılmak suretiyle soruşturmaların safahatları sorulmuş ve alınan cevabi yazılar doğrultusunda işlem tesis edilmiştir.
- İnsan kaynaklarına ilişkin kullanılan mevzuatların takibini yapmak, günün değişen ve gelişen şartlarına göre yeni düzenlemeler yapılmıştır.
- Personel mevzuatının uygulanmasında tereddüde düşülen hususlarda hizmet birimlerimize görüş verilmiştir.
- Yıl içerisinde başka kurum ve kuruluşlardan Bakanlığımıza naklen atanan personel ve Bakanlığımızdan başka teşkilata naklen giden personelin özlük dosyalarının devir teslim işlemleri yapılmıştır.
- Bakanlığımıza yeni atanan personel ile çalışan personelden durumlarında değişiklik olanlara yeni kimlik kartları düzenlenmiştir.

- Personelin talebi üzerine, çalışma belgesi, hizmet belgesi 1 inci, 2 nci ve 3 üncü dereceli kadrolarda bulunan Merkez Teşkilatı personeli ile bu kadrolarda görev yapmakta iken emeklilik, istifa ve diğer sebeplerle görevinden ayrılan personelin hususi pasaport alabilmeleri için kadro derecelerini belirtir yazılar verilmiştir.
- Merkez ve taşra teşkilatında çalışan Memur personelin 2022 yılı içerisinde kullanmış oldukları izin ve istirahat raporlarının mevzuata uygunluğu yönünden takibi yapılmıştır.
- Bakanlığımız personelinden isteğiyle emeklilik talebinde bulunan Memur personelin emeklilik işlemleri yapılarak emekli aylığı bağlanmış ve İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmıştır.
- Bakanlığımız personelinden üst öğrenim bitirenlerin (Lise-Ön Lisans-Lisans-Yüksek Lisans-Doktora) intibakları yapılarak hizmet belgesine yansımaları için İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmış ve ayrıca ünitelerine de bilgi verilmiştir.
- Bakanlığımız personelinin 5510 sayılı Kanunun 4/a ve 4/b maddesi kapsamındaki hizmetleri; durumlarına göre kazanılmış hak ve emekli keseneğine esas derece ve kademesinin tespitinde değerlendirilmiş, İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmış ve ayrıca ünitelerine bilgi verilmiştir.
- 5510 sayılı Kanunun 4/a maddesi kapsamında hizmetleri kamuda sigortalı olarak geçen 360 günden fazla hizmetlerine karşılık kıdem tazminatı veya başka bir tazminat adı altında herhangi bir ödeme yapıp, yapılmadığının tespiti yapılarak İnsan Kaynakları Bilgi Sistemine veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımları sağlanmıştır.
- Bakanlığımız emrinde 657 sayılı Kanuna tabi personelin derece, kademe ve kıdem aylığı terfi işlemleri aylık periyodlar halinde yapılmış ve hizmet belgesine yansımaları için İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmış ve ayrıca ünitelerine de bilgi verilmiştir.
- Bakanlığımıza yeni katılan 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personelin durum tespitleri yapılarak derece, kademe ve kıdem aylığı terfileri hizmet belgesine yansımaları için İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmış ve ünitelerine de bilgi verilmiştir.
- Vefat eden Memur personelin hak sahiplerine maaş bağlanması için gerekli işlemler yapılarak hak sahiplerine aylık bağlanması sağlanmıştır.
- Strateji Geliştirme Başkanlığı aracılığıyla TBMM'den gelen yazılı soru önergelerine cevap verilmiştir.

TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Korunan Alanların Tespit, Tescil Ve Onayına İlişkin Usul Ve Esaslara Dair Yönetmelikte yapılan değişiklikler 05.03.2022 tarihli ve 31769 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tabiat Varlıkları Ve Doğal Sit Alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Bulunan Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Yerlerin İdaresi Hakkında Yönetmelikte ilgili mevzuatların değişimi ve hasıl olan diğer ihtiyaçlar doğrultusunda değişiklik yapılmasına dair hazırlanan yönetmelik değişikliği 31.05.2022 tarihli ve 31852 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tabiat Varlıkları, Doğal Sit Alanları Ve Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Kalan Yapı Yasaklı Taşınmazların Hazine Taşınmazları İle Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelikte ilgili mevzuatların değişimi ve hasıl olan diğer ihtiyaçlar doğrultusunda değişiklik yapılmasına dair hazırlanan yönetmelik değişikliği 29.04.2022 tarihli ve 31824 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal Sit Alanlarında Kalan Yapılarda Yapı Ruhsatı Değişikliği ve Basit Onarımlara Dair İlke Kararı 05.11.2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 121 sayılı İlke Kararı ile değiştirilmiştir.

Doğal Sit Alanlarında Rüzgâr Enerjisi Santralleri İlke Kararı 05.11.2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 98 sayılı İlke Kararı ile değiştirilmiştir.

Doğal Sit Alanlarında Güneş Enerjisi Santralleri İlke Kararı 05.11.2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 120 sayılı İlke Kararı ile değiştirilmiştir.

Doğal Sit Alanları Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı 20.07.2022 tarihli ve 31898 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 113 sayılı İlke Kararı ile değiştirilmiştir. Akabinde; 20.07.2022 tarihli ve 31898 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 113 sayılı Doğal Sit Alanları Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı 05.11.2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 118 sayılı İlke Kararı ile tekrar değiştirilmiştir.

117 sayılı Tabiat Varlığı Olarak Belirlenecek Anıt Ağaçların Tespitine İlişkin İlke Kararı 20.07.2022 tarihli ve 31898 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

122 sayılı Nitelikli Doğal Koruma Alanlarında Kalan Kültür Balıkçılığı Tesisleri Hakkında İlke Kararı 05.11.2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yürütülen Projeler

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Karasal Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Proje kapsamında 435 adet bitki taksonu tespit edilmiştir. Bunlardan 203'ü Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇK Bölgesi için yeni kayıt niteliği taşımaktadır. Memeli uzmanı arazi çalışmalarında 21 adet tür tespit etmiştir. Kuş uzmanı gerçekleştirdiği arazi çalışmalarında 258 adet kuş türünü kayıt altına almıştır. Herpetofauna uzmanı arazi çalışmalarında 25 adet herpetofauna (sürüngen ve çift yaşar) taksonunu kayıt altına almıştır. İç su balıkları uzmanı, gerçekleştirdiği arazi çalışmalarında 6 adet iç su balığının tespitini yapmıştır. Omurgasız hayvanlar uzmanı arazi çalışmalarında 53 takson tespiti yaparak kayıt altına almıştır. Bu 53 taksonun 44'ü ÖÇK Bölgesi için yeni kayıttır. Uzman ekibin proje kapsamında yaptığı literatür araştırmaları ve arazi çalışmalarından elde edilen verilere göre ÖÇK Bölgesi'nde kayıt altına alınan toplam 1.220 adet flora ve fauna taksonu bulunmaktadır.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Denizel Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Mayıs 2022'de birinci örneklemeler araştırma gemisi R/V Yunus-S ile yapılmıştır. Koruma altındaki türler, özellikle kıyıdaki balıklar (köpekbalıkları) güvertede sayıp tartıldıktan sonra hemen denize bırakılmıştır. Elde edilen tüm türler sayılıp tartılarak istasyon bazında biomas hesabı ve tür çeşitlilik indeksi hesaplanmıştır. Ayrıca çıkan çöpler de sayılarak kategorilerine göre ayrılıp not edilmiştir. Projede habitat tipleri ve Posidonya sınırlarını belirlemek üzere SCUBA dalışlar ve Su altı ROV kullanılmıştır. Gerence körfezi ve açığındaki ada ve adacıklar Mayıs seferi boyunca incelenmiş, posidonyaların sınır derinlikleri kapladıkları alan ve sağlık durumları belirlenmiştir. Habitat belirleme çalışmalarında kumluk, taşlık ve korallijenli yapılara rastlanılmıştır. Çalışmalar devam etmektedir.

Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Karasal Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Alandan 111 mantar ve liken tür ve tür altı taksonu, 19 karayosunu tür ve tür altı taksonu, 478 tohumlu tür ve tür altı taksonu (214 adeti alan için yeni kayıtlıdır) tespit edilmiştir. Salda Gölü ÖÇK Bölgesi'nde tespit edilen 478 bitki taksonunun 40'ı (% 8.37) endemiktir. Proje süresince alanda yapılan arazi çalışmaları sonucunda, toplam 22 herpetofauna türü; 29 memeli türü (1 türün alandan ilk kez kaydı verilmiştir (Myotis nattereri-Saçaklı yarasa)), 20 takım, 46 aileye ait 199 kuş türü, 10 balık türü, 160 omurgasız hayvan taksonu (150'si tür ve alttür, 10 tanesi cins seviyesinde olmak üzere) tespit edilmiştir.

Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Flora-fauna çalışmaları 21 farklı lokasyonda gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışması yapılan alanlarda flora-fauna açısından tehdit oluşturabilecek etmenler ve bu tehditlere yönelik öneri ve tedbirler oluşturulmuştur. Ayrıca korunacak alanlara yönelik bölgeleme çalışmaları için altlıklar oluşturulmaya çalışılmıştır. Sonbahar döneminde yapılan arazi

çalışmalarında 98 bitki taksonu tespit edilmiştir. Bu taksonların çoğunluğuna daha önceki arazi çalışmalarında da rastlanılmıştır. Söz konusu taksonlar içerisinde endemik, BERN ve CITES’ te yer alan türlere rastlanmamıştır. Ulusal ve küresel ölçekte tehlike altında olan türler de tespit edilmemiştir. Dünya Doğa Koruma Birliği kategorisine göre CR, EN, VU kategorilerinde türlere de rastlanılmamıştır.

Ihlara Vadisi Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Proje kapsamında işe başlama tarihinden bu zamana kadar geçen sürede proje ekibi tarafından yaz ve sonbahar dönemlerinde toplam 68 gün arazi çalışması yapılmıştır. Ihlara ÖÇK Bölgesi’nin içerdiği alanlarda şimdiye kadar tohumuz bitkiler için yapılmış tüm çalışmalar derlenmiştir. Literatür çalışmaları sonucunda alandan kaydı verilmiş ve alanda bulunma olasılığı yüksek olan 62 tohumuz bitki türü tespit edilmiştir. Şimdiye kadar tohumuz bitkiler kapsamında yaz (Ağustos) ve sonbahar (Kasım) dönemlerinde toplam 6 gün arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda alanda 10 tohumuz bitki türü tespit edilmiştir.

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi (3. Etap)

Proje 3 etap halinde planlanarak yürütülmüştür. İlk iki projede arazi çalışmaları yapılmış olup, son etap çalışmalarında da arazi çalışmaları sonucu elde edilen bulgular ile literatür derlenerek çalışma tamamlanmıştır. Habitat sınıflamasına yönelik gerçekleştirilen arazi çalışmaları sonucu EUNIS “Habitat Grupları” belirlenmiştir. Bu kapsamda Köyceğiz Dalyan ÖÇKB’de 44 farklı EUNIS Habitat tipi tespit edilmiştir. Bu habitat tiplerinden 7 adedi AB Habitat grupları için yeni olup öneri niteliğindedir. Proje ile 180 kuş türü, 25 takson, 121 bitki türü tespit edilmiştir. Ayrıca alan genişletilmesine ilişkin öneriler sunulmuştur.

Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında alanda toplam 9.371 yavru flamingo tespit edilmiş olup, bu yavrular sağlıklı bireyler olarak gelişimlerini tamamlayarak doğa ile buluşmuşlardır. Proje 2023 yılında da devam edecektir.

Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi Sevgi Çiçeği Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında Proje kapsamında 10 hektarlık Sevgi Çiçeği rezerv alanı uygun araçlar ile işlenerek çiçeğin yetişmesi için uygun ortam oluşturulmaya çalışılmıştır.

Patara Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında Fethiye-Göcek kumsalına toplam 103 deniz kaplumbağası yuvası tespit edilmiş, bu yuvalara 8.350 yumurta bırakılmış ve 3.598 yavru yuvalardan çıkıp denize ulaşmayı başarmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır.

Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında Belek kumsalına toplam 873 deniz kaplumbağası yuvası tespit edilmiş, bu yuvalara 65.074 yumurta bırakılmış ve 30.321 yavru yuvalardan çıkıp denize ulaşmayı başarmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır.

Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında Göksu Deltası kumsalına toplam 157 deniz kaplumbağası yuvası tespit edilmiş, bu yuvalara 10.039 yumurta bırakılmış ve 3.112 yavru yuvalardan çıkıp denize ulaşmayı başarmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır.

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında İztuzu kumsalına toplam 438 deniz kaplumbağası yuvası tespit edilmiş, bu yuvalara 30.884 yumurta bırakılmış ve 10.501 yavru yuvalardan çıkıp denize ulaşmayı başarmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır.

Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

2022 yılında İztuzu kumsalına toplam 438 deniz kaplumbağası yuvası tespit edilmiş, bu yuvalara 30.884 yumurta bırakılmış ve 10.501 yavru yuvalardan çıkıp denize ulaşmayı başarmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır.

Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi Sulak Alan Ve Karasal Alan Ekosistem Rehabilitasyon/Restorasyon Uygulama Projesi

Göksu Deltası ÖÇK Bölgesinde bozulan habitatların yeniden kazanılması ve rehabilite edilmesi amacıyla kısa orta ve uzun vadede yapılması gerekli uygulamalar için 2021 yılında fizibilite çalışması yapılmıştır. Fizibilite sonucunda çıkan sonuçlara göre 2022 yılında Deltadaki en hassas sulak alan olan Akgöl için en önemli önceliğin Akgöl'ü Akdeniz'e bağlayan ve kontrolsüzce denize boşalmasına neden olan kanalın kontrollü hale getirilmesi için Akgöl ve Kuğu Gölü çıkışına savak yapılması ayrıca Kum Mahallesi'ne sedde yapılması planlanmaktadır. Bu kapsamda uygulama projesi hazırlanmasına ait kısımlar tamamlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Yaşayan Sürüngenlerin Popülasyonlarının Araştırılması, Korunması, İzlenmesi Projesi

Proje kapsamında Antalya, Muğla ve Trabzon illeri, Serik, Kaş, Köyceğiz, Ortaca ve Çaykara ilçeleri, Belek, Köyceğiz-Dalyan, Kaş-Kekova, Fethiye-Göcek ve Uzungöl olmak üzere 5 Özel Çevre Koruma Bölgesinde ilk defa sürüngen türlerini izlenmesidir. İzleme çalışması kapsamında 500 adet sürüngene çip takılarak sürüngenler radyo telemetri sistemi ile izleme çalışmaları yapılması planlanmıştır.

Belek ÖÇKB Sosyo-Ekonomik Araştırma Ve Yönetim Planını Hazırlama Projesi

Proje kapsamında; yönetim planına altlık oluşturmak üzere sosyoekonomik araştırma çalışmaları yapılmış, alanın kaynak değerlerinin devamlılığının sağlanması, geliştirilmesi, yönetimi ve tanıtılması, aynı zamanda bölgede yaşayanlar, alan yönetimini sağlayanlar ve diğer tüm paydaşlar arasında varılan ortak kararları ve eylemleri belirleyen bir yol gösterici niteliğinde olan Yönetim Planı hazırlanmıştır. Yönetim Planı çalışmaları kapsamında, bölgede yapılan bilimsel çalışmalar ile ilgili paydaşlarla gerçekleştirilen paydaş toplantıları, odak grup toplantıları ve ikili görüşmeler sonucu, bölgeye yönelik sorunlar, çözüm önerileri ve elde edilen bilgiler ışığında detaylı sorun analizleri yapılarak Yönetim Planı çerçevesinde ideal hedefler, uygulama hedefleri ve faaliyet planları belirlenmiştir.

Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi Yönetim Planı Hazırlama Ve Uygulama Projesi

Çalışma kapsamında 1. Paydaş Toplantısı gerçekleştirilmiş, toplantıda alanın koruma tedbirleri, planlama çalışmaları ve yürütülen bilimsel çalışmalara ilişkin katılımcılara bilgilendirme sunumları yapılmış, grup çalışmalarıyla paydaşlardan alınan görüşler doğrultusunda sorun analizi yapılarak ideal hedefler, sınırlayıcı-destekleyiciler ve bölgenin vizyonu belirlenmiştir.

Kızılırmak Deltası Sulak Alan Ve Kuş Cenneti ÖÇK Bölgesi Otlatma Yönetimi Projesi

Kızılırmak Deltası'nda otlayan sığır, manda, koyun, at gibi büyükbaş ve küçükbaş hayvanların flora ve faunaya etkilerinin değerlendirilmesi ve otlatma kapasitesinin tespit edilmesi amacıyla Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Doğal Sit Alanı'nda botanik uzmanı, tarla bitkileri uzmanı, tarım ekonomisi uzmanı, zooteknist ve ornitologdan oluşan bir uzman grubu ile 2021 yılı itibarı ile çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Proje tamamlandığında, bütün uzmanların elde ettiği bulgular nihai olarak birleştirilerek otlatma planı hazırlanacaktır.

Fethiye-Göcek ÖÇK Bölgesi Sulak Alan Ve Karasal Ekosistem Rehabilitasyonu Projesi

Fethiye-Göcek ÖÇK Bölgesinde bozulan habitatların yeniden kazanılması ve rehabilite edilmesi amacıyla yapılması gerekli uygulamalar için fizibilite çalışması yapılmıştır.

Tuz Gölüne Su Taşınması Projesi

Proje kapsamında tuz gölüne yakın noktalarda bulunan su kuyularından kira bedeli karşılığın yaklaşık 4 km'lik hat boyunca 12,5 cm çapındaki plastik su boruları aracılığı ile suyun taşınmasını sağlanmıştır.

Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesinde İklim Değişikliğinin Denizel Ve Karasal Ekosistemler Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması Ve Uyum Kapasitesinin Artırılması Projesi

Ülkemizdeki mevcut Korunan Alanların iklim değişikliğinden kaynaklanabilecek etkilenebilirliğin belirlenmesi ve belirlenen unsurlara göre söz konusu alanlar için eylemsel yönetim planı oluşturulması önem arz etmektedir. Bu kapsamda, belirlenen eylemsel yönetim planının uygulanabilirliği için ihtiyaç duyulması muhtemel mevzuat

esalarının oluşturulması öngörülmektedir. Belirlenen hedef doğrultusunda, Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesi için pilot çalışma yapılması ve bu alan üzerinden yönetim ve mevzuat esaslarının tanımlanması planlanmaktadır.

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Su Kalitesinin Ve Atıksu Arıtma Tesislerinin Verimliliğinin İzlenmesi Projesi

29.08.2022 tarihinde imzalanan sözleşme kapsamında Eylül ayı itibariyle çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2022 yılı sonuna kadar, Türkiye genelinde 18 adet Özel Çevre Koruma Bölgesinde toplamda 365 adet deniz, göl, akarsu ve atıksu arıtma tesisi noktalarından her ay numuneler Bakanlığımızca yetkilendirilmiş akredite laboratuvar tarafından alınarak analizleri yapıp rapor halinde düzenli olarak sunulmaya devam etmiştir.

Göcek-Dalaman Koyları Günübirlik Tekne Motorlarının Temiz Enerji (Elektrik) Dönüşümü Projesi

Proje kapsamında, Göcek-Dalaman Koylarında faaliyet gösteren günübirlik teknelerin sayıları, yapısal özellikleri belirlenmiş, mevcut günübirlik tekne motorlarının temiz enerji (elektrik) dönüşüm alternatifleri ve maliyet analizi yapılmış, ayrıca Göcek-Dalaman koylarında günübirlik teknelerin mevcut tur güzergâh rotaları ve öneri tur güzergâh rotaları belirlenmiştir. 2022 yılında yürütülen ekolojik temelli bilimsel araştırma projeleri aşağıdaki gibidir:

- Erzurum, Karabük, Samsun, Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Antalya, Kayseri, Konya, Mersin, Muğla, Nevşehir Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Ankara, Balıkesir, Bursa, Edirne, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Van Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi.

2022 yılında yürütülen anıt ağaçların budanması ve rehabilitasyonu projeleri aşağıdaki gibidir:

- Gümüşhane, Giresun, Rize, Artvin ve Malatya İlleri Anıt Ağaç Rehabilitasyonu Hizmet Alım İşi,
- İzmir İli Anıt Ağaç Rehabilitasyonu Hizmet Alım İşi,
- Anıt Ağaçlara Tanıtıcı Tabela Hazırlanması Ve Yerinde Montajı Hizmet Alım İşi,
- İstanbul Avrupa Yakasında Bulunan Anıt Ağaçların ve Tescilli Ağaç Topluluklarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi Projesi.

2022 yılında mağaraların tesciline esas teknik değerlendirme raporlarının hazırlanmasına ilişkin projeleri aşağıdaki gibidir:

- Karasal ve Denizel Mağaraların Araştırılması (Kısım-1) Projesi,
- Karasal ve Denizel Mağaraların Araştırılması (Kısım-2) Projesi,
- Karasal ve Denizel Mağaraların Araştırılması” (Kısım-3) Projesi,

2022 yılında ekolojik koridor araştırma projeleri kapsamında “Ege, Akdeniz ve Doğu Anadolu Bölgeleri Korunan Alanları Arasında Ekolojik Koridorlara Uygun Alanların Araştırılması Projesi” yürütülmüştür.

Temel Faaliyetler

Tablo 49. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Yatırım Faaliyetleri

Sektör	No	İşin Adı	İli
İÇMESUYU	1	Acıpınar Köyü Muhtelif İçmesuyu Ekipmanı Mal Alımı İşİ	Aksaray
	2	Kutlu Köyü Muhtelif İçmesuyu Ekipmanı Mal Alımı İşİ	Aksaray
	3	Eskil Köyleri İçmesuyu Güneş Enerjili Motopomp Sistemi Mal Alım İşİ	Aksaray
	4	Çamlıhemşin Belediyesi Kavak ve Sirt Mahalleleri İçmesuyu İsale ve Şebeke Hattı 2. Etap Yapım İşİ	Rize
	5	Altınova İçmesuyu Şebeke Hattı Yapım İşİ	Yalova
TURİZM	1	Boğazkent Bisiklet Yolları Projesi	Antalya
	2	Serik Sahil Bandı Çevre Düzenleme Projesi	Antalya
	3	İnönü Mağaraları Ve Fay Aynası Çevre Düzenleme Projesi	Eskişehir
	4	Edremit Doğal Yaşam Parkı Projesi	Balıkesir
	5	Marmara Adası Yürüyüş Yolları Projesi	Balıkesir
	6	Dalyan (Ortaca) Kanalı Kıyı Düzenlemesi Yapım İşİ	Muğla
	7	Dalyan Kanalı (Ortaca) Tekne Bağlama İskelesi Yapım İşİ	Muğla
	8	Hafik Gölü Çevre Düzenlemesi Yapım İşİ	Sivas
	9	Fakıllı Mağarası Çevre Düzenlemesi Yapım İşİ	Düzce
	10	Karaca Mağarası (Gümüşhane/Torul) Çevre Düzenlemesi Yapım İşİ	Gümüşhane
	11	Maltaş Frig Anıtı Çevre Düzenlemesi Yapım İşİ	Afyonkarahisar
KANALİZASYON	1	Cihanbeyli İlçesi Merkez ve Gölyazı Mahalleleri İle Kulu İlçesi Ömeranlı ve Tuzyaka Mahallelerinde 4 Adet Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşİ	Konya
	2	Ihlara Atıksu Arıtma Tesisi Rehabilitasyonu Yapım İşİ	Aksaray
	3	Sultanhanı İlçesi Muhtelif Kanalizasyon Ekipmanı Mal Alımı İşİ	Aksaray
	4	Sarayhan Köyü Muhtelif Kanalizasyon Ekipmanı Mal Alımı İşİ	Aksaray
ÇEVRE	1	İzmit Körfezi Doğu Baseni Dip Çamuru Temizliği	Kocaeli

İmar Uygulama ve Hâlihazır Harita Alım Faaliyetleri

- Konya İli, Cihanbeyli İlçesi, Karşıyaka Mahallesi C.65 düzenleme sahası İmar Uygulaması İşİ,
- Konya İli, Cihanbeyli İlçesi, Yeşilöz Mahallesi C.100 düzenleme sahası İmar Uygulaması İşİ,
- Ankara İli, Etimesgut İlçesi, Bahçekapı İmar uygulaması İşİ,
- Trabzon İli, Çaykara İlçesi, Taşkiran Mahallesi İmar Uygulaması İşİ,
- Muğla İli, Bodrum İlçesi, Gündoğan Mahallesi İmar Uygulaması İşİ,

- İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Gümüşsuyu Mahallesi İmar Uygulaması İşi,
- İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Fatih Mahallesi İmar Uygulaması İşi,
- İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Çengeldere Mahallesi İmar Uygulaması İşi,
- Çanakkale İli, Ayvacık İlçesi Behramkale Köyü 1/1000 ve 1/5000 ölçekli Halihazır Harita Alımı İşi,
- Denizli İli, Çivril İlçesi, Işıklı Gölü 1/1000 ve 1/5000 ölçekli Halihazır Harita Alımı İşi,
- Muğla İli, Fethiye İlçesi, 1/1000 ve 1/5000 ölçekli Halihazır Harita Alımı İşi,
- Muğla İli, Fethiye İlçesi, 1/1000 ve 1/5000 ölçekli Halihazır Harita Alımı İşi.

Planlama ve İmar Planına Esas Faaliyetleri Jeolojik/Jeoteknik Etüt Faaliyetleri **Korunan Alanlarda İmar Planı Yapımı Faaliyetleri**

- İmar Planı Paftalarının Taranması Ve Koordinatlandırılması İşi,
- Sivas İli Hafik Gölü Çevresi İmar Planı İşi,
- Ankara İli, Gölbaşı İlçesi, Gölbaşı ÖÇKB, Ballıkpınar Ve Yavrucuk Mahalleleri “Ankara Üniversitesi Yeni Veterinerlik Fakültesi Çiftliği Kurulmasına İlişkin” 1/5000 Ölçekli Nazım Ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Yapımı İşi,
- Konya İli, Cihanbeyli İlçesi, Gölyazı/Karayusuf, Gölyazı/Halilefendi, Gölyazı/Sağlık, Gölyazı/Haciefendi, Ağabeyli Ve Kırkışla Mahallerinde İmar Planı Yapımı İşi,
- Aksaray İli Güzeyurt İlçesi Yaprakhisar Köyü Kentsel Sit Alanı Ve Doğal Sit Alanı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Datça-Bozburun ÖÇkb, Cumalı Köyü Ve Karaköy İmar Planları Ve Kentsel Tasarım Rehberi İşi,
- Bodrum Kızılağaç 1/5000-1/1000 İmar Planı Revizyonu İşi,
- Karaburun ÖÇKB 1/25.000 Nazım İmar Planı İşi,
- İzmir İli, Balçova İlçesi, İnciraltı Araştırma, Analiz, Değerlendirme, Sentez Raporu Hazırlanması İşi,
- Muğla İli Menteşe İlçesi Kuyucak Mahallesi İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt İşi,
- Sarıgerme Millet Bahçesi Nazım Ve Uygulama İmar Planı Yapımı İşi,
- Yalova İli Termal İlçesi Turizm Tesis Alanında Bulunan Tarihi Sit Alanında İmar Planına Esas İlave Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Kocaeli İli Dilovası İlçesi Tavşancıl Mahallesi Sit Alanlarında İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Sultanhanı Merkez 1/5000 Ölçekli Nazım Ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planları Revizyonu Ve Plan Açıklama Raporunun Hazırlanması İşi,
- Selime 1/5000 Ölçekli Nazım Ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planları Revizyonu Ve Plan Açıklama Raporunun Hazırlanması İşi,
- Kırşehir İli Boztepe İlçesi Karacaören Köyü Ve Mucur İlçesi, Seyfe, Dalakçı Ve Kızıldağ Köyleri Koruma Amaçlı İmar Planı Yapımı İşi,
- Hisarönü, Bayır, Turgut, Osmaniye Ve Koruma Amaçlı İmar Planı Yapımı İşi,
- Taşlıca Ve Söğüt Koruma Amaçlı İmar Planı Yapımı İşi,

- Selimiye Ve Orhaniye Koruma Amaçlı İmar Planı Yapımı İşi,
- Selimiye Ve Orhaniye Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Taşlıca Ve Söğüt Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Bayır, Hisarönü, Turgut Ve Osmaniye Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Kıran Mahallesi Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Sarnıç Mahallesi Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi,
- Kıran Sarnıç Ve Kuyucak Mahalleleri Koruma Amaçlı İmar Planı,
- Dalyan Kuzeyi İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt ve Zemin Etüt Raporu İşi,
- Sarıgerme Millet Bahçesi Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Ve Zemin Etüt Raporu İşi,
- Kayacık Sahili Millet Bahçesi Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Ve Zemin Etüt Raporu İşi,
- İnciraltı Turizm Merkezi İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşi.

YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Uygulamaların nasıl yürütüleceğine ilişkin bir takım hususların açıklanması amacıyla 31.01.2022 tarihli ve 2839636 sayılı Genelge (2022/02) yayımlanmıştır. Türk Standardları Enstitüsünce TS 13515 standardında tadilata gidilerek söz konusu tadilatın TS 13515/T1 olarak 02.03.2022 tarihinde kabul edilmesi nedeni ile adı geçen Genelgede tekrar düzenlemeler yapılarak 13.04.2022 tarihli ve 3438325 sayılı Genelge (2022/07) yayımlanmıştır.

Kazı Güvenliği ve Alınacak Önlemler Genelgesi 04.11.2022 tarih ve 2022/15 sayı ile yayımlanmıştır. Genelge, tüm planlı ve plansız alanlarda inşa edilecek her tür yapının temel ve/veya bodrum katlarının inşaatı için yapılacak kazılarda; kazı çukurları ile ilgili her türlü zemin ve temel etüdü, geoteknik tasarım hesapları, geoteknik proje çizimleri, uygulama teknik şartnamesi, performans ölçümleri ve kriterleri, uygulama kontrol esasları, şevli kazılar, iksa sistemi ile desteklenen kazılar, iş güvenliği ve çevre sağlığı tedbirleri ile ilgili olarak asgari şartları belirlemekte olup, ilgili mevzuat hükümlerinin tamamlayıcısı niteliğindedir.

Kazı Destek yapıları Hakkında Yönetmelik 18.12.2022 tarih ve 32047 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun bazı hükümlerinde 10.06.2022 tarih ve 7410 sayılı Çevre Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişikliğe gidilmiştir.

12.02.2022 tarih ve 31748 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde yapılan düzenlemeyle 4708 sayılı Kanun kapsamında iş bitirme aşamasına gelen yapılara Bakanlığımızca asılmakta olan bina kimlik sertifikasının bedelinin artık yapı denetim kuruluşları yerine yapı müteahhitlerince karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

23.12.2022 tarih ve 32052 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde yapılan düzenlemelerle hem yukarıda bahsi geçen 4708 sayılı Kanunda yapılan değişikliklere uyum sağlanması için gerekli düzenlemeler yapılmış hem de uygulamada karşılaşılan bir takım sıkıntıların çözümüne yönelik düzenlemelere gidilmiştir.

12.02.2022 tarih ve 31748 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Sahipleri ile Yapı Denetimi Hizmet Sözleşmesi İmzalayacak Yapı Denetim Kuruluşlarının Elektronik Ortamda Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair

Tebliğ ile yapı denetim sisteminde yer alan küçük işlerin yapı denetim kuruluşları arasında eşit dağılımını sağlayabilmek için toplam yapı inşaat alanı 500 metrekareye kadar olan yapıların ayrı bir yapı grubundan dağıtımını sağlayan 4 üncü bir yapı grubu oluşturulmuştur.

30.07.2022 tarih ve 31908 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi İzin Belgesi Almak İçin Yapılan Müracaatların Değerlendirilmesi ve Sıralamaya Alınmasına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile getirilen düzenlemelerle ise yapı denetim faaliyeti yapmak için başvuru yapan yapı denetim kuruluşlarının ortaklarının, başka bir yapı denetim kuruluşu veya laboratuvarında çalışma kaydının tespiti durumunda kuruluşun sıralamaya alınmaması konusunda düzenleme yapılarak sektörde haksız rekabetin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Yürütülen Projeler

Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Uygulamaları Projesi

Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi kapsamında Samsun, Giresun, Rize, Trabzon, Adana, Osmaniye ve Mersin illerindeki muhtelif kamu binalarında muhtelif çizim ve etüt işlemleri tamamlanmıştır.

Kamu Hizmet Binalarının Envanterinin Çıkarılması ve Afetlere Karşı Güçlendirme Çalışmalarının Önceliklendirilmesi Projesi

Kamu hizmet binalarının envanterinin çıkarılması ve afetlere karşı güçlendirme çalışmalarının önceliklendirilmesi kapsamında geliştirilen yöntem ve yazılım yardımı ile 2020-2023 yılları arasında 81 ilden kamu binalarının envanter bilgilerinin toplanmasına başlanmış ve deprem riskine ilişkin olarak, kamu binalarının deprem performansının belirlenmesi için bir önceliklendirme yapılmıştır.

Bina envanter bilgileri bir yazılım kapsamında puanlanmış olup, puanlama sonrasında renk kodları kırmızı (1. Öncelikli, deprem performansı incelemesi ivedi yapılması gereken bina), turuncu (2. Öncelikli, deprem performansı incelemesi 2.öncelikli olarak yapılması gereken bina), sarı (3. Öncelikli, deprem performansı incelemesi 3.öncelikli olarak yapılması gereken bina) olmak üzere incelenmesi gereken binalar sınıflandırılmıştır. Yazılımdan alınan raporlar çok gizli evrak niteliğinde olup, sadece Cumhurbaşkanlığı ile Bakanlığımız ve ilgili Bakanlıkların üst düzey sorumluları ve gerekli hallerde Valiler ile paylaşılacaktır. Proje 2020 yılında başlamış olup, o tarihten Aralık 2022 sonuna kadar 379.649 adet kamu binasının envanter bilgileri sisteme kayıt edilmiştir. 80 ilimizde envanter çalışmaları bitirilmiştir.

Kamu Binalarında Deprem Dayanımı ve Enerji Verimliliği Projesi

Proje kapsamında ülkemizin farklı illerinde bulunan Kamu Binalarında güçlendirme ve enerji verimliliği iyileştirilmeleri yapılacaktır. Proje ile 140’a yakın kamu binasında (hastane, okul, yurt, vb.) güçlendirme veya yeniden inşa çalışmaları yapılarak, deprem ve afet risklerine karşı dayanıklı hale getirilmesi ve bununla birlikte kamu binalarının

enerji verimliliği yönünden iyileştirilmesi sağlanacaktır. Projenin bitiminde kanıtlanabilir enerji tasarrufu gerçekleştirilecektir. Kamu binalarını kullanan yaklaşık 26.000 kişi projeden doğrudan faydalanacaktır.

"Kamu Binalarında Deprem Dayanımı ve Enerji Verimliliği Projesi" kapsamında "Yapısal Güçlendirme ve Enerji Verimliliği Tasarımı ve İnşaat Müşavirliği Danışmanlık Hizmeti işi için danışman firma ile sözleşme imzalanmıştır. "Kamu Binalarında Deprem Dayanımı ve Enerji Verimliliği Projesi Kapsamında İleri Mühendislik Uygulamaları ve Kapasite Geliştirme için Teknik Yardım" işine ait ihale süreci tamamlanmış olup, sözleşme aşamasındadır. İleri Mühendislik Uygulamaları ve Kapasite Geliştirme için Teknik Yardım" işi ile ilgili danışman ihalesinin ön incelemeleri tamamlanmış olup, danışman firmaların finansal teklifleri beklenmektedir. Yapısal Fizibilite ve Güçlendirme, Enerji Verimliliğine İlişkin Yenileme Çalışmalarına Yönelik Danışmanlık Hizmetleri işi ile ilgili hizmet alım süreci başlatılmıştır.

Temel Faaliyetler

Kamu Kurumlarına Ait Binaların Etüt-Projelerinin Tamamlanarak Yapımlarının Gerçekleştirilmesi ve Yapı Denetimi Kanunu Uygulamaları Faaliyeti

2022 yılında Bakanlığımızca ülkemiz genelinde merkez ve il ihaleli (yapım, proje, onarım, güçlendirme, zemin etüdü, kesin hesap vb. işler kapsamında) 125 adet iş yürütülmüş olup 101 adet işin geçici kabulü yapılmıştır.

Tablo 50. Yapı Denetim Faaliyetleri

Faaliyetler	Adet
İzin Belgesi Verilen Yapı Denetim Kuruluşu	86
İzin Belgesi Verilen Laboratuvar Kuruluşu	6
Denetçi Belgesi Verilen Mühendis ve Mimar Sayısı	1.709
Kanun Kapsamında Yapı Denetim Kuruluşları Hakkında Uygulanan İdari Para Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı	942
Kanun Kapsamında Yapı Denetim Kuruluşları Hakkında Uygulanan Yeni İş Almaktan Men Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı	245
Kanun Kapsamında Belgesi İptal Edilen Yapı Denetim Kuruluş Sayısı	15

2022 yılsonu itibari ile

- Yapı denetim kuruluşlarınca denetlenen toplam inşaat alanı 2.289.064.674 m²'dir. 2022 yılsonu itibari ile toplam iş sayısı 1428413 adettir.
- Toplam faal yapı denetim kuruluşu sayısı 2.480'dir.
- Ulusal Yapı Denetimi Sistemine kayıtlı denetçi sayısı 33654'dir.
- Ulusal Yapı Denetimi Sistemine kayıtlı yardımcı kontrol elemanı (Mühendis/Mimar) sayısı 70.254'dür. Ulusal Yapı Denetimi Sistemi'ne kayıtlı yardımcı kontrol elemanı sayısı 9.592'dir.
- 86 adet yapı denetim kuruluşuna yapı denetim izin belgesi verilmiştir.
- 1.709 adet mimar ve mühendise denetçi belgesi verilmiştir.
- 6 adet laboratuvar kuruluşuna laboratuvar izin belgesi verilmiştir.

- 9.185 adet şantiye denetimi gerçekleştirilmiştir.
- 2.954 adet büro denetimi gerçekleştirilmiştir. 3.937 adet şantiye ve büro denetimi gerçekleştirilmiştir.

Kırsal Konut Projelerinin Üretilmesi ve İskân Kanunu Uygulamaları Faaliyeti

Kırsal Konut Projelerinin Üretilmesi

6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” dahilinde “Riskli Alan” ilan edilmiş olan ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansısı Hakkında Kanunun Geçici 6 ncı maddesiyle projelerinin Bakanlığımız tarafından resen yaptırılabilceğı hükmüne istinaden Diyarbakır İli, Sur İlçesi, Suriçi Bölgesi Yeniden Yapılandırma Çalışmaları Eylem Planı dahilinde Suriçi’nde toplam 269 parselde 394 adet tescilli sivil mimari örneğı yapının proje çalışmaları tamamlanmıştır.

İskân Kanunu Uygulamaları Faaliyeti

Devlet eliyle iskân çalışmaları kapsamında 6 ilde 6 adet iş, Kırsal Alanda Fiziksel Yerleşim çalışmaları kapsamında da 25 ilde 96 iş olmak üzere; toplamda 102 adet iş, 2022 Yılı Yatırım Programında yer almaktadır. 2022 yılında kırsal alanda fiziksel yerleşimin düzenlenmesi kapsamında muhtelif illerde (25 il) toplam 96 adet iş/2.100 aileye 48.761.000.- TL’lik kredi tahsisi gerçekleşmiştir. Devlet eliyle iskân kapsamında 6 adet proje için 93.280.000.-TL ödenek tahsis edilmiştir. Kamulaştırma ödeneğı olarak 50.000.000 TL, hane halkına yapılan ödemeler için (Kira Yardımı vs.) ise 597.000 TL ödenek ayrılmıştır. 2022 yılı kredili işler kapsamında toplam da 17.595.150 TL ödenek harcanmıştır. 2022 Yılı İhaleli İşler kapsamında harcanan toplam ödenek miktarı da, 43.703.369 TL olmuştur. Ayrıca, kamulaştırma ödeneğı olarak 10.647.354 TL ile toplam da 48 adet konut 9.1.(ç) maddesi kapsamında satın alınmıştır. 2022 yılında toplam olarak 108 ailenin iskânı gerçekleştirilmiş ve hak sahiplerine teslim edilmiştir

YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik (17.04.2022 tarihli ve 31812 sayılı Resmi Gazete)

7408 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (04.06.2022 tarihli ve 31856 sayılı Resmi Gazete)

7421 Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (16.11.2022 tarihli ve 32025 sayılı Resmi Gazete)

Mahalli İdareler Disiplin Amirleri Yönetmeliği (11.03.2022 tarihli ve 31775 sayılı Resmi Gazete)

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (17.04.2022 tarihli ve 31812 sayılı Resmi Gazete)

Belediye Su ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (09.08.2022 tarihli ve 31918 sayılı Resmi Gazete)

Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (13.08.2022 tarihli ve 31922 sayılı Resmi Gazete)

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (25.08.2022 tarihli ve 31934 sayılı Resmi Gazete)

55 Seri Nolu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği (26.07.2022 tarihli ve 31904 sayılı Resmi Gazete)

Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 2022/1) (03.08.2022 tarihli ve 31912 sayılı Resmi Gazete)

6040 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı "İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar" (15.09.2022 tarihli ve 31954 sayılı Resmi Gazete)

Yürütülen Projeler

Yerel Yönetim Reformu Projesi-3 (LAR-3)

LAR III, geçmiş projelerin de çıktılarından faydalanarak eş faydalancılar olan İşçileri Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile yerel yönetimlerin idari

kapasitelerini geliştirme ve güçlendirmeye, yerel yönetim sistemimizde katılımıcılığı sağlamaya yönelik bir dizi faaliyetin gerçekleştirilmesini amaçlamaktadır. Projenin 2018-2021 yılları arasında uygulanması planlanmakta olup toplam sözleşme bedeli 5,4 milyon Avro'dur. Proje Mart 2020'de görülmeye başlanan Covid-19 pandemi koşulları çerçevesinde süre uzatımına hak kazanmış olup 2022 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Şehir Eşleştirme Projesi-2

2019-2023 yılları arasında uygulanacak projenin ana faydalanıcısı olan Türkiye Belediyeler Birliğidir. Proje'nin üç kilit paydaşı; Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ve Vilayetler Birliği'dir.

Şehir eşleştirme projeleri aracılığıyla Türkiye ve AB ülkelerindeki yerel yönetimler arasında çevre ve iklim ile ilgili alanlarda karşılıklı değişimi teşvik etmek için sürdürülebilir yapılar oluşturmak, İklim ve çevre temelli eylemler için Türk ve AB yerel yönetimleri arasındaki diyalogun geliştirilmesi ve yerel yönetimlerin kapasitelerinin güçlendirilmesini sağlamak hedeflenmektedir. Türkiye Belediyeler Birliği tarafından projenin teknik yardım ihale süreci tamamlanmış olup hibe başvurularına ait son değerlendirmeler yapılmaktadır.

Belediyeler İçin Hizmet Önceliklendirme Rehberi Geliştirilmesi Projesi

11. Kalkınma Planında 797, 797.1. ve 797.2. politika ve tedbirlerine yer verilmiş olup 50.000'nin üzerinde olan belediyeler için hizmet önceliklendirilmesine ilişkin rehber hazırlanması öngörülmüştür. 2022 yılı içinde Hizmet Önceliklendirme Rehberi çalışmalarına devam edilmiştir. Bu çerçevede Aksaray Belediyesi pilot belediye olarak seçilmiş, pilot belediyede yapılan çalışmalar sonucunda Rehber sadeleştirilmiştir.

E-Belediye Bilgi Sistemi Projesi

Belediyelerin tek veri tabanında ortak bir altyapıda, standart yazılımlarla tüm iş ve işlem süreçlerini elektronik ortamda yapabilmelerini ve yerel hizmetlerin elektronik ortamda vatandaşa sunulmasını sağlayan bir projedir. Proje toplamda 67 modülden oluşmaktadır. 45 modülün İçişleri Bakanlığı, 22 modülün de Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından geliştirme ve yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Temel Faaliyetler

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler

KÖYDES Projesi kapsamında bugüne kadar (2005-2022) 19 Milyar 941 Milyon 180 Bin TL ödenek tahsis edilmiştir. 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda KÖYDES Projesi için 1.810.964,00 TL ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında ek 1.300.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. 2022 Yılında KÖYDES Projesine toplam 3.110.964.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. 2022 Yılında KÖYDES Projesi kapsamında yapılan işler aşağıdaki gibidir:

- 1.165 km asfalt yol, 234 km beton yol,
- 1.011 km stabilize yol,
- 104 km tesviye, 4.379 km onarım,
- Sanat yapısı(köprü, menfez) sayısı: 395 (5+390),
- Köy içi yapılan parke miktarı: 2.059.387 m²,
- İçme suyu tesisi yenilenen ünite sayısı: 1.686 adet,
- Sulu tarıma açılan alan büyüklüğü: 65 ha,
- Sulama tesisi tamamlanan proje sayısı: 67 adet.

Personel Atama Onayları

01.01.2022 tarihinden itibaren 1 büyükşehir belediyesi genel sekreter kadrosuna, 5 su ve kanalizasyon idarelerinin genel müdür kadrosuna, 22 su ve kanalizasyon idarelerinin yönetim kurulu üyesi kadrosuna atanmasına ilişkin izin onayı işlemi yapılmıştır.

İlk Defa Zabıta Memuru, İtfaiye Eri ve Diğer Memur Kadrolarına Atama İzni Verilmesi İşlemi

01.01.2022 tarihinden itibaren 2.143 kadroya atama izni verilmiştir.

İstihdam İzni İşlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 51 kadroya atama izni verilmiştir.

Yerel Yönetim Şirketlerinde Personel İstihdamına Dair İşlemler

01.01.2022 tarihinden itibaren 1.718 şirket personeli için atama izni verilmiştir.

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınav İşlemleri

2022 yılında Yerel Yönetimler tarafından Bakanlığa gönderilen 5.696 kişiye ait sınav başvuruları incelenerek uygun bulunanlar Anadolu Üniversitesine gönderilmiş olup, 21.08.2022 tarihinde Anadolu Üniversitesi aracılığı ile belediye itfaiye ve zabıta personeli de dâhil olmak üzere yerel yönetimler personeli görevde yükselme ve unvan değişikliği yazılı sınavı yapmıştır.

Sendika Üye Sayısı Tespiti

2022 yılında Yerel Yönetimlerde çalışan 133.765 personelden 123.426 personelin sendika üyesi olduğu belirlenerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilmiştir.

Yerel Yönetim Personel Mevzuatına İlişkin Görüş Verilmesi

Belediyelerimize 2022 yılı içerisinde 788 adet görüş verilmiştir.

Sözleşmeli Personele İlişkin İşlemler

2022 yılı içerisinde 35.000 sözleşme evrakı incelenmiş olup mevzuata uygun olarak düzenlenmeyenler iade edilmiştir.

İkinci Görev Ücretinin Tespiti

Yerel yerel yönetimlerde görevlendirilen personelin ikinci görev ücretine ilişkin talep

edilen 10 kişiye ait ücret tespiti yapılmıştır.

Yerel Yönetim Personel Mevzuatına İlişkin Görüş Verilmesi

2022 yılı içerisinde personel mevzuatı kapsamında talep edilen toplam görüş taleplerinden 1.224 adedine görüş verilmiştir.

Yerel Yönetim Birliklerinin Kurulması Konusundaki İş ve İşlemler

2022 yılında Cumhurbaşkanı Kararı ile 3 adet mahalli idare birliği kurulmuştur.

Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunun Hazırlanması

2022 yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu hazırlanmış olup önceki yıllara ait faaliyet raporlarıyla birlikte web sayfasında yayımlanmıştır.

İstatistikî Veri Toplama İşleri ve YERELBİLGİ Sistemi

YERELBİLGİ Sistemi 1.391 belediye, 187 mahalli idare birliği, 33 belediye bağlı idaresinin istatistiki her türlü verisini toplamaya yarayan ve bunu anlık olarak raporlayabilen bir sistem olarak tasarlanmıştır. Söz konusu sistemin veri güvenilirliğinin, tutarlılığının ve güncelliğinin sağlanması ile bürokrasinin azaltılmasında önemli katkıları bulunmaktadır.

2022 yılında yerel yönetimlerden YERELBİLGİ Sistemiyle ve Sistem dışında aşağıda yer alan veriler toplanmıştır:

- Anaokulu, kreş ve gündüz bakımevi ile çocuk bakımevleri
- Demirbaş taşıtlar (9 tür 95 alt tür), kiralık taşıtlar (9 tür 95 alt tür)
- Belediye kimlik bilgileri, mahalli idare birlikleri kimlik formu
- Bütçe gelir ve gider tahminleri
- Kişisel veri içeren online hizmetlere (hızlı borç sorgulama, emlak vergisi ödeme vb.) ilişkin bilgiler
- Mevcut mali hizmetler uzman ve uzman yardımcısı kadro sayıları ile yeni uzman yardımcılığı taleplerine ilişkin veriler
- Kamu istihdamı verileri, şirket bilgileri
- Yurtdışı mahalli idarelerle kurulmuş olan kardeş kent bilgileri,
- Uluslararası kuruluşlara üyeliklere ait veriler
- Yaşlılara (65 yaş üstü) sunulan hizmetler
- Bina vergi değerlerine ilişkin bilgiler,
- İklim değişikliği müdürlüğü ve sıfır atık müdürlüğü kuran belediyelere ait veriler,
- Büyükşehirlerde kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan bilgileri,
- Tehlike arz eden hayvanlar ve sokak köpekleri ile ilgili veriler,
- Boş ve dolu sivil savunma uzmanı kadro sayıları ile görevde bulunan sivil savunma uzmanlarının bilgileri,
- Yerel yönetimlerde ulaşımda erişilebilirlik faaliyetlerini takip edecek sorumlu personel bilgileri, kadın konukevlerine ilişkin veriler

Tarım ve Orman Bakanlığından Gelen Su Protokollerine Uygun Görüş Verilmesine İlişkin İş ve İşlemler

Belediye Başkanlığı, Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılması teklif edilen protokollerden 01.01.2022 tarihinden itibaren 15 adeti uygun görülmüştür.

Yerel Yönetimlerin Kurdukları Birliklerin Tüzük Değişikliği Onayları

01.01.2022 tarihinden itibaren 18 adet birlik değişikliği incelenerek Bakanlık Makamı Oluru alınmış ve 3 adet birlik tüzüğü ise ilgili mevzuattaki şartları sağlamadığından iade edilmiştir.

İhalelere Katılmaktan Yasaklama İşlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 1.002 adet Bakanlık Makamı Oluru alınarak ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmiştir. Ayrıca 83 dosya hakkında yasaklama gerekçeleri tekemmül etmediğinden iade edilmiştir.

Şirket Kurulması İşlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 13 adet şirket kurulmasına ilişkin dosya incelenerek onay alınmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Bütçe İçi İşletme Kurulması İşlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 33 adet bütçe içi işletme kurulması işlemine onay verilmiştir.

Borçlanma İzin İşlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 270 adet borçlanma izin oluru alınmıştır.

Belediye Birleşme/Katılma İşlemleri/Mahalle İsim ve Sınır Değişikliği İşlemleri

2022 yılında 18 adet bağlanma ve katılma işlemi gerçekleştirilmiştir.

Tasarruf Tedbirleri İzin İşlemleri

01.02.2022 tarihinden itibaren tereddütte kalan 26 adet dosyaya görüş bildirilmiş ve tasarruf tedbirleri kapsamında 357 adet izin onayı verilmiştir.

Ücretsiz Seyahat Gelir Desteği Ödemesi İşlemleri

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Ocak-Kasım 2022 tarihleri arasında 273.058.760 TL ücretsiz seyahat gelir desteği ödemesi yapılmıştır.

Kooperatif Kurulması İşlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 6 adet Kooperatif Kurulmasına ilişkin dosya incelenerek onay alınmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Belediye, Mahalli İdare Birlikleri ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Görev Tereddüt Ettiği Noktalarda ile Mevzuat Taslaklarına Görüş Verilmesi

Bu çerçevede 01.01.2022 tarihinden itibaren mevzuat taslakları ile ilgili 313 adet,

tereddüt edilen noktalarla ilgili ise 714 adet görüş yazısı oluşturulmuştur.

Yurt Dışı ilişkileri

01.01.2022 tarihinden itibaren 102'si kardeş kent ilişkisi kurma talebi, 45'i uluslararası kuruluşlara üyelik talebi ve 45'i ortak faaliyet olmak üzere 192 adet izin verilmiştir.

Tebliğat işlemleri

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza belediyelerimizin yürüttükleri iş ve işlemlerle ilgili 3.616 adet tebliğat evrakına ilişkin işlem yapılmıştır.

Yerel Yönetimlere Vakıf, Dernek, Şirket ve Benzeri Kuruluşlarca Eğitim Düzenlenmesine İzin Verilmesi işlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 18 adet eğitim onayı verilmiştir.

Karayolu Trafik Güvenliği Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

03.02.2021 tarihli ve 31384 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2021/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile "Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030)" ve "Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023)" yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, Eylem Planında 38'i PG Sorumlusu, 54'ü Sorumlu, 78'inde İşbirliği olmak 170 adet Performans Göstergesinde çalışmalar yürütülmektedir.

Karayolu Altyapısı ve Yol Çevresi İhtisas Grubu, Öncelikli Alanlar İhtisas Grubu, Kaza Sonrası Müdahale İhtisas Grubu Denetim İhtisas Gruplarında PG Sorumlusu olduğumuz göstergelerle ilgili olarak 2022 yılında 8 toplantı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Öncelikli Alanlar İhtisas Grubu Hız Sınırları ile ilgili PG'lerde çalışma grubu oluşturulmuş olup 31 Ağustos 2022 tarihinde Kırıkkale ilinde, 12 Eylül 2022 tarihinde Ankara ilinde saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Eylem Planında gerek Genel Müdürlüğümüzün PG Sorumlusu olduğu gerekse diğer kurumlar tarafından belediyelerin yürüteceği işlemlere ilişkin verileri toplamak üzere yazışmalar yapılmakta olup gelen bilgilerin sağlıklı verilere dönüşmesi için süreç takibi yapılmaktadır.

Mezarlıktan Yol Geçirme işlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 22 adet Onay oluşturulmuştur.

5403 sayılı Kanuna Göre Alınan Kamu Yararı Kararı Alınması işlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 236 adet Onay oluşturulmuştur.

Acele Kamulaştırma işlemleri

01.01.2022 tarihinden itibaren 16 adet işlem tesis edilmiştir.

Kamu Yararı Kararına İlişkin İş ve İşlemler

01.01.2022 tarihinden itibaren 271 adet onay oluşturulmuştur.

REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI

Genel Teftiş Faaliyetleri

2022 yılında Giresun, Zonguldak, Gümüşhane, Rize, Sinop, Bartın, Kastamonu, Artvin, Karaman, Yozgat, Tokat, Çorum, Sivas 13 ilde genel teftiş yapılmış olup, yapılan genel teftişler sonucunda genel teftiş raporları Başkanlığa sunulmuştur. Raporlarda yer alan eleştiri ve önerilerin yerine getirilmesini teminen raporlar ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğüne gönderilmiştir. Ayrıca, raporlarda yer alan eleştiri ve önerilerin takibi için raporlar Bakanlığımızın ilgili birimlerine gönderilmiştir.

Özel Teftiş Faaliyetleri

2022 yılında milli emlak işleri ile ilgili olarak 46 adet özel teftiş görevi yapılarak, rapor düzenlenmiş, sonucu ile ilgili işlem yapılmak üzere Milli Emlak Genel Müdürlüğü ve ilgili Valiliklerine gönderilmiştir. Ayrıca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri milli emlak işlemlerinin müfettişler tarafından teftişi sırasında; Gaziantep'te 15, Ordu'da 7, Iğdır'da 28, Trabzon'da 4, Düzce'de 2, Osmaniye'de 5, Bayburt'ta 9, Muş'ta 19, Düzce'de 21, Isparta'da 11, Muğla'da 15, Çanakkale'de 20, Ardahan'da 9, Adıyaman'da 20, Şırnak'ta 16 adet ekonomiye kazandırılacak atıl durumda taşınmaz olduğu ve bunların rayiç bedelleri toplamının 141.135.720 TL olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma –İnceleme Faaliyetleri

2020 ve 2021 yıllarından devam eden 6, 2022 yılında verilen 106 adet araştırma-inceleme görevi ile toplam 112 adet araştırma-inceleme görevi verilmiş olup, bunlardan 84 adeti rapora bağlanmış 2020, 2021 ve 2022 yılına ait 28 araştırma-inceleme görevi 2023 yılına devretmiştir.

Ön İnceleme Faaliyetleri

2022 yılında 25 adet ön inceleme görevi verilmiş olup, 25 adet Ön İnceleme Raporu teslim edilmiştir.

Disiplin Faaliyetleri

2022 yılında 15 adet disiplin görevi verilmiş olup, 13 adet rapor teslim edilmiş, 2 adet görev devam etmektedir.

Şikâyet Faaliyetleri

18 adet kooperatiflerle ilgili, 22 adet milli emlak iş ve işlemleri, 8 adet personel iş ve işlemleri, 2 adet deprem ve doğal afetlerle ilgili, 15 adet çevre ile ilgili iş ve işlemler, 55 adet muhtelif konularda olmak üzere 120 adet şikâyet Başkanlığımıza ulaşmış olup, 8 adet şikâyet yapılan değerlendirme neticesinde işe dönüşerek inceleme-araştırma yapılmak üzere müfettiş görevlendirilmiştir.

İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI

Denetim/Danışmanlık/İzleme Faaliyetleri

2022 Yılı İç Denetim Programı kapsamına 25 adet denetim, 1 adet danışmanlık ve 12 adet izleme olmak üzere toplam 38 görev alınmıştır. Söz konusu görevlerin gerçekleştirme durumlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 51. İç Denetim Kapsamında Yapılan Denetim/Danışmanlık/İzleme Faaliyetleri

İlgili Birim	Görevin Konusu	Görevin Türü
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	Bilgi ve İletişim Güvenliği	Bilgi Teknolojileri Denetimi
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Md.	Avrupa Birliği Yatırımları (Programlama, Proje Hazırlama)	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Emlak Yönetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Md.	İç Kontrol	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Milli Emlak Genel Md.	Yatırım ve Teşvik	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	Yer Bilimsel Etüt	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	Yapı Kooperatifleri	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Mardin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Sivas Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Bartın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Antalya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Muğla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Kastamonu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Karaman Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Tokat Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Seyyar Görev Tazminatı	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Kahramanmaraş Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi (Atıkların Yönetimi ve Denetimi)	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Çorum Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Adıyaman Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi

İlgili Birim	Görevin Konusu	Görevin Türü
Sinop Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Ordu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	(Atıkların Yönetimi ve Denetimi)	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Burdur Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Elazığ Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. İl Müdürlüğü	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Malatya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Ankara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Merkez Teşkilatı	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Strateji Geliştirme Başkanlığı	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Çevre Yönetimi ve Denetimi	
Ankara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Atıkların Yönetimi ve Denetimi	Sistem ve Uygunluk Denetimi
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	Muhasebe Kayıtları	Danışmanlık
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	Stratejik Planın ve Performans Programının Hazırlanması ve İzlenmesi	İzleme
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	İlama Bağlı Borçlar	İzleme
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	Taşınırılar	İzleme
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	Projeler ve Teknik Hizmetler	İzleme

Eğitim Faaliyetleri

2022 yılında aşağıda belirtilen konularda eğitimler alınmıştır:

- İhale ve Sözleşme Yönetimi,
- Bilgi Teknolojileri ve Bilgi Güvenliğine İlişkin Temel Esaslar İle Bilgi ve İletişim Güvenliği Denetim Rehberi,
- Çevre ve Sıfır Atık,
- İklim Değişikliği,
- Kamu Kurumlarının Kişisel verilerin Korunması Kanununa uyumu,
- Belge Yönetimi,
- Twinning Training.

Ayrıca 2022 yılında verilen eğitimler ise aşağıdaki gibidir:

- Satın Alma,
- İç Denetim, İç Kontrol ve Risk Yönetimi,
- İlama Bağlı Borçlar,
- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri, Yönetişim, İç Kontrol, İç Denetim ve Risk Yönetimi,
- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlke Yönetimi ve Kuralları, Yönetişim, İç Kontrol, İç Denetim ve Risk Yönetimi.

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022-2023 Stratejik Planı İzleme Çalışmaları

Kurum içi tüm birimler ile dış paydaşlarımızın Bakanlığımızdan beklentilerini de kapsayacak şekilde katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022-2023 Stratejik Planı” yürürlüğe girmiştir.

Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; tüm birimler çeyrek dilimler bazında performans göstergelerinin gerçekleşme düzeylerini raporlamışlardır. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı Hazırlık Çalışmaları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı çalışmaları Bakanlık Makamının 28.12.2022 tarihli ve 5391758 sayılı Olur'u ile başlatılmıştır.

2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programı Tedbirleri İzleme Çalışmaları

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Tedbirleri gereğince Bakanlığımızın sorumlu kuruluş olarak 2022 yılı içerisinde izleyeceği 38 adet tedbir ve 51 adet faaliyet belirlenmiş olup, tedbir ve faaliyetler ilgili ana hizmet birimleri, bağlı ve ilgili birimlere gönderilmiştir. Bu tedbir ve faaliyetlerin takibi ve izlemesi cppids.sbb.gov.tr web üzerinden üçer aylık dönemler halinde raporlanmaktadır.

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) ve Dünya Bankası Çalışmaları

YOİKK çalışmaları ve Dünya Bankası çalışmaları, ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile kamu özel sektör iş birliği çerçevesinde yürütülmektedir. YOİKK kapsamında Yatırım yeri, çevre ve imar izinleri çalışma gurubu uhdesinde 3 adet eylem Bakanlık sorumluluğunda yürütülmüştür.

YOİKK kapsamında 2022 yılında yürütülen eylemler;

- AB ETS ile uyumlu Ulusal ETS altyapısının kurulmasına yönelik mevzuat çalışmalarının hızlandırılması; bu sürecin İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu kurumları ile etkin bilgilendirme içinde yürütülmesi.
- Kamu ve Hazine taşınmazlarının yatırımlara tahsisi.
- KOBİ'ler için karbon ayak izlerini ölçebilecekleri mekanizmanın oluşturulması, AB nezdinde geçerli doğrulamanın yapılabilmesi için akreditasyon sisteminin kurulması.

2007 yılından bu yana her yıl yayınlanan Küresel İnovasyon Endeksi raporu, dünya çapındaki ekonomilerin inovasyon yeteneklerini ve yönetimsel performanslarının yıllık

bir sıralamasını sunmaktadır. Türkiye 2012 yılında Küresel İnovasyon Endeksi değeri 34,1 ile 74'üncü sırada iken, önemli ilerlemeler kaydedilerek 2022 yılında Küresel İnovasyon Endeksi değeri 38,1 ile 37.ci olarak ilk 40 ülke içine girmiştir.

Cumhurbaşkanlığı İcraat Programlarında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinin ardından, İcraat Programları çerçevesinde 2022 yılında Altıncı 180 Günlük İcraat Programı ve Yedinci 180 Günlük İcraat Programı olmak üzere 2 program dönemi tamamlanmıştır.

Altıncı 180 Günlük İcraat Programı 01.01.2022 tarihinde başlamış ve 30.06.2022 tarihinde bitmiştir. Altıncı 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Planlanan Bütçe İçi Maliyet 134.212.985,00 TL ve Planlanan Bütçe Dışı Maliyet 468.735.155,00 TL olmak üzere toplam Planlanan Maliyet 602.948.113,00 TL'dir. Altıncı 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Gerçekleşen Bütçe İçi Maliyet 252.929.955,60 TL ve Gerçekleşen Bütçe Dışı Maliyet 2.030.841.957,91 TL olmak üzere toplam Gerçekleşen Maliyet 2.283.771.914,00 TL'dir. Altıncı 180 Günlük İcraat Programı kapsamında 20 eylem bitirilmiş ve 11 eylem devam etmektedir. Eylem performans gerçekleşmesi %90'dır

Yedinci 180 Günlük İcraat Programı 01.07.2022 tarihinde başlamış ve 31.12.2022 tarihinde bitmiştir. Yedinci 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Planlanan Bütçe İçi Maliyet 371.741.640,00 TL ve Planlanan Bütçe Dışı Maliyet 494.212.295,04 TL olmak üzere toplam Planlanan Maliyet 865.953.935,04 TL'dir. Yedinci 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Gerçekleşen Bütçe İçi Maliyet 55.156.760,52 TL ve Gerçekleşen Bütçe Dışı Maliyet 4.881.241.082,94 TL olmak üzere toplam Gerçekleşen Maliyet 4.936.397.843,94 TL'dir. Yedinci 180 Günlük İcraat Programı kapsamında 15 eylem tamamlanmış ve 8 eylem devam etmektedir. Eylem performans gerçekleşmesi %91'dir.

Mevzuat Çalışmaları

2022 yılında; 72 adet Cumhurbaşkanlığı Kararı, 66 adet yönetmelik ve yönetmelik değişikliği, 35 adet tebliğ ve tebliğ değişikliği, 20 adet genelge, 2 adet yönerge olmak üzere toplam 195 adet mevzuat çalışması yürütülmüştür. Bakanlığımızca çıkarılan mevzuatlara ilişkin bilgilere <https://mevzuat.csb.gov.tr/> adresinden erişilebilmektedir.

Bürokrasinin Azaltılması ve E-Devlet Uygulamaları Çalışmaları

Bakanlığımızın tüm hizmetlerini ve bu hizmetlere ilişkin bilgileri içeren ve KAYSİS ile uyumlu olan "HEYS-Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi" (heys.csb.gov.tr) üzerinden çalışmalar devam etmektedir. E-devlet entegrasyon süreci dinamik bir süreç olup KAYSİS'e yeni hizmetler eklenebilmekte ve e-devlet üzerinden sunulan hizmet sayımız artmaktadır. Bakanlığımızın 305 hizmeti e-devlet kapısından sunulmaktadır.

Alo 181 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çağrı Merkezi Faaliyetleri

2022 yılında toplam çağrı sayısı 750 bin civarındadır. Yapılan geri dönüş aramalarında memnuniyet oranı %88,24 olarak tespit edilmiştir.

Çağrı sayısı, 2021 yılına göre yaklaşık %8,44 azalarak 746.603'e düşmüştür. Alo 181 Çağrı Merkezine yapılan ihbarlardan dolayı başlatılan inceleme ve denetimler kapsamında Çevre Kanunu ve ilgili mevzuata aykırı iş ve işlemlerden dolayı kişi ve kuruluşlara 2022 yılında toplam 46.780.337 ₺ idari para cezası uygulanmıştır.

Tablo 52. 2021-2022 Yılları Alo 181 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Hattına Ait İstatistiksel Veriler

	2021 Toplam Çağrı	2022 Toplam Çağrı	2021 Yılına Göre Değişim Yüzdesi (%)
Toplam Çağrı Sayısı	815.459	746.603	-8,44
Alo 181 Üzerinden Kesilen Ceza Miktarı (₺)	35.661.122₺	46.780.337₺	31,18
Geri Dönüş Arama Sayısı	35.583	32.460	-8,78
Bilgi Çağrı Sayısı	411.335	362.838	-11,79
Şikâyet Çağrı Sayısı	26.203	28.791	9,88
İhbar Çağrı Sayısı	7.274	7.788	7,07
Tapu Randevu Sayısı	370.647	347.186	-6,33
Kentsel Dönüşüm Çağrı Sayısı	72.249	34.076	-52,84
Milli Emlak	2.890	2.608	-9,76
Tapu ve Kadastro Çağrı Sayısı	520.094	543.366	4,47
Çevre Yönetimi Çağrı Sayısı	163.297	119.517	-26,81
Mesleki Hizmetler Çağrı Sayısı	4.589	3.120	-32,01
ÇED Çalışmaları Çağrı Sayısı	28.195	19.738	-29,99
Belediye, İl Özel İdare, Diğer Çağrı Sayısı	9.426	12.309	30,59
Mekânsal Planlama Çağrı Sayısı	522	486	-6,90
Yapı İşleri Çağrı Sayısı	2.647	2.710	2,38
Tabiat Varlıklarını Koruma Çağrı Sayısı	458	374	-18,34
Coğrafi Bilgi Sistemleri Çağrı Sayısı	10.735	5.895	-45,09
TOKİ	357	2.404	573,39
En Çok Çağrı Gelen İl	İstanbul (133.620)	İstanbul (126.223)	-
En Az Çağrı Gelen İl	Tunceli (268)	Hakkâri (532)	-

Bütçenin Uygulanması

Ayrıntılı Harcama Programının Hazırlanması ve Revizesi İşlemleri: Bakanlık 2022 Yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin, AHP-AFP Çalışmaları Hakkında Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 1) doğrultusunda aylar itibarıyla dağılımını düzenlemek üzere, birimlerin teklifleri alınarak Ayrıntılı Harcama Programı (teklif) hazırlanmış ve Bakanlık Makamı Olur'una sunularak Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmiştir. 5018 Sayılı Kanunun 20 nci maddesine göre 27 adet revize talebi Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca onaylanmıştır.

Ödenek Aktarma İşlemleri: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun 21 inci maddesine göre 90 adet Aktarma; Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Başkanlığımızca gerçekleştirilmiştir. 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 5 inci maddesi, aynı Kanunun E cetveli 39 uncu maddesi ile 5018 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi gereğince Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe

Başkanlığından 9 adet yedek ödenek talebinde bulunulmuştur. 2022 yılı sonunda ödenek üstü harcama yapılan tertipler birimler itibariyle tespit edilerek gerekli ödeneği temin etmek amacıyla değerlendirmeler yapılmış ve fazla olduğu tespit edilen ödeneklerden, kurum içi aktarma yapılmak suretiyle ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılmıştır.

Ödenek Ekleme İşlemleri:

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 40 ıncı maddesi ile 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin 6-f bendi ve 6 ncı maddesinin 5 inci fıkrasına göre diğer kurum ve kuruluşlar tarafından Merkez Saymanlık Müdürlüğümüze yatırılan “gelirli ödenek kaydı (kaynak transferi)” ve “şartlı bağış ve yardım” tutarlarına ait 96 adet,
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 39 uncu maddesi ile 6306 sayılı Kanunu 7/2 maddesine göre dönüşüm gelirleri karşılığı özel ödeneği aşan tutarlara ait 7 adet,
- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) arasında 04/05/2017 tarihinde imzalanan "Kamu Düzeni ve Güvenliğinin Olağan Hayatı Durduracak veya Kesintiye Uğratacak Şekilde Bozulduğu Alanlarda Uygulanacak Kentsel Dönüşüm Projelerinin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" çerçevesinde 2 adet,
- 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun E cetvelinin 54 üncü maddesi gereğince çevre gelirleri karşılığı 3 adet,
- Diğer muhtelif kanunlarda Bakanlığımızın görev, yetki ve sorumluluklarına istinaden 4 adet, olmak üzere toplam 112 adet ekleme işlemi gerçekleştirilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri Bütçe Uygulama İşlemleri

Ödenek Gönderme/Tenkis Belgesi İşlemleri: Başkanlığımızca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizin ödenek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla toplam 6478 adet ödenek gönderme belgesi düzenlenmiş ve toplam 701 adet icmal belgesi ile onay alınarak ödenek gönderilmiştir. Ayrıca ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla 383 adet tenkis belgesi düzenlenmiş ve toplam 34 adet icmal belgesi ile onay alınarak ödenek geri çekilmiştir.

Mefruşat ve Makine-Teçhizat Alımı: İl Müdürlüğü hizmet binalarının büro mefruşat, makine teçhizat, bilgisayar, yazıcı, cors cihazı ihtiyaçları ve compact arşiv sisteminin kurulmasına yönelik ihtiyaçları 2022 yılı içerisinde karşılanmıştır. Mefruşat Makine ve Teçhizat Alımı için 2022 yılında tahsis edilen 5.300.000 TL ödeneğin, 4.642.379 TL si harcanmıştır.

Hizmet Binası Bakım ve Onarımı: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri hizmet binalarında ihtiyaç duyulan tadilatların yapılması için kullanılmıştır. Hizmet binası bakım ve onarımı için 2022 yılında tahsis edilen 5.700.000 TL ödeneğin, 5.255.667 TL si harcanmıştır.

Lojman Onarımı: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından kullanılan lojman binalarındaki ortak alan ve lojman dairelerindeki zorunlu tadilatların yapılması için kullanılmıştır. Lojman onarımı için 2022 yılında tahsis edilen 2.139.000 TL ödeneğin 1.977.000 TL si harcanmıştır. Aradaki farkın sebebi ise kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasının hızlanması sebebiyle lojman onarımına tahsis edilen ödenek tutarı kadar ihtiyaç duyulmamıştır.

İç Kontrol Faaliyetleri

İç kontrolün unsurları kurumun genel hedeflerini gerçekleştirip gerçekleştirmediği konusunda makul güvence elde etmek amacıyla tasarlanan iç kontrol birbirleriyle bağlantılı beş unsurdan meydana gelir. Bu beş bileşen ilişkin olarak 18 standart ve 79 genel şart belirlenmiştir.

Kontrol ortamı bileşeni kapsamında Bakanlık faaliyetleri ile mali karar ve işlemleri hakkında oluşturulan yazılı prosedürlere uygun olarak birimlerin iç işleyişlerine uygun olacak biçimde talimatlar oluşturularak birimlerimiz çalışmalarını yürütmektedir. İç kontrol sisteminde farkındalığı artırmak amacıyla, bilgilendirme faaliyetleri kapsamında broşürler hazırlanmış, web sayfasında duyurulmuştur.

Kontrol faaliyetleri bileşeni kapsamında birimlerimizce yapılan düzenlemeler ve prosedürler, hiyerarşik olarak yürürlükte yer alan mevzuat çerçevesinde (paraf, uygun görüş vb.) uygun şekillerde kontrol edilmektedir. Kontroller sonrasında hata ve eksiklikler tespit edilerek gerekli düzeltmeler yapılmakta ve yöneticilerimiz tarafından değerlendirilmektedir. Bakanlığımız ön mali kontrol işlemleri yönergesi mevzuat değişiklikleri gözetilerek yeniden hazırlanmıştır.

Bilgi ve İletişim bileşeni kapsamında bilgi sistemlerinde üretilen bilgilerin doğru, güvenilir, tam, kullanışlı ve anlaşılır olarak Bakanlık portalında yer alması sağlanmıştır. Yazılım ve Uygulamalar Bakanlık ihtiyaçlarını karşılamak, hizmet kalitesini, personelin bilgi teknolojileri kullanımını artırmak ve geleneksel iş yapısını bilişim altyapısına taşımak için çeşitli yazılım ve uygulamalar geliştirmiştir.

Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esasların 17'nci maddesi gereğince, Bakanlığımız harcama birimlerince ihalesi yapılan mal ve hizmet alımlarından bir milyon Türk Lirasını, yapım işlerinde ise üç milyon Türk Lirasını aşan 166 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısı Başkanlığımıza Ön Mali Kontrolü yapılmak üzere gönderilmiştir. Ayrıca 21 adet mal alımı, 68 adet hizmet alımı ve 77 adet yapım işi olmak üzere toplam 166 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısının ön mali kontrolü yapılmıştır.

Ön Mali Kontrolü yapılan taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarında; ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan incelemeler neticesinde uygun görülen 121 adet ihale dosyasına "uygun görüş yazısı" düzenlenmiştir. Mevzuatına uygun olmayan 3 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısına "uygun olmayan görüş yazısı" düzenlenmiştir. Mevzuatına uygun

olmayan 16 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısına “uygun olmayan görüş yazısı” düzenlenmiştir. Düzeltilebilecek nitelikte eksiklikleri bulunan 29 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısına eksikliklerin giderilmesi şartıyla “uygun görüş” yazısı düzenlenmiştir. Harcama birimlerinde düzenlenen ve Ön Mali Kontrolü yapılmak üzere gönderilen 1.354 adet ödenek gönderme belgesinin, 55 adet ödenek aktarma belgesinin ve 124 adet tenkis belgesinin ön mali kontrolü yapılmıştır.

Parlamento İş ve İşlemleri

2022 yılı faaliyetleri kapsamında; TBMM 27. Döneminde, Sayın Bakan Murat KURUM’a 1.527 adet yazılı soru önergesi yöneltilmiştir. Yazılı soru önergelerinin 1.263 adedi yanıtlanmış, 47 adedi imzaya sevk edilmiştir. 217 adet yazılı soru önergesi ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup, süreleri içerisinde cevap vermeye çalışılacaktır.

YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI

Mevzuat Çalışmaları

15.06.2022 tarihli ve 31867 sayılı Resmi Gazete’de Elektrikli Şarj istasyonu Genel Teknik Şartnamesi yayımlanmıştır.

Temel Faaliyetler

Yıllık Rayiç ve Birim Fiyat Belirleme Çalışmaları

2021 İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatlarının yayımlanması ile 2022 yılı birim fiyatlarının hazırlık çalışmaları için yıl boyunca, yaklaşık 3.000 Üretici ve pazarlayıcı firma ile resmi yazışma veya elektronik yoldan temas kurularak yaklaşık 150.000 güncel fiyat verisine ulaşılmıştır. Ayrıca, 55 sivil toplum kuruluşu, 29 sanayi ve ticaret odası, 30 büyükşehir belediye başkanlığı, 14 kamu kurumları ile resmi yazışmalar yapılmış gerek piyasadan ve gerekse internet ortamından binlerce veri sağlanmış ve bu süreçte Başkanlığımızda, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları imalatçı ve pazarlayıcı firma temsilcileri ile toplantılar düzenlemiştir

Kaliteli yapı inşası için standart dışı malzemelerin kullanılmasının engellenmesi ve bu sayede kamunun zarara uğramaktan korunması ile kaliteli, standartlara uygun üretim yapan üretici ve dağıtıcıların haksız rekabete maruz kalmasını önlemek maksadıyla yayımlanan 2022 Yılı İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları ve analizleri 17.273 adede ulaşan rayiç ve birim fiyatlarla birlikte Bakanlığın internet sitesinde ve kitap halinde kullanıma sunulmuştur. Ayrıca yoğun talep üzerine İngilizce ve Rusça tercümesi de yapılmıştır.

Birim fiyat analizlerinin yenilenmesi ve güncellenmesi çalışmaları kapsamında: teknolojik gelişmeler ve yeni uygulamalar dikkate alınarak inşaat işlerine ait 357 adet yeni imalat analizi, alt analizleriyle birlikte oluşturulmuş ve ihtiyaç duyulan tesisat kalemleri yenilenmiş ve güncellenmiştir.

Genel Teknik Şartname Çalışmaları

İnşaat İşleri Genel Teknik Şartnameleri, Makine Tesisatı Genel Teknik Şartnamesi ve Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamelerinin 2017 yılı öncesinde yayımlanmış olan bölümlerin revizyonu ile gerek duyulan yeni şartname bölümlerine ilişkin çalışmalarına 2022 yılı boyunca üyeler, müşavirler ve ilgili şube müdürlüğü tarafından devam edilmiştir.

Ortak Terminoloji ve Teknik Şartların Oluşturulması

Kurul tarafından, inşaat sektörünün proje ve yapım işleri uygulamalarında kullanılmak üzere, ortak terminoloji ve teknik şartlar ile maliyetlere ilişkin tespitler yapılmakta ve bu kapsamda; “Rayiç, Birim Fiyat, Tarif ve Analizler”, “Yapım Uygulamalarına İlişkin Tebliğler” ve “Genel Teknik Şartnameler” hazırlanarak yayımlanmaktadır.

Anlaşmazlıkların Çözümüne Katkı Sağlanması

Kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve belediye başkanlıkları gibi birçok idareden intikal eden başta birim fiyat anlaşmazlıkları olmak üzere çeşitli konularda, yapım ve yapımla ilgili hizmet sözleşmeleri ile çevre ve imar mevzuatı uygulamalarında ortaya çıkan anlaşmazlıklarla ilgili çözüme yönelik kurul kararı veya kurul görüşü oluşturulmaktadır.

Kurul tarafından alınan bu görüş ve kararlarla, sözleşme anlaşmazlıklarının çözümüne katkı sağlanmaktadır. İctihat niteliğindeki kararlar. Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanarak, diğer ilgililerin de bilgisine sunulmak suretiyle benzer anlaşmazlık konuları azaltılmaya çalışılmaktadır.

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) tarafından 2022 yılında Bakanlığa yönlendirilen yaklaşık 259.124 adet başvuruya işlem yapılmıştır.

TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanlığı tarafından 2022 yılında Bakanlığa yönlendirilen 19 adet başvuruya işlem yapılmıştır.

Yazılı, görsel basın ve internet medyasındaki Sayın Bakanımız ile Bakanlığın bağlı ve ilgili genel müdürlüklerinin faaliyetleri ile ilgili haber sayıları aşağıdaki gibidir.

Tablo 53. Yazılı, Görsel Basın ve İnternet Medyasındaki Haber Sayıları

	Sayın Bakanımız Hakkında	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Hakkında
Yazılı Basın Haber Sayısı	18.303	11.042
Görsel Basın Haber Sayısı	16.828	23.938
İnternet Haber Sayısı	124.289	238.057
Toplam	159.420	273.037

DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir.

2018 yılında tamamlanan enerji verimliliği çalışmaları ile Bakanlığımız bütçesine kazandırılan faydanın TL olarak karşılığı güncel rakam ile 70.000.000 Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir. Buna ek olarak 8.044 Ton karbon salımının önüne geçilmiştir.

Açık Otopark Alanında Güneş Enerji (GES) Santrali Kurulması

Bakanlığımız Ana Hizmet Binası Açık Otopark Alanına yapılan Güneş Enerjisi Santrali yapımı tamamlanarak faaliyete geçmiştir. 13.440.000,00 TL sözleşme bedeli ile tamamlanan Güneş Enerji Santrali projesinde 3.500 m²’lik bir alanda, 1.601 adet güneş enerjisi paneli kullanılmıştır. Kış mevsimi günlük ortalama üretimi 2.100,833 kWh ve yaz mevsimi günlük ortalama üretimi 3.125,833 kWh olmak üzere yıllık toplam 1.002.300 kWh elektrik enerjisi üretilecektir. GES’in maddi olarak yıllık 3.257.475,00 TL tasarruf sağlanması öngörülmektedir. GES proje yatırımın geri dönüşünün 48 ayda gerçekleşmesi öngörülmektedir. Ayrıca açık otopark üzerine GES için yapılan çelik yapı çatı kaplaması ile personelimizin ve misafirlerimizin kullandığı otopark alanında araçların güneşten korunmasını ve personelimizin servis iniş ve binişlerinde yağışlı ve olumsuz hava şartlarından etkilenmemesi sağlanacaktır.

Sağlık Hizmetlerine İlişkin Faaliyetler

2022 yılında Sağlık Ünitesine başvurular ile yapılan işlemlere ait istatistiki bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 54. 2022 Yılında Sağlık Hizmeti Alan Personel Sayısı

Sağlık Hizmetleri	Hizmet Alan Personel Sayısı
Pansuman	408
Enjeksiyon	1.436
Acil Müdahale	466
EKG	112
PCR Testi Analizi	3.050
Psikolojik Danışmanlık	305
Muayene	10.248

Yemekhane Faaliyetlerine İlişkin Faaliyetler

Bakanlığımız yemekhanesi Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi (G-F TSE-ISO-EN-2200) ve TSE Covid-19 Güvenli Üretim Belgesini almıştır.

Tablo 55. Yemek Servisi Hizmetinden Yararlanan Birimler

Birimler	Yıllık Kişi Sayısı Ortalaması	Günlük Kişi Sayısı Ortalaması
Bakanlık Merkez Birimleri	412.500	1.650
Ankara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	40.000	160
ÇED. Genel Müdürlüğü Ölçüm İzleme Daire Başkanlığı	23.750	95
Başkent Milli Emlak	35.000	140
Kreş	55.000	220
Mutfak Personeli	20.000	80
Toplam	586.250	2.345

Kreş ve Gündüz Bakımevine İlişkin Faaliyetleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Kreş ve Gündüz Bakımevi toplam 4.924,41 m² arsa alanı üzerine kurulmuştur. Yapı sistemi betonarme karkas yapı olup çatı sistemi, ahşap oturma çatıdır. Örtü malzemesi ise alaturka kiremit çatı örtüsüdür. Kreş ve Gündüz Bakımevinin yönetim odaları, derslikler, uyku odaları, oyun salonu, kitap okuma salonu, eğitim ve sanat merkezi, mutfak atölyesi, sevgi odası, fen ve doğa merkezi, spor merkezi, blok merkezi ve marangoz atölyesi, müzik ve drama salonu, çok amaçlı salon, İngilizce sınıfı, değerler sınıfı, toplantı odası, danışma, revir, giyinme odası, yemekhane ve soğuk hava deposu gibi birimler bulunmakta ve üç kattan oluşmaktadır. Bakanlığın birimlerinde görev yapan personelin çocuklarına hizmet verilmekte olup, 13 sınıfta 112 kız, 111 erkek olmak üzere toplam 223 öğrenci bulunmaktadır.

Sıfır Atık Müfredat Projesi

Kreş ve Gündüz Bakımevi, İnsan ve tabiat arasındaki ilişkiyi güçlendirmek ve çevreye karşı duyarlı bir nesil yetiştirmek adına Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi himayelerinde Bakanlığımız tarafından başlatılan “Sıfır Atık projesi” ile ilgili olarak Kreş ve Gündüz Bakımevinde görevli öğretmenlerimiz tarafından atık durumda bulunan malzemelerden materyaller oluşturulmuş ve Sıfır Atık Müfredatı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda, okul öncesi eğitim programında uygulanmakta olan konu başlıklarından sıfır atık ve geri dönüşüm projesiyle entegre edilebilecek çalışmalar hazırlanmış ve her ay için iki ayrı konu başlığı belirlenmiştir. Okul öncesi eğitim müfredatındaki kazanım ve göstergeler doğrultusunda hazırlanan sıfır atık ve geri dönüşüm projesine uygun konular seçilmiştir. Bu konular günlük eğitim akışı içinde; bütünleştirilmiş etkinlikler, aile katılımı ve değerlendirme soruları ile oluşturulmuştur.

Kendi Bitkimizi Yetiştiriyoruz Projesi

Kreş ve Gündüz Bakımevinin bahçesinde belirlenen yerlere her yaş grubundan öğrencilerimiz bitkilerini dikmişlerdir. Böylelikle bitkilerin büyüme evrelerini; dikim, sulama, yetiştirme ve toplama işlemlerini öğretmenlerinin destekleriyle yaparak ve yaşayarak öğrenme imkânı bulmuşlardır.

İklim Değişikliği Projesi

Projenin amacı küreselleşen dünya şartlarını temel alarak okul öncesi kurumlarında küresel ısınma, çevre kirliliği, yeşil alanların azalması gibi tüm dünyayı ilgilendiren çevresel sorunlara dikkat çekip okulumuz öğrencilerinin (4-6) gelecekte daha yaşanabilir bir çevrede hayat sürdürebilmeleri için bir bilinç oluşturmaktır.

Sıfır Atık Projesi Faaliyetleri

TSE, belge uygunluğunun sürdürülebilirliği açısından 2019 yılının 6. ayında Ön Gözetim Tetkiki ve aynı yılın Aralık ayında ise 1. Gözetim Tetkiki, 2020 yılının Aralık ayında 2. Gözetim Tetkiki ve son olarak 2021 yılı aralık ayında ise Belge Yenileme Tetkikini gerçekleştirmiştir. 2022 yılında da Çevre Yönetim Sistemi Belgesi standardı gereğince çalışmalarına devam edilmiştir.

2022 yılından itibaren Covid-19 etkisinin azalması ile normal faaliyetlere devam edilmiştir. Maske kutuları kaldırılmamış, maske atıkları Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün 2020/12 sayılı genelgesi doğrultusunda bertaraf edilmektedir. 2022 yılı için Bakanlık merkez hizmet binası, Bakanlık ile Türkiye Çevre Ajansı arasında yapılan protokolle, sıfır atık depozito uygulamaları kapsamında pilot bölge seçilmiş ve bu kapsamda ambalaj atıklarının geri dönüşümü için atık toplama makinaları yerleştirilmiştir. Makinaya atılan her ambalaj atığı (plastik ve cam) için puan kazanılmakta ve bu puanlar merkez bina marketinde alışverişte kullanılmaktadır.

Bakanlık bünyesinde faaliyete başlayan Kreş ve Gündüz Bakımevi Sosyal Tesisi için mevcut öğrenci kapasitesine göre 4'lü (kâğıt, plastik, metal, evsel) ve yine 4'lü (kâğıt, plastik, cam, organik) setler, sınıflar için tekli kâğıt atık ünitesi ve kreş yemekhanesine kâğıt, plastik, metal, cam, organik, ekmek, yemek atıkları için ayrıştırma üniteleri yerleştirilmiştir.

Bakanlık parkı, Kreş ve Gündüz Bakımevi Sosyal Tesisi ile birlikte hizmete açılmış ve parka atık toplama üniteleri yerleştirilmiştir. Kâğıt, cam, plastik ve metal bölümlerinden oluşan atık biriktirme ünitelerinde biriken atıklar, ilgili bakanlık personelleri tarafından günlük toplanarak geçici depolama alanına getirilmekte ve geri dönüşümü sağlanmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Ana Hizmet Binasında Sıfır Atık Yönetim Planı doğrultusunda gerçekleştirilen uygulama sonucunda 2022 yılında 16.630 kg kâğıt – karton atık, 2.490 kg plastik atık, 5.260 kg cam atık, 1.340 kg metal atık, 610 kg ahşap atığı ve iri hacimli atıklar ve 53 kg tekstil atığı türlerine göre kaynağında ayrı ve sistemli bir şekilde toplanarak öncelikle atık geçici depolama alanına daha sonra ise belirli periyotlar ile geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

Sıfır atık projesi kapsamında hem yemekhanede mutfak bölümünde, hem de yemeklerden artakalanların ayrılması için uygun yerlere kâğıt, plastik, cam, metal, yemek, ekmek ve organik atıklar için, her biri ayrı biriktirilecek şekilde bölmeli üniteler mevcuttur. Kaynağında ayrı toplanan atıklar Bakanlık tarafından temin edilen ekipman

ve araçlarla geçici depolama alanına görevli personellerce getirilmekte, burada gelen bütün atıklar tartılmakta ve miktarı (kg) kayıt altında tutulmaktadır. Ayrıca yemekhanede oluşan yemek ve ekmek atıkları Belediyeler ile Bakanlık arasında yapılan protokol çerçevesinde hayvan bakım ve rehabilitasyon merkezine gönderilmektedir. Yemekhaneden elde edilen ve bakanlık çalışanlarının evlerden getirmiş olduğu bitkisel atık yağlar, yine ayrı bir bölümde muhafaza edilmekte ve tehlikeli atıkların geri dönüşümü standartlarına uygun olarak lisanslı firmalara teslim edilmektedir.

2022 yılı yemekhaneden ve çay ocaklarından 5.526 kg organik atık, 1.040 kg bitkisel atık yağ toplanmış olup, atık bitkisel yağlar geri dönüşüme diğer atıklar ise hayvan barınaklarına gönderilmiş ve kompost ürün eldesin de kullanılmıştır. 2022 yılı tehlikeli atıklardan;

- Elektronik Atıklar: 118 kg
- Atık Motor Yağları: 675 kg
- Tıbbi Atık: 289 kg
- Kontamine olmuş Ambalaj Atığı: 107 kg
- Toner- Kartuş Atığı: 66 kg
- Floresan Atıklar: 23 kg
- Yağ Filtreleri ve Hava Filtreleri: 91 kg olarak biriktirilmiş olup, Bakanlık bünyesinde kurulmuş olan Atık Yönetim Sistemi (MOTAT) uygulamasına başkanlığımızda görevli personel tarafından atık toplama talepleri girilerek ilgili lisanslı atık toplama firmalarına geri dönüşüm veya bertaraf edilmek için gönderilmiştir.

2022 yılı geçici depolama alanında bulunan kompost ünitemizde Bakanlıktan çıkan organik atıkların kompost eldesine dönüştürme faaliyetleri 2021 de olduğu gibi aynen devam etmiştir. Üretilen bu kompostlar bakanlık parkında ve millet bahçelerinde değerlendirilmiş, Bakanlığımızı ziyaret eden vatandaşlarımıza hediye olarak verilmiştir. 2022 yılı için besleme yapılan toplam atık (Bahçe Çimi, Çay Posaları, Yemekhane Organik Atıklar ve Talaş) toplamı 5.526 kg, elde edilen ürün 2.310 kg kompost olarak değerlendirilmiştir.

Başkanlığın Sıfır Atık Faaliyetleri sonucunda 2022 yılında yaklaşık olarak 16,5 ton kağıt atığından 280 ağaç, 2,5 ton plastikten 40,92 litre petrol, 5,2 ton cam atığından 6,34 ton hammadde, 1,3 ton metal atığından 1,64 ton hammadde tasarruf edilmiş olup 1.040 kg bitkisel atık yağdan 1.040 litre biodizel, 675 kg atık motor yağdan 432 litre madeni yağ elde edilmiştir.

2022 yılında Sıfır Atık Projesi kapsamında Bakanlık merkez binamızda Türkiye Çevre Ajansı tarafından depozito uygulamaları kapsamında ambalaj atıklarının dönüşümü için geri dönüşüm otomatları yerleştirilmiştir. Aynı zamanda Bakanlık binamızda sıfır atık farkındalık eğitimleri ve geri dönüşüm sergileri düzenlenmiştir.

EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Eğitim Faaliyetleri

- 2022 Yılı içerisinde Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı için gerçekleştirilen yüz yüze hizmet içi eğitimler toplamı 37 adettir. 4.767 kişiye eğitim verilmiştir.
- Bahar döneminde Bakanlığımız merkez ve taşra birimleri için yüz yüze 17 adet hizmet içi eğitim planlaması yapılmış olup, toplam 2.454 kişiye eğitim verilmiştir.
- Güz döneminde Bakanlığımız merkez ve taşra birimleri için yüz yüze 20 adet hizmet içi eğitim planlaması yapılmış olup, toplam 2.313 kişiye eğitim verilmiştir.
- Uzaktan eğitimlerde ise toplam olarak 1.025.960 personele 28 ayrı eğitim konusuyla uzaktan eğitim verilmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı ile yürütülen faaliyetler kapsamında 4 eğitim içeriği hazırlanmış ve yollanmıştır. 2 eğitim içeriği kontrol aşamasında yayınlanmayı beklemekte, 2 eğitim videosu da uzaktan eğitim kapısına (uzaktanegitimkapisi.cbiko.gov.tr) eklenerek tüm kamu personelinin erişimine açılmıştır.
- Bakanlıkta İlgili ve Bağlı Kuruluşları çalışanlarının Eğitim Bilgi Sistemine entegre edilmesi çalışmaları başlatılmıştır.
- Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile yapılan çalışmalar neticesinde Mahalli İdarelerde çalışmakta olan kamu çalışanları için uzaktan eğitim portalı “Eğitim Talep Etme Modülü” eklenmiştir. Mahalli İdareler personelinin mesleki, kişisel gelişim, değişikliklere uyarlama, mevzuat vb. konularda eğitim talep etmelerine imkân tanınmış ve kişisel gelişim ve meslek becerilerini artırmaya yönelik eğitimlere 110.000 çalışan personelin talep toplaması gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Eğitim Yayın Dairesi Başkanlığı ortak çalışması ile Atık Su Arıtma Tesisi Tesis Sorumlusu Tebliğine göre başvuruda bulunan 6.751 kursiyere uzaktan eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiş ve çevrim içi yapılan sınavda başarılı olan 4.307 kursiyere yetki belgesi düzenlenmiştir.
- Bakanlığımız tarafından geleceğimizin teminat çocuklarımız için “Çevre ve Çocuk Akademisi” eğitim internet sitesi kurulmuş ve Sayın Cumhurbaşkanımızın 5 Haziran Türkiye Çevre Haftasında tanıtımı yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı ile EBA entegrasyonu yapılarak öğrencilerin web sayfasına güvenli girişi sağlanmıştır.
- Çevre ve Çocuk Akademisi kurulduğu günden bugüne 18.000 öğrenciye çevre, iklim değişikliği, sıfır atık vb. konularda eğitim faaliyeti gerçekleştirmiş ve öğrencilerin sınavlardan kazanmış olduğu puanlar ile çevre marketten ürün siparişi vererek ödüllendirilmesini sağlamıştır.
- Türkiye’de ilk defa açılacak olan Sıfır Atık ve İklim Müzesi için Türkiye Çevre Ajansı ile Sıfır Atık ve İklim Müzesi iş birliği protokolü imzalanmış; tadilat, tasarım ve tanıtım çalışmaları için hazırlıklar başlatılmıştır.

- Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından başlatılan ‘Ulusal Staj Programı’ kapsamında merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşlar için staj işlemleri, <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr> üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bakanlık merkez teşkilatına 387 öğrenci kontenjanı tanınmış olup staj yapan öğrenci sayısı 219 öğrenci olarak gerçekleşmiştir.

Tanıtım Faaliyetleri

- Bakanlığın görev alanına giren konularda yapılan çalışmalarda kamuoyunda farkındalık sağlamak ve kamuoyunu bilinçlendirme faaliyeti kapsamında kamu spotları ve filmler üretilmiştir.
- Bakanlık tarafından kamuoyunu bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla temin edilen kamu spotları ve filmler ulusal kanallarda, Bakanlığın sosyal ve dijital medya kanallarında yayınlanmıştır.
- Bakanlık bünyesinde illerimizde geleceğimizin teminatı çocuklarımız için çevre bilincini aşılamak için çevre müfettişi etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.
- Sıfır Atık konusunda kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla TV etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.
- Sosyal medyada geleceğimizin teminatı çocuklarımız için “Sıfır Atık” ile ilgili etkinlikler gerçekleştirilmiştir.
- 81 ilde 81 milyon metre kare “Millet Bahçesi Projesi” ile millet bahçelerimizin açılışları gerçekleştirilmiştir.

Yayın Faaliyetleri

- Sıfır Atık Gazetesi 1 sayı 5.000 adet basılmıştır.
- Çevre ve Çocuk isimli dergi 2 sayı 13.000 adet basılmıştır.
- Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Çevre, Şehir ve İnsan isimli prestij kitaptan 1.000 adet basım gerçekleştirilmiştir.
- İl Yatırım Bültenlerinden 20 ilin yatırımları anlatılmış ve 6.300 adet basılmıştır.
- Çevre Şehir ve İklim isimli akademik dergiden 2 sayı 2.500 adet basımı gerçekleştirilmiştir.
- Ortak Evimiz Dünya hikâye setinden 5.000 adet basılmıştır.
- Su Altından Türkiye isimli kitaptan 700 adet basılmıştır.
- Bakanlığımız çeşitli birimlerinden el rehberi, afiş, kitap ve kitap seti şeklinde olan taleplerden ise 20.546 adet basılmıştır.

Arşiv Faaliyetleri

Yayın ve tanıtım materyalleri e-arşive aktarılarak Bakanlık kullanımına sunulmuştur.

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Çevre, Şehircilik VE İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğine istinaden İşletme Müdürlüğü faaliyetlerine başlamıştır. İşletmenin hizmetleri; Yönetim Kurulu, işletme yöneticisi, harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, muhasebe yetkilisi, muhasebe birim personeli ve teknik eleman ile yeteri kadar diğer görevlilerden oluşan işletme idaresi tarafından yürütülür.

2022 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri ve Mali Durum Bilgileri

Gelir Bütçesi Gerçekleşmesi

Faaliyet konusu mal ve hizmetlerin fiyatlarından İşletme Müdürlüğü 2022 yılında gelir artışı sağlayarak 1.981.578.522,70TL gelir gerçekleştirmiştir.

Gider Bütçesi Gerçekleşmesi

2022 yılında 1.876.892.120,66TL gider gerçekleştirmiştir.

Mali Durum Bilgileri

Döner sermaye İşletme Müdürlüğünün 31.12.2022 tarihi itibarıyla 212.798.313,16TL banka mevcudu bulunmaktadır. Ayrıca 31.12.2022 tarihi itibarıyla İşletme Müdürlüğünün yevmiye sayısı 20.439'dur.

2022 Yılı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Bütçe Çalışmaları

İşletmenin 2022 Yılı Bütçesi, Çevre, Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin 22 inci maddesine göre, Bakanlığın stratejik plan ve performans programları göz önüne alınarak ve Maliye Bakanlığınca belirlenen analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak denk bütçe esasına göre hazırlanmıştır. Buna göre;

Tablo 56. 2022 Yılı Gider Bütçesi

	Gider Tutarı (TL)
01 Personel Giderleri	800.000
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	807.705.540
05 Gelirlerden ve Karlardan Ayrılan Paylar	849.922.460
06 Sermaye Giderleri	224.122.000
07 Sermaye Transferleri	117.450.000
Giderler Genel Toplamı	2.000.000.000

Tablo 57. 2022 Yılı Gelir Bütçesi

	Gelir Tutarı (TL)
03 Mal ve Hizmet Gelirleri	1.414.277.200
09 Diğer Gelirler	85.722.800
Gelirler Genel Toplamı	1.500.000.000

EK 1. İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanan amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli, bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfın önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

28.02.2023

Murat KURUM
Bakan

EK 2. MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

İç kontrol sisteminin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nda oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Mali kaynaklarla ilgili mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu raporun "III/A-Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

28.02.2023

Sadi KIZIK
Strateji Geliştirme Başkanı